

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

JAN-PHILIPP SENDKER

Fısıldayan Gölgeler

ROMAN

Fısıldayan Gölgeler

Paul lösemiden kaybettiği oğlunun üçüncü ölüm yıldönümünde, hep onunla gittiği dağ yolunda esrarengiz bir kadınla karşılaşır. Elizabeth bir süredir haber alamadığı ve ünlü bir işadamı olan oğlu için hiç tanımadığı bu adamdan yardım istemektedir.

Yaşadığı trajediden sonra bir adaya yerleşip hayatla ve insanlarla ilişkisini tamamen kesen Paul'e tanıdık gelen ve onu bir dedektif gibi ipuçlarının peşine takan şey neydi?

Herkesin sormaktan korktuğu soruların cevaplarını duymaya hazır mıydı?

Her acının bir uyanış ve her uyanışın da sürprizlerle dolu olduğu bir dünyada Paul için geçmişin karanlık koridorlarında kaybolmadan yürümek hiç kolay olmayacaktı çünkü insan ancak başkalarının kalbine kulak verdiğinde kendi kalbinin sesini duyabilirdi.

₺ 22.00

ISBN: 978-605-9702-50-8

9 786059 702508

“Polisiye dendiğinde ne bekleyeceğinizi bilirsiniz. Aşk romanlarının sonu da hep bellidir. Fakat Jan-Philipp Sendker, romanında bu ikisinin özgün ve heyecan verici bir karışımına ulaşmış. Bir cinayet hikayesi hiç bu kadar büyüleyici olmamıştı.”

Caroline Leavitt

Fısıldayan Gölgeler

JAN-PHILIPP SENDKER

Jan-Philipp Sendker, 1960 yılında Hamburg'da doğdu. 1990-1995 yılları arasında *Stern* gazetesinin Amerika muhabiri, 1995-1999 yılları arasında ise Asya muhabiriydi. Kurgu türünde yayımlanmış üç eseri bulunmaktadır. *Her Kalp Kendi Şarkısını Söyler* ona dünya çapında bir ün kazandıran ilk romanıdır.

JAN-PHILIPP SENDKER

Fısıldayan Gölgeleler

KORİDOR YAYINCILIK – 328

ISBN: 978-605-9702-50-8

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 16229

MATBAA SERTİFİKA NO: 32296

Fısıldayan Gölgele

Jan-Philipp Sendker

Özgün Adı: **Whispering Shadows**

© 2007 Jan-Philipp Sendker

© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları KoridorYayincılık'a aittir.

Yayının izni olmaksızın çoğaltılamaz, kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

Editör: Zübeyde Abat

Çeviren: Çiğdem Balkanlı

Kapak uygulama: Tuğçe Ekmekçi

Baskı: Ekosan Matbaacılık, İstanbul

EKOSAN MATBAACILIK

Maltepe Mah. Hastaneyolu Sok. No: 1 (Tarl Tarım Binası)

Zeytinburnu - İstanbul

Cilt: Ekosan Matbaacılık, İstanbul

1. Baskı: Koridor Yayincılık, İstanbul, 2017

KORİDOR YAYINCILIK

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi

No: 14 Kat: 1 D: 1 Zeytinburnu / İstanbul

Tel.: 0212 – 544 41 41 / 544 66 68 / 544 66 69

Faks.: 0212 – 544 66 70

info@koridoryayincilik.com.tr

JAN-PHILIPP SENDKER

Fısıldaayan Gölgeler

Çeviren: Çiğdem Balkanlı

Anna, Florentine ve Jonathan için

GİRİŞ

Küçük bir çocuktur. Doğarken bile öyleydi. Annesinin karnında bir hafta fazladan kalmış olsa bile ağırlığı erken doğan bir bebeğinkinden sadece biraz fazla, yani yaklaşık 2,9 kiloydu. Doktorlar telaşlanacak bir durum olmadığını söylediler. Bebek akranlarına yetişecekti.

Çocuğun cildi transparan sayılabilecek kadar solgun ve diğer yenidoğanlara göre de oldukça hassastı. Doğduktan birkaç hafta sonra emme refleksi normale dönmüş olsa da şakaklarında, çenesinde ve ellerinde ince, mavi damarlar parlıyordu.

Ağlamaları diğer çocuklarla kıyaslandığında çok tiz ve delici değil, üstelik daha kısaydı. Çok çabuk yoruluyordu, üç dört yaşındayken bile. Diğer çocuklar Bowen Yolu'ndaki parkta ya da Repulse Koyu'ndaki kumsalda oynarken, bir yerlere tırmanıp, ortalıkta gezinip çılgınca bağırarak suya koşarken o kumda oturur ve izlerdi. Ya da babasının kucağına çıkıp başını omzuna dayayarak uykuya dalarlardı. Hareketleri son derece ölçülüydü sanki gücünü harcamaması gerekiyormuş ve süresinin kısıtlı olduğunu biliyormuş gibi davranırdı. Doktorlara göre telaşlanacak bir şey yoktu. Her çocuk farklıydı.

Hep hassas bir çocuk oldu. Kaslı olmayan ince kolları ve bacakları tıpkı birer sopayı andırıyordu ve altı yaşına geldiğinde hâlâ o kadar hafifti ki babası onu tek koluyla havaya

atıp tutabiliyordu. Sınıfındaki en sessiz çocuklardan biriydi. Enerji dolu Bayan Fu ona bir soru sorduğunda doğru cevabı bilmesine rağmen, birileri onu dürtmeden asla söylemezdi. Teneffüste kızlarla oynamayı tercih eder veya okul bahçesinde tek başına oturup kitap okurdu. Öğleden sonra diğer oğlanlar basketbol veya futbol oynarken, o bale derslerine katılırdı. Anne ve babası buna karşı çıkıyordu. Zaten yeterince sıra dışı değil miydi? Hiç yakın arkadaşı olmayan garip bir tipti. Anne ve babasına yalvarma ihtiyacı hissetmedi bile fakat babası yüzündeki o ateşli ifadeden hayal kırıklığını o kadar iyi anlamıştı ki, çocuğun talebini geri çeviremedi.

Birkaç hafta sonra ilk kez çektiği acıdan şikayetçi oldu. Kalçaları, özellikle de bacakları çok ağrıyordu. Bu son derece normal demişti bale öğretmeni teselli edercesine. Pek çok çocuk dansa ilk başladıklarında aynı şeyi hissederdi, özellikle de onları diğer çocuklardan ayıran bir adanmışlıkla bunu yaptıklarında. Alışık olmadığı hareketler yüzünden kas ağrıları çektiğinden şüphelenmişti babası. Anne ve babasına arkadaşça yaklaşan bir ortopedist onlara telaş etmemelerini önerdi. Oğlan büyüyordu ve kemiklerdeki ağrı beklenmedik bir şey değildi. Gececekti. Endişelenmeye gerek yoktu. Ancak bir süre sonra sebebi anlaşılmayan bitkinlikler başladı. Çocuk dersler esnasında uyuyakalıyor, dikkatini toplamakta zorlanıyor ve öğleden sonralarının çoğunu oturma odasındaki kanepede geçiriyordu.

Eğer bu ağrıların sebebi olarak bale hareketlerini gösteremeyeceklerse, acilen bir doktora gitmeleri gerekir miydi? Eğer daha sağlıklı bir çocuk olsa ve kilo sorunu yaşamadığı halde bir anda zayıflamaya başlasa acaba bu durum gözlerine aniden çok garip görünür müydü? Şikayetlerini daha ciddiye almaları gerekir miydi? Yeterince ilgi veya özen göster-

miyorlar mıydı? Bunların hiçbirisi kesinlikle bir şeyi değiştirmeyecekti. Onkolojist konuyu her açıdan incelemişti. Paul onu sakinleştirmek için mi böyle söylediklerinden pek emin değildi ve oğlunu hayatta tutabilmek için üzerindeki panik ve dehşeti atmaya çalışırken içindeki şüphelerin ona işkence etmesine izin vermeyecekti. Doktorlar kendisine lösemide, diğer kanser türleri gibi, erken teşhisinin hiçbir fark yaratmadığını defalarca söylemişti. Sanki kendini suçlu hissettiğini anlamış gibiydiler. Sanki hisleri doğrulanmış gibiydi. Fakat haklı olsalar bile, doktora daha erken gitmeleri hastalığında hiçbir değişiklik yaratmayacak olsa bile – yani ne tedavide, ne hastalığın sonucunu tahmin etmekte ne de yaşama şansı hakkında – o zaman tüm bunların anlamı neydi? Bunun onu rahatlatması mı gerekiyordu? Paul ve Meredith Leibovitz başarısız birer ebeveyn olmuşlardı, Paul’ün bundan hiç şüphesi yoktu. Oğulları onlara emanet edilmişti; onun sağlığından ve iyiliğinden kendileri sorumluydu ve onlar yani Paul ve Meredith Leibovitz, onu bu hastalıktan koruyamamışlardı. Eğer çocuklarını bundan koruyamayacaklarsa, bir anne ve baba ne işe yarardı ki?

“Kendinizi suçlamayın. İsterseniz Tanrı’yı suçlayın. Kaderi suçlayın. Hayatı suçlayın ama kendinizi suçlamayın. Bu konuda hiçbir şey yapamazsınız,” demişti onkolog Dr. Li teşhisten kısa bir süre sonra. Meredith doktorun bu tavsiyesini çok ciddiye almış ve birkaç ay içinde hissettiği o suçluluk duygusundan kurtulmayı başarmıştı. Paul ise bunu yapamadı. O, Tanrı’ya inanmıyordu, Karma’ya inanmıyordu; hiçbir şey yoktu ve bu hastalıktan ötürü hiç kimseyi suçlayamaz ve sorumlu tutamazdı. Kendisinden başka hiç kimse ve hiçbir şeyi.

Paul pencerenin kenarında durup dışarıya baktı. Sabahın erken saatleriydi. Hastanenin hemen önünde birkaç tenis kor-

tu ve futbol sahası vardı. İki yürüyüşçü günün bu saatindeki serin havanın avantajından yararlanarak hafif koşuya başlamışlardı. Son birkaç gündür havada asılı duran koyu gri bulutlar dağılmıştı. Gökyüzü şu an tamamen masmavi ve bulutsuzdu. Muson yağmurları sisi dağıttığından, hava Hong Kong'da çok sık görülmeyecek kadar berraktı. Peak'i çok net görebiliyordu. Dar IFC Kulesi'ni ve önündeki Çin Bankası'nı da. Doğu Kowloon ve Hung Hom'daki gökdelenlerin arasında çapraz şekilde ilerleyen düzinelerce feribot, römorkör ve mavnaların olduğu limanın gümüş grisi suları parlıyordu. Gascoigne Yolu ve Chatham Yolu güney yönündeki köprülerde trafik çoktan tıkanmıştı. Aklına Repulse Koyu'ndaki kumsal ve deniz geldi. Justin'le birlikte haftanın bu günlerinde Meredith evde uyurken, oraya kumdan kaleler yapmak için çok sık giderlerdi. Sadece ikisi, baba ve oğul sıcak hava ve tropik yaz rüzgarı eşliğinde, tek kelime etmeden bağ kurarak harika vakit geçirirlerdi. Justin'in, üzerine çamur sıçratmasına izin verir ve ikisi de kahkahalarla eve dönerlerdi. Uykudan ağırlaşmış bir halde olan Meredith onların bu neşesinden etkilenir ve iki kahve içip biraz zaman geçirdikten sonra ancak ayılıp onlarla birlikte masaya otururdu.

Arkasını döndü. Oda bir depodan çok az daha büyük olsa da yeterince büyük sayılmazdı. İki ya da üç uzun adımda odanın diğer tarafına geçmek mümkündü. Justin'in yatağı pembe duvara dayalıydı. Hemen yanında serum hortumu, bir sandalye, bir şifonyer ve Paul'ün geceyi üzerinde geçirdiği kolçaklı sandalye duruyordu. Geceleri kaldığında Paul'ün sesli okuduğu iki kitap ve birkaç gün öncesine kadar Justin'in hâlâ dinlemekten zevk aldığı bir yığın da kaset vardı. Şimdi bunu yapacak kadar bile gücü yoktu. Paul uyuyan oğlunu iz-

ledi. Çocuğun yüzü yatak çarşafı gibi bembeyazdı, adeta tüm canlılığını kaybetmişti. Göz çukurları iyice belirginleşmiş ve başını yumuşak, açık sarı saçları örtmüştü. Nefesi sık ve sessizdi.

Paul oturup gözlerini kapattı. *Size bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm...* Pediyatrist alçak bir ses ve yüzünde üzgün bir ifadeyle dokuz ay evvel ilk kan testinin sonuçlarını açıklarken böyle demişti. O günden beri bu kelimeler kulaklarında çınlıyordu. Onu sanki ele geçirmişler gibi, dokuz aydır kafasının içinde yankılanıp duruyorlardı. Acaba onlardan hiç kurtulabilecek miydi? Acaba bir daha başka bir şey duyabilecek miydi? *Size bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm...*

Neden benim oğlum? diye bağırmak istemiş ama sessizliğini koruyup doktorun ilikteki lösemi, hemoglobin sayısı, kemik iliği testleri ve prosedürlerle ilgili anlattıklarını dinlemişti. Neden Justin? Neden Meredith artık kendine bu soruyu sormuyordu?

Paul gece uyuyamadığı ve tüm bunları hayal ettiğini sandığı zaman kendisini rahatlamış hissediyordu. Birkaç saniye boyunca yatakta oturuyor ve bir kabustan uyanmış gibi hissediyordu. Bu doğru değildi. Kan sayımı normaldi. Justin'in kafasında hâlâ çilek renkli kıvrıkcık saçları duruyordu, hiçbirisi dökülmemişti. Hemen yandaki odasında, yatağında mışıl mışıl uyuyordu. Böyle anlarda Paul kendisini o kadar rahatlamış hissediyordu ki daha önce hayatında hiç olmadığı kadar neşeleniyor, adeta aptalca bir coşku tüm bedenini kaplıyordu. Fakat birkaç saniye içinde gerçekliğe geri dönüp paramparça olmak, işte o en kötü histi ve Paul'ü daha da berbat bir hale sokuyordu.

Meredith neredeydi? Neden onlarla birlikte değildi? Ka-

dın bir uçaktaydı. Muhtemelen şu an Pakistan ile Hindistan'ın kırk bin fit üzerinde olmalıydı. Veya Kazakistan'la Özbekistan'ın, zira bu, uçağın Londra'dan kuzey uçuş yolunu mu yoksa güney uçuş yolunu mu takip ettiğine göre değişirdi. Çok önemli bir konferans bu, demişti. Çin'deki bankaların yeni stratejileri hakkındaydı. Milyarlar değerindeki yatırımlar ve hisselerle ilgiliydi. Hong Kong ofisinin başındaki kişi olarak, o konferansta olmaması mümkün değildi. İki, en fazla üç gün Avrupa'da kalacaktı. Doktorlar bir sonraki haftaya kadar Justin'i stabil durumda tutabileceklerini söylemişlerdi. Zaten morfin yüzünden çocuk neredeyse tüm gün uyuyor olduğu için annesinin orada olduğunu fark etmez diye düşünmüştü kadın. Paul'e dönmüş ve birbirlerinin gözlerine uzun zamandır ilk kez bakmışlardı. Adam buna onay vermemeli miydi? Ona Justin'in hem annesinin, hem de babasının yanında olduklarından kesinlikle emin olduğunu mu söylemeliydi? Bedeni hiçbir tepki vermese de elini tuttuklarının, yanına oturduklarının, başını okşadıklarının, onunla konuştuklarının farkında olduğundan mı söz etmeliydi? Paul sırf bu nedenle yaklaşık bir haftadır o minik odayı hiç terk etmemişti. Sırf bu nedenle kendisine en az on santim küçük gelen o ufak koltukta adeta kamp kurmuş ve orada uyumayı hiç önemsememişti bile. Sırf bu nedenle kitapları yüksek sesle okumuş, ninniler söylemiş, tekerlemeler, Noel şarkıları ve daha aklına ne gelirse sesi kısılana kadar söylemişti. Meredith'in verdiği karardan memnun olduğunu, zaten ikna edilemeyeceğini, hatta onu anlamasını artık beklemediğini Paul gayet iyi biliyordu.

Meredith'in iş yükü Justin'in durumunun kötüleşmesiyle doğru orantılı bir şekilde artmıştı. Paul bir yerlerde, çocuğu kanserden ölmek üzere olan ebeveynlerde bu durumun görüldüğünü okumuştı. Kendi durumlarında sıra dışı olan şeyse,

kendisini işe kaptıran kişinin kadın olmasıydı. Teşhisten iki gün sonra Meredith beklenmedik bir şekilde Tokyo'ya uçmuş sonrasında da bir Pekin'e, bir Şangay'a derken Hong Kong'la aralarında mekik dokumaya başlamıştı. Akşam yemekleri müşterilerle dolu oluyor ve gece geç saatlere kadar uzuyordu.

Paul'ün pediyatrik onkoloji biriminde gözlemlediği iki çeşit çift vardı. Biri hâlâ birbirlerinin gözlerinin içine bakan ve çocuklarının hastalığıyla birbirine daha da yakınlaşan çiftler... Korkularını, şüphelerini ve suçluluk duygularını birlikte paylaşıyorlardı. Birbirlerine destek olup güç veriyor ve kenetleniyorlardı. Bir de kafaları önde, yere bakarak koridorlarda adeta sürüklenen çiftler vardı. Onlar birbirlerinin gözlerine bakmaya korkuyor çünkü görmek istemeyecekleri şeyleri göreceklerini biliyorlardı; kendi korkularının, kendi öfkelerinin ve tarifsiz acılarının yansımalarını. Ölüm beklentisi yüzünden sanki hayatlarını dondurmuş, birbirlerine sırtlarını dönmüş, kendi içlerine kapanmış, gittikçe daha da çaresizleşmiş ve acıdan kurtulmayı ümit ettikleri bir yer arıyor gibiydiler.

Daha üç gün önce, hayatlarının en zor kararlarını almış ve birbirlerinin gözlerine artık daha fazla bakamayacak hale gelmişlerdi. İki yabancı gibi yan yana oturmuşlar, ne bir güç bulabilmiş ne de birbirlerini destekleyebilmişlerdi. Doktorlar onlara hiç umut kalmadığını söylemişti. Altı hafta evvel nükseden durum sandıklarından daha da ciddi idi. Kanser hücreleri inanılmaz bir hızla katlanarak artıyordu. Kemoterapinin iki aşamasına da cevap vermemişlerdi. Tüm tıbbi imkanlar tükenmişti. Şu an önemli olan tek şey, mümkün olduğunca Justin'in acı çekmemesini sağlamaktı. Ayrıca yaşam süresini uzatıp uzatmamak ve bunun maliyeti söz konusuydu. Seçenekler mevcuttu. Yoğun bakım ünitesinden ve özel odalardan

söz etmişlerdi. Bu şekilde kesinlikle biraz daha zaman kazanabilirlerdi. Belki bir, belki de iki hafta. Tıbbi açıdan konuşulursa bu bir problem değildi.

“Bunu yapmak isteyeceğinizi varsayıyoruz, Bay ve Bayan Leibovitz?”

Meredith hiçbir şey söylemedi. Gözlerini kapattı. Çok sessizdi.

Doktorlar Paul’e baktılar. Beklediler. Bir karar için bekle-diler. “Başka bir sorunuz var mı? Sizinle yeniden konuşalım mı?” Meredith sessizliğini korudu. Paul başını iki yana salladı.

“Justin’i yoğun bakım ünitesine taşıyalım mı?”

Paul başını yeniden iki yana salladı.

“Hayır mı?” dedi doktorlar.

“Hayır!” dedi Paul kendi sesini işiterek. “Hayır.” Kararını vermişti. Meredith de ona karşı çıkmadı.

Kalbi durduğunda gece saat 2’yi biraz geçmiş olmalıydı. Dr. Li kesin ölüm saatini ancak daha sonra tespit edebilirdi.

Son hemşire odaya saat 1’de gelmişti. Bir saat önce getirdiği ve el sürülmemiş bir halde minik masanın üzerinde duran çorba ve çay tepsisini almak istemişti. Oğlanın düzenli ama çok zayıf atan nabzına bakmıştı. Serum, katateri ve Justin’in yeterince morfin alıp almadığını da kontrol etmişti. Paul Leibovitz sessizce yatağın kenarında oturuyor, oğlunun elini tutuyordu. EKG makinesinin kapatılmasını istemişti, o yüzden oda birimin kalan kısmına nazaran oldukça sessizdi.

Dr. Li üçe beş kala odaya geldiğinde babasıyla oğlunun birlikte uyuduklarını düşündü. Paul Leibovitz öne doğru düşmüş, sağ kolu uzanmış bir biçimde üst bedeniyle yatağa uzanmıştı. Adam sol eliyle oğlunun cılız parmaklarına adeta

kenetlenmişti. Justin'in başı yastığa gömülmüş, tek tarafına doğru dönük biçimde yatıyordu. Dr. Li bir kez daha bakınca çocuğun nefes almadığını ancak anlayabilmiş, kocaman açılmış gözlerinin donuk şeklinde baktığını ve babanın aslında uyumadığını, hıçkırıldığını fark etmişti. Yüksek sesle değil, açıkça değil. Genelde olduğu gibi bu kez konu acının açığa çıkmasıyla ağlamak değildi. Bu hıçkırıklar berbat derecede sessiz, zor işitilebilen türdendi ve insanın ta içine işliyor, bu yüzden kulağa son derece çaresiz geliyorlardı.

Son otuz yıl içinde, tıptaki onca gelişmeye rağmen, Dr. Li pek çok çocuğun öldüğünü görmüştü. Bir çocuğun ölümü ebeveynler için son derece travmatik bir deneyimdi ama çoğu kez ilgiye muhtaç olan kız ya da erkek kardeşler olur ya da bakıma ihtiyacı olan büyükanneler ya da babalar bulunurdu. Yapılacak işler ve bankalara aylık taksitleri ödenmesi gereken ev kredileri olurdu. Aileler ilk hafta ya da aylarda bunu hayal edemeseler bile hayat devam ederdi. Bazıları, çok azı yaşadıkları kayıp yüzünden darmadağın olurdu. Suçluluk duygusunun onları yiyip bitirmesine izin verir veya acıların içinde boğulurlardı. Boşluk hissine dayanamaz ya da çocuklarının öldüğünü reddederlerdi. Hayata bir daha adapte olamazlardı. Dr. Li Paul Leibovitz'in hıçkırıklarını dinlerken, bu ebeveynleri düşünüyordu.

1

Paul yatağında kıpırdamadan yatıp nefesini tutarak dinledi. Tek duyabildiği havalandırmaların alçak ve monoton uğultusuydu. Başını yastığından azıcık kaldırdı. Dinledi. Şu kuş sesi değil miydi? Ses küçük vadinin diğer tarafından geliyordu; belirsiz, tek bir cıvıltıydı ve Paul sesin ona ulaşmasından çok etkilenmişti. Bu iyiye işaretti. Bunun anlamı kısa süre sonra şafağın sökeceği ve köydeki ilk horozun ötüp saniyeler içinde onu diğer uyanış seslerinin takip edeceğiydi. Yani birkaç dakika içinde bahçesindeki diğer kuşlar da şakımaya başlayacak ve komşularından gelen çanak, çömlek tıngırtılarını işitebilecekti. Bu, gecenin sona ermiş olması demekti. Artık karanlığın seslerine daha fazla tahammül etmek zorunda kalmayacaktı.

Hayat devam ediyor, Paul!

Meredith'in acımasız sesi. Tekrar ve tekrar. Paul günün ilk ışıkları ahşap döşemelere düşene dek bekledi. Kadının sesi tamamen kesilmişti. Sinekliği yana doğru çekip ayağa kalktı.

Yatağını düzelterek onu sivrisineklerden koruyan tülü topladı ve havalandırmaları kapattı. Sonra mutfığa inip ısıtıcıya kaynaması için biraz su koyup tekrar yukarı, bu kez banyoya çıktı ve duş almak için musluğu açtı. Su insanı kendine getirmek için epey sıcaktı. Tropiklerde tipik bir yaz günüydü. Sıcak ve nemli. Yatağının kenarında duran iki bozuk vantilatörü

yaptırmadığı için biraz pişmanlık duydu. Paul yatak odasına klima taktırmayı kabul etmeyince komşuları onun delirdiğini düşünmüştü. Yaşlı Teng dışında, kendi rızasıyla lüksünden vazgeçen bu tepedeki tek kişi oydu.

Hayat devam ediyor.

Bu kelimelerden nefret ediyordu. Ölümün telaffuz edilemeyen adaletsizliğini ve son derece itici adiliğini somutlaştırıyorlardı. Yani Paul'ün karşısında durduğu her şeyin. Aldığı her nefesin oğluna ihanet edişinin bir kanıtı olduğunu düşündüğü günler olmuştu. Geride kalmış olmanın verdiği suçluluk duygusunun onu yıprattığı günlerde evinin terasındaki hamma yatmaktan başka hiçbir şey yapamamıştı.

Herhangi bir şeyi unutacağı korkusu. Justin'in sabahları uykulu yüzünü. Pırıl pırıl parlayan mavi, iri gözlerini. Gülüşünü. Sesini.

Dünyevi telaşın anılarını yok etmesini engellemek için elinden ne gelirse yapardı. Onlar oğlundan geriye kalan tek şeydi. Hayatının sonuna dek onlara sıkıca tutunmalıydı. Bu anılar onun için sadece paha biçilemez derecede kıymetli değil aynı zamanda son derece de kırılğandı. Onlara güvenilmezdi. Hatıralar aldatıcıydı. Hatıralar silinirdi. Hatıralar buharlaşırdı. Yeni etkileşimler, yeni yüzler ve sesler eskilerinin üzerini kapatır ve onlar da o eski güçlerini ve yoğunluklarını kaybederek unutulurlardı. Justin hâlâ hayattayken bile Paul bu kayıp acısını hissedebiliyordu; bu acıyı her gün yaşırdı. Oğlu ilk kez ne zaman konuşmuştu? İlk adımlarını nerede atmıştı? Paskalya'da bölge kulübünün çimenlerinde mi yoksa iki gün sonra Macau'ya yaptıkları seyahatte, katedralin önündeki meydana mı? Bu olduğunda onu asla unutmayacağını sanmıştı fakat iki yıl sonra detaylardan hiç de emin değildi.

Bu kayba dayanabilirdi çünkü eskileri yok oldukça Justin her gün yeni hatıralar yaratıyordu. Peki, ya şimdi? Elinde kalan anılara güvenmek zorundaydı. Bazen kendisini Justin'in sesini duymak için gözlerini kapatmış ve görüntüsü gözlerinin önünde belirsin diye hayal ederken bulurdu.

Anılarının yok olmasını engellemek için kendisini yeni olan her şeyden korumak istiyor ve bunun için ne gerekirse yapıyordu. Unutmak ihanet olurdu. Boşandıktan kısa bir süre sonra Lamma'ya taşınmasının ve hiç istemediği halde adadan ara sıra ayrılmasının sebebi de buydu. Lamma sessizdi. Burada hiç araba yoktu ve insan nüfusu da oldukça azdı. Tanındığı pek kimse de yoktu. Paul'ün evi Tai Peng'deydi. Burası Yung Shue Wan'ın üstündeki tepede bulunan ve feribot terminaline on dakika mesafedeki bir yerleşim bölgesiydi. Dikenli ve yemyeşil çalılardan oluşan bir duvarın arkasında ve dar bir patikanın sonundaki kalın bambuların arasında gizliydi.

Paul kendisine günlük bir rutin oluşturmuştu. Şafak vaktinde kalkıyor, terastaki bir şemsiyenin altında tam bir demlik – ne daha az, ne daha çok – yasemin çayı içiyor, çatıda bir saat boyunca tai chi çalışıyor, siparişleri için köye iniyor ve liman kıyısındaki aynı lokantada yemeğini yiyordu. Hep aynı şeyi yerdı yani aynı sebzelerle karıştırılmış karides soslu ve içi etle doldurulmuş iki Çin böreği. Sonra alışveriş poşetlerini eve taşır, ardından üç ya da dört saatlik yürüyüşlere çıkarırdı. Her gün yaptığı bu yürüyüşlerde adanın çeşitli yerlerine gidiyor ve ot içen, toprak eşen ya da böcek ilacını yeşilliklerine veya domates fidelerine sıkın ihtiyar adam ve kadınları izliyordu. Onlarla selamlaşıyor ve yanlarında olduğu için güvende hissediyordu. Paul ile konuşmak hiç akıllarına gelmiyor, onu sohbet ederek oyalamaktansa tek başına kalma-

sına izin veriyorlardı. Paul deniz boyunca Pak Kok'a kadar yürür, oradan geniş bir açıyla tekrar Yung Shue Wan'a geri dönerdi. Sonra adanın yarısına kadar ilerleyip yazın birkaç haftası hariç sürekli bomboş olan Lo So Shing Kumsalı'na giderdi. Paul tam olarak yirmi dakika boyunca yüzerdi. Sonra yarım saat gölgede otururdu, eğer hava güzelse bu biraz daha uzun sürerdi. Denizi izlerdi ve bu manzaranın tanıdık yüzü onu daima rahatlatırdı. Ya da gözlerini kapatıp meditasyon yapardı. Burada beklenmedik hiçbir şeyden korkmasına gerek kalmazdı.

Geri dönüşte tepeyi çıktığı uzun yoldan, adayı Hong Kong'dan ayıran dar Doğu Lamma Kanalı görünürdü. Bu patikada çok sık takılmaz, büyük yük gemilerine bakar ve kendi kendine acaba ne taşıyorlar ya da nereye gidiyorlar diye sorardı. Sokak kedilerine ve köpeklerine ayrı bir şefkat gösterirdi. Günün geri kalanını ya bahçesinde, ya terasın çatısındaki bitkileriyle ilgilenerek veya yemek yapıp evi temizleyerek geçirirdi.

Gazete okumazdı, televizyonu da yoktu. Sadece sabahları yedi ila yedi buçuk arası radyodan BBC Dünya Haberlerini dinlerdi. Hiç kimseyle tek kelime etmediği her gün onun için güzel bir gündü. Hiçbir şey olmadan ve anılarına zarar vermeden art arda geçen her hafta, onun için güzel bir haftaydı.

Bugününse çok daha zor geçeceğini biliyordu. Justin'in ölümünün üçüncü yıldönümüydü ve Paul her yıl yaptığı gibi, Peak'e tırmanmak için Hong Kong Adası'na gitmeyi planlamıştı.

Yürüyüş yapmak ya da tırmanmak için iyi bir gün değildi. Hong Kong'da eylülün ikisi asla yürüyüş yapmak için güzel bir gün olmazdı. Kapıdaki termometre hava sıcaklığının 36,1

derece, nem oranınıninsa %98 olduğunu gösteriyordu. Bu şehir resmen terliyordu. Sıcakta alev alev bağılıyor gibiydi. İmkanı olan herkes, günün bu saatinde klimalı bir yerlere saklanırdı.

Paul buzdolabından üçüncü su şişesini de çıkartıp sırt çantasına tıktı. Altında gri bir şort, üzerinde ince, kısa kollu bir tişört vardı. Terin yüzünden akıp gözlerine dolmasını engellemek için alnına bir bandana takmıştı. Uzun ve kaslı bacakları her gün yaptığı yürüyüşlerin birer kanıtı gibiydi sanki. Karnı da tıpkı genç bir erkeğinki gibi dümdüz ve sıkıydı. Buna rağmen bu tip bir havada tırmanmak için tüm gücünü kullanması gerekecekti. Yürüyüş sopasını aldı ve tepeden aşağı, köye doğru inmeye başladı. Daha feribota gelmeden tüm vücudunu ter basmıştı.

Aslında şehri ziyaret etme ihtiyacı için kendisine söylediği bir yalanın anısına senede iki kez gidip Peak'e tırmanırdı: oğlunun doğum gününde ve ölüm yıldönümünde. Bu, kendisine bile açıklayamadığı bir ritüeldi ve kendini buna uymak zorundaymış gibi hissediyordu. Sanki bir şeyleri telafi edecekmiş gibi.

Ölümünden kısa bir süre önce Justin ona, bir gün birlikte yeniden Peak'e tırmanırlar mı diye sormuştu. Hong Kong Adası'nın en yüksek dağı gitmeyi en sevdiği yerdı. Şehrin tüm manzarasına hakim olan tepeye çıkmak, limanı, Güney Çin Denizi'ni izlemek daha iki yaşındayken bile Justin'i çok etkilemişti. Paul'e göre Peak, oğlunun kendisini güvende hissettiği bir yerdı. Burası Justin'in her mevsim ısrarla ziyaret etmek istediği, dünyaya genel bir bakış noktası gibiydi. Yüksek bir yer olduğu için yazları şehrin boğucu sıcağı ve neminden kaçıp az da olsa rahatladıkları bir yerdı. Kışlarıysa rüzgar o kadar sert eserdi ki, Justin yün bere ve eldivenlerini takardı.

Oraya ikisinden başka tırmanan kimse de olmazdı. Ve evet, pek çok gün bulutların her yeri kapladığı ve yoğun sisten başka hiçbir şeyin görünmediği ilkbaharda da giderlerdi. Sık sık oradaki bir bankta oturup bir şeyler yerken Paul oğluna uçakların nasıl uçtuğunu, gemilerin nasıl yüzdüğünü anlatır, iki katlı kocaman otobüslerin neden birdenbire oyuncak arabalar gibi küçücük göründüklerini, yıldızlara ışık yaydıkları halde neden güneş değil de yıldız dendiğini açıklardı.

Bir daha bunu yapabilecekler miydi?

“Evet, elbette,” diye cevaplamıştı Paul. Oğlu da başını hafifçe kaldırıp ona gülümsemiş, gözlerinin içine bakıp “Gerçekten mi?” diye sormuştu. Paul oğlunun yorgun gözlerine bakmış ve ne diyeceğini bilememişti. Justin gerçeği bilmek istiyor muydu? *Hayır, Justin, hayır. Sen bunun için çok zayıfsın ve ben seni iki bin altı yüz fit yüksekliğe çıkartamam demesini mi duymak istiyordu? Artık hiç umut kalmadı. Bir daha asla beraber Peak’e tırmanıp uçakları ve gemileri sayamayacak ve kuşlar gibi havada süzülüp insanlara tepeden bakmayı hayal edemeyeceğiz.* Justin elbette bunları duymak istemiyordu. Elbette aklı başında hiç kimse sekiz yaşındaki bir çocuğa bunları söylemezdi. O neden söylesindi? Fakat başka ne yapabilirdi ki?

Teşhisin konmasından kısa bir süre sonra “Kandırmak yok, baba. Bana gerçeği söyle,” diye uyarmıştı onu Justin, Paul çaresizce oğlunun durumunun bir gripten kaynaklandığını kendisine anlatmaya çalışırken. *Yalan söylemek yok. Gerçeği söyle.* O, Meredith ve doktor küçük bir çocuğun bedenindeki bu yıkıcı hasarı anlayamayacağı için, Justin’e grip hikayesini anlatma konusunda hemfikirdi. Ama bu? *Yeniden Peak’e tırmanacak mıyız?* Bunun lökosit veya plastsitle ya da hemoglobin değerleri veya bir sonraki kan değişimi ile bir

ilgisi yoktu. Bu basit bir cevap bekleyen, basit bir soruydu: Evet mi, hayır mı? Justin gözlerinde doğruyu duymak isteyen bir ifadeyle babasına bakmıştı.

“Evet, elbette,” demişti Paul ikinci kez başını sallayıp onay vererek. Justin de adama gülümseyip başını tekrar yastığına gömmüştü. Bu küçük, beyaz bir yalan ve olması gereken cevaptı. Bunun için kim endişelenirdi ki? Ama Paul bunun için kendisini affedemiyordu. Bugün bile, Justin’in ölümünün üzerinden üç yıl geçmiş olmasına rağmen yaşadığı pişmanlığı kalbinin derinliklerinde hissediyordu. O oğluna ihanet etmişti. Onun bir yanılgıya düşmesine, saçma, anlamsız ve tamamen aptalca bir umuda sarılmasına sebep olmuş; oğluna doğruyu söylemek, gerçeği paylaşıp daha dayanılır hale getirmek yerine bunu yapmıştı. Bir utanç duygusu tüm bedenini kapladı ve bu olay ne zaman aklına gelse mantıklı bir cevap verdiğini düşünüp kendisini haklı çıkartmaya çalışsa da bu duygu yok olmuyordu. Kritik bir anda tıpkı bir korkak gibi hareket ettiği o çaresizlik hissi onu terk etmiyordu.

2

Paul feribottan inen son kişiydi ve kendisini cehenneme benzer bir sahne karşılaşmıştı. İki kaya delgisi asfaltı deliyor ve yanlarında siyah dumanlar çıkararak gürleyen iki otobüs ilerliyordu. Bir inşaat şantiyesinin arkasından gelen sesler o kadar gürültülüydü ki, Paul yerinden sıçramış ve kulakları adeta sağır olmuştu. Etrafında bir sürü insan oraya buraya koşturuyor, durmadan önünden geçip Paul yerinden kıpırdamadığı halde ona çarparak ilerliyordu. Kendisini bir taksiye atıp Peak Tramvay Terminali'ne gitti. Oraya vardığında ta zirveye kadar uzanan bir yaya kuyruğu ile karşılaştı. Yükseklik farkı yaklaşık yüz seksen metreydi ama bu onun daha evvel so-runsuz biçimde kat ettiği bir mesafeydi ve hatta bazı günler sırtında Justin'i bile taşımıştı.

Su şişesinden büyük bir yudum alıp sırt çantasını yerden kaldırdı ve yürümeye başladı. Dar yol May Kulesi 1, May Kulesi 2 ve Mayfair'in önünden geçiyordu. Bunlar suratsız uydu şehirler gibi duran inanılmaz pahalı evlerin inşa edildiği yerleşim alanlarıydı ki zaten bir dairenin fiyatı milyonlarca Hong Kong dolarıydı. Meredith ile ikisinin Mayfair'de iki geniş daireleri vardı ve 1997'de emlak sektörü patladığında, bu daireleri değerinin tam üç katı fiyatına satmışlardı. Paul payına düşen paranın bir kısmını Lamma'daki evi almak için kullanmış, kalanını faize yatırmıştı.

Paul yoldan kalın tropikal bitkilerin bulunduğu bölgeye uzanan Chatham Patikası'na saptı. Burası dik bir yokuştı ve Paul baldırlarıyla ayaklarındaki yükü hissedebiliyor, yaklaşık altmış sekiz kilo olan ağırlığını yukarıya doğru nasıl taşıdıklarını fark edebiliyordu. Kül gibi gri kalın bir bulut örtüsü haftalardır şehrin üzerini kaplamaktaydı. Sabah hava bir şekilde aydınlanmış ve şimdi güneş görünmüştü. Bu da tırmanmayı sıcak bir buhar odasında vakit geçirmeye dönüştürüyordu. Buradaki ağaçlar o kadar kalındı ki Paul kendisini yeşil bir duvara bakıyormuş gibi hissetti, tüm o karmaşık trafik şu an uzakta kalan boğuk bir ses olmuştı ve Paul araba sesleri yerine kuşların, çekirgelerin seslerini duyuyordu. Dinlenmek için durdu. İlk bir litrelik suyunu bitirdi ve zihnini boşaltmaya çalıştı.

İki saat içinde neredeyse tepeye ulaşmıştı. Kalan son üç yüz metre Findlay Yolu'ndan devam ediyordu ve onun için çok kolaydı. Paul sonunda hedefine ağır ama ritmik, bir tüy kadar hafif adımlarla ulaştı. Lugard Yolu'ndaki zirvenin etrafında yürümeden önce durup Peak'te bir kahve ve limonlu kek yemek istedi ki bu ritüel ona Justin'den kalmıştı. Kafenin içi buz gibiydi. Bu klimaların dondurucu soğğundan nefret ediyor, sanki birisi onu soğuk buz deposuna sokmuş gibi hissediyordu. Vücudun yeni ısıya alışması daima beş dakika sürerdi.

Bu kafe tuhaf biçimde boştu. Köşede bir çift dip dibe oturuyordu; çocuğun kulağında kulaklık, kızın elindeyse bir telefon vardı. Biraz daha yaşlı bir adam *South China Morning Post* okuyor ve Justin'le her geldiklerinde oturdukları pencerenin yanındaki masada oturan bir kadın da elinde tuttuğu şehir haritasına bakıyordu. Paul kendisine bir dilim kek ve bir fincan kahve alıp, onun için çok fazla anısı olan bu yere otur-

du. Buradan bakınca şehrin manzarası son derece gerçeküstü görünüyordu. Bazen aklından tüm şehrin aslında onun hayal gücünün bir parçası olduğu geçerdi. Dik tepelerin üzerine cesurca inşa edilmiş şu arı kovanını andıran binalar, Central ve Causeway Koyu'nun sınırları içindeki gökdelenler, içinde yüzlerce araç bulunan liman ve tüm şehir tıpkı karıncalar gibi bir ileri, bir geri kıpırdıyordu. Varlıklarından emin olmak için, gözlerine tamamen güvenmeliydi. Penceredeki kalın camlar bu muhteşem manzarayı tüm ses ve kokudan arındırıyor; arabalar, gemiler, helikopterler ve uçaklar sessiz bir filmdeki gibi sükunetle hareket ediyordu. Paul otuz yıl önce buraya ilk gelişini hatırladı. O zamanlar burayı Çin Cumhuriyeti'ne gitmeden evvel uğradığı bir yer olarak görüyordu. Burada en fazla iki ya da üç sene kalmak istiyordu. Asıl gideceği yer Pekin'di. Kültürel Devrim'in ardından siyasal anlamda her şey biraz daha sakinleşir sakinleşmez oraya taşınacaktı. Paul'un Hong Kong'da daha fazla kalmasının sebebi, Çin'deki sorunların tahmin ettiğinden daha uzun sürmüş olmasıydı. Bu esnada hiç fark etmeden Hong Kong onun evi gibi olmaya başlamıştı, hatta bildiği tek evi. Göçmenler ve mülteciler tarafından kurulmuş olan bu şehri sevmişti. Kendi vatanlarından sürülmüş olan insanlar burada çok meşguldü ve gece ile günün tonlarını onlar belirliyordu. Evsizlerin endişesi, zulüm görenlerin korkusu vardı bu şehirde. Lamma ilgisini çekmeden önce bitmek tükenmek bilmeyen karmaşa, huzursuzluk ve yoğunluk onu pek de rahatsız etmezdi. Tam tersine tüm bunlar onun kendi içindeki huzursuzluğun da bir yansıması gibiydi ve ona kendisini buraya aitmiş gibi hissettiriyordu. Sanki bir bütünün parçasıydı ve Paul bu duyguyu hayatında daha önce hiç tatmamıştı.

“Burada mı yaşıyorsunuz?”

Paul önce sesin nereden geldiğini anlamadı. Öyle bir irkil-di ki, neredeyse çatalının ucundaki limonlu keki düşürecekti.

“Yoksa iş için mi geldiniz?”

Bu yan masadaki kadındı. *Amerikalı olmalı*, diye düşündü Paul. Başka hiç kimse halka açık bir yerde, bir yabancıyla bu şekilde sohbet etmeye başlamazdı çünkü. Uçakta kim bilir kaç kez yanına oturmuş bir Amerikalının – selam, nereden geliyorsunuz? – tarzı sohbetini kesmek zorunda kalmıştı acaba?

“Hayır, burada yaşıyorum,” diye cevap verdi.

“Ah, ne kadar ilginç. Kaç yıldır yaşadığınızı sorabilir miyim?”

“Otuz yıl,” diye kısa bir cevap verdi. Kadının sohbete devam etmeye meraklı olduğunu sanmasını istemiyordu.

“Otuz yıl! Aman Tanrım, bu kadar çok insana nasıl katlanabildiniz?” Paul kadına baktı. Hafif ama hatasız aksanından anladığı kadarıyla bu kadın kesinlikle Ortabatı’dan olmalıydı. İnce, sportif görünümlü olan kadın beyaz bir tişört ile açık kahverengi bir pantolon takım giymiş ve boynuna da beyaz inciler takmayı tercih etmişti. Kahve fincanını kaldırırken elleri titriyordu. Elleri zarif, altın yüzüklerle dolu parmakları ince ve uzundu. Yüzüklerden biri minik bir pırlantaydı ama parlak gün ışığında pırıl pırıl parlayan bu değerli taşlar bile kadının ellerinin titrediğini gizleyemiyordu. Paul kadının yaşını tahmin edemedi zira yüzü ellerine göre çok daha genç duruyordu. Cildi yumuşak ve garip bir şekilde kırıksızdı ama yaşlı kadınlardaki gibi, çenesinden boynuna doğru derisinde sarkıklar vardı. Ya kırklı yaşlarının ortasında ya da altmışlı

yaşların başındaydı. Şu hislerini neredeyse hiç belli etmeyen ve geçmiş yaralarının, acılarının ve hayatının izlerini taşıyan türden yumuşak ifadeli bir yüzü vardı. Kadın spor ayakkabı giymişti ama pantolonu, bluzu ve hele de ceketini bu mevsim için fazlasıyla kalındı. Klimaya alışık olduğu çok belliydi. Muhtemelen otelinden Peak'e kadar bir taksiyle gelmiş ve henüz havanın ne denli sıcak ve nemli olduğunu fark edememişti. Paul sessizliğinin sohbeti sonlandırmasını umut ederek hiç cevap vermedi.

“Bu kalabalık sizi rahatsız etmiyor mu? Yoksa zamanla alıştınız mı?”

Paul kaba görünmemek adına derin bir nefes alıp yanıtladı. “Ben Lamma denen küçük bir adada yaşıyorum. Orası daha sessiz bir yerdir.”

Kadın, sanki bu her şeyi açıklıyormuş gibi, başını öne doğru salladı.

“Çin’de epey seyahat etmiş olmalısınız, öyle değil mi?”

“Ederdim, evet. Ama artık değil. Ya siz?” Bu soruyu sorduğuna anında pişman oldu. Ne yaptığını sanıyordu? Kadına açık uçlu sorular soracak kadar aptal mıydı? Belki de bu onun beklediği açılıştı. Şimdi ona Çin’e yaptığı tüm gezileri veya arkadaşlarını ya da eşinin seyahatlerini, Çinlilerin garip masa adaplarını ya da yemeği çok gürültülü yediklerini filan anlatacaktı. Altlarına bez bağlanmayan ve kakaları geldiğinde pantolonlarını sıyrıp sokaklara yapan çocuklardan söz edecekti. Veya Komünist bir ülkede görmeyi hiç beklemediği, Şangay’daki gökdelenlerden ya da caddelerdeki pahalı Mercedes-Benz ve BMW’lerden bahsedecekti. *Ve en sonunda da, diye düşündü Paul, kadın Çinliler gerçekten canlı maymunların kafasına vurup beyinlerini yiyorlar mı diye soracaktı.*

Fakat Paul'ün korktuğu gibi kadın sohbeti ilerletmek yerine, sustu ve durup doğrudan adamın suratına baktı. Paul ürperdi. Yoksa birbirlerini tanıyorlar mıydı? Paul sanki kadını daha önce bir yerlerde görmüş gibi hissetti. Hatta bundan oldukça emindi. O iri, mavi gözler. O keskin bakışlar. Görüntüsündeki huzursuzluk. Gerginlik. Titreme. Korku. Kadın ona o kadar tanıdık geliyordu ki, sanki daha dün görüşmüşler gibiydi. Daha önce tanışmışlardı. Fakat nerede?

“Biz tanışıyor muyuz?”

“Hiç sanmıyorum.”

“Bana çok tanıdık geliyorsunuz. Bankada mı çalışıyorsunuz? Belki eski eşim Meredith Leibovitz'i tanıyorsunuzdur?”

“Hayır.”

Paul bir an düşündü. Belki bu kadın daha önce bu şehirde yaşıyordu ve Justin'in okulunda tanışmışlardı?

“Çocuklarınız var mı?”

“Evet, bir oğlum var.” Kadın uzaklara bakarak ayağa kalktı. Hareketlerinden güçsüzlüğü anlaşılıyordu. Bir an nefesini tutup sonra yeniden sandalyesine yığılır gibi oturdu. Yeniden ayağa kalkmayı denedi. Masanın kenarına tutundu, sallandı ve yine sandalyeye geri çöktü.

“İyi görünmüyorsunuz. Bir şeyiniz mi var?”

“Biraz başım dönüyor,” dedi kadın zayıf bir sesle. “Dolaşım sistemimden. Bu havaya alışkın değilim.”

“Yardım edebilir miyim? Biraz su ister misiniz?”

“Su iyi olur, teşekkür ederim.”

Paul ayağa kalkıp servis tezgahına doğru yürüdü. Bir anda sandalyelerin yıkıldığını işitti ve arkasında kopan bir patırtı duydu. Arkasını döndüğünde kadın yok olmuştu. Bir kez daha bakınca, kadının yerde iki masanın arasında yattığını gördü.

Ambulans Matilda Hastanesi'nden buraya beş dakikada gelmiş olsa da, Elizabeth Owen ambulans görevlileri yanına geldiğinde çoktan ayrılmıştı. Yüzü ölü gibi solgundu ve sırtını dayayarak oturduğu duvarın önünde su içiyordu. Paul de dizlerinin üzerine çökmüş, kadının yanında duruyordu. Kadın hiçbir şekilde hastaneye gitmek istememişti. Oteline dönmek istiyordu. Kocasını bekliyordu. Kadın senelerdir düşük tanisyonundan mustarıptı ve bu sabah haplarını içmeyi unutmuş, sıcak ve yüksek nem de kadını bu hale sokmuştu. Haplarını alır almaz kendisini daha iyi hissedecekti. Yani hastaneye gitmesine hiç gerek yoktu. Ambulans görevlileri aletlerini topladı, Paul de uzun bir sıra halinde Peak'te müşteri bekleyen taksilerden birini çağırdı.

Elizabeth Owen, eşiyle birlikte limanın Kowloon yakasındaki Tsim Sha Tsui'de bulunan InterContinental Otelinde kalıyordu. Taksi yolculuğu sonsuza kadar sürecekmış gibi geçti. Yol çalışması yüzünden Peak Yolu'ndaki trafiğe takılmışlardı. Bu sıkışıklık merkezdeki dar yoldan devam edip yaya kaldırımına kadar uzuyordu. Cross-Harbour Tüneli'ne yaklaşırken yol her zamanki gibi yine tıkalıydı. Kadının yanaklarından aşağı garipçe süzülen gözyaşlarına rağmen Paul onun hıçkırıldığını ya da ağladığını işitmedi. Kadına neden üzgün olduğunu, ona yardım edip edemeyeceğini sorması gerekir mi diye düşündü fakat anında bundan vazgeçti. Neden karışacaktı ki? Onu neden ilgilendirsindi? Onu oteline geri götürüp birinin kendisiyle ilgileneneğinden emin olduktan sonra eşini aramalarını sağlaması yeterliydi. Ve ihtiyacı olursa diye ona telefon numarasına da bırakırdı. Bu kadarı kafiydi, hem zaten istese bile daha fazlasını yapacak gücü yoktu. Paul şu son bir saatin kendisinden pek çok şey alıp götürdüğünü hissediy-

yordu. Normalde bir hafta boyunca konuştuğundan çok daha fazla konuşmuştu. Lamma'ya geri dönmek istiyordu. Evine. Anılarına.

Elizabeth Owen. Bu isim ona hiçbir şey ifade etmiyordu. Acaba kadını başka biriyle mi karıştırmıştı? Yoksa daha evvel gerçekten tanışmışlar mıydı? Ama nerede? Eğer öyleyse bile, kadın neden onu tanıımıyormuş gibi yapıyordu ki?

3

Çalan telefon sesinden nefret ediyordu. Hangi tonu seçtiğinin önemi yoktu zira her zaman en olmayacak yerde çalıp huzurunu bozuyordu. Paul terastaki bahçesinde oturmuş, sabah çayının kalanını da bitirmişti. Telefonun çalmasına izin verdi. O, telefon çalar çalmaz hemen atlayıp açan tiplerden değildi. Cep telefonu mutfaktaydı. Zaten çok az insanda numarası vardı, arayan muhtemelen Christine'di ama Paul ne onunla ne de bir başkasıyla konuşmayı zerre kadar arzu etmiyordu. Bu yüzden kadının pes etmesini umdu. Birkaç dakikalık sessizliğin ardından telefon yine ama bu defa hiç durmadan çalmaya başladı. Paul ayağa kalkıp açtı.

Telefondaki kadının ne sesini, ne de ismini çıkartabilmişti.

“Owen,” diye yavaşça tekrar etti kadın. “Elizabeth Owen. Dün Peak'te bana yardım etmiştiniz. Hatırlamıyor musunuz?”

“Üzgünüm, isminizi hemen anımsayamadım. Tabii ki hatırlıyorum. Şimdi daha iyi misiniz?”

Sessizlik. Paul caddeden yükselen gürültüleri ve Elizabeth'in nefesini duyuyor ama sesini işitmiyordu. “Alo?” dedi kadına. “Her şey yolunda mı?”

“Yardıma ihtiyacım var,” dedi kadın. “Buluşabilir miyiz?”

“Buluşmak mı?” diye tekrar etti Paul sanki kadını doğru anladığından emin olamamış gibi.

“Evet.”

“Ne zaman?”

“Şimdi.”

“Aman Tanrım, bu hiç uygun değil. Ben...”

“Bu çok acil,” diye sözünü kesti kadın. “Lütfen Bay Leibovitz.”

Kadının sesinin çatallaştığını fark etti ve birdenbire bu ses, tıpkı kadının yüzü gibi ona çok tanıdık geldi.

“Şu an neredesiniz?”

“Şeydeki polis karakolunun önünde...”

Paul arkadan trafiğin gürültüsünü ve bir adamın sesini işitti: “Admiralta’daki, tatlım.”

“İki saat içinde otelinizde olurum.”

Elizabeth onu lobide bekliyordu. Kadının yüzü dün Paul’ün hatırladığından daha solgundu. Cildi neredeyse şeffaftı, şakaklarındaki ve çenesindeki mavi damarlar son derece belirgindi. Gözleri kızarmıştı ve saçları yüzüne doğru düşmüştü. Kadın Paul’ün iki elini de sıkıca tuttu. “Bu kadar çabuk geldiğiniz için çok teşekkür ederim.” Yanındaki adamı tanıttı. “Eşim Richard.”

Richard Owen tokalaşmak için elini uzattı. İri yarı bir adamdı ve onun da yaşını tıpkı eşininki gibi, tahmin etmek zordu. Adamın saçları gri fakat gür, sanki geçen yıllar onu hiç etkilememiş gibi cildi sert ve bronzdu. En az bir seksen boyundaki Richard’ın geniş omuzları, biçimli ve iri yarı ama hiç de şişman olmayan bir gövdesi, çok uzun kolları ve gür kaşları vardı. Tokalaşması ve derin ama ısrarcı ses tonu Paul’ü ürküttü.

Owenlar onu lobide hazırlanmış bir masaya doğru götürdüler. Pencerenin diğer tarafında yerden tavana dek uzanan

bölgede bir günbatımı tablosu asılıydı. Hepsine birer kahve ve Bay Owen'a bir tane de viski söylediler.

“Bay Leibovitz,” dedi Elizabeth alçak bir ses tonuyla. “Sizden bize yardım etmenizi istiyoruz.” Paul kadının denmesini kaybetmemek için çaba sarf ettiğini fark edebiliyordu. Kadın birkaç kez yutkundu ve gözleri yaşlarla doldu.

“Size nasıl yardım edebilirim?”

“Biz... Biz oğlumuzu arıyoruz. O yok oldu.”

Paul damarlarındaki tüm kanın birden çekildiğini hissetti ve başı döndü.

“Oğlunuz mu?” derken kendi sesini işitti.

“Michael. Michael Owen,” dedi kadın, sanki Paul onu tanıyormuş gibi bir imada bulunarak.

“Yok oldu derken ne demek istediniz?”

“İki gün evvel Shenzhen'e gitti ve o akşamüzeri geri gelmiş olması gerekiyordu. Ancak ondan hiç haber alamadık.”

“Çin'e niçin gitmek istedi?”

“Sınırın diğer tarafındaki Guangdong Bölgesi'nde bir fabrikamız var,” diye açıkladı kocası sessizce, zira eşinin sesi endişe ve üzüntüden titremeye başlamıştı. “İş ortağımız Bay Tang yani Victor Tang ile öğle yemeği randevusu vardı ama ona da gitmemiş.”

Paul ne söyleyeceğini bilemedi. Kalbinin hızla çarptığını ve yutkunarak nefes aldığını hissediyordu. Kadını rahatlatmak, ona üzülmemesini, muhtemelen kötü bir şey olmadığını ve birkaç saat içinde durumun netleşeceğini söylemek istedi. Her şeyin yoluna gireceğini. Fakat konuşamıyordu. *Size bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm...*

“Bu sabah Hong Kong polisiyle konuştuk ama hiç yardımcı olmadılar. Siz bu şehirde tanıdığım tek Batılısınız ve dün

bana uzun süredir burada yaşadığınızı söylediniz, ben de düşündüm ki..." Kadın cümlesini bitiremedi.

Paul sessizce başını salladı.

Kadın dönüp ona öyle çaresiz gözlerle baktı ki, Paul bu duruma kesinlikle karşı koyamayacakmış gibi hissetti.

"Korkuyorum. Çok korkuyorum. Beni anlayabiliyor musunuz?" diye fısıldadı kadın ve ağlamaya başladı.

Kanepede yanında oturan Richard Owen bir sağa, bir sola dönüyordu. Adamın bu gözyaşlarından rahatsız olduğu son derece açıktı. Karısının omuzlarına kolunu koymak istedi fakat kadın kendini çekince adam da kolunu indirmek zorunda kaldı. Sonra da durup sanki erkek erkeğin halinden anlar der gibi, Paul'e baktı. Paul ise bakışlarını çevirmişti.

"Bence çok fazla endişe ediyorsun, tatlım."

Paul uzun zamandır bu denli umursamaz birini görmemişti.

"Michael otuz yaşında yetişkin bir adam. Eminim bizi birkaç saat içinde arayıp her şeyi açıklayacaktır."

Bu hiç ikna edici bir yaklaşım değil, diye düşündü Paul ve onlara nasıl yardım edebileceğini kestirmeye çalıştı. Artık Hong Kong polis güçlerinde herhangi bir kontağı yoktu. Koloni Çin'e geri döndüğünde tanıdığı iki İngiliz polis de erken emekliliklerini isteyip ülkelerine geri gitmişti. Shenzhen'deki cinayet büroda sadece Süper Dedektif Zhang Lin kalmıştı. Oradaki bir yabancıya herhangi bir şey olsa, dedektifin kesinlikle haberi olurdu.

"Shenzhen'deki polis güçlerinde bir arkadaşım var. Onu arayıp bu öğleden sonra ya da yarın sabah sizinle irtibata geçmesini sağlarım," dedi Paul. "Şu an için bundan fazla bir şey de elimden gelmez."

Elizabeth teşekkür eder gibi başını salladı, eşi de kadehindeki viskiyi tek dikişte bitirdi. Kalkmadan evvel bir süre ses-

sizce oturdular. Owenlar başları önde yavaş yavaş asansöre doğru ilerlediler. Paul, Richard Owen'ın sol bacağına hafif bir aksama olduğunu fark etti ve bir an için bu koca adam gözüne küçücük göründü.

“Paul?” Christine onu numarasından tanımış olmalıydı. Sevinde fark edilir derecede şaşkınlık ve sevinç vardı.

“Evet, benim. Kötü bir zamanda mı aradım? Daha sonra mı aramalıyım?” *Ne aptalca sorular*, diye düşündü aniden. Kadın Paul'e iki çalışanıyla birlikte minik bir ofisteki seyahat şirketi olan World Wide Travel'da telefonlarının sabahdan başlayıp, gece olana dek çaldığını anlatmıştı. Paul arkadan iki kadın sesinin geldiğini ve neredeyse hiç durmadan çalan telefon seslerini işitti.

“Sorun değil. Bir dakika bekler misin lütfen?” Kadın hat-tın diğer ucundaki müşteriden telefon numarasını isteyip, birkaç dakika içinde geri döneceği sözünü verdi.

“Neredesin? Lamma'da mı? Bayağı gürültülü bir yermiş.”

“Hayır. Şu an InterContinental'ın önündeyim.”

“Orada ne yapıyorsun? Kendi başına kalmak istediğini sanıyordum.”

Christine o gece yemeğe çıkmayı teklif etti. Dikkatini dağıtmanın Paul'e iyi geleceğini düşünüyordu. Paul bunu reddederek bu davetin kadının anlayışsızlığının bir göstergesi olduğunu düşündü. Onun dikkatini dağıtmaya ihtiyacı yoktu ki zaten amaç buydu. Zaman hızlı geçsin diye bir şeylerle meşgul olmak istemiyordu. Çünkü zamanın hızlı akışı, anıların da hızlı yıkımı anlamına gelirdi. Zaman anıları siliyordu.

“Buluşalım mı?” diye önerdi Christine yemek yemek yerine. “Bir kahve içecek vaktim var.”

“Nerede?”

“Burada, Wan Chai’da. Seninle MTR’de buluşalım da kalabalıkta kaybolma.”

“Bilmiyorum.” Paul konuştuğu kendisini daha kötü hissediyordu. Konu hep aynıydı. Christine ona yardım edemiyordu. Neden onu aramıştı ki zaten?

“Ya da daha sonra buluşup...”

“Hayır,” diyerek kadının sözünü kesti. “Bence Lamma’ya dönsem daha iyi olur.”

Kadın bir an için hiç cevap vermedi. Çalan telefonların sesi, kadınların sesleri ve bir kadının adını söylemesi işitildi. “Akşamüzeri Lamma’ya gelirim, limandaki Sampan’da yemek yeriz.”

“Hayır,” diye yineledi Paul, “kesinlikle olmaz.” Sanki kadının gizli gizli gelebilirmiş gibi telaşla söyledi bu cümleyi.

“Paul, bazen işimi hiç de kolaylaştırmıyorsun.”

“Biliyorum Christine, üzgünüm. Seni daha sonra ararım.”

O bir kız arkadaş istemiyordu. Artık birini sevme yetisine sahip değildi. Daha fazla hayal kırıklığı yaşamak ve yaşatmak da istemiyordu. Paul yalnız olmak istiyordu.

4

Lamma'daki soğuk ve yağmurlu bir pazar sabahında tanışmışlardı. Paul o günkü yürüyüşünü yapıyor, Christine ise Hong Kong'a geri dönmek üzere bineceği feribot için Sok Kwu Wan köyünü arıyordu. Yağmur feci şekilde yağmaya başlamıştı. Paul manzara izlemek için yapılmış süslü bir çardağın altına girmiş, beyaz köpükler saçan gri suların dalgalandığı denizi izliyordu. Kadın arkasından bir şeyler söyleyince irkilmişti.

“Affedersiniz.”

Kadın da kendisi gibi su geçirmeyen yürüyüş ayakkabısı giymişti ve koyu yeşil yağmurluğunun kapüşonu alnına kadar inmişti. Paul'ün sıırsıklam olmuş suratından kayan bir su damlası burnunun ucundan yere damladı. Bir çift gri saç, kaşlarının üzerine düşmüştü.

Yağmur suları ikisinin de sırtından aşağıya kayarken kadın bu garip adama bir adım daha yaklaştı. Paul ısrarla çardağın tam ortasındaki tek kuru noktada duruyor ve sanki bu dünyada tek başına yaşıyormuş gibi şaşkın bir ifadeyle kadına bakıyordu.

“Affedersiniz,” diye tekrarladı kadın. “Sizi korkutmak istememiştim.”

Adam hâlâ hiçbir şey söylemiyordu. Kadın adamın tıpkı bir rüzgargülü gibi her an düşüp binlerce parçaya ayrılacağını

hissetti. Daha önce hiç kimsenin yüzünde böylesine kırılğan bir ifade görmemişti. O an adamın elini tutup onu bir banka oturtmayı, sonra da yanına oturup adam tekrar konuşabilecek hale gelene dek birlikte denizi izlemeyi istedi. Ama etrafta bank yoktu, hava soğuktu, üstelik feribot kırk dakika içinde kalkacaktı.

“Bana Sok Kwu Wan’a nasıl gidileceğini söyleyebilir misiniz acaba?”

Adam hiçbir şey söylemeden sanki çok uzun ve zor bir şey düşünüyormuş gibi kadına bakıp, en sonunda hafifçe başını salladı.

Kadın yeniden denedi. “Sok Kwu Wan’ı arıyorum. Doğru yolda mıyım?”

“Oraya neden gidiyorsunuz?”

Adam onun İngilizcesini mi anlamamıştı, yoksa kendisini tam olarak dinlememiş miydi? Bu adam neden basit bir soruya basit bir cevap veremiyordu?

“Hong Kong’a giden feribota binmek için,” diye yanıtladı Christine.

Adam tekrar başını salladı. “Bu patikadan devam edin. Gececeğiniz ikinci tepeliğin ardından köyü göreceksiniz.”

“Oraya ulaşmam ne kadar sürer?”

Adam kamelyanın çatısına gittikçe daha şiddetli düşen yağmura bakıp kaşlarını çattı. “Bu havada mı? Korkarım epey sürer,” dedi aniden Kantonca.

Kadın tam olarak neden yaptığını bilmesede hafifçe adama gülümsemişti. Acaba kendi sert dilinin tam aksine, adamın garip ama melodik ve yumuşak ses tonundan mı yoksa iletişim kurma şekillerinin tuhaflığından mıydı bu?

Yağmur azalana kadar beklediler. Adam bu berbat hava-

da kadının niçin Lamma'ya geldiğini öğrenmek istiyordu, kadın da aynı şeyi kendisine sorduğunu söyledi. Bir arkadaş bu adada yürüyüş yapmasını önermişti ama sonbaharda gelse daha iyi olurdu. Kadın yeni yerleşim bölgesindeki Lantau'da yaptığı pazar yürüyüşlerinden söz etti ve Sai Kung Yarımadası'nın ve sahillerinin ne kadar güzel olduğunu, Hong Kong'da yeşil alanların ne kadar azaldığını, acaba kaç doğal kaynağın kaldığını merak ettiğini söyledi. Paul kadını öylesine büyük bir sabır ve dikkatle dinlemişti ki, kadın uzun süredir böyle bir şeyle karşılaşmadığını düşündü. Adam sanki Christine çok önemli bir şey anlatıyormuş gibi o derin, mavi gözleriyle kadına son derece dikkatli bir şekilde bakıyor, bu da Christine'in daha çok ama daha çok konuşmasını sağlıyordu. Bu doğa gezilerinin onun için ne büyük bir anlam taşıdığından, haftada altı gün boyunca sabah 9'dan akşam 7'ye kadar minicik bir ofiste iki çalışan ve bir stajyerle birlikte masa başı iş yaptığından bahsetti. Adama on iki yaşındaki oğlu Josh'un bir yıl evvel kendisiyle bu yürüyüşlere gelmeyi bırakıp onun yerine arkadaşlarıyla video oyunları oynadığını anlattı. Kadın da artık oğlunu ikna etmeye çabalamayı veya hediye ya da tehditlerle aklını çelmeye çalışmayı bırakmıştı. Bekar bir anne olarak mücadelesine devam ediyordu. Christine o kadar çok konuşmuştu ki, üşüdüğünü ve buz gibi rüzgarın montundan, pantolonundan içeri dolduğunu bile çok geç fark etti. Titriyordu. Paul onu ısınması için evine davet etti.

Hava hâlâ yağmasına rağmen, Paul önde kadın arkada oradan ayrılmışlardı. Kadın bir adım geride, kendisini adamın sırtıyla yağmurdan korumaya çalışarak ilerledi. Paul feribot terminalinden biraz uzaktaki Yung Shue Wan'a doğru dönerken kadın da onu takip etti. Beraberce küçük bir vadiyi geçip

bir tepecikten tırmandılar. Kadın tek kelime bile etmeden onu takip etmeye devam etti. Sonunda gittikçe daralan ve kararan bir patikaya ulaştılar, nihayet çalıların ve ağaçların oluşturduğu bir duvarın arkasına gizlenmiş gibi duran bir evin önünde ki bahçe kapısına gelmişlerdi.

Kadın Paul'ün peşinden eve girip birinci kata çıktı ve ıslak giysilerini çıkartıp sıcak duşun altında su damlalarının tenine çarpışını hissedip, yükselen sıcak buharın vücudunu ısıtmasına izin verdi. Bir anda uzun zamandır yaşamadığı bir şekilde içinde büyük bir arzu kabarmıştı. Bundan sonra giyinemeyeceğini ve adamın peşinden yatak odasına gidip yatağına süzüleceğini, adamı baştan çıkarmasına gerek bile kalmayacağını biliyordu. Tüm bunlar için adamın tek bir söz etmesi veya bir harekette bulunması, ona herhangi bir ipucu vermesi yeterliydi.

Ama kadın tüm bunların yerine adamın mutfakta bir şeyler yaptığını işitti.

Paul kadına beyaz bir bornoz, uzun kollu bir erkek fanilas, eski bir eşofman altı ve kalın, yünlü çoraplar çıkartmıştı. Hepsi de kadın için çok büyük olmasına rağmen onu kuru ve sıcak tutacak şeylerdi. Christine sessizce alt kata indi ki burası sadece bir holden, yukarı çıkan merdivenlerden ve dikdörtgen şeklinde iki odadan oluşuyordu. Odalardan birinde yine dikdörtgen şeklinde kıvıll kahve tonlarında, Çin gülü ağacından yapılmış bir masa ve ona uygun sekiz sandalye vardı. Odanın diğler ucundaysa iki koltuk ve kısa, antika bir masa duruyordu. Yerler koyu kırmızı kare şeklinde döşemelerle kaplanmış, duvarlarsa beyaza boyanmıştı. Pencerelemler arasında Çin alfabesinden süsler asılıydı. Her bir köşede dev gibi mavi ve sarı Çin saksıları ve içlerinde palmyeler vardı. Ev

kadının gözüne son derece tertipli görünmüştü. Etrafta ne bir dağınıklık, ne oraya buraya saçılmış gazeteler, ne kağıtlar, ne de DVDler vardı. Yerler daha yeni silinmiş, masanın da tozu az evvel alınmış gibiydi. Adamın çok çalışkan bir Filipinli temizlikçisi olmalıydı.

Çanak çömlek dolu bir odaya girdi. Bahçeye bakan pencerenin önündeki antika ahşap şezlong ve büyük pirinç çerçeveli, eski bir kırmızı Güney Çin yapımı çeyiz sandığı dışında oda boştu. Burası üzerine iki Amerikan servis yerleştirilmiş olan ahşap bir tezgahla mutfığa bağlanmıştı. İçinden buhar yükselen çay fincanlarından limon otu ve zencefil kokusu geliyordu. Christine daha önce bunun gibi bulmacayı andıran bir evde hiç bulunmamıştı. Bu adamın parasının olduğu ve Çin antikalarını sevdiği çok belliydi. Peki, neden maddi durumu iyi pek çok yabancı gibi Mid-Levels veya Repulse Koyu'nda değil de Lamma'da yaşıyordu? Yoksa bu ev sadece hafta sonları geldiği bir yer miydi? Adamın Kantoncası mükemmeldi ama Christine etrafta herhangi bir Çinli eş ya da kız arkadaşın izini görememişti. Bunu kimden öğrenmişti acaba? Yalnız mı yaşıyordu? Dolapta çocuk botları ve yağmurluğu gözüne ilişmişti ve kapı çerçevesinde de bir çocuğun büyümesi esnasında boyunun ölçüldüğünü gösteren izler hatta yanında da tarihleri vardı.

Kadın adamın sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. “Çay ve sıcak çorba yaptım. Biraz ister misin?”

“Evet, lütfen. Hem de çok isterim.”

Adam kadının üzerindeki atletin kollarını birkaç kez kıvrımış olduğunu ve eşofmanın üzerinden nasıl da sarktığını görünce yüzünden küçük bir gülümseme gelip geçti.

O an kadın kalbinin hızla attığını fark etmişti. Bir mimik, bir ipucu onun için yeterliydi.

Çorba son derece lezzetliydi ve tıpkı çocukken büyükannesinin ona yaptığı çorbaya benziyordu.

“Bunun tadı bir harika.”

“Teşekkür ederim.”

“Kendin mi yaptın?”

“Evet,” dedi adam. “Dün. Az evvel de sadece ısıttım.”

“Çok sık yemek yapar mısın?”

“Her gün.”

Kadın herhangi bir kız arkadaşının bile her gün yemek pişirip pişirmediğini merak etti. Aklına gelen herkesin kendileri için yemek yapan bir Filipinli çalışanı vardı ve pazar günleri herkes yemeğini lokantada yedi. Kocas da, tıpkı bildiği tüm Hong Konglu erkekler gibi, basit bir yemeği dahi yapamazdı.

“Bence senin yemeklerini Filipinli bir hizmetçi yapıyordur. Herhalde kadının gelmediği pazar günleri de, yemeğini dışarıda yiyorsundur.”

Christine bunu duyunca sırttı.

“Ve kocan da...”

Kadın araya girdi. “Ben boşandım.”

“Ve eski kocan da senin için hiç doğru dürüst bir yemek hazırlayamamıştır?”

Onu en son ne zaman güldüren bir adam olmuştu?

“Hong Kong’u çok iyi biliyorsun ve Kantoncan da çok iyi.”

“Yani bir *gweilo* için çok iyi demek istiyorsun.”

“Hayır. Gerçekten çok iyi.”

“Teşekkür ederim.”

“Nerede öğrendin?”

“Hong Kong’da.”

Kadın adamın eğilip kaşığıyla çorba içişini hatta çorbayı bir Çinli gibi yutuşunu izledi.

“Burada doğdun, öyle değil mi?”

“Neden böyle düşündün?”

“Çünkü... Çünkü...”

“Çünkü çorbamı Çinliler gibi içebiliyor, Çin yemeği pişirebiliyor ve Kantonca konuşabiliyorum?” diye cümleyi tamamladı adam. “Aslında bunun, tam tersini kanıtıyor olması gerekir. Yoksa sen burada doğup büyüyen ve babası Majestelerinin hizmetinde ya da buradaki bir şirkette çalışan ve Kantonca ya da Mandarin dili konuşup Hong Kong’un tarihi ya da kültürüne hiç ilgisi olmayan bir yabancıyla mı tanıştın?” Adam sözlerine devam etmeden evvel kendisine ve kadına birer bardak çay daha doldurdu. “Hayır. Ben Almanya’da doğdum. Annem Alman, babamsa Amerikalı. Buraya ilk kez 1975’te Vietnam ve Bangkok üzerinden geldim. O günden beri de burada yaşıyorum.”

“Lamma’da mı?” diye hayranlıkla sordu kadın.

“Hayır, şehirde. Lamma’ya iki yıl önce taşındım. Boşandıktan kısa bir süre sonra.”

“Burada kendini çok yalnız hissetmiyor musun?”

Adam kibarca başını iki yana salladı.

“Burada tek başına mı yaşıyorsun?”

Adam doğrudan kadının gözlerine baktı. Kadının daha önce de yoğun şekilde hissettiği o ifade vardı yine: Kırılğan, açık ve çiğ.

“Bazı günler evet, bazı günler hayır.”

Holdeki çocuk ayakkabılarını hatırladı. Bir soru daha sormak istedi ama adamın bakışları ona sessiz kalmasının daha iyi olacağını söylüyor gibiydi.

“Ya sen?” diye sordu adam uzun bir sessizlikten sonra.

Bu, kadının geri çeviremeyeceği bir davetti. Bu adam

ona uzun zamandır karşılık beklemeden ilgi gösteren biriydi. Daha ucuz bir uçuş, bir terfi, zam, bir günlük izin ya da bilgisayar oyunu için para filan istemiyordu. Herhangi bir role bürünmek zorunda kalmadığı ilk kişiydi: Ne anne, ne eski eş, ne patron ne de evlat rolüne. Adam sadece karşısında oturmuş onu dinliyor, başını bir yandan diğer yana eğiyor, çayını içiyor ve ona sorular soruyordu. Kadın adama Hong Kong'da gittiği okuldan ve Vancouver'da aldığı turizm diplomasından söz etti. İnternet çağında küçük bir seyahat acentesini işletmenin, aynı anda bir de çocuk yetiştirmenin ne denli güç olduğunu anlattı. Televizyonun önünde bitkinlikten uyuyakaldığı akşamlardan ve Josh ya da Tita'nın gecenin bir yarısı onu yanıp sönen ekranın başından uyandırarak kaldırmalarından bahsetti. Annesiyle yedikleri pazar yemeklerinden, bunun onun için ağır bir yük olmasından ve tüm Hong Konglular gibi bundan kaçamadığından söz etti. Ayrıca evliliğinin neden çöktüğünü de anlattı. Kocasının sınırın diğer ucunda yıllardır Çinli bir metresi olduğunu ve bu konuda kendisine tek kelime dahi etmediğini söyledi. Ve adam evlilikleri boyunca bu kadına ve çocuğuna da bakmıştı. Yeterli paralarının hiç olmayışının asıl sebebi buydu, Kowloon Tong'da kiraya verdikleri minik apartman dairesini ve daha sonra da World Wide Travel'da işler çok iyi olmasına rağmen arabalarını da bu yüzden satmışlardı. Christine bunu hiç etraflıca düşünmemiş, durup geriye bakmamış belki de bunu yapmayı istememişti. Kocasına güvenmişti ve adamın Çin'e sık sık yaptığı iş seyahatlerinin mutlaka geçerli bir nedeni olmalıydı. En azından adam öyle söylüyordu ve Christine de kocasıyla ilgili ilk dedikodular kulağına geldiğinde bile adamdan şüphelenmek istememişti. Hatta adamı arkadaşlarına ve annesine karşı savunmuş, ona

inanmıştı. Ona inanmak istemişti. Ama adam onu kandırmış, aldatmış ve ona ihanet etmişti. Onun arkasından iş çevirmiş ve kadına yalan söylemişti. Christine tüm bunları hiç de kendisine acıyarak filan anlatmadı. İnsanlar başkalarına güvenilek bu şekilde risk alırlardı ve bu da ödedikleri bir bedeldi. Daha sonrasında yaşadığı ilişkiler ona kendisinin ne denli naif ve çabuk güvenen biri olduğunu göstermişti. Ailesiyle de fikirleri yüzünden aylardır görüşmüyordu. Bugün de olsa aynı şekilde davranırdı. İnanarak ve umut ederek. Tekrar ve tekrar.

Sanki güvenmek sadece aptallara özgü bir şeydi. Sanki başka seçeneğimiz vardı.

Christine'in fırtınalı sözleri yavaş yavaş sakinleşirken hava da kararmaya başlamıştı. Alacakaranlıkta Paul'ün gölgesi yüz hatlarını görebiliyordu. Adam hareketsiz bir şekilde karşısında oturmaya devam etti. Adamın yaktığı mumun alevi yüzüne vuruyordu. Sanki onca zamandır konuşan kendisiymiş gibi, Paul oldukça bitkin görünüyordu. Uzun bir süre sessizce oturdular, bu uğursuz bir sessizlik değil aksine ruhları uyandıran bir sessizlikti.

Bir hareket, bir ipucu ve...

Adam kadını yürüyerek feribot terminaline götürdü. Yağmur durmuş, sokak lambalarının ışığı yerdeki su birikintilerine yansımaya başlamıştı.

Yung Shue Wan'daki lokantaların ışıkları pırıl pırıl yanarken içerideki kalabalık aileler soğuk rüzgarı umursamadan gülüp sohbet ediyor ve sesleri tüm köyü hatta çevresindeki tepeleri bile sarıyordu. Limanda bir çift balıkçı teknesi sallanarak ilerlemekteydi.

Feribot tam zamanında geldi.

Birbirlerine yüzleri dönük ve sessiz bir şekilde, nasıl ayrılacaklarını bilemeden öylece durdular. Fakat yeniden görüşmeyi planlamadıkları halde, “Belki daha sonra yine görüşürüz,” dedi kadın arzulu, rahatlatılmış ve kendini güvende hissetmiş olmanın verdiği bir cesaretle.

5

Uyku söz konusu bile değildi. Şiltenin üzerine yatmış tavana bakıyor, dönen havalandırmanın sesini dinleyerek yatağın etrafındaki tülde minik bir delik arayan öfkeli sivrisinekleri izliyordu. Yağmur bir kez daha büyük bir hızla pencere kenarlarına vurmaktaydı. Bugün bir ay içinde yaptığından daha çok konuşmuş ve dinlemişti. Elbette soğuktan donan bir kadına sıcak bir duş ve çorba teklif etmeliydi, bunu yapmamayı düşünemezdi bile. Fakat bunların ardından kadın neden gitmemişti? Anımsayabildiği kadarıyla kadını gitmemesi için hiç de kışkırtmamıştı. Ne direkt, ne de dolaylı bir şekilde. Peki, neden? Neden bu yabancıyı dünyasına almış ve sadece onu hoşnut etmekle kalmayıp kadına nerede doğduğunu, Hong Kong’da ne kadar süredir yaşadığını ve boşanmış olduğunu anlatmıştı? Bu ani konuşkanlığını kendisi de açıklayamıyordu. Ve kadın konuşurken ona gösterdiği dikkati de. Dinlemek ve sorular sormak, üstelik de defalarca. Ne için? Tüm bunları gerçekten bilmek mi istemişti? Geriye dönüp bakınca, bir yabancıyla bu denli yakınlaşmak sadece nahoş olmakla kalmıyor, sanki Paul’e görünmez bir sınırı geçmiş ve kendisiyle ilgili çok değerli bir şeyi vermiş gibi de hissettiriyordu. Kime ya da neye olduğunu söyleyemese de, birine ya da bir şeye ihanet etmiş gibiydi.

Sanki güvenmek sadece aptallara özgü bir şeydi. Sanki

başka seçeneğimiz vardı. Bu kelimeler aklına takılmıştı. *Da-
ima bir seçeneğimiz vardır,* diye cevap vermek isterdi kadına
ama o an sessiz kalmayı tercih etmişti. O güzel bir kadındı,
hakkını vermeliydi. Alacakaranlıkta karşısında oturuşunu ha-
yal etti, erkeksi kısa saçlarını, bir Hong Konglu kadına göre
son derece alışılmadık bronz tenini, ince ama şekilli kollarını,
ellerini ve uzun, hoş parmaklarını. Kadının sesi kulakların-
da çınılıyordu: Yumuşak ve uyumlu olan bu ses Kantoncada-
ki agresifliği ve keskinliği silip atıyor, kadının İngilizcesini
değişik şekilde kibar ve melodik bir hale getiriyordu. Paul
bugünle ilgili çok fazla detay anımsadığı için rahatsız oldu.

İç i bir anda kinle doldu. Kendisinden tiksiniyordu. Konuş-
kanlığı. Soruları. Kadına karşı gösterdiği ilgi.

Pazar sabahı Paul Hong Kong'dan gelenleri indiren feribotu
görmeye köye indi ve genelde yapmadığı bir şey yaptı. Sam-
pan'ın terasına oturup tüm gelenleri izlemeye başladı. Kendi-
ne hiç kimseyi beklemediğini söylüyordu. Sadece içgüdüsu-
nü takip ediyordu. Fakat gelenlerin arasında kadını görünce,
tüm bunların yalan olduğunu o da anlamıştı.

O günü birlikte geçirdiler. Bu mevsim için son derece ılık
ve güzel bir gündü. Bulutsuz gökyüzünde güneş pırıl pırıl
parlıyor ve tropik baharın başlangıcı havada kendini hissetti-
riyordu. Çok fazla konuşmadan yürüdüler. Adamın terasında
çay içtiler. Ve o sessizlikte Paul önce nereden başlayacağını
bilemeyerek, kendisinden söz etti. Çocukken neden Almanya
ve Amerika'da yaşamak zorunda kalmıştı? Christine bunları
bilmek istiyordu.

Nereden başlamalıydı? Babası Aaron'dan mı? New
York'lu (tam olarak söylemek gerekirse Brooklyn-New
York'lu denmesi konusunda ısrar ederdi) çılgın Yahudi, bir

Amerikan askeri olarak Avrupa'ya giden o müthiş adam, Münih ve Almanya'nın pek çok yerinde bulunmuş ve Sosyal Demokrat Parti'deki bir görevlinin kızına aşık olmuştu. İlişkisini Nazi ırkçı politikası doğrultusunda ertelemiş olması gereken annesi Heidelinde ile birleşmelerine engel tek sorun babasının ebeveynleriydi. Babası bir Alman'a olan aşkının bedelini fena halde ödemişti yani. Zira adamın New York'taki ailesi ya karısından ayrılmasını ya da onu evlatlıktan reddedeceklerini söylemişlerdi. Babası Alman eşiyle kalmaya karar verdikten sonra, ailesiyle olan tüm ilişkisi sonsuza dek kesilmiş ve Paul'ün bildiği kadarıyla bir daha da hiçbir gelişme yaşanmamıştı. Paul babasının cenazesinde onunla kan bağı olan tek insandı.

Christine'e 1962 yılının o bahar gününden söz etti. Paul'ün onuncu yaş gününün hemen ardından ailesi bir gecede Münih'ten New York'a taşınma kararı almış ve ona herhangi bir açıklama bile yapmamışlardı. Aaron Leibovitz bir gece eve gelmişti – Paul o geceyi son derece net hatırlıyordu – ve adamın cildi her zamankinden daha solgundu, uzun burnu daha da sivrilmiş, kalın dudakları ince birer çizgiye dönüşmüştü. Mutfak masasına oturup New York-Manhattan'daki Aşağı Doğu Yakası'na taşınacaklarını söylemişti. En fazla iki hafta içinde, diye de belirtmişti. Karısı ellerini önlüğüne silerek kurulayıp genelde yaptığı gibi, tek kelime etmeden mutfaktan çıkmıştı. Aaron Leibovitz de bir süre sessiz kaldıktan sonra ayağa kalkmış ve elini oğlunun omzuna koyarak çok üzgün olduğu ama eşyalarını toplayıp evden gideceğiyle ilgili bir şeyler mırıldanmıştı. Paul o an babasına, üzgün olmasına hiç gerek olmadığını hatta tam tersi sevinmesi gerektiğini söylemeyi çok isterdi. Çünkü nereye olursa olsun evden taşınmalarına itirazı yoktu. Yahudi bir baba ile Sosyal

Demokrat bir annenin çocuğu olarak M¼n¼h'te yaşamak hiç de kolay değildi. Paul okulda öyle k¼¼k d¼ř¼r¼c¼ sözlerle karşılaşıyordu ki kendine hep kaçacak delik arıyordu. D¼r¼st olmak gerekirse Amerika'ya taşınma lafı geçtiğinde Paul'un aklına Almanya'da zleyeceği hiç kimse gelmemişti. Gerçi b¼y¼kannesi ve b¼y¼kbabası buradaydı ama ocuk onları bile zleyeceğinden çok emin değildi. Tek arkadaşı Heinrich'i zleyebilirdi ki kendisiyle aynı sırayı paylaşmışlardı ama zaten o da bir yıl evvel çok geç konulan akciğer enfeksiyonu teşhisi y¼z¼nden lm¼řt¼.

Christine çok soru sormadan adamı dinledi, belki de adam o y¼zden konuşmaya devam etmişti. Paul bunu neden ve nasıl yaptığını bilmiyor, *belki de araya girmeden dinlemek kadının tarzıdır*, diye d¼ř¼n¼yordu. Kadın Meredith'in yaptığı gibi, bunu kendi hikayesini anlatmak ya da laf çarpmak için bir fırsat gibi grm¼yordu belli ki. Meredith'in yorumları zekice ya da komikti hatta bazen ikisi birden oluyordu. Başta Paul bu y¼zden kadına hayran olmuştu ama sonraları bu onu çok rahatsız etmiş ve sessizliğe s¼r¼klemiřti. Adam kendisini kullanılmış hissediyor, sanki her kelimesi kadının kendi zekasını veya espri anlayışını göstermesi için kullandığı birer fırsatmış gibi geliyordu. Christine ise farklıydı. Adamın söylediklerini sindiriyor ve bunlar kadını heyecanlandırıyordu, Paul bunu kadının gözlerinde görebiliyordu. ¼stelik Christine adamın sessizliğinden de memnundu. Bu Paul'e de iyi gelmesine rağmen yine de biraz garip buluyordu.

Paul kendi ailesinde de çok fazla sessizlik olduğunu d¼ř¼n¼p onları ne kadar gergin, boğucu ve mutsuz bulunduğunu anımsadı. Bu sıradan bir sessizlik değil, sanki söylenmemiş şeylerin ¼zerinin kapatılması gibi bir sessizlikti. Christine'e

Hamburg'dan altı günde New York'a gidişlerini ve o yolculukta ailesinin her zamankinden de sessiz olduğunu anlattı. "Zamanımızın çoğunu güvertede geçiriyorduk. Kenarda durup denize bakıyor ve yepyeni bir başlangıç hayal ediyorduk. Sanırım babam, Almanya'dan gitmemize neden olan iflasının tam aksine son derece kârlı ve düzgün yürüyen bir iş hayali kuruyordu. Annemse kavgasız bir evlilik hayali kuruyor olmalıydı. Ben de mideme inen yumrukların acısı olmadan neşeyle gideceğim okulu ve edineceğim arkadaşı hayal ediyordum."

Paul durup kadın bir şey söyleyecek mi diye bekledi ama Christine sessiz kalacak kadar zeki bir kadındı.

"Bir hafta sonra," diye devam etti Paul, "bu yeni dünyada hep bir yabancı olarak kalacağımı anlamıştım. Benim geldiğim yer sadece Münih değil, 1960'ların New York'unda kara bir leke gibi görülen ve ne kadar istesem de kurtulmayı başaramadığım bir simgeydi. Burada ben bir Alman, bir Nazi, küçük Hitler'dim. Sokakta ya da parkta oynayan çocukların hiçbirisi soyadımın Leibovitz olmasına ya da babamın bir Yahudi olup kötü Almanlarla mücadele etmiş olmasına aldırmıyordu. Daha ağzımı açar açmaz aksanım beni ele veriyordu. O yüzden birkaç kez sorulduktan sonra konuşur hatta o zaman bile çekinerek, gerilerek cevap verirdim."

Kadının kendisine gülmediğinden ve söylediklerini anladığından emin olmak ister gibi Christine'e baktı. Kadın başını salladı ama Paul konuşmasını sürdürmek yerine, hiçbir şey söylemeden terasta bir aşağı, bir yukarı yürümeye başladı.

Hayır, kadın yanlış bir şey yapmamıştı. Hayır, adamın sözünü kesip onu anladığını ifade etmesi filan da gerekmiyordu. Peki, Paul neden aniden sessizleşmişti? Bunun cevabını kendisi de bilmiyordu.

Feribotta vedalaşırlarken kadın ondan telefon numarasını istemiş ama o bu talebi duymazdan gelmişti. Bir sonraki hafta sonu kadın tekrar evine geldiğinde adam şezlongunda yatmış ve hiç kıpırdamamıştı.

Bunun kadına acı verdiğinin farkındaydı ama açıklama yapacak gücü yoktu. Bir önceki pazar günü kendini yakmış ve tüm hafta bunun acısını çekmişti. Kadın birkaç kez ismini seslenip kapıya vurdu ve hiç bitmeyecekmiş gibi görünen birkaç dakika boyunca bekledi. Sonunda da gitti. Ertesi sabah Paul kadının kapının altından attığı kartını buldu. On gün sonra da onu aradı.

İşte son altı ay böyle geçip gitmişti. Zevkli geçen ve uyum dolu pazarların ardından gelen sessizlik dolu günler, adamın kadının sesine telefonda bile zor katlandığı güçlük içinde geçen haftaları izledi ki bu konuşmalarda da adam kadından cumartesileri gelmemesini isterdi. Pazar günleri de pişmanlık içinde, keşke gelse diyerek özlem ve telaş içinde yürüyüp dururdu. Justin'den sadece yüzeysel olarak bahsedebiliyordu. Herhangi bir fiziksel temasa da katlanamıyordu. Tek girişimleri yan yana yatıp uyumak oluyor ki o da sadece birkaç dakika sürüyordu. Adamın hiçbir yeri kımıldamıyordu, kadının yanında tıpkı bir tahta parçası gibi yatıyordu. Paul defalarca kendisine bu ilişkiye son vermesi gerektiğini söylemişti. Bunun sebebi Christine'in kendisine karşı verdiği tepkilerin son derece sabırlı ve anlayışlı olmasıydı. Kadın onu hiçbir şey için suçlamıyor, ondan hiçbir şey istemiyordu. Peki ama neden?

“Çünkü bana şu an verebildiğin kadarını zaten verdiğini hissediyorum,” demişti bir gün.

“Ve bu sana yetiyor mu?”

“Sanırım zaman benim lehime işliyor,” demişti kadın utangaç bir gülümsemeyle.

6

Paul, Owenlar’la görüşmesinin ardından yaklaşık bir saattir limandaki bir mesire yerinde oturuyordu.

Cep telefonunu çıkardı. Zhang’ın numarası telefonun bir yerinde kayıtlıydı, tek yapması gereken tüm o fazlalıkların yani programların, servislerin, profillerin ve fonksiyonların arasında onu bulmaktı. Çalma sesini işitene dek birkaç kez yanlış tuşa bastı.

“Alo?”

Zhang’in o derin, dumanlı sesini duymak her zaman güzeldi.

“Benim. Rahatsız ediyor muyum?”

“Sen mi? Asla. Bunu çok iyi biliyorsun.”

“Neredesin?” diye sordu Paul. “Bir dakikan var mı?”

“Karakolun karşı caddesinde oturmuş berbat bir erişte çorbası içiyorum. Çok kötü.”

“Yalnız mısın?”

“Ne biçim bir soru bu? Sen hiç tek başına yemek yiyen bir Çinli gördün mü? Etrafım...”

“Yani yanında başka polis memuru var mı?”

“Hayır.”

Paul adama Owenlar’la yaptığı görüşmeyi birkaç cümleyle özetledi. Lafını bitirdiğinde Zhang’dan bir tepki gelmesini bekledi ama adamın çıtı bile çıkmadı. Paul trafiğin ve arka

planda konuşan birkaç adamın sesini duyuyor ama kendi arkadaşının sesini işitemiyordu. Birkaç masa, sandalye çekildiğini ve birinin küfrettiğini duydu. “Zhang? Hâlâ orada mısın?”

“Elbette. Hesabı ödeyip konuşacak rahat bir yer arıyordum. Paul, yeniden beni ziyarete gelmeye ne dersin?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Tam olarak ne dediysem onu.”

“Ah, evet, tabii ki, bir ara gelmeyi ben de çok isterim,” diye kafası karışmış bir halde arkadaşının söylediklerini işitip işitmediğini merak ederek cevapladı Paul.

“Uzun zamandır gelmedin. Burada pek çok şey değişti.”

“Evet ama Lamma’dan ayrılmaktan nefret ettiğimi biliyorsun.”

“Bu akşamüzeri nasıl olur?”

Başta Paul adamı yanlış duyduğunu sandı. Bu akşamüzeri mi? Zhang’in aklından ne geçiyordu acaba?

“Sen çıldırdın mı? Benden ne istediğinin farkında mısın?”

“Senden hiçbir şey istemiyorum. Sadece çok sevgili dostumu yemeğe davet ediyorum.”

“Zhang, çok kibarsın ama ben Hong Kong’u bile kaldıramıyorum. Ta Shenzhen’e nasıl geleyim?”

“Dinle, seninle istasyonda buluşup bir şeyler alır oradan da bana gideriz. Sana yemek yaparım. Sonrasında da seni sınıra geri götürüp trene bindiririm.”

Adam sanki bunak ve ihtiyar babasını akşam yemeğine çağırıyormuş gibi konuşuyordu. Paul düşünmek için, Zhang de adamın tereddüdü yüzünden susmuştu.

“Yapabilirsin,” dedi anında. “Sadece birkaç saatçik. Hem dün Peak’e tırmandın, öyle değil mi?”

“Hımmm.” Zhang onu asla rahat bırakmazdı.

“Mei’yi en son ne zaman gördün? Seni görünce çok sevi-
necek.”

Paul Zhang’ın karısını çok severdi ve Justin’in cenazesi dışında, kadını görmeyeli yıllar olmuştu. Şu an arka plan ses-
sizdi. Belli ki Zhang kendisini hiç kimsenin duyamayacağı
güzel bir yer bulmuştu.

“Hem telefonda söyleyemeyeceğim bazı şeyler de var.”

“Bir şey mi oldu?” diye sarsılarak sordu Paul.

“Karakolda epeyce bir söylenti var. Hatta az evvel kori-
dorda bununla ilgili bir şeyler işittim.”

“Michael Owen hakkında mı?”

“Bilmiyorum. Bu sabah Datouling Orman Parkı’nda bir
ceset bulmuşlar. Sanırım bir yabancıya aitmiş.”

Hung Hom. Tai Wai. Sha Tin. Kowloon Kanton Demiryolla-
rı istasyondan istasyona uğruyordu. Paul hâlâ kendisine faz-
la yüklenip yüklenmediğini düşünmekteydi. Fakat arkadaşı
epey net ve ikna edici konuşmuştu, nihayetinde Paul de kendi
zayıflık hissinden çok Zhang’in cesaret veren sesine güvenip
yola çıkmaya karar vermişti. Bir de Bayan Owen’a karşı çok
garip bir görev duygusu içerisindeydi. O, oğlu için endişele-
nen bir anneydi. Eğer ona yardımı dokunacaksa, bir öğleden
sonrasını bunu denemeye ayırabilirdi.

Tai Po Pazarı. Paul’e göre bu istasyon isimleri başka bir
hayattan gelen yankılara benziyordu. Daha önceleri bu seya-
hatleri sık sık yapardı. Sadece Shenzhen’de yaşayan Zhang’e
gitmek için değil, hafta sonları Hong Kong’un boğucu hava-
sından kaçmak ve hızla atan kalbini sakinleştirmek için de.
İki yıl boyunca neredeyse her boş buldukları zamanda Yeni
Bölgelere gidip yürüyüş ya da kamp yapmışlar, geceleri Sai

Kung plajının sıcak kumlarında sevişmişler ve mum ışığında çocuk yapma hayalleri kurmuşlardı. Birbirlerini en son Sai Kung'da görmüşlerdi. Kadın ona kendisini çok sevdiğini ve ona minnettar olduğunu çünkü bu dünyada ondan başka hiç kimsenin kendisini bu denli güldüremediğini söylemişti. Üç gün sonra Paul'ün varlığından bile haberdar olmadığı ve kadının ailesinin kendisi için seçtiği adamla evlenmişti. Acaba bu ne kadar süre önce olmuştu? Kadınları güldürme konusunda son derece usta olan o Paul'e ne olmuştu? Kumsalda, mum ışığında piknik yapmayı veya kadının yatağına kahvaltı getirip onu şımartmayı seven Paul neredeydi? O denli tutkuyla sevebilen kimdi? Ne zaman var olmayı bırakmıştı? Wendy evlendikten sonra mı? Meredith ile evliliği esnasında mı? Justin'in ölümünden sonra mı? “Bu, başka bir hayatta yaşanmış olmalı,” derdi sık sık. Bir insanın kaç tane hayatı olurdu? İki mi? Üç mü? Yoksa sadece bir tane mi?

Tren yavaşladı ve göz açıp kapayana kadar çeltik tarlaları yerlerini dikenli tellere, yollara, arabalara, inşaat duvarlarına ve gökyüzüne yükselen binalara bıraktı. Gökdelenler yoğun bir ormandaki ağaçlar gibi yukarı doğru uzuyordu. Tren ciyaklayarak durduğunda insanlar sanki çıkmalarına izin verilmeyecekmiş de birkaç saniye içinde çıkmayanlar geri gönderileceklermiş gibi telaşla ve karman çorman bir şekilde inmeye başladılar.

Paul loş koridorlardan kendisine çarparak ilerleyen kalabalığı merdivenlerden otomatik göç kontrol sahasına dek takip etti. Hong Kong kimlik kartını makineye okutup turnikelerden geçti. İstasyonun dışındaki yolcu geliş holüne doğru dönüp Zhang'i aradı.

“Geldin mi yoksa?” diye hayranlıkla sordu adam. “Benim

hâlâ ofiste birkaç işim var. Beklemek mi istersin yoksa dörtte Starbucks'ta mı buluşalım? Sonra da alışverişe gideriz, ben de yemek pişiririm. Tamam mı?"

"Tamam. Starbucks nerede?"

"CITIC City Plaza'da. Yeni açılan büyük alışveriş merkezinde yani."

"İstasyondan uzak mı?"

"Hayır, pek değil. Yeni metro hattında Ke Xue Guan İstasyonu'na giden 1'e bin. D çıkışından Shennan Zhong Yolu'nun güneyine çıkacaksın. Alışveriş merkezine kadar o yol boyunca yürü. Sağ tarafta Japon mağazası Seibu, solda da Dinlenme Salonu var. Kentucky Fried Chicken'ı, Pizza Hut'ı görürsün..."

"Zhang, benimle dalga geçiyor olmalısın."

"Nasıl yani?"

"Bir dinlenme salonu mu?"

"Uzun zamandır gelmedin buraya."

"Yıllar oldu."

Zhang derin bir nefes aldı. "O halde beni istasyonda bekler misin?"

Paul bir an düşündükten sonra "Bence bu daha iyi olur, evet," dedi.

"O zaman bekleme salonuna geç. Kırk beş dakikaya oradayım."

Paul bir banka oturup bu sınırı ilk geçtiği günü düşündü. 1980 yazında, Deng Xiaoping'in suyla ilgili özel bir ekonomik bölge oluşturduklarını söylediği o önemsiz açıklamadan kısa süre sonra olmalıydı. Bundan evvel Lo Wu Köprüsü'nü yürüyerek geçiyor ve istasyondan bir bisiklet kiralamak zorunda

kalıyordu. O zamanlar ne bir taksi, ne de bir otobüs servisi vardı. Bisikletini yapışkan muson yağmurlarının oluşturduğu çamurlu caddelerden, domuz çiftliklerinden ve tek katlı binaların aralarından sürerek giderdi. Shenzhen insanların balıkçılık ya da pirinç ekimi yaparak geçindikleri minik bir kasabadan başka bir şey değildi. Oradan geçenlerin mavi ya da yeşil Mao takımları giydiğini gayet net hatırlıyordu ve nereye gitse yüzlerinde şaşkınlık, daha sıklıkla da korku ifadesiyle kendisine bakarlardı. Ne zaman dursa etrafında bir kalabalık toplanır ve adama bakar, ya sırtını sıvazlar ya da ona dokunurlardı. Hatta iki çocuk, kollarının üzerindeki siyah kılları bile çekmişti. İnsanların bir şeyleri arayan ve bazen de şaşkın ifadelerle kendisine bakan gözlerini fark ederdi. Hiç kimse bir an bile ondan gözünü ayırmazdı. Halka açık bir tuvalete girdiğinde insanlar kapısına üşüşür ve neler olacağını görmek için orada beklerlerdi. Hatta yan tuvaletlere giren birkaç Çinli, pantolonlarını indirip sırf meraktan deliğin üzerine eğilirdi. Paul bir yabancıнын geldiğini gördükleri zaman korkuyla nasıl da bağıştıklarını hatırladı. İki adam şoktan neredeyse tuvaletin içine düşecekti. Tüm o kargaşa sanki meraklı izleyicilerin uygun adım hareket edişini andırıyordu. Minik kapı girişinden içeri süzölmüşler ve Paul bir anda tüm o bok ve çişin içinde etrafını saran insanları görmüştü. İlk başta bir kol boyu mesafede durmalarına rağmen içeri giren kalabalık arttıkça mesafe de azalmıştı. Kısa süre içinde Paul'e o kadar yakınlaşmışlardı ki adam nefeslerini suratında hissetmişti. Onlara gülümsemeyi denemiş ama hiçbir tepki vermemişti. Kendi aralarında fısıldaşıp mırıldanıyorlardı. O zamanlar Paul'ün Kantoncası her söylediklerini anlayacak kadar iyi değildi ama 'yabancı şeytan', 'casus' ve 'düşman' gibi laf-

ları seçebilmişti. Adamların yüzündeki o şaşkın ve meraklı ifadenin nasıl kaybolup delici bir güvensizliğe dönüştüğünü bugün bile anımsıyordu. Paul dışarı çıkmaya çalışmış fakat adamlar önünü kesmişti. Zaten ona yolu açmak isteseler bile bunu yapamazlardı. Paul ter içinde kalmıştı. Oradan çıkmak, sadece gitmek istiyordu. Bir anda derin bir ses işitti ve tüm kalabalık sustu. Kapıda bir polis duruyordu. Etrafa bakınıp Paul'ü görünce herkese, tuvaleti aynı anda kullanmayın ve dışarı çıkın, diye bağırdı. Çok geçmeden Paul ile polis orada yalnız kalmışlardı.

Sessizce birbirlerinin yüzüne bakıyor, sanki birbirlerini tartıyorlardı. Polis ince vücuduna çok büyük gelen bir üniforma giymişti. Aynı yaşta olmalıydılar. Paul adamın yüz hatlarının son derece yumuşak olduğunu fark etmiş ve o sert ses tonuyla hiç de uyuşmadıklarını düşünmüştü.

“Şimdi huzur içinde devam edebilirsin,” demişti polis ve Paul'e sırtını dönmüştü. “Umarım tuvalet kağıdına ihtiyacın olmaz çünkü burada hiç yok.”

İşte Paul Leibovitz ve Zhang Lin ilk kez böyle tanışmışlardı ve bu dostluk yirmi beş senedir devam ediyordu. Paul'ün neredeyse her hafta Shenzhen'e geldiği zamanlar olmuştu ve sonraları Çinli vatandaşların Hong Kong'u ziyaretleri kolaylaşınca Zhang de arkadaşını senede birkaç kez görmeye gelmişti. Justin'in ölümünden sonra Paul'ün arkadaşlığına tahammül edebildiği tek kişi Zhang olmuştu. Zhang altı haftada bir Lamma'ya gelirdi. Pek fazla bir şey yapmaz, sadece terasta oturup çay içer ve Go ya da satranç oynayıp müzik dinlerlerdi. İlk sene, Zhang adama tüm hafta boyunca içtiği büyük bir tencere dolusu çorba pişirirdi. Zhang'in dinleyebilme ve sessiz kalabilme kabiliyeti vardı. Adam Paul için rahatlığın

mümkün olmadığını bilecek kadar zeki ve bunu bildiğini saklamaya gerek duymayacak kadar da dürüsttü. Paul bunun için adama sonsuz derecede minnettardı. Aksi olsa, ona bir daha gelmemesini söylemek zorunda kalırdı. Bazı günler birkaç cümleden fazla konuşmazlardı, buna rağmen Zhang her altı haftada bir gelmeyi sürdürmüştü.

Zhang'in en yakın ziyaretinin üzerinden yaklaşık bir ay geçmişti ve şimdi onu yeniden görme düşüncesi Paul'e kendisini sakın ve iyi hissettiriyordu. Ayağa kalkıp bakınca uzaktan arkadaşının geldiğini gördü. Adam hafifçe sendeleyerek yürüyordu ve mavi ceketıyla ayakkabıları bu denli süper bir dedektif için gereğinden fazla görünüyordu. Zhang'in alt dudağından bir sigara sarkmaktaydı. Birbirlerine sarıldılar ve Paul adamın gözlerinden, bu ziyaretin onun için ne anlam ifade ettiğini anladı. Bu şekilde doğal bir anlayışı daha evvel hiç yaşamamıştı zira ne bir kelimeye ne de bir mimiğe ihtiyaç duymadan daha önce hiç kimseyi bu kadar net anladığını anımsamıyordu.

Zhang neşeyle, “Seni görmek her zamanki gibi çok güzel. Özellikle bugün, burada,” dedi. Gülümsedi. “Yemek yedin mi? Gidip bir şeyler alalım mı?”

“Elbette.”

İstasyondaki bekleme salonundan metroya doğru yürüdüler. Metro açılalı daha birkaç hafta olduğundan her yer boş ve temizdi. Paul kendisini seyahate çıkmış gibi hissediyordu. Son vagonu kendilerine kapatmışlardı adeta. Son derece yorgun görünen Zhang kendini parlak alüminyum koltuklardan birine attı.

“Şu an işte olup bitenleri tahmin edemezsin,” dedi sesini alçaltarak. “Sanki kamu alanlarında kişisel eleştiri yapmaları

söylenmiş gibi, herkes etrafta çılgınca koşuyor. Ya da banka hesaplarına giriş yapıyormuş gibi. Belediye başkanı bile aradı.”

“Neden?”

“Neden mi? Şu ölü yabancı herkesi çıldırtıyor da ondan. Yürüyüş yaparken kalp krizinden ölen talihsiz bir turist değilmiş diyelim. O bir yatırımcı ve Çin’de lamba, yağmur botu, Noel Baba üretimi yapan Amerikalı bir girişimciymiş ve vahşi bir şekilde ölmüş. Bu...” Doğru kelimeleri aradı. “Bu daha evvel burada hiç olmamıştı ama sanırım hem Hong Kong, hem de Amerika’da birkaç manşete konu olacaktır. Sen ne düşünüyorsun?”

Paul bir an düşündü. “Muhtemelen. En azından Hong Kong’da. Peki, bu ölü adam hakkında neler biliyorsun?”

“Bir yabancı ve Batılı bir zengin. Yaklaşık otuz yaşlarında, 1.80 boylarında, sarı saçlı. Henüz kimliği bilinmiyor çünkü üzerinde herhangi bir kimlik kartı yokmuş. Ölüm sebebi bilinmiyor. Otopsiyi yarın sabah alacağız. Onu bu sabah iki bahçıvan Datouling Orman Parkı’ndaki gölün kıyısında bulmuşlar. Kafatasında göçük olduğu söyleniyor ama kesin bir bilgi değil. Henüz iki adamla da konuşma fırsatım olmadı.”

“Sence bu bir cinayet mi?”

“Henüz belli değil. Eğer yarın doğal bir ölüm olduğu hakkında resmi bir duyuru yapılırsa hiç şaşırırmam. Yoksa epey kötü bir hikaye olur ve başımıza bir sürü dert açılır. Bunu kim ister ki?”

“Sen de araştırma ekibinde misin?”

“Hiçbir fikrim yok. Biliyorsun artık beni bu tip görevlere vermiyorlar. Üstelik henüz araştıracak çok da bir şey yok.”

“Peki, ya gerçekten bir cinayetse?” diye sordu Paul.

“O zaman bir ya da iki yardımcıya ihtiyacım olabilir. Deminki tanımlama Michael denen kişiyle uyuşuyor mu?”

Paul iyice düşündü. “Hiçbir fikrim yok. Owenlar’a oğullarının tipini sormayı unuttum.”

Zhang yüksek sesle derin bir iç çekti. “Senden asla dedektif olmaz.”

“Ama yaş tutuyor. Hem baba da sarışın ve...” Paul bir an sessizleşti. Elizabeth Owen’ı düşünüyordu. Kadının baygınlık geçirdiğini, gözyaşlarını, yanında sessizce oturan kocasını düşündü ve ilk kez bu ölü adamın Michael Owen olabileceğini fark etti. Annenin gözünün önüne gelen yüzü korku ve acıyla doluydu. Sanki bundan kurtulabilecekmiş gibi başını iki yana salladı.

Yüksek merdivenleri çıkıp yeniden gün ışığına ulaştılar. Havada toz bulutları asılıydı. Yayalara hiç dikkat etmeyen bir çimento mikseri şantiyeye doğru dönerken neredeyse Paul’ü ezecekti. Burasının hafızalarındaki kasabayla hiçbir ilgisi kalmamıştı. Zhang’i en son ne zaman ziyaret etmişti? Hastalanmadan önce Justin’le gelmiş olduğuna göre aradan dört ya da beş yıl geçmiş olmalıydı. O zaman bile Shenzhen’in ne kadar hızlı değiştiğini ve yaşanan ekonomik patlamanın etkilerini fark etmişti. Şimdiyse burayı tanıyamıyordu. Bir metro sistemi, daha geniş caddeler, daha çok araba, daha yüksek binalar, daha kalabalık bir insan topluluğu. İlk geldiğinde burada elli bin kişi yaşıyordu. Acaba şu an kaç kişiydiler? Yedi milyon mu? On mu? On iki mi?

CITIC City Plaza modern gri çelik bloklardan oluşan, beton ve cam karışımı yani Paul’ün Hong Kong’da görmeye alıştığı tarzdaki binalardan biriydi. Mimarlar binanın önündeki yapay şelaleleri bile kopyalamıştı. Paul ve Zhang alış-

veriş merkezinden içeri girip arkasındaki caddeyi geçerek dedektifin apartmanına ulaştılar. Paul burayı tanır gibi olmuştu. Tam köşede çok sık yemek yediği o minik Müslüman çorbacı vardı. Tıpkı eskisi gibi yine kapıda un içinde genç bir adam hamur yoğuruyor ve gayet sakin bir şekilde erişte yapıyordu. Yolun diğer tarafındaki ayakkabıcı da hâlâ oradaydı. Tam yanına yeni bir dükkan açılmıştı. Burası ıslık ıslık ve kırmızı fenerlerle süslenmiş bir yerdi. Girişte uzun, koyu kırmızı gece elbisesi giymiş iki kadın duruyor ve kapının önündeki kürsüde iyi giyimli bir adam dikiliyordu. Başta Paul burayı bir lokanta girişi zannetti. Yemek kısmı arkadaydı, bu adam da vale olmalıydı. Ama arkada herhangi bir alan yoktu sadece yukarı doğru uzayan dar, mermer merdivenler göze çarpıyordu. Dükkanın önü tamamen camdı ve hemen arkasında ağır makyajlı, pembe giysiler giymiş en az bir düzine kadın vardı. Hepsinin de gözleri Paul'ün üzerindeydi. Bu kadınlar Paul'e çocukluğunda Coney Adası'ndaki lunaparkta ödül olarak verilen o büyük, oyuncak ayıları anımsattı. "Hadi, bayım," diye seslendi kürsüdeki adam. "Bunlar sizin efendim. İstedığınızı seçebilirsiniz. Hadi, içeri gelin efendim."

Zhang adamı hiç umursamadan yürümeye devam etti.

"Bu neydi?" diye sordu Paul.

"Eve gitmeden evvel biraz wonton çorbası içmek ister misin?" diye sordu Zhang cevap vermek yerine.

"Çok isterim," dedi Paul adamı çok da dinlemeden. Zhang'ın mahallesinin bu denli değiştiğine inanamıyordu. O bir sürü bakkal dükkanı nereye gitmişti? Paul daha ödeme yapmak için cebinden bozuk parasını çıkartmadan düğmeyi dikmeyi beceren o dâhi terzi neredeydi? Muayenehanesinin girişinde, çekilmiş bir ön diş sembolü olan o dişçiye ne olmuştu?

Eskiden meyve, sebze aldıkları o dar caddelerden birine doğru döndüler. Burası şimdi bir sürü güzellik ve kuaför salonuyla doluydu. Çoğunun önünde hafif örtülü kadınlar eğilmiş sigara içiyor, yemek yiyor, birbirleriyle konuşuyor ya da tırnaklarını törpülüyordu. Genç olanlar Paul'ü görür görmez gevşemiş ama daha yaşlıları epeyce sıkılmış gibi sadece bakmıştı. *Bunlar adamı görür görmez ilgili olup olmadığını anlayacak kadar tecrübeli olmalılar*, diye düşündü Paul. Binalardan birinde Amerika'dan geldiği iddia edilen farklı göğüs implantlarının reklamı asılıydı: Tanrı Sizi Korusun, Şaşalı Güzellik ve Daima Bir Numara. Tam yanında ciddi dolandırıcılık olayları için aranması gereken ve büyük harflerle yazılmış Shenzhen polisinin numarasının asılı olduğu bir poster duruyordu.

Zhang şu an acı kabak çorbası tarifi için, mahallede kalan en son manavla koyu bir sohbeta dalmıştı. Paul adamın kolunu çekiştirdi. O an kendini komşusuyla sohbet eden babasını çekiştiren sabırsız, küçük bir oğlan çocuğu gibi hissetti.

“Burada ne oldu, Tanrı aşkına?” diye fısıldayarak sordu, manav kadın dükkanın arkasında gözden kaybolurken.

“Ne demek ne oldu?”

“Mahallene ne oldu?”

Zhang bir an durup başını eğerek sanki arkadaşının neden bahsettiğini hâlâ anlamamış gibi Paul'e baktı.

“Neden bu kadar şaşırdın? Kuaföre gitmek ister miydin? Sana bir randevu alayım mı? Sürekli müşteri indirimim var da.”

Paul hayretler içinde arkadaşına baktı. Zhang'in aslında onun ne demek istediğini anladığını yalnızca ağzının kenarında oluşan belli belirsiz bir kıvrımdan anlayabilmişti. Ada-

mın bu benzersiz mizah anlayışı, Paul'ün takdir ettiği kaliteli özelliklerinden biriydi. Paul'ün bunu anlaması biraz zaman almıştı gerçi ve onca yıl geçmesine rağmen bugün bile, tıpkı şu an olduğu gibi Zhang'in söylediklerinin gerçek olup olmadığından emin olamadığı durumlar yaşıyordu.

“Hayır, teşekkürler.”

“Tamam. Zaten söylentiye göre hiç de iyi değillermiş, en azından benim mahallemedekiler.” Biraz durup ekledi, “Yani ben böyle duydum.”

“Peki, ya terzi ve dişçi nerede?”

“Gerçekten sana kapitalizmin yasalarını açıklamak zorunda mıyım?” Zhang bunu cevap olarak vermişti aslında ve bir kahkaha patlattı. “Buradaki kiralar üçe, hayır dörde katlandı. Genelev sahipleri ödeyebilirken diğerleri ödeyemedi. Şu an binamızda yaşayan tek normal aile biz kaldık. İlk üç katın tamamı genelev.”

“Tam ortasında Dedektif Zhang varken mi?”

“Aslında tam üstünde.”

“Mei buna ne diyor?”

“Çoktan çıkmayı teklif ettik zaten. Ama mülk sahibimiz ‘Kesinlikle olmaz, Yoldaş Zhang. Lütfen kalın,’ dedi. Ve kalamam diye kirayı yüzde otuz indirdi. Tabii bir de gürültü yüzünden oluşan rahatsızlığı telafi etmek için. Bu Mei'nin çok işine geldi. Karımı tanırırsın. Adam benim bir Budist olduğumu ve çatıda meditasyon yaptığımı duyunca bana bir tente bile yaptırdı. Sanırım binada bir polis olması kendilerini daha emniyette hissetmelerini sağlıyor. Kim olursa olsun hepsi sadece Mei'ye, değil bana ve oğlumuza da son derece kibar ve saygılı davranıyor. Eğer taşınısaydık, şehrin diğer ucuna gitmek zorunda kalacaktık. Artık şehir merkezinde bir daireye

gücümüz yetmez çünkü. Bunu yapmak istemediğimiz için biz de burada kaldık.”

“Bu işten ne kazanıyorsun?” diye sordu Paul.

Arkadaşı ona baktı ama cevap vermedi. Sonunda, “ ‘Kazanıyorsun’ derken tam olarak kimi kastettin?” diye sordu.

“ ‘Sun’ derken kişisel anlamda sadece seni kastedmediğimi biliyorsun,” dedi Paul özür dilercesine.

Zhang gülümsedi. Bu ağız kenarlarının yukarı kalkıp hemen yanaklara ve gözlere ulaşan ve tüm yüz aydınlanana dek sırtılan o gülümsemelerden biriydi. Paul’ün neredeyse kışkırttığı son derece sakın ve rahatlatıcı o gülümsemelerden biri.

“Bundan ne kadar ‘kazanıyoruz’ bilmiyorum. Polis arkadaşlarımın ve patronlarımın cep telefonlarına, kol saatlerine, dairelerine ve arabalarına bakınca sanırım az değil. Ama bilirsin, eğer şarap içeceksen o şarabın geldiği yeri de unutma derler.”

“Bu eski bir Çin atasözü mü?”

Zhang başıyla onayladı. “Modern hali, oğlumun deyimiyle ‘güncellenmiş’ şekli.”

Kasaba doğru yürüdüler. Zhang mapo tofu için kıyma alırken Paul da kapının önünde bekledi ve bir fahişenin müşterisiyle birlikte kuaför salonunun arkasına doğru geçtiğini gördü. Son birkaç dakika içinde gördüğü her şey yasa dışıydı. Fakat hiç kimse sanki düzgün davranıyormuş gibi rol kesmeye bile zahmet etmiyordu. Polis neden bu konuda hiçbir şey yapmıyordu? İçişleri bakanı neredeydi?

7

Zhang nazik hareketlerle patlıcanı dilimleyip bir kaseye koydu ve üzerine zarıfçe tuz serpiştirdi. Sonra da daha minik bir bıçak alıp zencefil ve sarımsağı çok küçük parçalar halinde kesti. İki taze soğanı da dilimleyip acı kabağın içini eliyle çıkarttı. Tofuyu da minik parçalar halinde kestikten sonra içinde acı biber turşusu, biber ezmesi ve siyah fasulye olan kavanozları dolaptan alıp karışıma ekledi. Bir taraftan da kurutulmuş Sichuan tane karabiberlerini bir tavanın içinde kızartıyordu. İşlem bitince onları da harcın içine ekleyip havanla, yavaş ve ritmik bir şekilde dövdü. Paul ise minik mutfağın köşesinde duran bir katlanır masa ile üç tabureyi güzelce yerleştirip oturarak Zhang'in her hareketini izlemeye koyulmuştu.

Uzun ama çok uzun yıllar evvel Hayatı Yaşamaya Değer Kılan Şeyler listesinin başlarında, “Zhang’i yemek yaparken izleyip ardından o yemeği yemek” diye bir madde vardı. Bu denli aşk ve tutkuyla yemek yapan birini daha önce hiç görmemişti.

Zhang mutfakta çok az konuşurdu. Hiçbir soruya cevap vermez, hatta onları duymazdı bile. Misafirlerine dönüp bakmaz, koku ve baharatların derin dünyasına dalarak otlar, yağlar ve ezmelerle uğraşır; kaynatır, keser ve çalışırdı. Mei ve Paul yemek yapmanın onun için farklı bir meditasyon şekli olduğunu düşünürdü ve yirmi yıldan uzun bir zaman-

dır Zhang de onların bu şekilde düşünmesine izin vermişti. Hayatında, otuz yıl geçmiş olmasına rağmen, bahsedemeyeceği şeyler vardı. Ne en yakın arkadaşına, ne de karısına. Yiyeceğin kendisi için sadece basit bir yemek olmadığını nasıl anlayabilirlerdi ki? Oysa Zhang yemeği basit bulan herkesi kıskanırdı. Çünkü kendisi bir gün bile ağzına ne bir tofuyu, ne bir tavuk ayağını ne de herhangi minik bir lokmayı koyarken Li, Wu ve Hong'u düşünmeden edemiyordu. Onlar ve diğer çocuklar Kültürel Devrim esnasında birlikte paylaştıkları tugaydan alınarak hasat zamanı çiftçilere yardım etmeleri için uzun ve çok kötü geçen altı sene boyunca zorla dağlara götürülmüşlerdi. Altı sene boyunca hepsi de anne ve babalarının hatta tüm dünyanın onları unuttuğunu zannetmişti. Pirinç dışında hiçbir şeyleri yoktu ve bu onlara yeterli gelmediğinde (zira tecrübesiz şehir çocukları çiftçiler için hasat zamanı yardım etmekten çok, aslında birer yükü) çimen, yaprak ve ağaç kabuğu yemişlerdi. Altı yıl boyunca her yaz ve her kış, içlerinden biri ölmüştü. Açlığın ve doğru düzgün barınamadıkları o doğal ortamın da bunda etkisi son derece büyüktü elbette. Altı yıl içinde, bazen günlerce annesinin köftelerini düşünürdü. Annesini değil, Zhang sadece köfteleri düşünürdü.

O yüzden Zhang için her yemek bir şölen demekti. Yaşamın ölüme galip geldiği, minik bir zafer demekti. Sevginin nefrete, güzelliğin çirkinliğe, iyiliğin kötülüğe. Ve daha çok çaba harcadıkça, yemeğin tadı da daha güzel oluyor, yemeğin tadı daha güzel oldukça tat alma zerrecikleri harekete geçiyor ya da burun zevk alıyordu. Mide doldukça zaferin tadı da artıyordu. Bir tutam biberin sadece tatla ilgili olduğunu kim söylemiş? Kişniş, acı biber, anason tohumu, kimyon, zencefil ve karanfilin sadece birer baharat olduğunu kim söylemiş? Kim

hayatın bu denli basit olduğunu söylemiş? Gizlice sakladığı karabiberi et suyuna serperken Yaşlı Hu'yu gören ve ona deli gibi bağırarak Kızıl Gardiyanları hatırlıyordu. Karabiber yaşlı adamın yerle bir olmuş ve düzeltmesi imkansız olan burjuva geçmişinin bir kanıtıydı. Çorbanın tadı herkes için aynı olmak zorundaydı. O kim olduğunu sanıyordu? Bunu bir daha denemeye kalkmasa çok iyi ederdi. Peki, o çılgın ihtiyaç ne yaptı? Devrim'den önce Şanghai'daki bir Fransız lokantasında aşçı olan o aptal ne yaptı? Yemeğine baharat kattı. Hatta bunu hiçbir korku ifadesi göstermeden arka arkaya tekrarladı. Üstelik bunu sanki karabiber barbarlığa karşı bir direnişmiş gibi yaptı. Kızıl Gardiyanlar onu izliyordu ve adam kıpırtısız kalana dek Yaşlı Hu'yu dövdüler. Tüm köy onları izledi. Çocuklar, ihtiyaçlar, erkekler, kadınlar ve hiç kimse adama yardım etmedi. Hatta şöyle bağırdılar, "Asi Hu'yu cezalandırın!" "Hu'nun ihanetini affetmeyin!" Ve on altı yaşındaki Zhang Lin de onlarla birlikte öylece durup bağırdı sanki ihtiyara vurmasını emretseler gidip bir yumruk da o atacaktı. Üç karabiber tanesi. Bunu kime açıklayacaktı? Üç saçma karabiber tanesi için ölümüne dayak yemek. Bunu kim anlayabilirdi?

Yemek masaya konunca Zhang de rahatlamaya başlamıştı. Yağlı ve kırmızı renkli tatlı acı biber sosunun üzerinde, beyaz küpler gibi yatan tofular lezzet lokmalarını andırıyordu. Adam daha bir bakışta patlıcanın tam olması gereken yumuşaklıkta ve krema tadında olduğunu görebiliyordu. Ve sarımsakla hafif ateşte buharlaşan çikolata taptaze görünmekteydi. Zhang daha sebzeyi ağzına atmadan onu gözleriyle tatmış ve dilinin üzerinde hissetmişti. Ve acı kabak! Yeşilin pek çok tonu! Bazı yerleri tıpkı hasattan önceki çeltik tarlaları gibi hafif ve açık renkteydi. Bu kabağın acısına bayılıyordu. Ka-

baktaki bu yoğun, başka hiçbir tatla karışmayan hatta en iyi lezzeti bile bastırın ve Sichuan biberi nihayet onu örtene dek ağzında eriyen bu tadı çok seviyordu.

Hu olsa, onunla gurur duyardı.

Masadaki herkes yemeği tadana kadar bekledi, her zaman en son kendisi yerdı. Birkaç lokmadan sonra Paul mutlulukla iç çekti. “İnanılmaz. Muhteşem.”

Mei de onu başıyla onayladı. “Şimdi...”

“...neden seninle evlendiğimi hatırladın,” diye Zhang kadının cümlesini tamamladı. Kadın cevaben gözlerini yuvarladı. Acaba Mei bu minik anların Zhang’e ne ifade ettiğini biliyor muydu?

Zhang en sevdiği yemeklerden biri olan mapo tofudan bir tane aldı. Baharatların tütsülü tadı anında ağzına yayılmıştı, bunu Sichuan biberinin tipik lezzeti takip etti. Dilinin ucu ve dudaklarıyla beraber onları minik minik yemeye başladı. Zhang boğazında hatta kulaklarında bu tatların benzersiz baharatlarını hissedebiliyordu.

“Sen neden bir lokanta açmıyorsun?” diye sordu Paul ağzı dolu bir şekilde.

Zhang hafifçe gülümsedi. Bu son derece sık tekrarlanan, adeta ritüel haline gelmiş bir soruydu ve cevabı hep aynıydı. “Çok tehlikeli.”

Kahkahalarla güldüler.

Mei ve Paul bunu bir şaka olarak algılamıştı. Akıllarına tatminsiz müşteriler, sarhoşlar, kaba misafirler ve haraç isteyen polisler geliyordu. Oysa Zhang Yaşlı Hu’yu ve Çin’de her şeyin nasıl bu denli hızlı değiştiğini düşünüyordu.

“Tehlikesi bir yana gerçekten de iyi para kazanabilirsin,” dedi Mei bir parça daha patlıcan alıp kocasına delici bakışlar atarak.

Daha o sabah kahvaltıda Zhang'in işine olan yaklaşımını ve kariyerinde yükselme ihtimalinin ne denli zayıf olduğunu tartışmışlardı.

Zhang yirmi beş yıldan uzun bir süredir Shenzhen Polis Teşkilatı'ndaydı ve tüm bu süre zarfında dikkat çekici bir şekilde terfi ettirilmemişti. Üç kez bir rütbe atlamış ve en sonunda cinayet masasında dedektif olabilmişti. En son terfi edişinin üzerinden tam on beş yıl geçmişti. Resmi açıklama Budist inançları yüzünden olduğu şeklindeydi ya da bunu toplum önünde belirtmekten çekinmemesi denebilir, üstelik birkaç kez teklif edilmesine rağmen Komünist Parti'ye katılmayı da reddetmişti. Zira 1980'deki 'ruhsal kirlilikle mücadele' esnasında onu zaten üyesi olduğu bu partiden çıkartmışlardı. Bu iki kara lekenin şimdiye dek belki de üstesinden gelinirdi ama üstlerinin gözünde ona daha büyük bir sorumluluk vermemelerinin asıl sebebi adamın dürüstlüğüydü. Zhang lokantalardan, barlardan, otellerden, işyerlerinden veya yasa dışı işçilerden korunma parası adı altında haraç almayı kesinlikle kabul etmiyordu. Hatta Çin Yeni Yılında kendisine zarf içinde gelen paraları, sigara ve viskilerle diğer hediyeleri de kibar fakat net bir şekilde iade etmişti. Öğlenleri karakolun karşısında yediği çorbanın parasını bile kendi cebinden öderdi. Bu dürüstlüğü ailesi içinde de çeşitli kavgalara sebep oluyordu. Bir dedektif maaşı ve Mei gibi uluslararası bir şirkette sekreterlik yapan birinin aldığı ücret yaşadıkları şu yeni zamanın tüm zevklerini tatmaları için hiç de yeterli değildi. Özellikle de Sichuan'daki ebeveynlerine destek olmak için fazladan para yollarken, tabii bir de Budist tapınağına bağışta bulunurken. Bu para bir daire için yeterli değildi. Bir araba için yeterli değildi. Hatta uluslararası markaların satıldığı şu yeni alışveriş merkezine gidip bir şeyler almak için bile ye-

tersizdi. Zhang'ın evindeki bilgisayar Çin yapımıydı. Video kamera, dijital kamera ve televizyon da öyle. Mei'nin Prada çantası ve Chanel kemeri de en ucuz taklitlerdendi, tıpkı oğlunun Adidas ayakkabıları, Levi's kotu ve Puma eşofman gibi. Mei bu kelepir şeyleri ve evlerindeki tüm o imitasyon eşyaları kabul edebilirdi ama oğullarını yeni açılan özel okullardan birine göndermediği için kocasını affedemiyordu. Kendi departmanındaki beş sekreterden biri olarak, çocuğunu özel okula göndermeyen tek kişi oydu. Tek kişi! Bunun ne demek olduğunu kocası gerçekten anlayabiliyor muydu? Ne büyük bir utanç. Çocuklarını o pahalı okullara gönderecek kadar parası olmayanlar bile en azından öğleden sonra veya akşamüzerleri onları özel dil okullarına gönderiyor, böylece çocuk son derece iyi İngilizce öğrenip bir de sertifika sahibi oluyordu. Fakat onların bunun için bile yeterli parası yoktu. Lanet olası ikinci sınıf bir sertifika için bile.

Neden on beş yaşındaki oğulları babasının kendisine sert bir şekilde uygulamaya çalıştığı ahlaki değerlere göre hareket etmek zorunda kalıyordu? Acaba daha sonra oğullarının ne tip bir iş yapacağını sanıyordu bu adam? Kahramanı oynamaya gelince son derece başarılıydı ama ailesinin giderlerini karşılama konusunda aynı şey söylenemezdi. Oğlu için mümkün olan en iyi eğitimi sağlamak bir baba olarak onun sorumluluğuydu. Mei durmadan kocasına bunun Konfüçyüs'ün sözü olduğunu anımsatırdı. Zhang bu tip konularda otorite olarak hiç kimseyi kabul etmediği için, Mei de günlerce Buda yazılarına gömülüp kocasını dürtecek bir şeyler bulmaya çabalamıştı. Maalesef ki Siddharta kişinin kendi çıkarları için para ve hediye kabul etmesinin tam anlamıyla uygunsuz olduğu görüşünü savunuyordu. Hatta tam tersi açgözlülük ve hır-

sın insanoğlunun acı çekmesine sebep olan kaynaklar olduğu söyleniyordu. Bunun üzerine Mei bu dinin Çin’de neden başarılı olmadığını anlamış oldu. Kocasıysa inançlarına son derece bağlı, eksantrik bir adamdı. Onun hislerine sadece sorumluluk ve sağduyuyu kullanarak dokunabilirdi. Ona bunu zaten herkesin yaptığını ve kendisi de yaparsa hiç kimseye zarar vermeyeceğini, onca yıllık işinin bir karşılığı olarak görmesini söyleyemez miydi? Üstelik bir devlet, memuruna yeterince ödeme yapmıyorsa o kişi de ihtiyaçlarını farklı şekilde karşılamak zorunda kalırdı. Geçmişte Zhang karısına bu konuda uzun bir monologla cevap vermiş ve bir insanın hayatında yapacağı hiç ama hiçbir şeyin sonuçlarından bağımsız olamayacağını, onlardan sorumlu olacağını anlatarak biz ne devlet, ne bir siyasi parti, ne de herhangi bir tür patron değiliz demişti.

Son zamanlardaysa karısının ısrarla sorduğu bu tip sorulara kısaca Zhang olarak rüşvet almanın ona zarar vereceğini söyleyip geçiyordu zira kötü bir Karma istemiyor ve bir sonraki hayatını da düşünmek zorunda kalmayı arzu etmiyordu. Kim yeniden bir yılan veya bir Japon olarak doğmak isterdi ki? Sesindeki alaycılık kadına buna itiraz edemeyeceğine dair bir ipucu da veriyordu.

Uzun ve yorucu kavgalar ediyor, sonunda Mei günlerce kocasıyla konuşmuyordu. Kadın onu çoktan terk edip Alman patronundan çok fazla şey elde edebilirdi ama Zhang’ın inatçılığı, dürüstlüğü ve kimseye boyun eğmeyişi zaten Mei’nin ona aşık olmasını sağlayan başlıca özellikleriydi. Ona gerçekten kızamazdı. Tamamen moralsiz ve keyifsiz bir haldeyken ona baktığında bile kocası bunu kadının gözlerinde görebiliyordu. Adam Mei’ye güvenebilirdi, bu da ona işyerinde

karşılaştığı düşmanca tavırları ve diğer her şeyi bir kenara koyma gücü veriyordu.

Kendisine kenardan minnetle gülümseyen ve tofu kasesini sıyıran Paul'e baktı. Onu yeniden mutfağında otururken görmek çok güzeldi. Mei adamın kendisini neden bu kadar çektiğini anlamıyordu, o olsa tam tersini yapar ve hayata sırtını dönmek yerine tam ortasına atıp onu ve acısını yutmasını isterdi. Öte yandan Zhang, arkadaşının oğlu için bu denli kararlı bir şekilde yas tutmasına, süreç içinde yaşlanmak yerine bunu yapmak için kendine ihtiyaç duyduğu zamanı ayırmasına hayrandı.

Paul saate bakınca telaşlandı. Neredeyse on buçuk olmuştu yani epey geçti ve ne olursa olsun son feribotu kaçırmak istemiyordu. Metroya doğru yola çıktılar. Tam alışveriş merkezinin önündeki plazadan geçerlerken Zhang'ın cep telefonu çaldı. Adam telefonun kapağını kaydırıp minik ekrana baktıktan sonra çağrıyı yanıtladı. Duyduğu her cümlede yüzü daha da kararıyordu. Arayan kişiyi sık sık sorularıyla bölüyor ama Sichuan şivesiyle konuştuğu için Paul tam olarak ne dediğini anlayamıyordu. Konuşmayı bitirdikten sonra Zhang yeniden konuğuna döndü.

“Affedersin, arayan patolojistlerimizden Wu idi. Adam Chengdu'lu ve şimdiye dek gördüğüm en iyi mapo tofuyu pişiriyor. Muhteşem. Kendisi eski bir arkadaşımdır. Haberleri alır almaz beni aramasını istemiştim. Henüz tam bitirmemiş de olsa ölen kişinin kafatasına darbe aldığı epeyce belli olmuş. Bunun dışında adamın sol kolu birkaç yerinden kırılmış ve sağ omzu da parçalanmış. Bu kurban her kimse, belli ki dövüşmeden katillerine teslim olmamış. Kalanları yarın anlatacak.”

Sessizlik içinde Shennan Yolu'nun batı yakasından metroya doğru yürüdüler.

“Seni sınıra kadar götüreyim mi?”

“Teşekkürler ama kendim becerebilirim. O kadar yorgun mu görünüyorum?” diye sordu Paul.

“Evet. Hatta bitkin.”

“Öyleyim. Tüm bu olanlar bir keşiş için çok fazla.”

Zhang anlayışla başını öne doğru salladı. “Yine de bana bir iyilik yapar mısın? Yarın Owenlar'la konuştuğunda, onlara oğulları sol dizini incitmiş mi diye sorar mısın?”

“Neden?”

“Cesedin sol dizinde muhtemelen bir operasyondan kalan yara izi varmış. Wu bunun bir kaza veya spor yaralanması yüzünden olabileceğini düşünüyor.”

8

Gecenin sesleri fısıltıdan öteye gitmiyordu. Kırmızı ve mavi neon ışıklı reklam tabelalarının altında yatan su tıpkı bir ayna gibi sakin ve pürüzsüzdü. Bir mavna durmadan gölün bir kıyısından diğerine gidip geliyordu. Minik dalgalar heyecanla iskelenin kenarlarına vuruyor, liman sanki ıssız bir göle dönüşmüş gibi görünüyordu. Ofislerin olduğu binalarda yanan beyaz ışıklar tıpkı birinin kutlama pastasının üzerindeki mumları tek tek ve dikkatle söndürdüğü gibi, bir bir kapatılmıştı. Gün içinde hiç bitmeyen trafik sesi bile yoktu. Gece yarısı dışında şehir kendine dinlenmek için asla zaman bulamıyordu.

Paul feribotların diğer adalara doğru kalktığı iskelede durup ne yapması gerektiğini düşündü. Son feribotu kaçırmıştı. Bu saatte onu Lamma'ya götürecek özel bir araç bulması da imkansızdı ve gece yanında kalabileceği hiç kimse de yoktu. Paul kararsız bir şekilde suya doğru inen basamaklara oturdu. Trende uyuyakalmış ve garip bir şekilde aniden uyanmıştı hatta biraz heyecanla ama gayet iyiydi. Hava hâlâ tatlı bir şekilde ılıktı ve deniz kokuyordu. Onu durduran şeyi düşünmeye başladı. Son birkaç saatteki izlenimleri mi? Zhang ve Mei'yi her görüşünde yaşadığı mutluluk mu? Yoksa Michael Owen'ın kaderini, kendisine itiraf ettiğinden daha mı çok önemsiyordu? Veya koku, caddelerden gelen müzik sesi, su-

ratlar, Shenzhen'in Hong Kong'dan çok farklı olan manzaraları mı onu bu denli etkilemişti? İçinde uyanan hatıraların çok derine gömüldüklerini ve iki ömrün bile onları yeniden ortaya çıkarmaya yetmeyeceğini sanırdı.

Çin! Dünyanın diğer ucu. Daha iyi olan ucu.

Sekiz yaşındayken bir Almanca çocuk kitabında Li Si ve babasının yani Mandala imparatorunun hikayesini okumuştı. O minik prenses aşık olduğu ilk kızdı. Kızın ülkesinde hayali bir canavar yaşıyordu ve tuhaf renk ve şekillerde ağaçlar, çiçekler yetişiyordu üstelik hepsi şeffaftı. Camdan yapılmış bitkiler! Üzerlerinde porselen köprülerin sallandığı nehirler vardı! Bu köprülerin bazılarında, üzerinden binlerce minik, gümüş çanların sarktığı garip çatılar vardı. Bu çanlar ufacık bir esintide çalar ve her sabah gün ışığında parlardı. Başkent Ping'de caddeler saç tasarımcıları, kulak temizleyicileri, sihirbazlar, akrobatlar ve tüm hayatları boyunca bir tahta parçasını oyan yüz yaşında fildişi oymacılarla doluydu. Paul ta o zamandan beri Mandala'ya seyahat etmeyi düşünürdü. Sonradan babası ona böyle bir ülke olmadığını, kitapta asıl anlatılmak istenen ülkenin Çin olduğunu açıklamıştı. Çin, dünyanın diğer ucunda büyük bir imparatorluktu ve bu ülkenin etrafı duvarlarla çevriliydi. Burası içinde imparatorun yaşadığı gizli Yasak Şehrin olduğu bir yerdi. Paul bunları duyduktan sonra Çin'e gitmeye içten içe karar vermişti.

Özlemine çektiği hayat Çin'deydi. Çin'deki insanlar iri yapılı değil, daha ufak tefekti; orada kendisinden bir baş daha uzun olan ve tükürdükleri sakızı çiğnemesi için ona zorbalık yapacak çocuklar yoktu. Çin'deki hiç kimse annesinin Alman, babasının Yahudi olmasına aldırmazdı. Çin'de ebeveynler kavga etmezdi ve arkadaş edinmek çok daha kolaydı. Ora-

daki insanlar daha dost canlısı, daha dürüst ve zekiydi; zaten barut tozunu, kağıdı ve pusulayı icat etmelerinden de belliydi.

Çin! Bu kelimenin kendisi bile küçük çocuğu bir sihir gibi içine çekiyordu. Büyük bir merakla Çin harflerini keşfetmeye, parmağını defalarca kağıdın üzerinde gezdirmeye ve bu harflerin garip çizgilerini, hatlarını saygılı hareketlerle kopya etmeye başlamıştı. Burası ne tip bir ülkeydi ki, insanlar A'dan Z'ye harf kullanmak yerine, minik resimler çizerek yazışıyor-du? Üstelik her sesin anlamı ağızdan çıkan tona göre tamamen değişiyordu. New York'ta diğer çocuklar hafta sonları basketbol oynarken o, Çin Mahallesi'ne gider, sebze ve balık tezgahlarında takılıp konuşulan kelimeleri yakalamaya çalışarak onları yeniden tanımlamayı denerdi zira bu lisanın sesi ve rengi onu çok etkiliyordu.

Sonraları Tompkins Square Park'taki Onuncu Cadde'de bulunan halk kütüphanesinde çokça vakit geçirmeye başladı. Kışın durmadan öksüren ve yastık büyüklüğündeki mendillerine gürültüyle burunlarını sümküren pek çok ihtiyar adam ve kadının olduğu bu kütüphanede Paul, Marco Polo'nun seyahatlerini, Konfüçyüs'ü, Laozi ve Mao'yu öğrendi. Fakat okuduklarının çok azını anlayabiliyordu. Yine de bu onu hiç rahatsız etmiyordu zira kitaplar Çin hakkında hayaller kurmasına çok yardım ediyordu.

Daha sonra yaptığı seyahatlerinde Çin'le ilgili düşlerinin gerçeğine kıyasla nasıl da küçük kaldıklarını fark etti, yine de hayallerinin dünyasına veda etmek onun için çok da zor olmadı. 1980'lerdeki o açılma döneminde yaşanan gerçeklik ise Paul için tahmin ettiğinden çok daha heyecanlı ve ilginç geçmişti. Artık kalesi olarak Çin'e ihtiyacı kalmamış, bu ülkeyi rüyalarında göç ettiği bir yer olarak görmemeye başla-

mıştı. Justin'in doğumuyla ülkeye olan ilgisi ve seyahat isteği de azalmış ve teşhisin ardından tamamen yok olmuştu. Son birkaç yıldır Zhang'in onu ziyaretine çağırması ya da bera-berce Şanghay veya Pekin'e gitme tekliflerini reddediyordu. Çin artık onu heyecanlandırmıyordu. Yoksa heyecanlandırıyordu mu? Daha birkaç saat öncesine kadar bunu net bir şekilde söylerdi.

Paul ayağa kalkıp, yürüyebileceği en yakın oteli düşündü ve Mandarin Oriental'a uzanan caddelerde ağır ağır ilerlemeye başladı.

Klimanın alçak homurtusu, köprüden gelen hafif uğultu ve bir yerde çalıp duran cep telefonu. Paul gözlerini açıp sinekliğine uzandı. Nerede olduğunu fark etmesi birkaç saniye sürmüştü. Çalmayı kesen cep telefonu kısa bir süre sonra yine öttü. Gözleri uykudan ağırlaşmış bir şekilde ekrana baktı. Numarayı tanı mıyordu, bu Christine'in ya da Zhang'in numarası değildi. Muhtemelen Owenlar'dı. Paul telefonunu sessize aldı. Hiç kimseyle hele de hiçbir Owen'la konuşmak istemiyordu. Alarm saati 7:15'i gösteriyordu. Sanki bir gece önce çok fazla içmiş gibi, başında delici bir ağrı vardı ve tüm vücudu sızlıyordu. Otelin barına gitmiş miydi? Hiçbir şey hatırlamıyordu. Yan tarafına döndü ve ince battaniyeyi çenesine kadar çekip yeniden uykuya daldı.

İkinci kez uyandığında kendisini daha da kötü hissediyordu. Baş ağrısı dinmişti ama şimdi de sanki biri onu göğsünden sıkıca bağlamış gibiydi. Sessizce yatmayı denese de nefes alamıyordu. Klima ve ince battaniye yüzünden tüm gece üşümesine rağmen şu an sıcaklıyordu. Korktu. Elizabeth Owen'la konuşmaktan korktu. Çok fazla şeyden korktu. Çok fazla sesten, kokudan ve insandan korktu. Bu garip odadaki

garip yatakta yattığı her saniye, bu korkunun daha da arttığını hissedebiliyordu.

Kalkıp Christine'i aradı. Kadının sesi onu biraz olsun sakinleştirmişti. Evet, zamanı vardı. Paul için daima zamanı olurdu. Paul yemek yemek üzere bir saat içinde gelip kendisini alabilirdi.

Paul, Statue Square'deki metro istasyonuna gitti. Wan Chai'a giden MTR'yi kullanmak istiyordu ama istasyona doğru indikçe kendisini daha kötü hissetmeye başlamıştı. Tren saatini bekleyen kalabalığı görüp, yediği ilk dirsekte arkaya sürüklenince telaşla arkasını döndü ve sokağa doğru koştu. Tramvayın üst katındaki ilk sırada boş bir koltuk vardı. Oturup başını pencereden dışarı çıkarttı. Tramvayın hareketiyle esen rüzgar kaşlarına inen teri kurutmuştu.

42 Johnson Yolu'na çıkan merdivenler Christine'in tarifiinden hatırladığı kadarıyla çok daha dar ve pis, ayrıca World Wide Travel ofisi de çok daha küçüktü. Christine ve iki çalışanı bilgisayar ekranlarının başına oturmuştu. Hepsinde birer kulaklık vardı ve müşterileriyle konuşurken arkada çalışan klimanın gürültüsünü bastırmak için, arada birbirlerine yüksek sesle bir şeyler söylüyorlardı. Masaları katalog, broşür, fatura ve biletlerle doluydu. Duvarlarsa Cathay Pacific takviminin sarı sayfaları Japonya, Tayland, Sri Lanka ve Vietnam'daki tapınakların fotoğrafları asılıydı. Odada hiç pencere yoktu. Paul kadının her gün, bu sıkışık ve gürültülü ortama nasıl tahammül ettiğini merak etti.

Christine onu ofisinden çok da uzak olmayan loş bir lokantaya götürdü. Kadın kaldırımdaki onca kalabalığın arasından o kadar ustalıkla ve hızla yürüyordu ki, Paul ona yetişmekte güçlük çekti.

Bu lokanta bir futbol sahası kadar büyük ve bir rock konseri kadar gürültülüydü. Her yer doluydu ve bir masa boşalır boşalmaz, herkes sanki o masada bedava yemek yiyecekmiş gibi oraya üşüşüyordu. Christine ve kapıda onları karşılayan kızın kısa konuşmasının ardından, garson onları akvaryumların arasından geçirip lokantanın arka kısmındaki iki kişilik birkaç masadan birine doğru götürdü. Christine siparişlerini bir kartın üzerinde yazan kutucukları işaretleyerek verdikten sonra Paul kadına Shenzhen’de olanları ve şu an birkaç saattir ertelediği ama yapması gereken telefon konuşmasını kısaca anlattı.

“Benden ne duymak istiyorsun? Tavsiye mi?”

Kadının ses tonundaki hafiflik kaybolmuştu. Son derece sert ve gergin konuşuyordu.

“Bilmiyorum,” dedi Paul yavaşça. “Belki de.”

“Ben olsam bu insanları arayıp üzgün olduğumu ama onlara yardım edemeyeceğimi söyler ve konuyu kapatırdım. Geri kalanıyla Shenzhen, Hong Kong ya da Pekin’deki Amerikan Konsoloslğu polisleri ilgilenebilir. Senin bu konuyla hiçbir alakan yok. Ben olsam kesinlikle karışmazdım.”

Kadın dudaklarını sert bir şekilde birbirine yapıştırmış bir halde Paul’e baktı. Ses tonu muhtemelen tercih ettiğinden çok daha keskindi ama elinde değildi. Paul bunu gizlemeye çalışmadığı için kendisini kadına karşı minnettar hissediyordu. Kadını iyi tanıyor ve yüzündeki ifadeden Çinlilere güvenmediğini anlayabiliyordu. Zaten ailesinin başına gelen onca şeyden sonra nasıl güvenilebilirdi ki? Her girişimi Kızıl Gardiyanların bot sesleriyle kesiliyor, merdivenlerin çatırdaması, sanki tekmelenerek açılmış gibi çıkan ahşap kapının sesi, babasının ölüm korkusuyla dolu yaşlı gözleri. geliyordu aklına. Pencereden atlamıştı. Bir kaza oldu, demişlerdi.

Kaza! Aradan kırk yıl geçmiş olmasına rağmen, bugün bile hâlâ aynı şeyi söylüyorlardı. Eğer mümkün olsaydı Christine 1997'den evvel Kanada, Amerika veya Avustralya'ya göç ederdi. Birleşmeyi hiç istememişti. Ailesi 1967'de sırf Pekin'in kontrolünden kurtulmak için Çin'den Hong Kong'a uçmuştu. Ve aradan sadece otuz yıl geçtikten sonra... Elbette şu anki hükümetin o zamanki hükümetle alakası bile yoktu artık. Christine argümanları biliyordu hatta hepsini çoktan ezberlemişti. Arkadaşlarıyla bu konuda yeterince tartışmış ve belki de açıklanamayacak bir şeyi açıklamaya çalışmıştı. Ama hükümette hâlâ aynı parti vardı ve bu parti işlediği cinayetlerden ötürü asla özür dilememişti. Bunu yapmadığı ve kampanyalarına, politikalarına kurban ettiği o insanlardan af dilemediği sürece Christine Wu da ona güvenemezdi. Ayrıca şu an Hong Kong'un her köşesinde açılmış olan hiçbir Mandarin dil okuluna da gitmemişti. Kendisi de artık ne Çin'e gidiyor, ne de oraya herhangi bir gezi düzenliyordu. Bir keresinde denemiş ve Shenzhen'e giden trene atlamıştı. Tren Halk Cumhuriyeti'ne yaklaştıkça Christine de daha çok gerilmiş ve sonunda doğduğu toprakların sınırında dikilip, kalbi korkuyla çarparken öylece kalakalmıştı. Annesiyle babasının seslerini duymuştu. Büyükannesiyle büyükbabasının da. Uzun bir mücadeleden ardından geri dönmüştü zira geçmişin gölgeleri çok uzundu. Fısıltıları asla bitmiyordu.

Paul hiçbir şey söylemedi. Ona bu soruyu sorduğu için kendisine çok kızıyordu.

“Özür dilerim. Sanırım şu an çok bencilce davrandım ve belki de sana duymak istemediğin şeyler anlattım.”

İki garson ilk siparişlere ait bambu sepetleri masaya getirirken Paul'in cep telefonu çaldı. Arayan Zhang'di.

“Merhaba Paul. Son feribota yetiştin mi?”

“Hayır. Geceyi bir otelde geçirdim.”

“Üzgünüm.”

“Üzülme. Mandarin Oriental’da kaldım. Feribot terminalinin hemen yanındaki otel.”

“Şu an neredesin? Seslerden sanki bir lokantanın mutfağında çalıştırılmaya başlamışsın gibi geliyor.”

“Christine ile birlikte Wan Chai’da yemek yiyoruz.”

“O zaman çabuk olayım. Owenlar’la konuştun mu?”

“Hayır.”

Zhang bir an hiçbir şey söylemedi. “Hoş bir konuşma olmayacağının farkındayım.” Adamın sesi resmi gelmese de içindeki dedektifi duymamak imkansızdı. “Fakat cesedin Michael Owen’a ait olup olmadığını en kısa sürede öğrenmem gerek. Bu öğleden sonra kalp krizinden öldüğü söylenerek olsa bile zira söz konusu cinayetse, zaman her daim katilin yanındadır.”

“Biliyorum,” diye fısıldadı Paul telefona.

“Ne dedin?”

“Biliyorum,” dedi bu kez biraz daha yüksek sesle.

“Oradaki insanlara tabaklarıyla oynamamalarını söyler misin? Çinliler yemek yerken neden bağırarak zorundalar ki? Hiçbir şey duyamıyorum.”

Zhang bunu gerçekten duyamadığı için mi söylemişti yoksa bir an evvel Owenlar’ı araması gerektiğini belirtmek için mi?

“Onlarla konuşmam gerektiğini biliyorum,” dedi Paul net ve yüksek bir ses tonuyla.

“Bu kez ses daha iyi geldi. Oldukça kararlı.”

“Yemeğin bitmesini bekleyebilir miyim?”

“Ne kadar erken olursa o kadar iyi. Michael Owen’ın Hong Kong’da bir dairesi olup olmadığını biliyor musun?”

“Hayır ama var olduğunu sanıyorum.”

“Annesine sorabilir misin? Ve eğer varsa, bugün gidip bakman mümkün mü?”

“Bunu nasıl yapacaktım acaba?”

“Annesinde anahtar vardır. Bir bahane uydur.”

“Dairede ne aramam gerek?”

“Eğer gerçekten öldürüldüyse dairesinde bununla ilgili ipuçları olmalı. Mesela neden iki gün önce Shenzhen’e gittiği, orada kiminle buluşacağı veya şehirde arkadaşları ya da eşinin dostunun olup olmadığı gibi. Hem ölen kişi o olmasa bile, adam hâlâ kayıp. Belki de kendisini Tsing Ma Köprüsü’nden atıp arkasından bir veda mektubu bırakmıştır.”

“Eğer öldürülen kişi oysa, Hong Kong polisinin dairesini araması gerekmez mi?”

“Evet, bunu yapacaklardır. Ama oraya ilk bizim bakmamızı istiyorum. Sana nedenini daha sonra açıklayım. Şimdi, Mei’nin cep numarası var mı sende?”

“Evet.”

“Bundan sonra beni bu konuyla ilgili o numaradan arar mısın?”

“Neden ama?” Paul kendisini bu soruyu sormaktan alıkoynamamıştı.

“Sonra sana her şeyi anlatacağım. Yeni haberler alır almaz arar mısın?”

“Evet.”

“O zaman afiyet olsun.”

Paul telefonunu kapatıp ceketinin cebine koydu. Aslında önündeki tatlı-ekşi çorbanın içine atmayı çok isterdi. Owenlar’ı aramak istemiyordu. Ne şimdi, ne de sonra. O ölen genç adamın kimin çocuğu olduğunu bilmek istemiyordu. Adamın annesiyle babasına oğullarının kaybı için üzgün olduğunu

söylemeyi hiç ama hiç istemiyordu. Bu acı, bu hüznün ve gerginlikten etkilenmek istemiyordu. Hem de hiç istemiyordu. Christine ile yemek yiyip şehre gelmişken ihtiyacı olan birkaç şey alarak hızla Lamma'ya geri dönmek istiyordu. Evine, bitkilerine ve onu bekleyen Justin'in yağmur botlarına.

Paul çayını yudumlayıp ambalajında sarılı olan çubuklarını çıkarttı ve sebzeli böreğini yemeye başladı. *Tahminimden daha iyi*, diye düşündü. Owenlar'la ne işi vardı sanki? Burada pişmiş karidesli böreklerden birini kırmızıbiber sosuna batırdı. Harika. Shenzhen'deki bir cesetle ne işi olabilirdi? Pirinçle dolu yaprak ruloları biraz fazla pişmişti ve hamuru da kalındı. Yazık. Yasemin çayı ise inanılmaz iyiydi. Sertti ama acıydı. Christine haklıydı, bu işe karışmamalıydı. Daha fazla bulaşmaması gerekiyordu. Sadece bir telefon konuşması daha yapacaktı, hepsi bu.

Christine onun Zhang ile yaptığı konuşmayı dinlemişti. Şu an tam karşısında cesur ve dimdik bir ifadeyle, yemeğine hiç dokunmadan oturuyordu.

"Aç değil misin?" Soruyu sorarken ne kadar aptalca bir soru olduğunu ve ne kadar saçma davrandığını fark etti. Sanki kadının ne düşündüğünü bilmiyordu.

"Hayır," dedi kadın sert bir şekilde.

"Tavsiyene uyacağım. Bu durum polisi ilgilendirir."

"Ciddi misin?"

Paul başıyla onayladı.

"Söz mü?"

"Söz."

Christine çöreğini yemeye koyuldu. Tüm Hong Kong'daki en iyi çörekti bu.

Paul Wan Chai'daki dar sokaklardan geçerken, Owenlar'ı arayabileceği uygun bir yer bakıyordu. Ana hangi caddeye dönerse dönsün, hangi girişte durursa dursun veya hangi kahve dükkanına sığınırsa sığınsın beton makinelerinin, inşaat araçlarının, araba ve otobüslerin, yoldan geçen kişilerin sesleri yüzünden telefonla konuşmak imkansızdı. Aklına geniş ve kocaman lobisi olan Great Hyatt Otel geldi. Oradaki ıssız bir köşede, ihtiyacı olan huzur ve sükuneti kesinlikle bulabilirdi. Paul, Lockhart ve Gloucester Yolları'nı geçip göçmen dairesinin ve Wanchai Kulesi'nin önünden otele ulaştı.

“Bay Leibovitz, pek çok kez size ulaşmayı denedim. Nerelerdediniz?”

“Üzgünüm. Ben... Cep telefonum...”

Elizabeth Owen adamın açıklama yapmasını beklemedi. “Shenzhen'deki tanıdığınızla konuştunuz mu? Oğlumun nerede olabileceğiyle ilgili herhangi bir şey öğrendiniz mi?”

“Hayır.” Paul bu yalanı söylemenin kendisi için ne denli zor olacağını hiç tahmin edememişti. Sadece beş harfi yan yana getirip telefonu kapatacağını sanmıştı. Oysa şimdi bu beş harfli kelime kafasının içinde gittikçe yükselen karanlık ve karışık davul sesleri gibi yankılanıyordu. *HAYIR*. Seni korkak.

“Yani, tabii ki arkadaşım ile konuştum. Hatta birkaç kez ve o da iş arkadaşlarıyla görüştü ama hiç kimse Michael Owen adını duymadığını söyledi.” *Kandırmak yok baba, gerçeği söyle*. “Bu iyiye işaret, öyle değil mi?”

Elizabeth Owen hiçbir şey söylemedi.

Paul sessiz bir nefesten başka bir şey duyamıyordu. Buna dayanamadığı için konuşmaya devam etti. “Eminim yakında her şey netleşecektir. Oğlunuz bugün yarın ortaya çıkar.

Shenzhen'deki arkadaşım bir şey duyar duymaz arayacağına söz verdi. Görünüşü tam olarak nasıldı?"

"Kimin?"

"Oğlunuzun elbette."

"Uzun boylu, sarışın ve mavi gözlü. Onu nasıl tarif edeceğimi bilmiyorum."

"Herhangi belirgin bir işaret ya da izi var mı?"

"Nasıl yani?"

"Herhangi özel bir iz gibi. Mesela alnında bir leke veya onun gibi bir şey."

"Hayır."

"Yanağında bir yara izi?"

"Hayır."

"Eskiden kalma bir yara veya bir sakatlık?"

"Hayır."

"Bir araba kazasından belki? Ya da bisikletten düştüğü için filan?"

"Hayır."

Paul sandalyesinden ayağa kalktı. Hareket etmesi gerekiyordu, yaşadığı rahatlama hissini bir şekilde dışa vurmalıydı. Telefon kulağına yapışmış bir şekilde uçarcasına bir aşağı, bir yukarı yürüyordu.

"Bu harika."

"Michael çok sağlıklı bir çocuktü."

"Bunu duyduğuma sevindim. Çok sevindim. O halde yakında her şeyin çözüleceğinden eminim, Bayan Owen."

"Daima çok spor yapardı."

Paul daha fazlasını bilmek istemiyordu.

"Çok ama çok iyi bir sporcuydu. Lisede futbol takımının kaptanıydı."

Paul bu konuşmayı bitirmek istiyordu. Telefonun bir tuşuna basması yeterliydi.

“Florida Eyalet Üniversitesi’nden bir spor bursu bile kazanmıştı.”

Muhteşem. Hiç kuşkusuz harika bir çocuktur. Peki, hikaye neden burada bitmiyordu? Daha fazlasını duymak istemiyordu.

“Bayan Owen, Shenzhen’deki arkadaşımın bir şeyler duyarsam sizi arayacağım, tamam mı?”

“Florida Eyaleti. Bu ne demek biliyor musunuz? Florida Eyaleti! Amerika’daki en iyi futbol takımlardan birine sahipler. Ama sonra şu saçma kazayı geçirdi. Ondan sonra da bir daha hiç doğru dürüst futbol oynayamadı.”

“Ne tip bir kaza?” diye sormadan edemedi Paul.

“Antrenman esnasında bir diğer oyuncu ona çarptı, tabii ki kasıtlı değildi ama Michael’ın bağları koptu. Tam üç ameliyat geçirmek zorunda kaldı.”

“Nereden?”

“Dizinden.”

“Dizi mi? Hangi dizi?”

“Sol dizinden. Neden soruyorsunuz? Alo? Bay Leibovitz? Hâlâ orada mısınız?”

Michael Owen’ın dairesi Harbour View Court’un otuz sekizinci katında, tipik bir Hong Kong orta direk vatandaşının oturduğu, ayakkabı kutuları gibi üst üste dizilmiş göğes doğru yükselen yerleşim yerlerinden birindeydi. Elizabeth Owen onu lobide bekliyordu. Daha taksideyken kalbi hızla atmaya, elleri soğuyup nemlenmeye başlamıştı. Onu nasıl karşılamalıydı? Kadına telefonda hiçbir şey söylememişti ve şu anda da söylemek istemiyordu. Bu onun işi değildi. Polisin ya da Hong Kong’daki Amerikan Konsolosluğu’nun bu konuyla

ilgilenmesi gerekirdi. Robinson Yolu'na gelmek zorundaydı çünkü arkadaşı Zhang ondan bir iyilik yapmasını istemişti. Önce daireye bakacak sonra da Lamma'ya giden feribota binecekti.

Lobiden asansörlere doğru yürürlerken Bayan Owen adamı baştan aşağı süzüp gözlerini Paul'e sabitledi. Sanki adamın herhangi bir hareketinden ya da jestinden oğlunun nerede olabileceğine dair bir ışık bulabilecekmış gibi bakıyordu. Yalan söylediğinin farkında mıydı? Kadının bakışlarından kaçınmasından, asansörde sessizce yan yana dururlarken kıpırdamamasından ve Paul'ün başını eğip sadece ayakkabılarına bakmasından bunu anlamış olabilir miydi? Belki kadın gergindi? Acaba Paul'ün daireyi görme talebi onu şüphelendirmiş miydi? Kocası daha dün buradaydı ve herhangi şüpheli bir şey bulmadığını söylemişti. Bir şeyi atlamış olabilir miydi? Bir mesajı? Bir notu? Bir veda mektubunu?

Elizabeth Owen'ın elleri kapıyı açarken titriyordu. Başıyla hafifçe Paul'e içeri girmesini işaret etti.

“Merhaba, evde kimse var mı?”

Cevap gelmedi. Tek duyabildiği klimanın ince homurtusuydu. Koridorda bir ceket ve bir takım elbise asılıydı, altlarında da iki çift ayakkabı duruyordu. Ortam son derece soğuktu. Ayrıca yoğun şekilde dezenfektan ve temizlik maddesi kokuyordu.

“Arkadaşınız neyi aramamız gerektiğini söyledi?”

“Belirli bir şey değil. Sadece ne olur ne olmaz diye, bir kere daha bakmamızı söyledi. Belki de bir çeşit ipucu bulabiliriz.”

“Nasıl bir ipucu?”

“Hiçbir fikrim yok, Bayan Owen. Bir seyahat takvimi ya da otel rezervasyonu gibi.”

Paul koridoru oturma odasından ayıran perdeyi kenara doğru çekerek açtı. Burası koyu renk ahşap yer döşemesiyle kaplı koyu ve geniş bir odaydı. Pırıl pırıl cilalanmıştı ve beyaz duvarlarda bir tane bile resim yoktu. Pencereleer zeminden tavana kadar uzanıyor ve limana bakıyordu ama yeni yapılan binalar manzarayı engelliyordu. Odanın ortasında siyah deriden iki koltuk ve ahşap bir sehpa vardı. Tam karşısındaysa etrafında dört sandalye olan oval bir yemek masası duruyordu. Paul etrafta ne bir gazete, ne de herhangi bir not, belge ya da kağıt parçası bulabildi. Filipinli hizmetçi muhtemelen dün veya bu sabah evi iyice temizleyip toparlamıştı. Mutfağa baktı. Oradaki her şey de son derece temizdi. Ne bir yemek kalıntısı, ne lavaboda kahvaltıdan kalma kirli tabaklar ne de tezgahın üzerinde bir demlik veya yarısı içilmiş bir kahve fincanı vardı. Bir banyo ve iki odanın daha bulunduğu dar koridor dairenin arkasına doğru uzanıyordu. Yatak odası küçük ve karanlıktı. Yatak dışında başka bir şeyin sığacağı kadar boşluk yoktu. Yatak yapıldı ve çekmeceli bir şifonyerin üzerinde ütölenmiş birkaç tişört katlanmış şekilde duruyordu. Öte yandan diğer oda, dairenin kalan kısmına tam zıt bir biçimde büyük, aydınlık ve dağınıktı. Yerde birkaç dosya yığını, kesilmiş gazete sayfaları ve kitaplar; raflarda ise bir sürü dosya vardı. Masanın üzerinde iki düz ekran monitör, yanlarında iki cep telefonu, bir defter, bir takvim, üzerinde el yazısı notların bulunduğu kağıt parçaları ve açılmamış minik bir yığın posta vardı. Masanın altında kocaman bir bilgisayar kasası bulunmaktaydı. İlk bakışta Paul neyin şüpheli olup olmadığını ayırt edememişti. Burası Amerikalı ya da Avrupalı bir gencin kendi işlerini geliştirmek ya da bankacılık veya avukatlık yapmak için birkaç yıllığına genelde yalnız yaşamaya geldiği tipik bir Hong Kong dairesiydi. Bu iş adamları da tıpkı dai-

releri gibi yer değiştirebilen tiplerdi. Paul odalarda herhangi kişisel bir şey görüp görmediğini, özel bir konu veya tutku ya da ilgiyle alakalı herhangi bir ipucu olup olmadığını düşündü. Seyahatlerden kalan hatıralık eşyalar? Daire sahibi için anlam ifade eden kişilerin fotoğrafları? İini kıpırdatan kitap ya da müzikler? Hiçbir şey gözüne arpmamıştı.

Elizabeth Owen odalarda gezinirken Paul’ tıpkı gölgesi gibi takip ediyordu. şimdi de kapıda dikilmiş, adamın her hareketini gözlüyordu. Daireye girdiklerinden beri neredeyse hiç konuşmamışlardı ve bu sessizlik Paul’n canını sıkmaya başlamıştı. Kadın onun yalan söylediğini biliyordu ya da bilmiyorsa bile en azından hissediyor, kokluyor; adamın yürüyüşünden, gözlerinden, kendisinden kaçmasından bunu anlayabiliyordu. Paul kadının yüzündeki korkuyu görmeye daha fazla katlanamadığı için ona sırtını döndü.

“Bay Leibovitz, eğer herhangi bir şey bilseydiniz bana söylerdiniz, öyle değil mi?”

Paul sessizdi.

“Neden bana cevap vermiyorsunuz?” Bir emir, bir ltima-tom gibi çıkması gereken sözcükler, kadının ağzından adeta yalvarırcasına çıkmıştı.

“Bana cevap verin.” Kadının sesi şu an o denli yüksek ve atlaktı ki, Bayan Owen dengesini kaybedip öne doğru sendeledi. Paul hızla kadına doğru döndü. Elizabeth Owen tam önünde hıçkırarak ve titreyerek dikiliyordu. Paul bir refleks olarak onu kolundan tuttu, kadını kucaklamaktan başka yapabileceği hiçbir şey yoktu. Kadının bedeninin titrediğini hissedebiliyordu. Bayan Owen bir yandan da yarını olmayan, umutsuz ve rahatsız bir şekilde ağlıyordu. Bu Paul için çok tanıdık bir histi. Kadını oturma odasına götürüp kanepelerden birine yatırdı. Bir bardak su ile havlu getirerek onun yanına

oturdu. Kadın elinde Valium'a benzeyen bir hap tutuyordu. Suyla birlikte hapi içti. Paul o sakinleşene dek bekledi. Bayan Owen gözlerini kapatıp sessizleşti. Sanki uykuya dalıyormuş gibi nefes alıp vermeye başladı. Bunun üzerine Paul de kalkıp ofis gibi kullanılan odaya geçti ve Zhang'i aradı.

"Michael Owen gençken bir spor kazası geçirmiş. Sol dizinden üç kez ameliyat olmuş."

Paul adamın derin iç çekişini işitti. "Üzüldüm. Kadına bir şey söyledin mi?"

"Hayır, bunu yapacak değilim tabii."

"Güzel. Şu an neredesin?"

"Adamın dairesinde," dedi Paul durumu baştan sona açıklayarak.

"El yazısıyla yazılmış olan notları okudun mu?"

"Hayır. Bir kitap dolusu not var burada. Bayan Owen her an uyanabilir. Oğlunun eşyalarını karıştırdığımı ona nasıl açıklarım?"

"Yatak odasındaki çekmecelere ve raflarda duran dosyaların arkalarına bakabilir misin?"

"Eğer etrafı incelemeye başlarsam Bayan Owen neyin peşinde olduğumu merak edecektir."

Zhang bir an için düşündü. "Bilgisayara ne dersin? O fark etmeden yanına alabilir misin?"

"İmkansız. Kocaman bir makine bu."

"Bir dizüstü görüyor musun?"

"Hayır." Masanın ilk çekmecesini çekti. "Burada minik bir sabit sürücü var, belki de tüm verileri buraya kaydediyordu."

"Güzel. Onu yanına al. Başka bir şey var mı?"

Paul diğer çekmeceyi açtı. "Çeşitli kağıtlar, nakit, dijital bir kamera. Bir çanta dolusu SIM kartı ve sanırım hafıza kartı da var."

“Onları da al.”

“Bunu polise bırakmam gerekmez mi?” diye sordu Paul.

“Hayır, olmaz. Bunu daha sonra tartışırız. Kadından gizli ne bulursan yanına almaya bak. Cep telefonları, hafıza kartları, defterler, masadaki takvim yani Çin’deki tüm randevularını, gittiği yerleri ve bağlantılarının isimlerini öğrenebileceğimiz ne varsa.”

“Peki, bunlarla ne yapmam gerekiyor?”

“Bana getir. Mümkün olduğunca hızlı bir şekilde.”

Paul oturma odasına geri döndüğünde Elizabeth Owen hâlâ uyuyordu. O da yeniden ofis şeklindeki odaya dönüp cep telefonlarıyla dijital kamerayı pantolonunun ceplerine koydu. Sabit sürücü ile hafıza kartlarının olduğu poşeti ve defteri sarıp ceketine soktukten sonra Bayan Owen’a kısa bir not yazıp oturma odasındaki masanı üzerine koydu. Ardından sessizce daireden çıktı.

Sınıra doğru giderken aklı Zhang’in söyledikleriyle doluydu. Adamın sesi alışık olmadığı şekilde keskin, neredeyse hiç tanıdık gibi değildi. Talimatlarının manası neydi? Paul pek çok iş arkadaşından şüphelenmesini anlıyordu ama bu davada henüz işlerine bile başlamamış olan Hong Kong cinayet masasına neden güvenmiyordu? Zhang’in bildiği, Hong Kong ve Shenzhen polisinin ortak noktası neydi ya da adam sadece işi sağlama almak için böyle davranıyordu? Arkadaşının davranışları garipten de öteydi.

Paul Christine’i aramayı düşündü ama sonra bundan vazgeçti. Bu sadece kadını endişelendirirdi. Birkaç saat içinde gidip gelir, sonra onu arardı.

Shenzhen’e geldiğinde tren istasyonundan taklit bir deri çanta alıp Michael Owen’ın eşyalarını içine koydu. Her ne kadar onların içinde saklı herhangi bir gizli bilgi olduğuna

inanmasa da yine de kendini rahatsız hissedip iki eliyle birden çantayı göğsüne bastırarak taşıdı. İçinden Zhang’i arayıp kendisini istasyondan almasını söylemek geldi ama sonra bunu yapmanın aptalca olacağını düşündü.

Mei kapıyı açtı ve adamı güzel bir gülümsemeyle karşıladı. Boyu çok kısa olduğundan, her ne kadar ideal Çinli kadın imajına uymasa da, Paul onun her zaman son derece güzel bir kadın olduğunu düşünmüştü. Kısa ama sağlam yapılı vücudunu Sichuanlı bir çiftçi olan annesinden miras almıştı. Fakat gözleri ve ağzı çok şehvetliydi adeta bulaşıcı bir titreşim yayıyor gibiydiler.

“İçeri gir. Zhang manavdan bir şeyler alıyor. Her an gelir. Biraz çay ister misin?”

“Evet, lütfen.” Katlanan masaya oturan Paul çantasını ayaklarının dibine koydu. “Neden dışarda bu kadar çok iç çamaşırı asılı?”

“Bugün genelevde çamaşır günü,” dedi gazı açıp koca bir kaşık koyu yeşil çayı eski bir porselen demliğe doldururken. Aniden adama yüzünü döndü. “Seni yeniden bu kadar sık görmek çok güzel, Paul,” dedi.

“Teşekkür ederim,” dedi adam hafif bir şaşkınlıkla.

“Seni özlemiştik.”

“Ben de sizi özlemiştim.”

“Bizi yine ziyarete gelecek misin?”

“Bilmiyorum. Belki.”

Paul kadının sözlerinde daha derin bir anlam mı yoksa bir kinaye mi var tam sezemediği için sustu.

“Seninle konuşmak istediğim bir şey var,” dedi Mei sesini tuhaf bir şekilde alçaltarak. “Endişeleniyorum.”

“Endişeleniyor musun? Ne için?”

Fakat daha Mei cevap veremedi Zhang'in soluk soluğa yukarı çıktığını duydular. Yavaşça küfrederken anahtarını deliğe sokmaya çalışıyordu. Mei sessizce arkasını dönüp demliğe sıcak su koydu.

Zhang gürültülü bir şekilde iç çekerek alışveriş poşetlerini yere bırakıp kendisini mutfaktaki taburenin üzerine attı. "Bir gün beni buraya taşımak zorunda kalacaksınız," dedi.

"Sigarayı bırak o zaman," diye cevap verdi Mei rahatsızlık ve endişe arası bir ses tonuyla. "Böylece merdivenleri daha rahat çıkabilirsin."

"Sorun nefesimde değil, bacaklarımda. İyice kötüleştiler." Zhang iki eliyle birden sağ dizini ovaladı.

Paul arkadaşının eklem ağrılarını biliyordu. Bunlar Kültürel Devrim sırasında arazide geçirdiği yıllardan kalan birer hatıraydı. Bir grup gençle birlikte kırk sekiz saat boyunca hiç durmadan pirinç ektikten sonra, dizinden ilk rahatsızlığını geçirmişti. İki gün ve gece boyunca çeltik tarlasında ayakta kalıp, dizleri genelde soğuk suyun içinde çalışmışlardı. Maksatları şımarık çocuklar olmadıklarını kanıtlamaktı, yumuşak entelektüellerin şehirli çocukları değil de herkes gibi Devrim'e hizmet edebilen tipler olduklarının bilinmesini istemişlerdi. Bundan birkaç gün sonra gruptan iki kişi akciğer enfeksiyonu nedeniyle ölmüş, Zhang'inse sadece dizi şişmiş ve günlerce çok acı çekmişti. Yıllar içinde bu ağrı bir çeşit romatizmaya dönüşerek yaşı ilerledikçe daha da kötüleşmişti.

Mei kocasına iki sıcak havlu verdi. Adam da bunları dizine sardı.

"Yemek yedin mi?" diye sordu Paul'e ve cevabını beklemeden poşetleri boşaltmaya başladı. Kısa süre içinde tüm daireyi susam yağı, sarımsak, kişniş, zencefil, yeşil soğan ve acı biber kokusu sardı. Masadaki tabakta biraz soğuk tavuk,

birkaç çeşit siyah ve kırmızı sos, kızarmış domuz ve mantarla su teresi ve pirinç vardı. Zhang her zamanki yerini almıştı.

“Artık bana neden seni sadece Mei’nin cebinden aramam gerektiğini anlatır mısın?” diye sordu Paul arkadaşına yemekler için teşekkür ettikten sonra.

Zhang cevap vermeden evvel tabağına biraz yemek koydu.

“Çünkü iş için kullandığım cep telefonunu kimlerin dinlediğini bilmiyorum. Bu genelde beni rahatsız etmez ama bu sefer durum farklı.”

“Neden?”

“Neden mi?” Zhang ağzındaki kabukları tükürdü. “Dün sana açıklamaya çalıştım. Bir yabancınn öldürölmesi Çin’de yalnızca bir cinayet değildir. Bu bir utanç sayılır. Ülkenin imajını zedeler ve bazı durumlarda ekonomik bir sorun haline bile gelebilir. Otoriteler yabancıların burada güvende olabilmesi için ellerinden geleni yapıyor. Bu tip bir şey daha önce Shenzhen’de hiç yaşanmamıştı. Bir yabancıya saldırıp onu soyacak hatta öldürecek kadar aptal birini düşünemiyorum. Burada yeterince zengin Çinli var zaten.”

“O halde genç bir Amerikalıyı öldürmek için kimin nasıl bir sebebi olabilir?”

“En ufak bir fikrim yok ama korkarım asıl sorun da bu. Owenlar’ın Çin’deki işleri hakkında bana söyleyebileceğin bir şeyler var mı?” diye sordu Zhang.

“Pek yok. Burada bir fabrikaları olduğundan söz etmişlerdi. Ya da belki birkaç tane. Tam olarak hatırlamıyorum.”

“Ne üretiyorlarmış?”

“Bilmiyorum.”

“Herhangi bir şey söylemediler mi? Oyuncak? Lamba? Ayakkabı?”

Paul başını iki yana salladı.

“Firmanın adını biliyor musun?”

“Hayır. Sormadım. Gerçi oğullarının Bay Tang diye biriyle bir randevusu olduğunu söylemişlerdi. Sanki adam onların müdürü veya iş ortağı gibi bir şeymiş.”

“Tang Mingqing mi?”

Paul o anı daha sonra uzun uzun düşünecekti. Zhang’ın kocaman açılan gözlerini, dudaklarındaki buruşmayı. Neden bu sıra dışı tepkileri birer uyarı olarak almamıştı sanki?

“Hayır,” dedi Paul pek de emin olmadan. “Eğer doğru hatırlıyorsam bir Çinli isminden bahsetmediler.”

“Victor Tang de denir.”

“Evet, sanırım böyle demişlerdi.”

Zhang duyduklarına inanmıyormuş gibi arkadaşına baktı.

“Emin misin?”

“Gayet eminim. Kim bu adam?”

“Victor Tang... O...” Zhang doğru kelimeleri aradı. Cümlesini ancak birkaç saniye sonra tamamlayabilmişti. “İnanılmaz derecede etkili biridir.” Paul arkadaşının bu ani gerilimini açıklayacak birkaç şey daha söylemesini bekledi ama Zhang başka bir şey söylemedi.

Mei hâlâ yarısı dolu olan tabağına bakıyordu.

“Etkili derken neyi kast ettin?” diye sordu Paul bir an duruktan sonra.

“Bu ismi hiç duymadın mı?” diye soruyla cevapladı Zhang.

Paul bir an düşündü. Victor Tang? Tang Mingqing? Bu adamın epey vatansever bir ailesi olmalıydı. Başka kim çocuğuna üç Çin hanedanlığına ait isimler verirdi ki? “Hayır. Bu isim bana hiçbir şey ifade etmiyor. Hem neden etsin ki? Uzun zamandır ne buraya geliyor ne de yıllardır gazete okuyorum. Kim olduğunu nereden bileceğim? Bana onunla ilgili neler anlatabilirsiniz?”

“Pek bir şey anlatamayız. Kendisini ben de şahsen tanımıyorum ama gazetelerde adı sıkça geçiyor. Adam belediye başkanının danışmanı ve şehirdeki birkaç komite ile partinin üyesi ve ÇDY’nin da başkanı.”

“ÇDY mi? O nedir?”

“Çin Dünya Yatırımı. Her tür şeyi üreten pek çok firmanın bir araya geldiği bir kuruluş ama ne olduğunu bilmiyorum.”

Zhang birkaç sert hareketle ağzına iki kaşık dolusu pirinç atıp düşünmeye başladı. “Birkaç cadde ötede bir internet kafe var. Artık elimizde bir isim olduğuna göre gidip internetin bir faydası olur mu bakalım. Michael Owen’ın dairesinden getirdiğin şeyler nerede?”

Paul ona çantayı uzattı. Mei masayı temizledikten sonra Zhang de çantanın içindekileri masaya yaydı.

“Cep telefonu ve sabit sürücüye daha sonra bakacağım,” dedi Zhang defterlerden birini karıştırarak. Michale Owen’ın el yazısı o kadar eciş bücüştü ki, Paul sadece birkaç kelimeyi seçebildi. İçlerinden birinde bir kartvizit vardı:

CATHAY AĞIR METAL

Michael Owen

Müdür

İnternet kafe o kadar doluydu ki, birkaç dakika beklemek zorunda kaldılar. Paul etrafına bakındı. İki genç bir bilgisayarın önüne oturmuş oyun oynayıp, sertçe bilgisayarın tuşlarına basıyordu. Havadaki ağır sigara dumanından adamın gözleri yanmıştı.

“Bu kafe geçen ay tam bir hafta kapalıydı,” diye fısıldadı Zhang. “Birileri porno yayın yaydığı için burayı ihbar etmiş.”

“Ve? Bir şey buldular mı?”

“Buldular. İş arkadaşlarım bütün bilgisayarları kontrol etti. Hemen her gün tamamından porno sitelerin tıklandığını tespit ettiler.”

“Neden tekrar açıldı o halde?”

“Sadece pornoydu, siyaset değil. Siyasi anlamda sakıncalı bir internet sitesi bulamadılar. Bunu ben de merak ettim ama sebebi bu bölge olmalı. Birkaç cömert hediyeyle porno suçlamasından paçayı sıyrabiliyorsun.”

Bu konuda daha fazla konuşmadan, boşalan bir terminal görüp hemen oturdular. Google.com ve Google.cn’de Cathay Ağır Metal ile ilgili tam sekiz yüz seksen sekiz giriş vardı. Bunlardan ilki çok da kapsamlı olmayan, firmanın internet sitesi idi. Sitede Victor Tang ve Michael Owen’ın firmanın ortakları olduğu yazıyordu. Cathay Ağır Metal şirketi Çin’de hızla gelişen motor endüstrisine malzeme sağlayan bir firmaydı ve üç yıl önce kurulmuştu. O günden bu yana işçilerinin sayısı – ki üç binin üzerindeydi – tam üç kat artmıştı. İnternet sitesindeki tüm tablo ve grafikler inanılmaz bir büyüme yaşandığını gösteriyordu. Müşterileri arasında son derece iyi bilinen Alman, Japon, Amerikalı ve Güney Koreli araba üreticileri de vardı.

Tıkladıkları diğer bir sonuç ise gazetelerde yer alan minik haberlerdi. Bu yazılarda firmanın ticari ve profesyonel yayınları yer alıyordu. Yazanlara göre Owenlar, Amerika’daki metal endüstrisinin hanedan ailelerinden biriydi. Wisconsin’deki Aurora Metal Şirketi’nin de sahibiydiler. Firma Michael’ın yüz sene evvel Böblingen’den göç eden Alman büyük büyükbabası tarafından kurulmuştu. Richard Owen Wisconsin’deki firmanın başkanıydı ve işbirliğinin bir göstergesi olarak Ro-

nald Reagan tarafından Beyaz Saray'a davet edilmişti. Bu haber Zhang'i çok etkiledi.

"Bu adam biz oğlunu kimin öldürdüğünü bulana dek rahat etmez," dedi faturayı öderken. "Ne kadar çabuk bulursak, o kadar iyi."

"Michael Owen'ın eşyalarını ne yapacağız?" diye sordu Paul.

"Şimdilik bende kalacaklar. Belki daha sonra işimize yarar bir şeyler bulurum."

"Neden onları sana getirmem için ısrar ettin? Hong Kong polisine güvenmiyor musun?"

Zhang cevap vermeden önce biraz tereddüt etti. Paul adamın soruyu mu düşündüğünü, yoksa bu konudan rahatsız mı olduğunu anlayamamıştı.

Sonunda Zhang, "Sen onlara güvenir miydin?" dedi.

"Daha önce bunu düşünmek için herhangi bir sebebim olmadı." Biraz durduktan sonra ekledi, "Muhtemelen hayır."

Hong Kong'a geri dönerken Paul kendisini o kadar rahatsız hissediyordu ki, yerinde doğru düzgün oturamadı bile. Zhang'in sorusunu nasıl geçiştirip, ona soruyla karşılık verdiğini anımsadı. Arkadaşı daha önce hiç olmadığı şekilde gergin görünüyordu. Tüm bunlar yetmezmiş gibi, Paul Owenlar'ı da kafasından bir türlü çıkartamıyor, başka bir şey düşünmeyi denese de bunu başaramıyordu. Gözünün önünde hâlâ Amerikan başkanı ile Richard Owen'ın fotoğrafları vardı. İki adam tam kameraya doğru bakarak el sıkışıyor ve gülüyorlardı. Biri her zamanki gibi dostane bir tavır içindeydi, diğeryse sadece çocukların fotoğraflarında görebileceğiniz türden bir gurur ifadesi taşıyordu. Bay Owen o fotoğraf için on binlerce do-

lar bağış yapmış olmalıydı. İşçilik maliyetleri, kâr marjları ve bir milyanın üzerinde potansiyel müşteri dışında kim ailesini Çin'e sürüklerdi ki? Kendilerini neyin içine attıklarını biliyorlar mıydı yoksa ağaçlar, kuşlar, camdan çiçekler, porselen köprüler ve rüzgarda çalan çanlar için mi gelmişlerdi?

Paul Merkez İstasyon'a vardığında tren platformundaki saat 21:15'i gösteriyordu. Kowloon Tong ve Mong Kok'ta tren de-ğiştirmiş ve Lamma'ya giden 21:30 feribotuna rahatça yetiş-mişti. Her ne kadar yirmi dört saatten uzun bir zamandır evinin ve adanın huzurunun özlemini çekse de şu an biraz tereddüt-lüydü. Kafasının içinde bir sürü ifade, düşünce ve fikir dönüp duruyordu. Nereye gidiyorlardı? Onları kutulara koyup raflara kaldırdıktan sonra tek tek çıkartıp düşünmeyi ve yok olana dek incelemeyi çok isterdi doğrusu. Ya da biriyle paylaşmayı. Artık kafasını bulandırmayacak hale gelene dek haklarında konuşma-yı, tıpkı kumsaldaki hızını kaybedip sonsuza dek kumlara gömü-len dalgalar gibi yok olana kadar anlatmayı. Kendisini tamamen tükenmiş hissediyordu. Son üç yılda Lamma'da duyuları ve zih-ni başka bir ritmi yakalamıştı ki bu ritim artık şehrin seslerine, insanlarına ve ıvır zıvırına uygun değildi. Acaba Mandarin'deki barda bir şeyler içtikten sonra diğeri feribota mı binseydi?

Christine'i aradı. Kadının sesi ona iyi gelirdi.

Kadın hâlâ ofiste, geçen ayın hesaplarını yapıyordu. Ha-yır, Mandarin Oriental'da bir içkiye itirazı yoktu.

Paul alkolün etkisini hemen hissetti. Önce bacaklarında sonra dalgalar halinde bedeninde ve en sonunda da kafasında. So-nunda varlığını bile unutacak hale geldi.

Christine eğlenerek ona bakıyordu. “Her şey yolunda mı?”

“Evet,” dedi bir kahkaha patlatarak.

“En son ne zaman içtin?”

“Hatırlamıyorum. Yıllar önce olmalı ama kendimi iyi hissettirdi.”

“Beni neden buraya çağırdın? Öğle yemeğinden beri neler yaptın?”

Owenlar’la uzun uzun sohbet ettiğini anlatması doğru olur mu diye düşündü ya da bazı arkadaşlarına uğradığını, yüzmeye gittiğini veya Yabancı Gazeteciler Kulübü’nde bir randevusu olduğunu mu söylemeli karar veremedi. Fakat Michael Owen’ın dairesine gidip kalan birkaç saati de sınır ötesinde geçirdiğiyle ilgili herhangi bir şey söylemesinin aptalca olacağını biliyordu. O da kadına cinayetle ilgili araştırmalarından bahsetti. Kadın sanki Paul kendisine bir daha onu asla görmek istemediğini söylemiş gibi bakıyordu. Paul bir an için kadının ağlayıp bağırmaya başlayacağından korktu. Ya da tek kelime etmeden kalkıp gitmesinden.

“Beni hiç ciddiye almamışsın.”

“Neden böyle söylüyorsun?” dedi Paul.

“Bana bu işe karışmayacağına dair söz verdin. Bu işten uzak duracağını söyledin.”

“Ben sadece arkadaşına bir iyilik yaptım.”

“Delilleri sınır ötesine kaçırdın.”

Paul hiç cevap vermedi. Kadının elini tutmak istedi ama Christine reddederek başını iki yana salladı.

“Bana histerik bir kadınmışım gibi davranıyorsun.”

“Hiç de değil. Neden böyle diyorsun?”

“Sence ben hayalet filan görüyorum, öyle değil mi?”

“Hayır.”

“Babamı öldürdükleri için Komünist Çinlilerden nefret ettiğimi düşünüyorsun.”

“Hayır, Christine. Hayır.”

“Kocamın onlardan biriyle ilişkisi olduğu için onlardan nefret ettiğimi sanıyorsun. İtiraf et.” Kadının sesi şu an o kadar yüksekti ki bardaki diğer müşteriler dönüp onlara baktı.

Paul de kadına bakıyor ve dudaklarının titrediğini görebiliyordu. Boynu öfke ve hırsan kırmızı nokta gibi lekelerle dolmuştu. Paul ayağa kalkıp kadının yanına diz çökerek başını okşadı ve o an şimdiye dek tamamen yok olduğunu, unuttuğunu, öldüğünü sandığı bir şey hissetti. Kadına karşı bir özlem, ona ve vücuduna karşı tutkulu bir arzu, nefesini teninde hissetmek ve kadının ellerinin kendisini sıkıca sarmasını istedi. Bir elini kadının kucağına koyup, diğer eliyle hafifçe onun yanağını okşadı.

“Burada benimle kalır mısın?” diye yavaşça sordu.

“Şimdi mi? Ama zaten *buradayım*.”

“Bu gece.”

Kadın duyduklarına inanamıyor, adamın gözlerinde, yüzünde bir işaret arıyordu. Az evvel ne dediğinin farkında mıydı? Ciddi miydi?

“Bu gece burada, otelde kalalım mı?” diye sordu ve ayağa kalktı. Paul kadının gözlerinden hayır diyemeyeceğini anlamıştı.

Asansörde yan yana durup sıkıca birbirlerinin ellerini tutarken gözleri öylesine kenetlenmişti ki, tek kelime bile etmediler.

Oda çok soğuktu. Adam klimayı kapatıp minik balkon kapısını açtı. İçeriye anında sıcak ve nemli tropik hava girivermişti. Christine banyoya girdi. Paul ne yapacağını, korkusu-

nu ve şehvetini nasıl bastıracağını bilemeden etrafa bakındı. Adam aç bir şekilde tahrik olmuştu. Tüm bedeni titriyordu. Gözlerini kapadı. Kadını hissetmek, sadece hissetmek istiyordu. Sözler, hareketler, yarın olmadan ve şu an için her şeyi unutarak aslında kısacık olan gecenin asla bitmeyecekmiş gibi upuzun olmasını düşünüyordu.

Kadının banyo kapısını açtığını ve kendisine doğru geldiğini duydu. Christine adamın önünde dikilip kemerine ulaşana dek gömleğinin düğmelerini bir bir açtı. Sanki Paul körmüş gibi pantolonunu çıkartmasına yardım etti, elleri adamın göğsünü okşuyor, dudakları ona büyük bir haz veriyordu. Paul gözlerini açamıyordu. Bir bakışı her şeyi mahvedebilirdi. Kadın adamın ellerini iki yana koyup bornozunu açmasını sağladı. Göğüslerini öne doğru çıkartıp kontrolü ele aldı ve kadına istediğini yapması için izin vermesini sağladı. Kadın Paul'ü yatağa itip tamamen çıplak kalana kadar onu soyarken yıllardır hiç kimsenin dokunmadığı yerlerini okşayıp öpüyordu. Adam tahrik olmaya başladıkça artık kadının kontrolünü istemediğine karar verdi. Kendine güvenerek, uyanmış bir şekilde ellerini dilediği gibi hareket ettirmeye ve kadının göğüslerine dokunup, kalçalarını sıkmaya başladı. Christine'in dişilik organına son derece nazik ve dikkatli bir şekilde sanki ilk ve son kezmiş, sanki kadının bedeni son derece değerli bir armağanmış gibi dokundu. Paul talihine inanamıyordu. Kadının nefes alıp verişinin gittikçe ağırlaştığını ve sesinin yükselmeye başladığını hissetti. Christine giderek daha fazla tahrik oluyor ve Paul'ün ellerinin altında inleyerek kıvranıyordu.

Ve zaman geldiğinde, odadaki hava tıpkı sokaktaki kadar sıcak ve nemli olduğunda; yatak, çarşaf, duvarlar, halı ve odanın her köşesi onlar gibi koktuğunda, artık araların-

da hiçbir engel kalmadığında ve kadın şehvetini ve arzusunu dindirmek için içine girmesini istediğinde Paul tüm gücünü kaybetti. Bir anda dağıldı ve tüm cesaretini kaybetti. Bu duy-guya karşı koyamadı ve kadının yanına düşercesine yatarak kıpırdamadan durdu.

İnce battaniyeyi kafasına kadar çekti. Saklanmak, yok olmak, eriyip gitmek istiyordu. “Yapamam,” diye fısıldadı. “Üzgünüm.”

Kahvaltıyı odalarında ettiler. Ayaklarını altlarına sıkıştırıp yataklarında oturarak, pofuduk bornozlarına sarılıp taze sıklmış portakal sularını içiyor ve birbirlerinin hâlâ sıcak olan taze ekmeklerine marmelat sürüyorlardı, ikisinin de kelimele-ri ve hareketleri özenliydi. Zira mutluluğun ne denli kırılğan ve hassas olduğunu gayet iyi biliyorlardı.

Bir ara Paul ayağa kalkıp kahvaltıyı kenara çekerek kadının alnını, boynunu ve yavaş yavaş yatağa düşene dek dudaklarını öptü. Yüz yüze, burun buruna yatıyorlardı. Paul kadının gözlerinde yüzünün yansımasını gördü.

“Benim için çok önemlisin.” Sesi istediği kadar duygusal çıkmamıştı. Ama Paul bu konuda son derece samimiydi ve bu çok şey ifade ediyordu.

“Sen de benim için çok önemlisin. O yüzden de endişeleniyorum.”

“Endişelenmemelisin.”

“Bana bir konuda söz verir misin?”

“Ne?”

“Önce söz ver.”

“Önce söz mü vereyim? Ne olduğunu bilmeden mi? Kim yapar bunu?”

Kıkırdadılar.

“Güven bana,” dedi kadın Paul’e birini hatırlatan gizemli bir ses tonuyla. Güven bana. *Orman Çocuğu*’ndaki yılan Kaa böyle söylerdi. Adam nefesini tuttu. Kadın neden böyle demişti? Neden aynı kelimeleri tam da aynı tonda söylemişti? Daha fazla konuşmasını istemiyordu. *Orman Çocuğu*’nun hatırlatılmasını istemiyordu. O Justin’in en sevdiği filmi. Bu DVD’yi oturma odasındaki kanepeye uzanıp beraberce o kadar sık seyrederdiler ki, Justin her repliği bilirdi. *Orman Çocuğu* şu an her şeyi mahvetmek üzereydi. Adam, dünyasına ait her şeyin ince bir ipin ucuna bağlıymış gibi her an tuzla buz olacağı hissine kapıldı. Her an. Hem de dokunmaya bile gerek kalmadan. Parmaklarını kadının dudaklarına koyup sessizce, “Söz veriyorum,” dedi.

“Bana artık bu konuyla ilgili Shenzhen’e gitmeyeceğine söz ver.”

Paul başıyla onayladı.

“Verilen söz tutulur, öyle değil mi?” diye iyice emin olmak için sordu kadın.

“Verilen söz tutulur,” diye tekrar etti adam.

Paul kadını ofisine götürdü. Christine’in yardımıyla bu sabahki aşırı kalabalık metroyla yolculuk edebilmişti. Vücutları birbirine yapışık bir şekilde geldiler. Paul kadını daha önce hiç bu kadar göz alıcı görmemişti. Christine’in görüntüsü sayesinde normalde onu endişelendirecek tren kalabalığına katlanabilmişti.

Öğlen yemeği için sözleştiler. Paul sadece birkaç saatliğine bile olsa, kadına hoşça kal demekte güçlük çekmişti.

Elizabeth Owen ile irtibata geçmeyi düşündü. Özellikle onu

oğlunun dairesinde uyurken bıraktığından beri, kadına karşı açıklayamadığı bir sorumluluk hissediyordu. Shenzhen’de tıpkı oğluna benzeyen bir adamın öldürülmüş olduğu gerçeğini ne hakla kadından saklıyordu ki? Bu konudan ona bahsetmek Paul’ün görevi değil miydi? Kadın haberi kimden alırsa alsın, etkisi aynı olacaktı. Hong Kong polisinden ya da Amerikan konsolosluğundan veya kendisinden yani çocuğunu kaybetmenin ne demek olduğunu bizzat bilen Paul Leibovitz’den. Paul bu konuda düşündükçe sorumluluğunu daha fazla hissediyor, kadınla aynı kaderi paylaştıklarını, bu aileden hoşlanıp hoşlanmamasının hiçbir şeyi değiştirmediğini ve konu acı çekmek, kayıp vermek olduğunda başka bir seçeneği olmadığını hissediyordu. Kadının telefonunu çaldırdı.

Kadının sesi endişeli ya da korkmuş gibi değil daha sert geliyordu.

“Bay Leibovitz, ben de tam sizi aramak üzereydim. Dünyaya da bu sabah yeniden oğlumun dairesine gittiniz mi?”

“Ne demek istiyorsunuz? Benim orada ne işim olur? Hem anahtarım bile yok.”

“Eşim bina görevlisinin anahtarı olabileceğini ve sizi içeri almış olduğunu düşündü. Ama ben ona bunun saçmalık olduğunu söyledim. Biz olmadan ne sebeple oraya gidesiniz ki?”

“Neden soruyorsunuz?”

“Çünkü şu an buradayız ve her yer darmadağın. Biri bir şey aramış olmalı. Eminim bunu yapan Michael’dır ama neden bizimle irtibata geçmedi? Numaramız onda var ve bize istediği zaman ulaşabileceğini de biliyor. Ama şimdi daha önemli bir soru var: Michael şu an nerede?”

“Bayan Owen, beni orada bekleyin. On beş dakika içinde yanınızdayım.”

Daire tam anlamıyla alt üst edilmiş değildi. Etrafta kırık parçalar yoktu, koltuk minderleri ya da yatak çarşaflarına dokunulmamış gibiydi ama biri buraya gelmiş ve her köşeye bakıp bir şeyler aradığını gizleme zahmetine bile katlanmadan gitmişti. Yatak odasında bir yığın iç çamaşırı, çorap, spor eşyası ve yatakta tişörtler vardı. Çekmeceler ve gardırop boşaltılmıştı. Çalışma odasının zemini dosyalarla kaplıydı. Birçoğu açılmış, bazılarının içindeki kağıtlar koparılıp alınmıştı. Çekmecelerin içindekiler etrafa yayılmıştı. Kalem, kağıt kısıkaçları, uçuş tarihleri, dolar ve yuan banknotları, bozuk paralar, mühürler ve fotoğraflar her yere saçılmıştı.

Richard Owen oğlunun masasına oturup sanki düşüncele-re dalmış gibi sessizce pencereden dışarı bakıyordu.

“Herhangi bir şey kayıp mı?” diye sordu Paul.

“Neyin kayıp olması gerekir?” diye hayretle sordu Elizabeth Owen. “Oğlum kendinden bir şeyler çalacak değil ya. Ayrıca...”

“Sus, Betty,” diye keskin bir şekilde ve arkasını bile dönmeden sözünü kesti kocası.

“Richard benim delirdiğimi düşünüyor.”

“Kes şunu,” diye emretti adam.

“Ama gelen kişinin Michael olduğundan eminim,” diye devam etti kadın kocasını dinlemeden. “Ayrıca bizim dışımızda buranın anahtarı bir tek onda var. Ve içeri girilirken kapı kırılmamış.”

“Temizlikçisinde de anahtar var. Sana daha kaç kez bunu söylemem gerekiyor, lanet olsun,” diye bağırdı Richard Owen karısına.

“Bir şey arıyordu bence. Kesinlikle çok telaşlıydı, o yüzden bizi arayamadı,” dedi kadın sanki adamı duymamış gibi. “Birkaç saat içinde bize ulaşacağından eminim.”

Paul daha sonra Elizabeth Owen yüzünden mi gerçeği söylemek zorunda hissettiğini düşünecekti. Oğlunun birkaç saat içinde onları arayacağını zannediordu. Bundan kesinlikle emindi. Ne kadar saçma olduğunu bildiği halde kadının buna ikna olmasını Paul kabul edemezdi. Yoksa kadının bu sanrılarını destekleyen bir aksesuardan başka bir şey olmazdı. Kendisi doktorlardan her zaman ona yalan söylememelerini istemiş ve bunu yapmadıkları için son derece mutlu olmuştu.

“Size bir şey söylemem gerek,” dedi Paul. Kalbinin patlayacak kadar hızlı attığını hissediyordu. Dizleri titremeye, sesi çatlamaya başlamıştı. Sanki gizemli bir el onu suyun altına doğru çekiymiş gibi, nefes almaya çalıştı. Bu insanların mutluluklarını yerle bir etmek üzereydi ya da neyin mahvolduğunu onlara söylemek üzereydi ki zaten arasında herhangi bir fark da yoktu. Birazdan söyleyeceklerinden sonra bu insanlar için bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

“Polis dün Shenzhen’de bir ceset buldu,” dedi Paul.

Elizabeth Owen’ın ağzı bir karış açık kalmıştı ama hiç sesi çıkmadı.

Richard Owen ise yerinden sıçradı.

“Cesedin kime ait olduğunu hâlâ bilmiyorlar. Adamın üzerinde herhangi bir belge yokmuş ama Batı’dan biri olduğunu söylüyorlar ve sizin oğlunuzun yaşlarındaymış.”

“Bu hiçbir anlam ifade etmez!” diye bağırdı Richard Owen sanki onu itirmek ya da kendisini Paul’dan korumak ister gibi ellerini havaya kaldırarak.

“Ölen adamın sol dizinde üç tane yara izi varmış.”

Paul bir kez daha insanların gözlerine bu şekilde bakmayı ummuyordu.

Harbour View Court'tan Wan Chai'a yürümek için kırk beş dakikaya ihtiyacı vardı. Paul taksi çevirmeyi düşündüyse de trafiğin içinde, bir aracın arka koltuğunda sıkışıp kalma fikri hoşuna gitmedi. Ne ileri, ne geri hareket edemezdi. Orada kilitli kalmış gibi olurdu. Klostrofobisi azardı. O dışarıda, gökyüzünün altında olmak istiyordu. Robinson Yolu'ndan aşağı doğru her adımda hızlanarak yürüdü, hareket etmek ona iyi geliyordu. Derin nefes çekip o kadar sesli şekilde bırakıyordu ki, yanından geçen kişiler dönüp ona baktı. Botanik Bahçeleri'nden geçip Kennedy Yolu'na indi ve Hong Kong parkındaki kuşhaneye geldi. Orada gücü tükendi. Ter içinde kalmış bir halde bitiş çizgisine varmak üzere olan bir bisikletçi gibi, bir banka oturup soluklandı. Başında bir zonklama vardı ve kanının kulaklarına doğru pompalandığını hissediyordu. Belki de Christine yarım saatliğine onu görmeye parka gelebilirdi.

Kadın yanında iki peynirli sandviç, bir paket pirinçli börek ve iki tane yarım litrelik buzlu çay getirmişti.

“Öğlen vakti parkta başka hangi çılgın oturup piknik yapar acaba,” dedi banka bir kağıt yayıp sandviçleri üzerine koyarken.

“Bu benim de öncelikli tercihim olmazdı,” dedi Paul bitkin bir halde, “ama başka bir şey yapamazdım.”

“Owenlar nasıl?”

“Bir süre oğullarının dairesinde kalmak istediler. Bu öğleden sonra cesedi teşhise gidecekler. Zhang'i aradım. Onları sınırdan alacak.”

“Kesin mi peki?”

“Maalesef evet.”

“Sen de onlarla gidecek misin?”

Adam başını iki yana salladı.

“Seni çağırmadılar mı?”

“Çağırdılar ama ben hayır dedim.”

“Tek başlarına mı gidecekler?”

“Hayır. Onlara Amerikan Konsoloslugu’nu aramalarını önerdim. Orada mutlaka kendilerine eşlik edecek bir görevli vardır. Ben gitmeyeceğim. Söz sözdür.”

“Dün de böyle söyledin. Ama birkaç saat sonra yine Shen-zhen’deydin.”

“Bu doğru ama şimdi durum farklı. Buna daha fazla devam edemem. Her şey sinirlerimi fazlasıyla geriyor.” Söylediklerinin kadını ikna etmediğini fark eden Paul ekledi, “hem senin de benim için endişelenmeni istemiyorum.”

“Üzgünüm, elimde değil.”

Paul kadının saçını okşadı.

“Çok fazla endişelendiğimi düşünüyorsun, öyle değil mi?” diye sordu Christine.

Paul bir an için düşündü. “Ailenin başına gelen onca şeyden sonra Çin’deki otoritelere neden güvenmediğini anlayabiliyorum. Ama bu otuz yıl önceydi. Hâlâ onlardan korkmana gerek yok bence. Orası artık aynı ülke değil.”

“Değil mi? Artık Çin Halk Cumhuriyeti değil mi? Ben bir şey mi kaçırdım?” Aslında bu soruyu daha sakin bir şekilde, pek umurunda değilmiş ama şaşırmış gibi sormayı isterdi. Fakat son derece agresif ve sertti.

“Babamı onların vicdanına bırakmak zorunda kalsam, ben nasıl hissederdim hiç bilmiyorum,” dedi Paul kadını yatıştırarak için.

“Ve erkek kardeşini de.”

“Erkek kardeşimi mi?” diye şaşırarak sordu adam.

“Erkek kardeşini,” diye tekrarladı Christine.

“Bana bu konudan hiç söz etmemiştin.”

“Benden on yaş büyüktü ve okula gidiyordu. Kültürel Devrim sırasında arazilerde çalışması için gönderildi.”

“Açlıktan öldü mü?”

“Bilmiyoruz. Bundan bir yıl sonra Hong Kong’a geldik ve bir daha ondan hiç haber alamadık.”

“O halde hâlâ hayatta olmalı.”

“Muhtemelen.”

“Onu bulmayı denemedin mi?”

“Nasıl? Tüm teyzelerim ve amcalarım Hong Kong’a ve Sidney’e kaçtı. Artık Guangdong’da yaşayan hiç kimsem yok.”

“Köyüne gidip onu arayabilirsin. Belki de oraya geri dönmüştür, dönmese bile belki de bir şeyler bilen biri vardır...”

“Paul,” diye sertçe sözünü kesti kadın. “Anlamıyorsun. Bir daha asla Çin’e gitmem. Asla. Bizler karşı devrimciyiz.”

“Bu kırk sene önceydi!” Paul daha bu sözler ağzından çıkar çıkmaz, söylediklerine pişman oldu.

10

Zhang sınırın diplomat ve VIPler için ayrılmış kısmından birkaç metre geride durup Owenlar'ı bekledi. Koridordaki hava sıcak ve yapışkandı. Klima ya çalışmıyor ya da çok ağır çalışıyor olmalıydı. Zhang elindeki mendille kaşlarının üzerinde biriken teri sildi. O kadar gergindi ki parmaklarının arasında çevirdiği bir deste anahtar tam iki kez kayıp yere düşmüştü. Cesedin aile üyeleri tarafından teşhisi tüm iş arkadaşları tarafından istenmeyen bir görevdi ve kendisi için de cinayet masasındaki en kötü sorumluluklardan biriydi, özellikle de ebeveynler çocuklarının cesedini gördüklerinde senaryonun en kötü kısmı yaşanırdı. Bu tip anlarda Zhang dünyanın kalbinin durduğunu hisseder ve hiçbir şeyin ama hiçbir şeyin onu tekrar çalıştırmaya gücünün yetmeyeceğini düşünürdü. Geride kalanların yüzüne yansıyan ölümün acısı, geceleri Zhang'ın peşini hiç bırakmazdı. Yirmi yılın ardından bile hâlâ bu tip durumlarda nasıl davranması gerektiğini bilemiyordu. Başka yere mi bakmalı? Yardım mı önermeli? Birkaç kelimeyle kendi nutkunun tutulduğunu örtbas mı etmeli? Bu tip durumlarda iş arkadaşları daima cezalandırmaktan, intikam almaktan veya adaletten bahsedip bu işi yapan kişinin mutlaka yakalanacağını söyler ve bu işe dahil olan herkesi yakalayana dek durmayacaklarının sözünü verirlerdi. Zhang de bu sözleri samimi bir şekilde söyler ama içinden yalan söylediğine dair

o hissi bir türlü atamazdı. O yüzden artık o da sessiz kalmayı tercih ediyor ve ortam gergin bir sükunete bürünüyordu.

Owenlar nasıl tepki verecekti acaba? Yas mı yoksa öfke mi baskın olacaktı? Cevabı olmayan sorular soracaklar mıydı?

Kendini çok yorgun hissediyor ve bir an evvel Mei'ye kavuşmak istiyordu. Şimdi burada olsa, birkaç cümle ile onu sakinleştirirdi. Ya da başını onun yumuşak, sıcak göğsüne yaslar ve kısa süre içinde ölümler, cinayetler ve sebepleriyle ilgili tüm düşünceler kafasından siliniverirdi.

Zhang gözlerini kapayıp nefesine odaklanarak hiçbir şey düşünmemeye çalıştı. Sichuan dağlarından doğan güneşi hayal etti. Aydınlık ve yemyeşil çeltik tarlalarını, akan suyu ve arkasından yükselerek ışığını her şeyin üzerine doğru yayan sarı-beyaz küreyi düşündü. Derin bir nefes alıp sekize, aynı şekilde nefes verip ona kadar saydı. Dört ya da beş nefesten sonra sakinleşmeye başladığını, gevşediğini ve birkaç saniyelğine polis memuru rolünden çıktığını hissetti.

Meditasyon yapmaya birkaç sene evvel başlamıştı. İlk başladığında meditasyon için dışarıda da tam bir sessizlik olması gerektiğini sanırdı ama sükunetin zaten kendi içinde olduğunu öğrenip meditasyonun ona ulaşmak için sadece bir yol olduğunu fark etti. O yüzden artık nerede olursa olsun – ofiste, manavdan bir şeyler alırken ya da Lo Wu'da sınır geçişinde – onun için bir önemi yoktu. Kendisini sakinleştirmeyi son derece özgürleştirici bir olay olarak görüyor ve korkularıyla, içindeki şeytanlarla yüzleşirken çaresiz olmadığını hissediyordu. O günden beri meditasyon pratiklerini her gün birkaç dakika olmak üzere sıkça yapıyor ve her zaman faydasını görüyordu.

Zhang koridora bakar bakmaz Batılı tüccarların arasında

Owenlar'ın geldiğini gördü. Paul bu çifti çok iyi tarif etmişti. Kadının üzerinde koyu mavi bir takım elbise vardı ve adam da haki rengi pantolon ve kısa kollu, beyaz bir tişört giymişti. Her ikisi de gözlerini güneş gözlüklerinin arkasına saklamışlardı. Kadınınkiler o kadar büyüktü ki yüzünün yarısını kaplıyordu. Yanlarında Amerikan Konsolosluğu'ndan genç bir adam onlara eşlik ediyor ve mükemmel bir şekilde Mandarince konuşuyordu. Yine de her cümlenin başında hafifçe kekelemekteydi. Adam gerginliğini saklamaya çalıştıkça daha da kötü görünüyordu. Koltuk altlarında iki siyah leke vardı ve kahverengi çantasını tıpkı sudaki tahta parçasına tutunan bir yüzücü gibi, iki eliyle birden göğsüne bastırmıştı. İki adam da Zhang'den en az bir kafa daha uzundu ve konuşurken bile ona bakmıyorlardı. Acaba en başından beri onu rahatsız eden şey bu muydu? Yoksa kıpırdatmadıkları o kapkara gözlükleri yüzünden gözlerini göremeyip kendisini bir duvarla konuşuyormuş gibi hissetmesi mi? Ya da kullandıkları yabancı dil mi? Saygı gösterdiğini belli etmek için kurmaya yeltendiği birkaç İngilizce cümle bile ne bir cevap, ne de karşılık görmüştü.

Zhang de hızla Mandarinceye geri dönüp kendisini tanıtarak geldikleri için onlara teşekkür etti. Konsolos görevlisi söylediklerini tercüme ettikten sonra bile Owenlar başlarını sallayıp herhangi bir teşekkürü gerek duymamışlardı. İstasyondan çıkıp siyah Audi bir limuzinin kendilerini beklediği plazaya doğru yürüdüler. Elizabeth Owen'ın hareketleri son derece cansızdı, kadın sinirleri için çok ağır ilaçlar almış olmalıydı. Kocasını ise bir anda sanki tutunacak bir duvar veya ağaç dalı arıyormuş gibi olduğu yerde kalakalıp elini ileri doğru uzattı. Hafifçe yalpalayıp düşecek gibi oldu. Elizabeth bunu hiç fark etmedi ya da fark etmek istemedi ve kocasının

yanından yürüyüp gitti. Adam birkaç saniye içinde kendini toparlayıp onları takip etti.

Karakola giderken yolda iki kez trafiğe yakalandılar, arabada geçen her dakikada Zhang aracın içinin daralmaya başladığını ve sinirlerinin buna dayanamayacağını hissediyordu. Dikiz aynasından Richard Owen'ın birkaç kez karısının elini tutmaya çalıştığını fakat kadının her defasında sertçe elini geri çektiğini gördü.

Karakolda da istasyondaki sahne tekrarlandı. Cinayet büronun başında olan Luo ve partinin güçlü sekreteri Ye etrafında asistanlarıyla girişte onları bekliyordu. Birkaç İngilizce cümle ile Owenlar'ı karşıladılar ama Owenlar'dan hiçbir cevap alamadılar. Zemin kattan bodruma asansörle birkaç saniye içinde inmiş olmalarına rağmen bu süre Zhang'e sanki hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Elizabeth Owen baştan ayağı titrerken iki adam sanki birbirleriyle hiç işleri yokmuş gibi, sessizlik içinde uzaklara bakıyordu. Bodruma indiklerinde Luo onları uzun bir koridorun sonundaki minik ve kötü aydınlatılmış morga doğru götürdü. Elizabeth kapıda kıpırdamadan dikiliyordu. Kadın sanki gri bir battaniyeyle örtülmüş şekilde yatan cesede bir adım daha yaklaşamayacak gibiydi. Konsolos görevlisi kadının yanında mı kalmalı yoksa odanın ortasına kadar ilerleyen kocasına mı eşlik etmeli, bilemedi.

Eski bir patolog olan Wu ise onları sessizce bekliyordu. Hepsi birden bu dayanılmaz sessizliğin içinde yatan cesedin etrafında yarım halka şeklinde dizildiler. Meslek hayatı boyunca çok fazla otopsi yapan Wu bile oldukça gergin görünüyordu. Battaniyeyi yavaş yavaş indirdi. Zhang onlara bakmıyordu. O Richard Owen'ın yanında durmuş iki Amerikalı adamı gözlemlemekle meşguldü. Konsolos görevlisinin yü-

zündeki tüm kan çekilmişti sanki. Adam tebeşir gibi bembeyaz oldu ve öğürmeye başladı. Richard Owen onu duymuyor, hiçbir tepki göstermeden oğlunun yüzüne bakıyordu. Başını öne doğru sallayıp birkaç kelime mırıldandı ama Zhang bunların ne olduğunu tam olarak anladığından emin değildi. Owenlar gider gitmez Paul'ü arayıp adamın ne söylediğini sormak istiyordu.

Mesleğinin ilk yıllarında Zhang bu tip durumlarda aile üyelerinin reaksiyonlarını çözümlemeye çalışırdı; bu tepkilerden onların ölen kişiyle olan ilişkileri hakkında bir şeyler öğrenebileceğini düşünür, acılarını ve bu kaybın onlar için ne anlam ifade ettiğini görebileceğini sanırdı. Ama artık o Zhang'in üzerinden yıllar geçmişti. Şu anda tamamen şüphe doluydu. Tepki verilmemesini çok farklı şekilde algılıyordu. Her saniyeyi, her kirpik hareketini bile zihnine not ediyor, ağızların her kıpırtısını gözlemleyip yargılıyor ve kendisine bu adam neden gözyaşlarına boğulmadı, neden oğluna dokunmak istemedi, neden onun gözlerini kapatmadı ya da neden titremeye başlamadı gibi sorular soruyordu.

Bir noktadan sonra artık bu soruları sormayı da kesti. Ebeveynlere, kardeşlere ya da arkadaşlara ölümden bahsedildiğinde ya da cesedi teşhise geldiklerinde ya ağlarlar, ya inlerler, ya yıkılırlar ya da ölen kişiyi sanki çok az tanıyorlarmış gibi tepkisizce dikilip son derece soğukkanlı görünürlerdi. Bazıları da hiçbir şey söylemez ve içlerinde büyüyen hisleri ya da bu ölümün onları ne kadar derinden etkilediğini dışarıya göstermekten çekinirlerdi.

Yasın da tıpkı insanlar gibi pek çok yüzü var, diye düşündü Zhang. Sevgiyle çok fazla ortak noktası vardı çünkü.

O yüzden şu anda zihninde dönüp duran tüm o düşünce-

ler onu öfkelenendiriyordu. Burada doğru olmayan bir şey vardı. Owenlar'ı inanılmaz derecede garip buluyordu. Richard Owen neden telaşla eşinin yanına dönmemişti? Adam neden hiçbir şey söylemiyordu? Zhang adamın yüzünde acı ve çaresizlikten daha fazlasını gördüğünü düşündü. Bir dedektif olarak kendi hislerine ve içgüdülerine güvenmeyi öğrenmişti ama bu durumda çok da emin olamıyordu. Çünkü uğraştığı kişi kültürünü hiç bilmediği bir Amerikalıydı.

Ve Zhang'ın kafasını karıştıran bir şey daha vardı. Parti Sekreteri Ye neden onlarla birlikte bodruma inmişti? Girişte onları karşılamak protokolün bir parçası olabilirdi ama Zhang onca yıl adamın buraya indiğini hiç görmemişti. O bir siyasi dedektifti yani karakoldaki tüm polislerin parti lideriydi; Parti başkanı ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin başı olan Deng Xiaoping ve Hu Jintao'nun öğretilerinin aktarıldığı ve gelişmelerin övüldüğü parti konferanslarını ve toplantılarını düzenlerdi. Yani polislikle bir alakası olmadığı için burada da işi yoktu aslında. Peki, varlığı ne anlama geliyordu?

Şefinin sesiyle düşünceleri bölünüyordu. Zhang adamın kafadan aldığı bir darbeye ilgili bir şeyler söylediğini ve bu ölümün bir saldırı sonucu mu yoksa düşmekten mi kaynaklandığı konusunda henüz kesin bilgileri olmadığını ama birkaç saat içinde durumun netleşeceğini söylediğini duydu. Aileyi sorularla rahatsız etmek istemiyorlardı.

Demek ki henüz cinayeti örtbas edip etmemeye karar vermemişlerdi. Pek çok polis arkadaşı içten içe etmelerini istiyordu, Zhang bunu yaptıkları yorumlardan gayet açık bir şekilde anlayabiliyordu. Aksi takdirde bu hepsi için çok fazla iş demektir. Ama Zhang böyle bir sonuçtan çok korkuyordu. Ne zaman içişlerindeki bir siyasi sebep veya birinin dizginleri

çekmesi yüzünden incelemeleri yarım bırakılsa gerçek suçlular yerine masum kişiler tutuklanıyor, Zhang de bu duruma midesi bulanıp kusarak tepki veriyordu. Hatta uzun süre boyunca karakolda kendisine “öğüren polis” lakabı takılmıştı.

Tren istasyonuna geri dönerlerken hiç kimse, tek kelime bile etmedi. Owenlar arabanın penceresinden sessizce bir sola, bir sağa bakıyor birbirlerinden ne bir destek ne de avunma bekliyorlardı. Mutsuz konsolosluk görevlisi ise tam aralarına oturmuş tıpkı bir manken gibi hiç kıpırdamadan, gözlerini önüne sabitlemiş şekilde öylece duruyordu.

Zhang onları sınıra götürdü. Genç sınır görevlileri işlerini ciddiye aldıkları ve titizlikle yaptıkları için sınırda bekleyen insanlar tıpkı yılanı benzer bir kuyruk oluşturmuştu ve sıra çok yavaş ilerliyordu. Zhang Amerikalılardan pasaportlarını alıp istasyon müdürüne götürerek damgalattı. Konsolosluk görevlisi tam ona teşekkür edecekti ki Owenlar sırtlarını dönüp trene doğru ilerledi.

Zhang istasyondan çıkınca Paul’ü aradı fakat Paul telefonunu açmıyordu.

Aman Tanrım, Michael. Üzgünüm, çok üzgünüm. Zhang bu sözleri duyduğundan oldukça emindi. Peki ama Richard Owen ne demek istemişti? Adam neden özür diliyordu?

Bu iyiye işaret değildi.

Hong Kong'a giden trenin gelmesini beklerlerken, Richard Owen babası II. Richard Owen'ı düşündü. Ölmeden bir yıl önce onu Wisconsin'deki evinin bahçesinde, Michael'la oynarken hatırladı. O gün inanılmaz sıcak bir yaz günüydü, Richard her şeyi oldukça net bir şekilde anımsıyordu. İhtiyar adam solgun ve ince bacaklarını gösteren bir şort giymişti. Bu çok garipti. Torununa top atıyor ve her hareketinde öksürüp iç çekiyordu. Ciğerlerine kadar ilerleyen kanser onu soluksuz bırakıyor olmalıydı ama o gün henüz bundan haberleri yoktu. Michael'ı durdurmak mümkün değildi. Büyükbabası oyunu her bırakmak istediğinde, *lütfen beş dakika daha*, deyip duruyordu. Çimenlerin üzerinde atlayıp zıplıyor, en uzun paslara bile tükenmek bilmeyen bir enerjiyle atlayıp en zor topları bile havada kapıyordu. Büyükbabasının durmadan onu cesaretlendirmesi, çocuğun içinde sönmeyecek bir ateş yakmış gibiydi. *Uslu çocuk. Harika tutuş. Harika tutuş*. Evin geniş bahçesinin diğer ucundan gelen adamın o zayıf sesi zar zor duyulabiliyordu.

Richard Owen terasta oturmuş babasıyla oğlunu izlerken, acaba yanlarına gitsem mi diye düşündü. Ama anında bu düşüncesinden vazgeçti. Onu hoş karşılamazlardı. Hatta aralarına katılmasına izin vereceklerinden bile emin değildi. Daha bir gün evvel babasının birkaç adım atmaya bile gücü

yoktu, Richard da bu sebeple oğluna babasının yerine onunla oynayabileceğini söylemişti. Fakat Michael yorgun olduğunu söyleyip odasına çıkmıştı.

Michael büyükbabasıyla çok yakındı. İkisi Richard'ın asla anlayamadığı, ona son derece yabancı gelen ve içten içe kışkandığı bir şekilde iyi geçiniyorlardı. Babası daha önce onunla hiç top oynamamıştı. Hatta oğlunun yıldız olduğu ve daima geri dörtlüde oynadığı lisedeki maçlara katılmaya bile vakti yoktu. Şimdi torunu daha yeni yürümeye başladığı andan beri onunla bu top oynama hevesi ve rahatlığı nereden geliyordu? Richard oğlu Michael ile ne zaman oynamaya başlasa kavga ederlerdi. Oğlan çok duygusaldı. Berbat bir durumdu. Babasının her sözüne itiraz eder ve verdiği her öğüdü eleştiri gibi algıladı. Oysa Richard'ın tek yaptığı, çocuk daha iyi oynasın diye ona birkaç ipucu vermektir. Ama Michael babasının tecrübelerinden bir şeyler öğrenmeyi reddediyordu. Bir noktada birlikte futbol oynamayı bırakmışlardı. Şu an oğlunu kendi babasıyla oynarken gözlemleyen Richard babasıyla mı yoksa oğluyla mı arasında daha büyük bir mesafe olduğunu merak etti.

Neden yirmi yıl sonra o öğleden sonranın görüntüleri gözünün önüne geliyordu? Richard'ın hatırlayamayacağı kadar eski ve sıradan bir öğleden sonra olmasına rağmen üstelik? Neden Michael ile geçirdiği mutlu bir anı düşünemiyordu? Mesela hiç kavga etmedikleri balık tutma seyahatlerinden birini? Indy 500'e yaptıkları geziyi? Tüm bu deneyimleri birlikte yaşamışlardı ama ne kadar çabalarsa çabalasın, o gezilerle ilgili tek bir detayı bile anımsamıyordu. Hafızasının bu denli dengesiz olmasından nefret ediyordu. Bir cesedi teşhis etmek üzere yola çıkmıştı ve her ne kadar Elizabeth bir umuda tu-

tunmaya çalışsa da, morgda yatan kişinin oğlu olduğundan oldukça emindi.

Hong Kong treni çok kalabalık olduğundan konsolosluktan gelen genç adam ayakta durmak zorunda kaldı. Richard eşiyile sarımsak kokan ve durmadan geçiren ihtiyar bir Çinli kadının arasına oturmak zorunda kalmıştı. Kadın uyuklarken başını iki kez omzuna dayamış ve sıkı şekilde sarsıldıktan sonra ancak uyanabilmişti. Aslında konsolosluğun da önerdiği gibi oraya arabayla gitmeyi tercih ederdi fakat Elizabeth tren konusunda çok ısrar etmişti. Bunu muhtemelen Michael treni çok sık kullandığı için istemişti.

Son birkaç saattir çok az konuşmuşlardı. Adam ne zaman bir şeyler söylemeye başlasa, kadın sırtını dönüyordu. Onu kucaklamak istediğinde ise Elizabeth'in vücudu kaskatı kesiliyordu. Sanki tüm bunlar onun suçuymuş gibi. Sanki oğlunu isteği dışında sorumsuzca bir maceraya göndermiş gibi. Bu konuda iki gün boyunca kavga etmişlerdi. Karısına durumun tam tersi olduğunu defalarca kez hatırlatmaya ve onu ikna etmeye çalışmıştı. Eğer lanet olası ailesi onu dinlese, oğlu şu an hayatta olurdu.

Aurora Metal'in üçüncü sahibi ve yöneticisi olarak uzun süredir Çin'e yatırım yapmayı reddediyordu. Elizabeth baba oğul arasında geçen tüm o tartışmaları, evin dışına kadar taşan ve genelde bağırıp çağırıp, kapılar çarpılarak sona eren o kavgaları nasıl unutturdu? Üstelik Elizabeth bu kavgalara dahil olduğunda, Michael bunu bir fırsat olarak değerlendirirdi. Richard karısına durumunu birden fazla kez açıklamıştı: Amerika ve Kanada pazarları onun için yeterliydi, onlardan evvel iki nesil için de gayet güzel bir hayat sürecektir kadar iş yapmalarını sağlamıştı, o halde neden her

şeyi değiştirmeleri gereksindi ki? Yarım yüzyıldır General Motors’a ve Ford’a son derece güvenilir, özel yapım vidalar imal ediyorlardı. Alıcıları ve firmalarını uzun yıllardır tanıyordu hatta bazılarıyla arkadaş bile olmuştu, hiçbiri ne kalitelerinden ne de fiyatlarından şikayetçiydi. Neden birdenbire parçaların imalatını dünyanın diğer ucunda yapmaya başlayacaktı ki? Çin General Electric, McDonald’s, Boeing veya Philip Morris gibi dünya çapındaki oyuncuların mekanıydı; Aurora Metal’in değil.

Onlar kimdi ki? Üç nesil Owenlar tarafından yönetilen orta ölçekli bir aile şirketi idi ve hisselerini asla halka açmak istememişlerdi. Hâlâ aynı minik şehirde imalat yapmaktan gurur duyuyorlardı. Yani büyükbabası I. Richard Owen’ın işi 1910 Şubat’ında kurduğu aynı kara parçasında. Herhangi bir kredi ya da satın alma yapmadan köklerine sadık kalarak otomotiv endüstrisinde oldukça büyümüşlerdi. İki kişinin kurduğu bu firma dokuz yüzden fazla çalışanı olan, saygın bir şirkete dönüşmüştü: En büyük yerel işveren, üniversite basket takımının sponsoru ve kamu hastanesinin cömert bir bağışçısıydı hatta iki ameliyathaneye de isimleri verilmişti. Elbette kötü geçen birkaç yılları da olmuştu – 1970’lerdeki petrol krizinde etkisiz Demokrat Jimmy Carter yüzünden bir durgunluk süreci yaşanmıştı – ama firma genelde konjonktürel iniş çıkışlarla çok iyi baş etmişti. 1995’te bir futbol sahasından daha büyük olan ve içi en son ve en iyi Amerikan alet ve ekipmanlarıyla dolu yeni fabrikalarını işleme sokmuşlardı. Daha hızlı, daha temiz ve daha güvenli, daha etkin çalışıyorlardı. Bu fabrikaya yüz milyon dolar harcamışlar ve gelecek için hazırlıklı olduklarına kanaat getirmişlerdi.

İki yıldan kısa bir süre sonra da ilk kez General Motors’tan

genç bir alıcı Richard Owen'ın ofisini ziyarete gelmişti. Çocuk oğlundan biraz daha büyüktü, üniversiteden yeni mezun olmuştu ve kafasında bir sürü fikir olmasına rağmen nasıl çalışacağını henüz tam olarak çözememişti. Üniversitelerin bir imalat bandından tükürerek attığı tiplere benziyordu. Öğle yemeği davetini reddetmişti. Sigara içmiyordu ve bitmek bilmeyen pazarlık görüşmeleri esnasında kahve yerine arka arkaya diyet kola içmişti. Ona, yani Richard Owen'a maliyetler üzerindeki baskıyla ilgili bir şeyler anlatmış ve teslim tarihlerinin daha da kısaldığını, imalat konusunda daha ileri bir seviyeye gidildiğini ve Pusan'daki rakiplerinden birinin de hemen hemen kendileriyle aynı kalitede ürünleri olduğundan söz etmişti. Pusan mı? Richard Owen duyduğu şeyden emin olamamış gibi, bir kez daha sormuştu. Pusan, Güney Kore'de demişti o kibirli ve küstah ses tonuyla genç adam. Sanki Wisconsinliler Kore'nin o korkunç durgun sularının her bir karesini bilmek zorundalarmış gibi. Richard Owen genç adamı neredeyse dışarı atacaktı.

Michael da o toplantıdaydı. Çok az konuşup bol bol not almıştı. Bir ay sonra ilk kez Çin konusunu gündeme getirdi. En azından imalatlarının bir kısmını oraya taşımak mantıklı olur mu diye görüp araştırma yapmak için Hong Kong, Şanghay ve Shenzhen'e gitmek istiyordu. Richard Owen önce oğlunun şaka yaptığını zannetti. Aurora Metal'in geleceği için daha yeni yüz milyon dolarlık bir yatırım yapmışlar, bir tohum ekmişlerdi. Neden dünyanın öbür ucunda imalat yapacaklardı ki? Üstelik Komünistler tarafından yönetilen bir ülkede. Kârları onlarla iş yapmayı istemeyecek kadar iyiydi. Evet, eğer oğlu öyle görmek istiyorsa o son derece tutucu, eski kafalı bir tipti. İmalattan sadece birkaç kuruş fazla kâr edecekler diye

başka bir ülkeye taşınma fikri ona hiç de cazip gelmiyordu. Kendilerini hissedarlarına kanıtlamak zorunda değillerdi. Vatanseverlik onun için sadece iki dudak arasındaki bir kavram değildi. Tüm hayatı boyunca hep Amerikan malları tüketmişti. Asla bir Alman ya da Japon arabası kullanma gibi bir hevesi olmamıştı. Hatta ilk yatını sipariş ettiğinde Yamaha olan motorunun Mercury ile değiştirilmesi konusunda son derece ısrarlı davranmıştı. O sadece Amerikan şarabı ve Amerikan birası içerdi.

Ama Michael babasına bir türlü huzur vermiyordu. Her hafta yeni doneler ve istatistiklerle karşısına geliyor, diğer endüstrilerden örnekler gösteriyor ve kendilerine benzer aile şirketlerinin Indiana, Illinois veya Carolina'dan Hindistan veya Çin'e taşındıklarını anlatıyordu. Bir gün oğlu onu Walmart'lardan birine götürdü ve geniş raflardan oluşan koridorlarda gezdirmeye başladı. Ayakkabılardan başlamışlardı. Michael gelişigüzel bir çift ayakkabıyı seçip ters yüz etmiş ve hiçbir şey söylemeden etikete bakıp babasına göstermişti. Etiketle Made In China yazıyordu. Üstelik her ayakkabıda. Ne olmuş yani, demişti Richard Owen. Onlar sadece ayakkabı. Sonra pantolon ve ceketlere, ardından aydınlatma ve bahçe mobilyalarına, sonra aletlere, oyuncaklara ve dijital kameralara bakmışlardı. Raflardan televizyon ve DVD'leri çekmiş, hepsinin arkasında aynı üç kelimeyi görmüşlerdi: Made In China. Walmart, tüm zamanların Walmart'ı diye düşünmüştü Richard Owen kendi kendine. Bu adamların reklam panolarında ne zamandan beri Made In America cümleleri yer almıyordu acaba? Üstelik her müşteriye "Amerikan malı alın" diye yazan broşürler dağıtırken! On yıl önce miydi? Kesinlikle hayır. En fazla beş yıl önceydi. Michael babasına, Walmart

ürünlerinin yüzde kaçının Çin'den geldiğini bilip bilmediğini sordu. Richard Owen artık hiçbir şey bilmediği hissine kapılmıştı. Kendisini yaşlı, çok ama çok yaşlı hissetmiş ve evine gitmek istemişti. Başını iki yana salladı. Oğlunun zafer edasıyla verdiği yüzde seksen cevabını zar zor duyabilmişti.

Buna rağmen Richard Owen inadına devam etti. Walmart onun için ne anlama geliyordu ki. Aurora Metal'in tüketicileri her kuruşun hesabını yapan ve her şeyi çok ama çok ucuza almak isteyen tipler değildi. Onların müşterileri General Motors ve Ford'du, üstelik orta bütçeli değil lüks araçları için onlardan mal alıyorlardı ki yöneticilerinin ve Cadillac ya da Lincoln kullanıcılarının da bildiği üzere, bu da kalitenin her şeyden çok daha önemli olduğu ve elbette bir fiyatının olduğu anlamına geliyordu.

Sonunda her şey çok çabuk olmuştu. Otomobil sektöründe, Richard Owen'a göre de alıcılar mühendislerin güçlerini kısa sürede ellerinden almıştı. Adam kendini bir anda teknolojik yenilikler ya da R&D'den anlamayan ve tek bildiği şey rakamlar olan genç heriflerle yüz yüze otururken bulmuştu. Onlar için artık her şey maliyetten ibaretti ve mümkün olan her şekilde düşürülmesi gerekiyordu. Ondan "Çin fiyatı" talep etmişler ve Çin'de imal ettirebilecekleri parçaların ne kadar tutacağını öğrenmek istemişlerdi. Aurora Metal ya bu isteklerini karşılar ya da er geç aralarındaki iş ilişkisi maalesef sona ermek zorunda kalırdı. Richard Owen rakamlara bakınca kendisinin aptal yerine konduğunu hissetmişti. O genç müdürlerin ağzına ellerindeki kağıtları tıkmaktan daha çok istediği bir şey olamazdı. Yirmi yıl önce bile bu malları yazan fiyattan sağlaması mümkün değildi. Babası ya da büyükbabası olsa bu genç heriflerle nasıl baş ederlerdi diye düşündü, onları nasıl kovarlar ve Çinli fiyatlarını bir yerlerine sokmalar-

rını söylerlerdi. Fakat Richard artık kendisini savunacak kadar güçlü değildi.

Michael Owen Hong Kong, Şanghay ve Shenzhen'e uçmuş, üç hafta sonra geri geldiğinde dünya üzerinde Çin kadar kapitalist başka bir ülkenin olmadığını, Komünistler hakkında endişelenmenin son derece gereksiz olduğunu çünkü hepsinin Amerikan rüyası gördüklerini söylemişti. Üstelik dünyanın diğer ucunda on, hayır yirmi kat daha ucuza mal edebileceğiniz bir düğme veya vidayı Amerika'da üretmeye çalışmak da son derece mantıksız bir anarşistlik olurdu. Michael çoktan birkaç Çinli olası ortakla görüşmüştü bile. Owenlar'ın tecrübe ve bağlantıları ile Aurora Metal daha yumuşak geri plandaki ortak olarak kalacaktı. Şu an tek sorunları kimi ortak olarak seçmeleri gerektiği idi. Sorun imalat sürecinin bir kısmını oraya taşımaktan çok tüm imalatı oraya götürmektir. Her ne kadar son derece modern üretim yapacak şekilde makinelandirilmiş olsa da er ya da geç Amerika'daki fabrikanın kapatılması gerekecekti. Guangdong'da çalıştıracakları işçilerin bir saatlik ücreti yirmi beş, en fazla otuz beş sentti. Ne bir ticari birleşme, ne bir emeklilik ödemesi yoktu. Sadece bir haftalık tatil ödemesi vardı ve iyi iş çıkarmayanlar işten atılabiliyordu. Fabrikalarda her türlü işi yapmak için hazırda bekleyen yeterince genç adam bulunmaktaydı. Tartışacak ne kalmıştı? Amerika'daki dokuz yüz veya daha fazla işçiden en fazla yirmisini ofiste ve muhasebede tutmaları gerekecekti.

Richard Owen bu adımı atmaktan çekinince, Michael da babasını tek başına hareket etmekle tehdit etti. Bunun ertesi günü, yeni yılın ilk siparişleri de iptal edilmişti. Richard konunun konjonktürel bir olay değil, General Motors'taki diyet

kolacı çocuktan kaynaklandığının farkındaydı. Genç adam çok uzun süre beklemişti. Owen firması için Çin artık bir seçenek değil tek çıkış yoluydu.

Michael Wisconsin’de yaptıkları işçi toplantısında Aurora Metal Fabrikası’nın kapatılacağını duyurdu. Tıpkı bir matematik formülünü öğrencilerine anlatan bir öğretmen gibi son derece sakin ve mantıklı bir şekilde konuşuyordu. Richard Owen’ı esas şaşırtan ise, işçilerin verdiği ölçülü tepki olmuştu. Hiç kimse koridorlarda öfkeli protestolar yapmamıştı, ne küfreden ne de bağırان biri olmuştu. Sanki buradaki kapıların bir gün kapanıp on bin kilometre uzakta yeniden açılacağını işçiler de zaten biliyorlarmış gibiydi. Çin’in fiyat politikasına ancak bir aptal karşı koyabilirdi.

Richard gözyaşlarına hakim olmaya çalışarak oğlunun yanında durdu. Michael’ın bu kadar iyi bir konuşmacı olduğunu bilmiyordu. Yankılanan sesi, dimdik duruşu ve sessiz alanda gözlerini direkt olarak işçilerin yüzlerine çevirişı çok etkileyiciydi. Bu adamlar ona yani Richard’a saygı duyardı. Richard pek çoğunun ismini bilirdi. Bazıları bu fabrikada çalışan ailelerin ikinci ve üçüncü nesil çocuklarıydı. O işçilerin yüzlerine bakmadı, bakışlarından kaçınmak için değil zira onların gözünün içine bakmak istiyordu. Başaramadı. Bir yere, bir tavana bakıp duruyor ve gözleri adamların kasklarına ya da mavi tulumlarına, zaman zaman da duvarda asılı duran yangın söndürücülere takılıyordu. Çalışanlar birkaç cümle duymak istiyorlardı. Bir şeyler söylemesi gerekirdi, bunu çok istiyordu. Fakat ne? Michael onlara Çin fiyatlarını açıklamıştı. Hepsi de sessizce durup dinlemiş ve başlarıyla adamı onaylamışlardı. Söylenecek başka bir şey kalmamıştı. Richard bu çaresizliğinden çok utanıyordu.

Hong Kong'a geri gelen trenin sesi onu anılarından uzaklaştırdı. İstasyondan çıkıp plazaya doğru yürürlerken adam aniden altındaki zeminin kaydığını hissetti. Oğlunun cesedini teşhis ettikten sonra başka ne bekleyebilirdi ki? Bir de onu tepesinden aşağı doğru bastıran nem ve sıcak vardı. Keşke bu işte Elizabeth ile birlikte olduğunu hissedebilseydi ama kadın ona karşı son derece mesafeliydi. Karısı ne düşünürse düşünsün, o da Michael'ı en az Elizabeth kadar seviyordu. Çok sık kavga etmelerine ve bu kavgaların son birkaç hafta içinde artmasına rağmen. Ne fark ederdi ki? O Elizabeth'e tüm bunların sebebini açıklamış ama kadın onu dinlememişti. Elizabeth oğlunun Çin'de oynadığı tehlikeli oyunlar hakkında hiçbir şey bilmek istemiyordu. Richard defalarca kez kadından Michael ile konuşmasını istemiş, hatta bunun için yalvarmış ve babasını değil de belki annesini dinler diye düşünmüştü ama kadın yalnızca itiraz edip başını sallamakla yetinmişti. Oğlundan şüphe etmemeli ve sürekli onu sıkıştırmamalıydı; zira aynı şeyi daha önce de defalarca yaptığı için Michael'ın direnmesi normaldi. Richard'ın da ona daha çok güvenmesi gerekiyordu. Ne de olsa Çin'de yatırım yapmalarını isteyen, Victor Tang'i bulup pazarlıkları yapan ve Aurora Metal'i kurtaran Michael'dı.

Richard Owen gözlerinin buğulandığını hissederek birkaç kez yutkundu. Elizabeth haklı olabilir miydi? Ondan şüphelenerek oğluna haksızlık mı etmişti? Şimdi ağlamak yok, dedi kendi kendine. Ne eşinin, ne de herkesin gözü önünde kendisini bırakabilirdi.

Keşke Tang şu anda yanında olsaydı. Elizabeth neden gelmemesi konusunda ısrar etmişti? Onu sever, en azından her zaman öyle söylerdi. Fakat bu sabah ilk kez Tang'in onu tedirgin ettiğinden söz etmişti fakat tam olarak sebebini açık-

lamamıştı. Bu konuda kavga bile etmişlerdi. Richard Owen'ı Çin'de üretim yapmaya ikna eden bir şey varsa – tabii ki artan kâr oranlarını gösteren üretim rakamları dışında – o da Victor Tang ile yaptığı görüşmeydi.

Hong Kong'daki Regent Otel'de yaptıkları ilk görüşmeden beri, ortaklıkları Richard'ı son derece memnuniyet verici bir şekilde etkilemişti. Tang neredeyse aksansız bir şekilde, mükemmel İngilizce konuşuyordu. Adam Harvard'da doktora yapmış ve o dönem Amerika'da epey seyahat etmişti. Amerikan tarihi hakkındaki bilgisiyle Richard Owen'ı defalarca kez etkiledi. Adamın Amerika'ya hayran olduğu çok açıktı ve tarihi hakkında Richard Owen'dan da, Michael'dan da çok daha fazla şey biliyordu. İki saatlik iş toplantısı tüm bir güne yayılmış, akşam yedikleri Çin yemeğini karaoke barlardan birinde Tennessee viskisi eşliğinde birlikte Frank Sinatra'dan “My Way”i söyleyerek bitirmişlerdi. Wisconsin'deki hiç kimse buna inanmazdı. Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'ni ve Abraham Lincoln'ün Gettysburg Konuşması'nı içinden gelerek ve satır satır ezbere okuyan bir Çinliydi o. Adam Deng Xiapoing ile Ronald Reagan arasında manevi bir bağ olduğunu bile söylemiş hatta bunu ikisinin cümlelerinden örnekler vererek kanıtlamıştı. Amerikan lideri “Hırs iyi bir şeydir,” demişti. Çinli lider ise “Zenginleşmek muhteşemdir,” cümlesini sarf etmişti. Tang her ikisinin de aynı şeyi söylemek istediğinden söz etmişti. Çin'in Amerika'dan öğrenecek çok şeyinin olduğunu ve sonunda bunun gerçekleşeceğini durmadan tekrar ederek Owenlar'ı gururlandırmıştı. “Bay Owen Amerikan Rüyası son derece canlı. Milyonlarca Çinli tarafından hayal edilip yaşıyor ve inanın bana bu insanların sayıları her geçen gün artmakta.”

Ve Richard Owen o günden itibaren adama güvendi.

Victor Tang'e inandı. Adamın gözünün içine bakıp kendisine çok tanıdık gelen kararlılığı ve çelik gibi azmi gördü. Onunla yedi, içti ve *bu adamla iş yapılır; ona güvenilir* diye düşündü.

Bugünkü o soğuk ve karanlık mağarada, tüm gözler üzerindeyken Tang'i özlemişti. Giysilerinin yarısına kan bulaşmış bir adam odada dikilirken, karısı kapı eşiğinde bekleyip sanki katil oymuş gibi kocasına bakarken Richard kendisini hayatında şimdiye dek olmadığı kadar yalnız hissetmişti.

O Michael idi. Elbette Michael idi. Bunu başından beri tahmin edebiliyor, hayır, aslında biliyordu. Çocuğun başına ne olmuştu? Neden bir parçası eksikti? *Tanrım, Michael sana ne yaptılar? Haklıydın, aslında seni dinlemeliydim fakat neden elde ettiklerimizle tatmin olamadın? Neden bunlar sana yetmedi?*

Richard Owen bir an için patlayacağını sanmıştı. Bağırarak oğlunun etrafında dönmek, onu bedenine doğru bastırmak, alıp götürmek ve o korkunç mezardan çıkartmak istemişti. En azından dokunmak, son bir kez okşamak istemişti. Ama kendisini kontrolünü kaybetmemek için önceden hazırlamıştı. Gözyaşı yok. Orada değil. Yabancıların önünde değil.

Çin fiyatı. Bu kelimeler beynine bir kurşun gibi saplandı. Çin fiyatı.

12

Victor Tang son derece yeni olduğu için henüz ne Victor’un kendisinin, ne de şoförünün arabanın pek çok düğmesini ve özelliğini bildiğı Mercedes 500’ünün arkasına oturdu. Tang yine yanlış bir düğmeye bastığı için küfreden şoförünün sesini işitti. Tang birkaç sert kelimeyle adama müziğı açıp sakinleşmesini söyledi zira Beethoven’ın Kreutzer Sonatı Çin küfürleriyle hiç iyi gitmiyordu. “Daha yüksek dedim. Biraz daha yüksek.” Ağır açılış korosunun sesi hoparlörlerden çatlayarak yankılandı, ardından son derece pürüzsüz bir şekilde arabanın her köşesi bu müzikle dolmaya başladı. Motor ne işitiliyor, ne de hissediliyordu; Tang kendisini bir arabadan çok bir konser salonundaymış gibi hissetti. Keman ve piyanonun uyumu odaklanmasına yardımcı oluyordu.

Richard Owen onu endişelendiriyordu. Dün akşam cesedi teşhis ettikten sonra adamı Hong Kong’daki otelinden aramıştı. Richard’ın sesi birkaç cümle ettikten sonra titremiş ve adam birden ağlayıp acı içinde hıçkırmaya başlamıştı. Tang’in adamı rahatlatma girişimleri pek sonuç vermemiş, Richard kısa bir süre sonra telefonu kapatmıştı.

Tang bu tepkiyi hiç beklemiyordu, hele bir önceki hafta Küçük Owen’la konuştuktan sonra. Baba ve oğul arasında son üç yıldır devam eden kavgalar, geçen haftalarda çok daha

ciddi ve korkunç bir hal almıştı. Tang adamın gözyaşlarını nasıl karşılaması gerektiğinden emin değildi.

Richard ya hâlâ ölen oğlunun cesediyle yüzleştiği için şok geçiriyor ya da eski yaraları açılıyordu. Tang'ın kişisel deneyimlerinden çok iyi bildiği üzere, ikincisi epey tehlikeliydi.

Saate baktı. Yaklaşık bir saat içinde polis şefi, polis birliğinin parti sekreteri, cinayet büro amiri ve belediye başkanının ofisinden birkaç güvenilir kişiyle kendi bürosunda görüşecekti. Onlara bir kez daha Richard ile Elizabeth'e bu ölümün kaza olduğunu söylemenin mümkün olmadığını vurgulamak istiyordu. Elizabeth Hong Kong ya da Amerika'da otopsi yapılması için ısrar ederdi. Bu bir cinayetti ve dava uzun süre çözülmeden kalamazdı. Elizabeth katil bulunup hüküm giyene kadar hiç kimseye rahat vermezdi. Mümkün olan en kısa süre içinde geçerli sebebi olan bir şüpheliye ihtiyaçları vardı. Önceki haftalarda fabrikada olanlara bakılırsa, onu bulmak pek de zor olmayacak gibiydi. Araştırmanın derinliği arttıkça Hong Kong medyasının konuyla ilgili yayınları da tehlikeli boyutlara ulaşacak ve bu Çin gazetelerini harekete geçirip, sonunda işe Pekin'deki Amerikan Büyükelçiliği de dahil olacaktı. Diplomatik temsiller, muhtemelen işe karışacak bir FBI ajanının garip soruları şu an ihtiyaçları olan en son şeydi. Bu cinayetin bugün, yarın ya da en geç bir sonraki gün çözülmesi gerekiyordu. Shenzhen ve memleketi Sichuan'da tüm itibarını bir balon patlatır gibi yok etmeyi bekleyen pek çok kıskanç insan vardı. Hepsi de adamın ufak bir hata yapmasını bekliyordu. Böylece üzerine çullanacak ve minik imparatorluğunu yerle bir edip kendi aralarında paylaşabileceklerdi.

Mercedes hafif bir fren yapıp durdu. Shennan Yolu'nda inanılmaz bir trafiğe takılmışlardı. Arabalardan öfke dolu korna sesleri yükseliyordu.

Tang şehrin ufuk çizgisine bakıp her zaman acaba önünde yatan şehir New York mu olmalıydı diye merak ederdi. Bu gökdelenleri Manhattan'dakilerle kıyaslayamazdı. Elbette hayır. Shenzhen, Şanghai veya Hong Kong değildi ama son on beş yılda burayı yoktan var etmişlerdi. Eskiden sıkıcı ve küçük bir balıkçı köyü olan bu şehir, şu anda nefes kesiciydi ve bu Tang'ı fazlasıyla gururlandırıyor. Ufuk çizgisinin kendine has bir güzelliğinin olduğunu hiç kimse inkar edemezdi. Özellikle de alacakaranlıkta tüm o monoton binalar gözden kaybolup tek görünen şey sonsuz ışık deniziymiş. Bu manzara ona gençken Amerika'da gördüğü ve kendisini büyüleyen şehirleri anımsatıyordu. Sanki gördüğü her şey yeniymiş gibi gelirdi.

New York şehri. Manhattan. Elli üçüncü cadde, Lexington Bulvarı'nın köşesi. Tang'ın hayatında, aradan onlarca sene geçmiş olmasına rağmen, bugün bile son derece net hatırladığı iki gün vardı. Onun inanılmaz kapasitesine ve varlığına defalarca kez hayran kalmıştı. Ne zaman istese hafızası onu 1985 yılının o sıcak, bulutsuz henüz yaz mevsiminin başlangıcındaki o güne götürürdü. Yani John F. Kennedy Havalimanı'ndan Amerika topraklarına ilk geldiği o güne. Harvard'dan aldığı burs için oraya gitmiş ve Çin'den başvuran birkaç bin kişi arasından seçilmişti. Kendisi okula hükümeti tarafından Schuan bölgesinden gönderilmişti. Tang Chengdu Üniversitesi'nde İngilizce, ekonomi ve işletme okumuştı ve doktora yapmak üzere daha fazla tecrübe edinip ülkesine geri dönerek sosyalist kaynaklı ekonomilerini açık pazar ekonomisine dönüştürecek. Ya da en azından bir Çin versiyonu yaratacak.

Victor Tang bir kez daha kendisini havalimanının 1 numaralı terminalinde beklerken gördü. O kadar yalnız ve tered-

dütlüydü ki, bir ayağını diğerinin önüne nasıl atacağını bile bilemiyordu. Bu tereddüt ilk kez farklı bir ülkeye gelmiş bir yabancı kökenlinin hissettiğinden daha fazla ve farklı bir şeydi. Çok daha derindi, onu yaralıyor ve utandırıyor. O otuz üç yaşında yetişkin bir adamdı ve bir çocuk gibi çaresiz hissetmek istemiyordu. Buna utanç hissi de eklenince içinde koca bir öfke kabarmıştı. Tang bu öfkenin kaynağını bilmiyordu ama birkaç sene boyunca bu his ona bir gölge gibi eşlik etti.

Valiliğin ona sağladığı kaynak çok yetersizdi. Ceketinin cebinde, içinde yirmi dolar olan bir zarf vardı. Ayrıca ona koyu mavi bir takım elbise de almışlardı ama kendisi Sichuanlı bir Çinli olarak, ülke ortalamasından oldukça uzun olduğundan, elbise üzerine tam oturmamıştı. Ceketin kolları bileklerine, pantolonun ucu da ayaklarına bile ulaşmıyordu. Ona kendi ölçüsünde bir ayakkabı vermemişlerdi. Eski ayakkabıları o kadar yıpranmıştı ki, o an çıplak ayak olmayı bile tercih ederdi doğrusu. Pekin'den yola çıkarken bunları pek fark etmemişti aslında ama şu an hepsini çok net görebiliyordu. Bu giysiler içinde aptal gibi görünüyordu.

Tang'ın havalimanından Manhattan'a gitmesi ve Harvard'a geçmeden evvel bunu Çin hükümetine bildirmesi gerekiyordu. Sarı taksilerin dibinde hiç bitmeyecekmiş gibi görünen uzun bir kuyruk gördü ve son derece nazik bir şekilde şehre kaçabileceğini sordu. İlk önce turnikedeki adamın kendisini doğru anlayıp anlamadığından emin olamadı. Şoför annesinin Chengdu'da bir ayda kazandığından daha fazla para istemişti. Bir taksiye bu kadar parayı asla ödeyemezdi, şehre yürüyerek gitmek en iyisi olacaktı. Çünkü otobüs de çok pahalıydı, Tang de öğrenci değişim programına tamamen aykırı bir şey yaptı. Saldırı uyarılarını görmezden gelip, Manhattan'a giden metroya bindi.

Yolda kendisini daha özgüvenli hissetmeye başlamıştı. Kahverengi ve siyah derili, inanılmaz dikkat çekici şekilde giyinmiş bir sürü insanın arasında kendi tuhaf kostümü hiç de göze batmıyordu doğrusu. Raylardan geçerken gürültüyle sallanan vagonlar, ona memleketindeki trenlerin zavallı durumunu hatırlamıştı. Bir ara bir tünelin içine girdiler ve Tang'ın başı birazcık dönmeye başladı. Önündeki gümüş renkli, metal direğe tutunup birazdan kendine gelmeyi umut etti.

Elli üçüncü caddedeki istasyon insanlarla doluydu. Yeralındaki bu sıkışıklık ve nemli hava başını daha da çok döndürmüştü. Trenin platformu rahatsız edici derecede dardı. Tang merdivenlerden çıkıp çıkışa doğru giden bir tünelden geçti ve oradaki ağır bir kapıyı ittirerek açtı. Dışarı çıktığında bir elinde çantası, diğer eliyle tırabzanı tutup birkaç derin nefes aldı. Metronun merdivenlerini adım adım çıkmıştı. Tam son adıma geldiğinde durdu ve etrafına baktı. Gözlerine inanamıyordu. Bakışları kaldırımlarda, caddelerde ve vitrininde bir sürü çanta ve bavul olan bol ışıklı bir dükkanın üzerinde gezdi. Sonra yavaş yavaş yukarı doğru baktı. Karşısında duran gökdelenin her katına bakıyordu. Tepesini görmek içinse boynu arkaya yaslanana dek başını kaldırmak zorunda kalmıştı. Daha önce hiçbir yerde bu kadar yüksek bir binanın önünde durmamıştı.

Tang tıpkı hangi yöne doğru koşacağına karar vermeyen bir çocuk gibi, daireler çizerek ilerlemeye başladı. Lexington Bulvarı'ndan aşağı doğru yürürken ha bire bir sağa, bir sola dönüyor, ilk önce nereye bakacağını bilemiyordu. Bazen hiç kıpırdamadan öylece durmak istese de yayalar onu itip kakıyor ve yanından küfrederek geçiyorlardı. Tang amaçsız bir şekilde Elli Birinci Cadde'ye döndü ve Madison Bulvarı'nı geçip ortasında çiçeklerin açtığı ve beş kez yangın söndürücülerle çöp kutularına takıldıktan sonra nihayet girişine

geldiği ve durup şaşkınlık içinde izlediği binanın bulunduğu Park Bulvarı'na ulaştı. Kanyona benzeyen ama bir ölü kadar sessiz; trafik ışıklarının kırmızı, yeşil, sarı renklerde yanıp söndüğü ve yüksek binaların cam yüzeylerine yansıdığı, içi bir sürü şeyle dolu olduğu halde önünde kuyrukların bulunmadığı dükkanlarla dolu bu caddeye bakmaya doyamıyordu.

Dünyayı algılama şekli yıllar içinde pek çok insanın gözlerinin önünde tıpkı kırmızı, sıcak bir yüzeye düşen su damlaları gibi yok olup gittiğini görerek biçimlenmişti. Ama hayatının dönüm noktası işte o an gerçekleşti.

Tang kendisine yalan söylendiğini anlamıştı. Otuz yıldan fazla bir süredir. Her gün. Gün doğumundan, gün batımına kadar. Ona peri masalları anlatmışlardı. Çocukken de, genç bir adamken de o hepsine elindeki en değerli şeyi yani güvenini vermiş ama onlar bunu paramparça etmişlerdi. Şu anda tüm o öğretmenler, parti sekreterleri, büyük kurul başkanı ve minik yardımcılarını neredeydi? Ne diyeceklerdi? Bunu ona nasıl açıklayacaklardı?

O, her anlamda tüm ülkelerden çok daha iyi durumda olan bir ülkede doğduğu için şanslı olduğunu öğrenerek büyütülmüştü. Yiyecek çok fazla şeyleri yoktu ama öğretmenleri ona sık sık bu durumun Avrupa ve Amerika'daki çocuklar için çok daha zor olduğunu anlatır; o çocukların karınları guruldayarak sokaklarda eski püskü giysiler içinde koştuğunu söylerdi. Amerika'daki fakir çocuklar bir kez olsun yemek yiyebilsin diye, okulda kendilerine bir hafta yemek verilmezdi. Hatta bu kampanyaya Amerika İçin Fedakarlık! deniyordu. Amerika İçin Açlık! Ve bunu gerçekten yapmışlardı! Hevesle ve coşkuyla hem de. Kendi süper durumlarına olan inanç ve güvenleriyle.

Kültürel Devrim'in başında sadık bir PLA memuru olan babasını tutukladıklarında da onlara güvenmişti. *Partinin suçlamalarında kesinlikle bir haklılık payı vardır*, diye düşünmüştü Tang. Kendisini arazilere çiftçilerden bir şey öğrenmesi için gönderdiklerinde de onlara güvenmişti, Kızıl Gardiyanlar'a katılıp Devrim'i korumak için hiç düşünmeden kendilerini isyancıların ve asilerin önüne atıp gereken tüm şiddetli müdahaleleri yaptıklarında da güvenmişti onlara. Her kurallarına uymuş ve bunu korkusundan değil, derin bir bağlılıkla yapmıştı. Çünkü onlara inanmıştı. Çünkü onlara güvenmişti. Fakat şimdi Manhattan sokaklarında dolaşırken anlıyordu ki güvenmek zayıfların işiydi. Gerçeği aramaktan korkan insanların işiydi. Doğruyu keşfetme gücüne sahip olmayan ve hayatın şartlarını korkakça kabullenen insanların işiydi. Kesin gerçekliği bilmek için aç kalmaktansa, körü körüne inanmayı tercih eden insanların işiydi. Güvenmek artık ona göre değildi. Victor Tang güvenerek hayatını yeterince ziyan etmişti.

New York'a gelmeden evvel elbette Çin'in ekonomik gelişim ve yaşam standartları anlamında Batı'dan ve Amerika Birleşik Devletleri'nden geride olduğunu biliyordu. Sichuan yerel hükümeti onu bu yolculuk için hazırlamıştı: Tüm rakam ve istatistikleri öğrenmiş, kitaplar okumuş, fotoğraflar görmüştü. Buna rağmen Manhattan sokaklarını ilk gördüğü an kendisini savunamadığı bir şekilde çarpılmıştı. Küçük rakamların insana bir yer hakkında hiç bilgi veremediğini gördüğünde çok rahatsız oldu. Kelimeler hatta resimler bile gereken bilgiyi karşılayamıyordu.

Harvard'ın ilk ayları çok zordu, bazen o günü nasıl atlatacağını bilemediği zamanlar yaşadı. Etrafındaki farklılık onu

geriyordu. Eski binaların güzelliği ve çevrenin asaleti onu utandırıyor. Hemen hemen tüm öğrenciler ve profesörler ona inanılmaz dostça bir yaklaşım sergiliyor ama o kendisine gösterilen bu cömertliği kabullenmekte zorlanıyordu. Onu şehir merkezinde bulunan evlerinde yemeğe davet ediyorlar, bazen de şehir dışındaki lüks evlerde birkaç hafta zaman geçiriyordu. Onlara Çin'den bahsettiği zaman hepsi kibarca ona kulak veriyor ama aslında hiç ilgi göstermeden ya da ne anlattığı hakkında hiçbir fikirleri olmadan kendisini dinliyorlardı. Hem nasıl olacaktı ki? Tang bu yemeklerde kendisini hep rahatsız hissedirdi. O fakir kuzendi ve bu insanların cömertliği hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Onlarla birlikte olmasına rağmen onlardan biri değildi.

Onu kurtaran şey çalışkanlığı, zekası ve Amerika'da yaşadığı bir dakikayı bile boşa geçirmeme hırsı olmuştu. Takıntılı biçimde çok çalışıyor, sanki her sınavın sonunda ailesi için ölüm kalım savaşı veriyormuş gibi davranıyordu. Tıpkı bir sünger gibi, önüne gelen her şeyi son zerresine kadar yutmak istiyordu.

Hayatının ilk otuz yılını dışlanmaya zorlanarak geçirmişti. Amerikalı akranlarının anaokullarında, normal okullarda ve kolejlerde okuyarak geçirdiği otuz yılı. Oyun oynayacak zamanlarının olduğu, istedikleri şeyi okudukları ve onlar için önemli olan konularda çalıştıkları otuz yılı. O ise otuz yıl geriden başlıyordu.

Victor Tang'ın boşa harcayacak tek bir günü bile yoktu. O kadar meşguldü ki rakip öğrencileri kıskanacak vakti bile yoktu. Amerika'yı bu derece başarılı kılan şeyin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Batı'nın bu süper halinin bir sırrı olmalıydı ve Tang de bunun ne olduğunu öğrenmek istiyordu.

Güne sabah saat beşte başlardı. Harvard'da geçirdiği süre içinde günde yalnızca dört saat uyurdu. Geriye İngilizcesini geliştirmekten başka hiçbir şey kalmadığında, seminerler öncesinde ve sonrasında üniversite kütüphanesine gidip Amerikan Sivil Savaşı, soyguncu baron çağı ve Büyük Buhran'la ilgili bulduğu her kitabı okurdu. Ayrıca felsefe, ekonomi, edebiyat ve tarih konularında da ek dersler almıştı.

Öğrenciler arasında kendisini beş dakikalık uykuyla tazeyen biri olarak tanınmıştı. Herkesin önünde ve her yerde kollarını bağlayıp başını eğerek çabucak kestirir – kafeteryada, seminer aralarında ya da kütüphanede – ve etrafında olup biteni hiç umursamazdı. Diğerleri onun tuhaf bir tip olduğunu düşünür fakat yine de kendisine saygı duyarlardı zira gayretle çalışma kapasitesi, yeni şeyler öğrenmeye olan açlığı herkese biraz garip gelirdi. Bunu onlara nasıl açıklayabilirdi ki? İyi beslenmiş, iyi bakılmaya alışmış biri açlıktan ölmek üzere olan bir adamın hırsını nasıl anlayabilirdi? Otuz yıl. Bir ömrün yarısı!

Sömestre tatillerinde Greyhound otobüsleriyle birkaç Amerikan eyaletine gitti. Montana-Butte'de bir kahvecide buzlu çay içerken yanlışlıkla plastik kahve bardağını yere düşürüp altındaki yazıyı okuyunca o an, aradığı şeyin ne olduğunu anlamıştı. Bu Amerika'ya geldiğinden beri ilk kez altında kendi memleketinin imzasını gördüğü bir üründü. Plastik bardaklar neden Texas, Florida ya da California'da üretilmiyordu? Çünkü taşıma bedelini ekleseniz bile, Çin'deki maliyetleri çok daha ucuzdu. Plastik bardaklar için geçerli olan şey, plastik oyuncaklar için de geçerliydi. Ya da yağmur botları için. Pantolonlar, tişörtler ve kazaklar için. Hatta daha sonraları TVler, telefonlar, buzdolapları ve arabalar için. Eğer

ekonomi tarihiyle ilgili katıldığı seminerlerden öğrendiği doğru tek bir şey varsa, o da her ürünün daha ucuza mal edene ürettirildiği idi. Bu en az, suyun aşağı akması kadar barizdi. Yani ekonomi doğasının bir kuralıydı.

Birkaç gün sonra bu olayı kafeteryada birkaç arkadaşına anlattığında hepsi ona kahkahayla güldüler. Çin mi? Çin'den TV getirmek mi? Orada hiç TV yoktu zaten. Telefon mu? Her on bin kişiden sadece birinin telefon sahibi olduğu bir ülkeden mi? Araba mı? Tang sanki acayip bir fıkra anlatmış gibi dalga geçip dizlerini döverek kahkahalara boğulmuşlardı. Çin'de zaten bir yıl içinde altı bin araba bile üretilemiyordu ki. Tang çıldırmış olmalıydı. Belki sözünü ettiği bu ürünler bir gün Meksika, Brezilya veya belki Hindistan'dan gelebilirdi. Ama fakir bir ülke olan ve Komünist bir hükümetle yönetilen Çin'den değil.

Çin'de fırsat bekleyen 1,3 milyar insan vardı. Neden bu kadar bariz bir şeyi göremiyorlardı? Tang mi hatalıydı yoksa bu Amerikalı öğrenciler hayal gücünden mi yoksundu? Victor Tang o an, hayatının ilk otuz yılının sandığı gibi boşa geçmemiş olabileceğini fark etti. Kültürel Devrim esnasında okula düzenli gidememiş olduğu doğrudu ve Amerika'ya gelmeden evvel tarih, ekonomi, hukuk, edebiyat ya da klasik müzik hakkında hiçbir fikri de yoktu fakat hayat ona çok daha önemli dersler öğretmişti.

Bu insanların onun geldiği yer hakkında en ufak bir fikirleri bile yoktu. Kahkahaları ona aslında kendisinin ne kadar ayrıcalıklı biri olduğunu hissettirdi. Memleketindeki insanlarla kıyaslayınca değil, bunu zaten biliyordu ama tüm yaşamlarını şehir ve kır evlerinde geçiren ve önünde oturan bu genç adam ve kadınlarla kıyaslayınca öyleydi. Onların dünyalarını yavaş

yavaş anlamaya başlamıştı fakat onların Tang'ın dünyası hakkında hiçbir fikirleri yoktu. Ülkesindeki insanların ne kadar aç olduğunu anlamıyorlar ve asla da tam olarak anlayamayacaklardı. Bu onların hatası ya da başarısızlığı değildi, durum buydu. Hepsi bu. Ve o, Victor Tang onlarla birlikte olup onlardan biri olmayan bu genç adam hepsiyle aynı kafeteryada yemek yemekten, kot giymekten, kazak giymekten, beyzbol şapkası takmaktan, mangalda domuz kaburgası pişirmekten, dörtlü geri ve hızlı topun ne olduğunu biliyor olmaktan nefret ediyordu. Zaten buraya ait değildi, istese de asla ait olamayacaktı. O burada yalnızca bir misafirdi ve diğerlerinin dünyasına aitti. O açlığı, umutsuzluğu, hırsı, azmi ve acının kapasitesini çok iyi bilirdi. Bunlar onun sahip olduğu özelliklerdi. Bu özellikler onu Harvard'a, tam da bu masaya getirmiş ve daha da ileri bir noktaya gitmesini sağlayacak olan şeylerdi. Artık hiç kimsenin onunla dalga geçip gülemeyeceği bir noktaya.

Harvard'da dört yıl kaldı. Yaşına rağmen inanılmaz yeteneği sayesinde bursu iki yılın ardından toplam iki yıl daha olmak üzere birer sene uzatılmıştı. 1989'un yaz başlarında da sona erdi. Bu sırada Pekin'deki öğrenciler demokrasi ve özgürlük adına Tiananmen Meydanı'nda gösteriler düzenliyordu. Çin hükümeti askeri yönetimi ilan ettiğinde Victor Tang otobüsle Arkansas'a gitmekteydi. Kurtuluş Ordusu yönetime geçip başkentin caddelerinde tanklar dolaşmaya başladığındaysa memleketinin diğer ucunda bulunan Los Angeles'taki bir sahilde Pasifik Okyanusu'nu izliyordu.

Orada kalabilirdi. Bundan daha kolay bir şey olamazdı. Bir iltica başvurusu, Amerikan tarzı hayat yaşayacağına dair yazılı bir belge ve Pekin sokaklarında özgürlük ve demokrasi

adına bir PLA tankı tarafından ezilmiş olduğunu belirten uydurma bir aile ile işi görülürdü. Amerika'da bulunan binlerce Çinli öğrencinin haftalar hatta aylar sonra bile yaptığı şey bu olmuş ve hepsi de gayet hoş karşılanarak kabul edilmişlerdi. Tang Los Angeles'taki California Üniversitesi'nde asistanlık yaptığı için ona elbette Harvard'da bir iş bulabilirlerdi.

Tang bu konuda biraz tereddüt etti fakat sadece iki günlüğüne.

Los Angeles profesörleriyle kampüste yaptığı görüşmeler tüm şüphelerine son vermişti. Pekin'deki olaylara gösterdikleri acıma tepkisi çok fazla kişisel adalet içeriyor, Amerika'da kalması için yaptıkları teklifler de fazlasıyla kişisel önem arz ediyordu. Resmi olaylar ya da resepsiyonlarda kendisine sürgün edilmiş biri gibi davranılmasını istemeyen Tang onu Komünizm boyun eğmemiş egzotik bir yaratık gibi hayranlık besleyerek görmelerini istiyordu. Neyse ki Amerikalıların yardımıyla, bu konuya hiç kimse bu şekilde yaklaşmadı. Tang bir kez daha süper bir sisteme hizmet eden bir örnek gibi yaşamayı arzu etmiyordu, bunu zaten yeterince uzun bir süre yapmıştı.

O geri dönmek istiyordu. Onun yeri Çin'di, bunun dışında yapacağı her şey vatanına ihanet olurdu. Kendi vakti de gelecekti. Henüz gençti. Aldığı bu Amerikan eğitimiyle kendi memleketinde kuracağı geleceği zaten Montana'daki o kahve dükkanında anlamıştı. Buna rağmen biraz daha sabretmesi gerekiyordu. Beklenmeyen koşullar, Tiananmen Meydanı'ndaki olaylar sadece birer hazırlıktı. Piyasaların panik yapması için hiçbir sebebi yoktu, aslında fırsat satın alıyorlardı. Hatta Harvard'daki profesörü bunu son derece ikna edici bir şekilde açıklamıştı. Çin pazarı 1989 yazında çöktü ve dibe resmen dibe vurdu. Ekonomik yaptırımlar. Ticari ambargolar. Sıfır

yatırım. ‘Pekin katilleri’ korkusu. Analizlerin bakış açısına göre firmaların Çin’e girmesi için bundan daha iyi bir zamanlama olamazdı.

Zira bunun sona ermeyeceğine inanmak için aptal olmak gerekiyordu. Sadece bir cahil, her şeyi en ucuza mal edenlerin eninde sonunda her şeyi üretebileceklerine inanmazdı.

Dünyanın Çin’e, Çin’in de dünyaya ihtiyacı vardı.

Bu ülkede geçirdiği dört yılın ardından Tang artık sınırsız gelecek fırsatlarının Pasifik’in Amerika kanadında yatmadığını anlamıştı.

Bunu takip eden üç yıl boyunca da bu konuda hiçbir şüphesi olmadı, hatta Çin öğrenci protestolarıyla askeri yönetimin arasında felç olup kıpırdayamayacak hale geldiğinde bile. Ülkede inanılmaz bir ağırlık vardı. Tüm yabancı yatırımlar iptal edilmiş ya da askıya alınmış ve yeni ekonomik reformların uygulanması konusunda bir karar ortaya çıkmıştı. Merkez görevlileri protestocuları ve liderlerini bulup avlıyor, yüzlercesi işçi kamplarında ya da hapishanelerde kaybolup gidiyordu. Öğrencilerin isyanına açık şekilde sempati gösteren herkes partiden atılmıştı. Komünist Parti’nin liberal ve tutucu bölümleri Pekin ve Çin’in geleceği için savaşıyor ama bu güç oyunlarının getireceği sonuçları hiç kimse net bir şekilde göremiyordu. Partinin yeni başkanı Jiang Zemin bir yenilikçi miydi yoksa sosyalist ekonomiye geri mi dönmek istiyordu? Deng Xiaoping hangi taraftaydı? Bu ihtiyar adam hâlâ hangi fikre sahipti? Ülke parçalanmış, partinin en alt kademelerine ve il yönetimlerine kadar inen bir sakatlık başlamıştı. Hiç kimsenin bir karar vermeye cesareti yoktu zira bu karmaşa sona erdiğinde insanlar bu siyasi bölünmenin yanlış tarafındaymış gibi görünmek istemiyordu.

Tang tüm bunlara geçici bir ilgi gösteriyordu. Chengdu’da ekonomik gelişim için hizmet veren bir çeşit bölümde çalışıyor ama gerçekte yapacak hiçbir işi olmadığından tüm vaktini ağını genişletip planlarını yaymak için kullanıyordu. Ona göre siyasi reformun devamı an meselesiydi. Amerika’da öğrendiği kadarıyla ekonomide, uzun dönemde hiç kimsenin direnemeyeceği bir mantık vardı ve bu da ülkesi için çok ileri bir açılmayı getirecekti.

1992 baharında Deng Xiaoping ailesi ile birlikte Çin’in güneyine seyahate çıkmıştı. Shenzhen’de yaptığı konuşmada daha fazla ekonomik reform mesajı vermişti ki bu da Tang’ın beklediği – ve görünüşe bakılırsa tüm ülkenin de beklediği – işaretti. O yaz Sichuan yerel hükümetini kendisini Özel Shenzhen Ekonomik Bölgesi’ne göndermeleri ve yabancı yatırımcılarla iletişim kurup yatırım fırsatları yakalaması için ikna etti. Onların adına birkaç firma açıp, bir ayakkabı fabrikası, bir plastik çatal-bıçak fabrikası, bir Noel süslemeleri fabrikası kurdu ve kendisine de bir iş sahası ayarlayıp inşaata başladı. Tang Çin’i dünyanın fabrikası olarak görüyor ve yavaş yavaş ilerleyeceğini düşünüyordu.

Kreutzer Sonat’ının sonuna gelinmişti ve Tang şoföründen Beethoven’ın Keman Konçertosunu koymasını istedi. İlk bölümü dinleyecek kadar zamanı olacaktı.

Bir kazanın yanından geçtiler. Birkaç polis arabalara el sallayarak ilerlemelerini söylüyordu. Sağ tarafta önünde motosiklet olan parçalanmış bir minibüs vardı ve tam yanında da Tang üzeri bezle örtülmüş birini gördü. Mercedes nazik bir şekilde yeniden hareketlendi ve tam yirmi dakika sonra Cathay Ağır Metal’in kapısından içeri girdi. Tang konçerto-

nun ilk bölümü bitene dek, yaklaşık bir buçuk dakika daha arabada kaldı ve fabrika alanını inceledi. Üç bacadan kalın, beyaz dumanlar yükseliyor, arazinin önünde üç konteynere mal yükleniyordu. Onun ilerisindeyse iki büyük kamyon taze çelik getirmekteydi. Makineler kapasitelerinin tam sınırında çalışıyor, buna rağmen fabrika yeterince üretim yapmayı ucu ucuna başarıyordu. İkinci bir fabrika kurmak için mükemmel bir zamandı. Tang daha önceden Çin'deki araba endüstrisiyle ilgili bir patlama yaşanacağını tahmin etmişti. Gerçi ticaretine hızla büyüyen ayakkabı bağcığı işiyle başlamıştı ama Owenlar'ın da yardımı, tecrübeleri ve büyük Amerikan firmalarıyla olan bağlantıları sayesinde şimdi yaptığı bu otomotiv işi son üç yılda tam bir altın madenine dönüşmüştü. Ve bu daha başlangıçtı. En iyi yıllar henüz önlerinde yatıyordu. Zira Çin dünyanın en büyük araba pazarı olma yönünde hızla ilerlemekteydi. Amerikalı da olsa Çinli de olsa, görünüşe bakılırsa herkes kendi arabasına sahip olmayı hayal ediyordu. Tang de bundan kâr sağlıyordu ve hiç kimsenin bunu elinden almasına izin vermeyecekti. Ne pahasına olursa olsun.

Polis şefi ve cinayet büro amirinin limuzinleri çoktan ofis binasının önüne park edilmişti. İkisi de Tang'ın eski tanıdıklarıydı. Shenzhen gibi bir şehirde bir iş adamının en önemli parti üyelerini ve polisi yanına çekmesi şarttı. Tang de bu işin icabına bakmıştı. Polis şefine bir daire, cinayet büro amirine de bir BMW vermişti. Bu adamları sık sık genelevlere götürür ve onlara cömert hediyeler verirdi, buna rağmen çürük memurlara karşı oluşabilecek bir temizleme kampanyası olursa diye, elinde onların kariyerine son vermeye yetecek kadar da koz bulundururdu.

Bunu onlara hatırlatmasına zaten gerek kalmıyordu.

Cathay Ağır Metal fabrikası Shenzhen'in kuzeybatısındaki sanayi bölgesinde ve havaalanına oldukça yakın bir mesafede bulunuyordu. Zhang de son anda müsait olan yazısız polis araçlarından birine binmişti. Bu eski VW Passat'ın koltukları ve süspansiyonları o denli yıpranmıştı ki yoldaki her kasis sırtına bir ağırlık saplanmasına neden oluyordu. Zhang'ın ziyaret ettiği pek çok imalat fabrikası gibi, burası da bir kaleyi andırıyordu. Etrafı yüksek metal çitlerle çevriliydi ve ön tarafta etrafı gözetleyen güvenlik elemanları vardı. Bu genç adamlar üzerlerine oturan üniformalar giymiş ve büyük bir dikkatle çevreye bakıp önlerinden geçen her aracı selamlıyor ve gördükleri tüm yabancıları şüpheli bakışlarla süzüyorlardı. Zhang fabrika alanının etrafında bir kez yavaşça döndü. Burası bir mahalle kadar yer kaplıyordu. Bir ofis binası ve birkaç hol, arkalarında da dörtlü gruplar halinde işçiler gördü. Girişin hemen yanında üç büyük Çin ve iki büyük Amerikan bayrağı rüzgarda dalgalanıyordu.

Ofis binasının park alanında bekleyen siyah limuzinlerden bir tanesi Mercedes'ti. Diğer iki arabayı plakalarından tanıdı. Bunlar karakol amirliğine aitti. Daha sonra Mercedes'in kime ait olduğunu ve bu resmi araçları kimin sipariş ettiğini sorgulamak için numaraları not etti. Bu sabahki toplantılarında

Zhang herhangi bir iş arkadaşının Cathay Ağır Metal'i ziyaret edeceğinden söz ettiğini anımsamıyordu.

Fabrikanın tam karşısında işçilerin vardiyalarından sonra ya da hafta sonları buluşup bir araya gelebilecekleri dükkan, çayhane ve lokantalarla dolu birkaç cadde vardı. Zhang bir Sichuan lokantası aradı. O bölgeden gelen göçmen işçiler burada toplanmıştı ve ona burada ne aradığı ya da nereden geldiği sorulmadan, konuşmalarından bir şeyler yakalayabilirdi. Zira Sichuanlı olması onların kendisini kabul etmesi için yeterli bir sebep olacaktı.

Şanslıydı çünkü iki sokak ötede 'Eski Sichuan' tabelasını gördü. Girişin üzerinde yer alan neon ışıklı tabela, Shenzhen'in en iyi sıcak yemeklerini vaat ediyordu. Lokanta harabe gibiydi, önündeki kırmızı halı eskimiş ve her yerine yağ ve yemek lekeleri bulaşmıştı. Arka duvardaki akvaryumda bulunan yarı ölü balıklar bir yukarı, bir aşağı hareket edip duruyordu. Ama içerisi doluydu. *Yemekler iyi olmalı* diye düşündü Zhang ve sanki tanıdık birini arıyormuş gibi etrafa bakınarak ağır adımlarla içeri girdi. Yanına oturmak istediği birini görmedi. Kapının önünde plastik tabureli bir düzine masa vardı ve bu sığa rağmen onlar bile kapılmıştı.

Masanın birinde üzerlerinde Cathay Ağır Metal yazan gril tulumlu bir grup adam yüksek sesle kendi aralarında sohbet ediyordu. Zhang hemen yanlarına bir tabure çekip onlardan bir sigara istedi ve yemeği tavsiye edip etmeyeceklerini, Chongqing'deki kadar iyi olup olmadığını sordu. Ayrıca kendi şivesiyle konuşulduğunu duymanın onu çok mutlu ettiğini de söyledi ve adamlar onu hemen birlikte yemek yemek için masalarına davet ettiler. Hatta ona sormadan bir tabak, bir bira ve bardak siparişi bile verdiler.

Adamlar yemeklerine daha yeni başlıyordu. Masanın tam or-

tasında mis gibi kaynamış et suyu duruyordu. Etrafında içinde birkaç malzeme olan tabaklar diziliydi. Şitake ve istiridye mantarları, su teresi, karnabahar, fasulye, nilüfer kökü, tofu, tavuk, tütülenmiş domuz pastırması, ince et dilimleri ve domuz böbreği di bunlar. Tüm bu manzara Zhang'de sıla hasreti uyandırmıştı. Yirmi yılı aşkın bir süredir Shenzhen'de yaşamasına rağmen, bu şehri kalbinin içine alabilmiş değildi. Bir insan bu kadar hızla değişen bir yere nasıl tanıdık kalabilir ve yerli halkı bile birkaç sene sonra burayı tanıyamaz hale gelirdi ki? Bu yeni gelişmeler, inşa edilen yeni binalardan çok uzun süre önce planlanmış olmalıydı, yani biri bir yerlerde her yeni binayı planlamıştı belli ki. Birkaç yıl aralıkla sürekli köklerinden koparılan birinin buraya kök salmasını nasıl beklerdiniz? Zhang güneyli Çinlilerin koşturmalarından, orada, burada, şurada iş yapmalarından da hiç hoşlanmazdı. Chengdu'daki o ağır ve sakinleştirici atmosferi çok özliyordu. Mei, kocası emekli olduğunda yeniden kendi topraklarına yerleşeceklerine dair ona durmadan söz verirdi.

Şu an çevresindeki adamların da aynı şekilde hissettikleri çok belliydi. Ona ne kadar çok sıla hasreti çektiklerinden, aralarındaki bekarlar için bir eş bulmanın ne kadar zor olduğundan, birikimleriyle Chongqing veya Chengdu'da minik bir dükkan, bir lokanta ya da çayhane açma hayallerinden söz ettiler. Aslında buraya sadece iki yıllığına gelmişler ama şu an aradan beş veya altı sene geçmişti ve görünürde bunun sonu yok gibiydi. Maaşlarıyla köydeki ailelerine destek oluyorlardı. Zhang adamların yüzlerindeki hüznü, melankoliyi, bitkinliği ve tükenmişliği görebiliyordu. Hikayelerini biliyordu. Bunlarınki de her tipik göçmen işçininki gibi, kendi yerlerini açmaya yetecek kadar paraları olmayan ve tüm bedenleri tükenip kuruyana dek çalışan, yıllar sonra artık kendilerine

yabancılaşan ailelerine ancak geri dönebilen ve aralarında ortak hiçbir şey kalmadığı için korkunç bir aidiyetsizlik içinde kıvranan işçilerin hikayeleriydi.

Zhang dinledikçe adamlar anlattı. İnsanları konuşturmak onun önemli özelliklerinden biriydi. Mei bazen ona bunu nasıl yaptığını sorardı. İnsanların normalde kendilerine saklayacakları şeyleri niçin ona anlattıklarını bilmek isterdi. Ama cevabı Zhang'ın kendisi de bilmiyordu.

Tüm yemeği neredeyse bitirip, masayı boş bira bardaklarıyla doldurduktan sonra adamlar Cathay Ağır Metal'deki işlerinden söz etmeye başladılar. Şikayetçi değillerdi. Yönetim onlara diğer fabrikalardakinden daha iyi ya da daha kötü davranmıyordu. Günde on iki saat, haftada altı gün ve bazen daha çok çalışıyor; her yıl bir hafta senelik izin kullanıyorlardı. Sekiz kişilik bir odada uyuyor ve her ay bir yuan kazanıyorlardı. Bu, akşamüzerleri bira içmek ve şimdiki gibi dışarıda yemek yemek için yeterliydi. Kalan paralarının çoğunu da Sichuan'daki ebeveynlerine ya da kardeşlerine gönderiyorlardı. Şikayet edemezlerdi. Hayat bir iş değil miydi zaten? Hem akıntıya karşı Yangtze'de kürek çeken ve zalimce angaryalarla uğraşarak çoğu sırf yorgunluktan ölüp giden babalarına kıyasla çok daha iyi durumdaydılar. Üstelik bunca çileye rağmen kazandıkları birkaç kuruşla ailelerini doğru dü-rüst besleyememişlerdi bile. İşleri ne zaman gözlerine çok zor ya da tehlikeli görünse, hep babaları akıllarına gelirdi.

“Neden tehlikeli?” diye sordu Zhang sıradan bir soruymuş edasıyla.

Onun bu naif sorusu karşısında masadaki adamlar bir kahkaha patlattı. Bira bardaklarını kaldırıp iki hafta evvel bir iş kazasında ölen Xu ve Yang'e kadeh kaldırdılar. Son birkaç ay içinde Cathay Ağır Metal'deki kazalar artmıştı. Ürünler

çok hızlı üretilmeye ve çok fazla tecrübesiz genç adam işe alınmaya başlayınca, bunun olması da kaçınılmazdı. Konuyu defalarca kez yönetime anlatmalarına rağmen, Yee gibi çok fazla şikayet eden herkesin işine son verilmişti. Bir akşamüzeri güvenlik görevlileri onu ölesiye dövmüş ve hem onu, hem de eşyalarını fabrika arazisinden atmışlardı.

İki hafta önce neredeyse bir isyan başlayacaktı. Genç bir yabancı – ki bunun Amerikalı ortak olduğunu sanıyorlardı – fabrikayı ziyaret etmiş ve işçilerden birkaçı fabrikadaki güvenlik tedbirlerinin zaafiyeti hakkında onunla konuşmak istemişti. Yönetimin tavsiyesiyle ona bir dilekçe yazıp sunmayı kararlaştırmışlardı. Fakat bir kavga çıkmış ve dilekçe yere düşmüştü. Yabancı da üzerine basınca adamlardan bazıları bunu kabalık ve aşağılanma olarak algılamış ve birden gaza gelmişlerdi. En sonunda yabancı kendisini arabasına atmış ve bir grup işçi sanki ters çevirmek ister gibi, arabayı tutup çıl-gınca sallamaya başlamıştı.

“Peki, ya güvenlik görevlileri?” diye şaşırarak sordu Zhang. “Onlar neredeydi?”

“Onlar sadece izledi ve olaylar son noktaya vardığında müdahale ettiler.”

“Neden?”

Bunu işçiler de düşünmüş ve aynı soruyu pek çok kez kendilerine sormuşlardı ama doğru dürüst bir cevap bulamamışlardı. Ama dikkatsizlik ya da fark etmeme yüzünden böyle davranılmacığından kesinlikle emindiler.

Karakola döndüğünde Zhang Mercedes’in plaka numarasını kontrol etti. Araba Tang’in şirketlerinden birine aitti, bu da Victor Tang’in fabrikada olduğunu gösteriyordu. Kayıt

ofisini de arayıp bu öğleden sonra diğer iki limuzini kimin kullandığını sordu. Hattın diğer ucundaki adamı tanımıyordu, muhtemelen geçici bir elemandı.

“Hiç kimse,” dedi tanımadığı ses kendisine.

“Emin misin?”

“Hiçbir kayıt yok.”

“O arabaları gördüğüme eminim,” dedi Zhang afallamış bir halde.

“Nerede gördünüz?”

Zhang biraz tereddüt etti. Adam bunu neden bilmek istiyordu? Hem kiminle konuşuyordu ki? “Boş ver, sanırım yanlışmış olmalıyım,” dedi ve telefonu kapattı.

Şüphelenilmekten nefret ediyordu.

Dedektif Şefi Luo Mingliang cinayet masasını toplantıya çağırıldı. Luo eskiden Zhang’e çok iyi davranırdı, birlikte birkaç güç davayı çözmüşlerdi ve Zhang adamın son derece keskin ve sert bir araştırmacı olduğunu görüp ona hayranlık beslemişti. Bunun haricinde her ikisi de Çin atasözleri ve vecizelerini tutkuyla paylaşır, birlikte sıkça yemeğe çıkar ve ağır kelime yapıları ve fiil çekimleriyle biri pes edene dek birbirlerini uğraştıran cümleler bulurlardı. Luo beş yıl evvel bölüm başkanlığına terfi ettiğinden beri iş dışında birbirlerini gidecek daha az görmeye başlamışlardı. Luo artık genel sorunlarla ilgili yetkililerle ve parti ile daha çok haşır neşir oluyordu. İkisnin geçmişteki bu kolay dostluğu şimdi güvensizlik ve Zhang’in her seferinde geri çevirdiği ‘hediye’ ya da ‘minnet göstergeleri’ ile bambaşka bir şekle bürünmüştü.

Luo Mingliang iş arkadaşlarını çabucak selamladı. Belli ki çok acelesi vardı ama yine de tüm bölümün Michael Owen

cinayetindeki memnuniyet verici gelişmelerden haberdar olmasını istiyordu. Kendisi tarafından yönetilen ilk araştırmalar umut vaat eden bir ipucuna yaklaştı. Bir şüpheli bulunmuştu bile. Henan bölgesinden otuz yaşındaki Zu isimli bir işçiydi bu ve kendisi Cathay Ağır Metal'deki dökümhanede çalışıyordu. Owen kaybolmadan bir gün önce, adam fabrika kapısında onunla kavga etmişti. Konu düşük maaşlar ve fabrikadaki işçilerin güvenlik koşullarındaki eksikliklerle ilgiliydi. Amerikalı ve Zu fabrikadan beraber çıkmış hatta birkaç güvenlik görevlisi de buna tanık olmuştu. Ertesi gün Zu işe gelmemişti. Şimdi her yerde onu arıyorlardı. Luo iş arkadaşlarından şu an tek yapmaları gereken şeyin bu konuyu araştırmak olduğunu, bunun dışında hiç kimsenin kendi başına bir araştırma yapmaması gerektiğini söyledi. Eğer şansları yaver giderse bu hassas dava ertesi gün çözüme ulaşır.

Zhang herkesin nasıl da rahat bir nefes aldığını görebiliyordu.

“Zu hakkında ne biliyoruz?” diye sordu Zhang. Ses tonu birçok kişiyi ürkütmüştü.

“Henüz çok bir bilgimiz yok. Kendisi bir yıldır fabrikada çalışıyormuş. Bu öğleden sonra Cathay Ağır Metal'in İnsan Kaynakları'ndan adamın bir fotoğrafını ve tüm kişisel bilgilerini alacağız. Elimize geçer geçmez hepinize bildireceğim zaten.”

Polisler yerlerinden kalkıp masalarına döndüler. Tam odaya çıkacakken Luo, Zhang'den kendisiyle birlikte gelmesini istedi.

Adamın ofisi koridorun sonunda, önünde iki sekreterin görev yaptığı bir danışma masasının bulunduğu geniş ve aydınlık bir odaydı. Zhang içerideki yeni mobilyaları hemen

fark etti. Kırmızı bir kanep ve kolları beyaz kumaşla kaplı iki kırmızı koltuk vardı.

“Otur,” dedi Luo adama bir sigara ve çay ikram ederek. “Zhang, birbirimizi ne kadar zamandır tanıyoruz?”

Bu tanıdık ses tonu kötüye işaret, diye düşündü Zhang. *Benden ne istiyor olabilir?* “Bilmem, on beş sene olmuştur herhalde.”

“Uzun bir süre. İki kişinin birbirini tanımasına ve birbirini hakkında bir şeyler bilmesine yetecek bir süre, öyle değil mi?” diye cevapladı Luo çayını yudumlarken. “Bana şu öldürülen Amerikalının, Paul isimli bir arkadaşının arkadaşı olduğunu söylemiştin, doğru mu?”

Bu bir soru değil, bir cümleydi ve Zhang patronun niyetini anlayabilmiş değildi. Sessiz kalmasının daha iyi olacağına karar verdi.

“İyi bir dostunu kaybetmek herkese çok dokunur ve elbette kişi, katili bulmak için elinden geleni yapar. Hayır, aslında şöyle demeliydim, katil bulunana dek rahat etmez. Doğru değil mi, Zhang?”

Cümlesine devam etti, “Özellikle de arkadaşı dedektif olan biri ve bu dedektif, katil bu korkunç ve korkak hareketi sebebiyle yakalanıp doğru düzgün cezalandırılsın diye her taşın altına bakan bir dedektifse. Arkadaşlık bunu gerektirmez mi?”

Zhang adamın kendisinden beklediği şeyi yaparak dikkatle dinleyip başıyla onayladı.

“Araştırmalara dahil olup, gerekirse tek başına her ipucunu takip eden biriye. Hepimiz arkadaşlarımıza borçlu olduğumuzu biliriz. Haksız mıyım?”

Zhang bir kez daha adamı başıyla onaylayamadan Luo’nun ses tonu aniden o kadar sertleşti ki, Zhang’in aklına parti toplantıları ve oradaki bitip tükenmeyen eleştiriler geldi.

“O yüzden mi bu sabah Cathal Ağır Metal Fabrikası’ndaydın? Orada ne yapıyordun?”

“Ben... Ben...” Zhang o kadar şaşırmıştı ki, kekelemeye başladı. Her gün yaptığı araştırma görevi için neden kendisini aklamak durumunda kalıyordu acaba? Hem patronu tüm bunları nereden biliyordu? Acaba şoför mü anlatmıştı? Yoksa fabrikada onu görmüşler miydi veya Luo ondan bir şey mi saklıyordu?

Düzgün bir cevap beklemeden Luo konuşmaya devam etti. “Bana bunu bildirmemiştin. Başına buyruk hareketler tüm soruşturmayı tehlikeye atabilir. Bunu hemen kesmelisin. Beni anlıyor musun?”

“Evet,” diye cevap verdi Zhang. Midesi bulanmıştı. Şimdi değil. Sakın Lou’nun kanepesine kusma.

Bunun üzerine patronunun sesi aniden daha sıcak çıkmaya hatta dostça bir tona bürünmeye başladı. “Belki birkaç gün kendini oyalayacak daha eski bir dava üzerinde çalışmalısın?” Luo adama bakıp sigarasını içine çekti ve dumanı ağzının kenarından dışarı verdi. “Akıllı bir adam tıpkı su gibi, her kaba göre şekil alır. Şimdiki Tang hükümdarlığında bile bunu bilirler.”

“Zaferin en büyüğü kavga edilmeden alınandır,” diye cevap verdi Zhang.

“Kesinlikle doğru. Beni iyi anlamışsın,” dedi Luo. “Bu Tang hükümdarlığının sözü sanki.” Acaba başka bir vecizeyle devam etmeli mi diye merakla bir an durup düşündü.

Patronu Zhang’e net bir uyarıda bulunmamıştı. Fakat yine de bu konudan uzak durmasını öneriyordu. “Başka bir şey var mı?” diye sordu Luo konuşmanın bittiğinin altını çizerek.

“Dost olmayan ruhlara dostça yaklaşın, çünkü buna en çok

onların ihtiyacı var,” dedi Zhang bu sözleri söylediği an pişmanlık duyarak. Bu ne duruma uygun bir cümle, ne de uygun bir cevaptı. Hatta gereksiz bir provokasyondan başka bir şey değildi.

Luo bir sigara daha çıkartıp birkaç saniye sessiz kaldı. Zhang o an adamın çok fazla düşündüğünü ve bu cevaba karşı vereceği tepkiyi hesapladığını fark etti.

Luo’nun yüzünde aniden bir gülümseme belirdi. “Güzel söyledin ama bu bir Çin atasözü olamaz, Zhang. Bana olabileceğini söyleme. Belki Buda’nın sözüdür ama Çinli birine ait olmadığı kesin,” dedi adam önce yavaş ardından onu öksürtecek kadar şiddetle kahkaha atarken.

Zhang yarım saat sonra karakoldan çıkarken, sabah Cathay Ağır Metal’in önünde gördüğü iki siyah Audi limuzin ön kapının önünde park edilmiş halde duruyordu. Şoförler koltuklarında uyuyordu. Pencereyi tıklatıp bir tanesini uyandırdı.

“Ne istiyorsun?” diyerek homurdandı adam.

“Acil bir araca ihtiyacım var,” diye yalan söyledi Zhang. “Bunlardan biri boş mu?”

Şoför başını iki yana salladı. “Değil. Araç servisini ara. Bugün Ye ve Luo’yu götürüyoruz.”

“Tüm gün mü?” diye son derece umarsız bir tavırla sordu Zhang.

“Tüm gün,” dedi adam ve pencereyi kapatıp diğer yana doğru döndü.

Zhang evine doğru gitti. Bu dava hakkında düşündükçe, konu giderek daha gizemli bir hal alıyordu. Luo’yu daha önce hiç bu denli gergin ve meşgul görmemişti. Bu iş neden parti sek-

reterinin bile dahil olacağı kadar tehlikeliydi? Ya da Luo'nun Zhang'i kendi başına araştırma yapması konusunda uyaracağı kadar hassas? Uluslararası basında yer alacak haberlerden ve bunun birkaç yatırımcıyı korkutmasından çok daha fazlası olmalıydı. Bu hikayenin arkasında kesinlikle çok daha fazlası vardı.

Zhang bir sonraki adımın ne olması gerektiğini düşündü. Luo'nun talimatlarına uyup geçen yıl öldürülen şu fahişenin umutsuz dosyası üzerinde çalışabilirdi. Ama içinden bir şey, Owen davasından pat diye dışlanmasına razı olamıyordu. Polis çoktan bir adamı aramaya başlamıştı bile. Onu bulup esâs şüpheli olarak içeri tıkmaları an meselesiydi. Zhang her ne kadar bu adam için hiçbir şey yapamayacak olsa da, daha ilk aldığı uyarıda pes etmek de istemiyordu.

Michael Owen'ın dairesine kimlerin girdiğini ve ne aradıklarını merak etti. Şu an kendi evindeki buzdolabının sebzeliği altında duran sabit sürücü ve hafıza kartlarını mı acaba? Aslında daireyi kendisinin görmesi çok iyi olurdu ama şüphe uyandırmadan oraya nasıl girecekti ki? Bunu ancak Paul'ün yardımıyla yapabilirdi ve Zhang arkadaşının kendisine bu iyiliği yapacağını pek sanmıyordu. Zaten şimdiye kadar ondan çok fazla şey istemişti.

Kaybedecek vakti yoktu. Lamma'ya giden en kısa yolu seçti. Ama önce Michael Owen'ın eşyalarını sakladığı yerden almalıydı. Buzdolabında tutmaktansa, Hong Kong'da, Paul'de kalmaları daha iyiydi. Luo telefonunu dinliyor olabilir diye, ona yanlış bir ipucu vermesi de iyi olurdu. Paul'ü aradı ama arkadaşı telefonu açmadığı için çok sevindi.

“Selam Paul, ben Zhang.” Yavaş ve net bir şekilde konuşuyordu. Paul adamın mesajını aldığı anda delirmiş olduğunu

düşünecekti. “Telefonunu aldım. Sesin hiç de iyi gelmiyordu. Arkadaşının ölümünden bu denli etkilendiğini ve sağlığının iyi olmadığını öğrendiğime üzüldüm. Şu an saat neredeyse beş olmak üzere ve ben seni görmeye geliyorum. Eğer ucuz bir feribot bulabilirsem, iki ya da iki buçuk saat içinde Lam-ma’da olurum. Yarına kadar kalıp, yarın akşamüzeri de geri gelirim. Görüşmek üzere.”

Sonra da patronunu arayıp, Hong Kong’daki hasta arkadaşını ziyaret etmek için bir günlük izin istedi. Luo Mingliang ona hemen izin verdi. Adamın sesindeki rahatlama çok belli oluyordu.

Paul sanki düşün altındaymış gibi, yukarıdan bedenine doğru akan su son derece yumuşak ve sıcaktı. Henüz birkaç adım yürümesine rağmen sıırıslıkla olmuş, o da yağmura karşı direnmekten vazgeçmişti. Zaten çok küçük olan şemsiyeyi kapatıp cep telefonunu ve cüzdanını kalın bir naylon poşete sarmış ve korunmasız bir halde limanda oturmuş sabırla feribotun gelmesini bekliyordu. Zhang'in birazdan yanaşacak iki araçtan birinde olacağını tahmin ediyordu.

Hava o kadar yağıyordu ki Cheung Chau ve Lantau'nun ışıkları bir yağmur duvarının arkasında kayboluyor gibiydi. Yayaların arasından sadece çocuklar ona dikkat ediyordu. Paul'u işaret edip, fırtınayı görmezden gelerek orada oturan deli adama gülüyor ya da el sallıyorlar; Paul de onlara sıırıtarak selam veriyordu.

Zhang hızlı feribotla saat tam sekizden biraz önce geldi. Sallanan iskeleden sıırıslıkla bir halde yürüyüp, su içinde kalmış arkadaşını görünce tek kelime edemedi. Bir yandan da Sampan'a kuru ayaklarla mı ulaşsa diye düşünüyordu. Yine de Zhang'in şemsiye teklifini teşekkür ederek geri çevirdi. Dalgakırandan aşağı doğru yürüyüp postaneyi geçtiler ve içinde ölümlerini bekleyen yengeç, ıstakoz, salyangoz ve midyelerin olduğu akvaryumlarla dolu bir lokantaya girdiler. Limanı gören ve üzeri kapatılmış terasa geçtiler. Paul her ikisi

için de tatlı-acı çorba, buharda pişmiş balık ve sebze sipariş etti. Yağmur plastik çatıya gürültüyle vururken birbirlerini duymak için masada öne doğru eğilerek konuştular.

“Bıraktığım karışık mesaj için özür dilerim,” dedi Zhang sıcak bir havluyla yüzünü kuruladıktan sonra.

“Neyin vardı öyle? Ne söylediğini hiç anlamadım.”

“Üzgünüm, belki beni dinliyorlardır diye iş arkadaşlarıma yanlış bilgi vermek istedim.”

“Dinlemek mi? Ciddi misin?” diye sordu Paul.

Zhang arkadaşına Cathay Ağır Metal işçileri ve Luo ile toplantısında yaptığı her konuşmayı bir bir anlattı.

“Yine de seni izlettiğini sanmıyorum. Hem fabrikayı ziyaret etmen bir sır değilmiş ki.”

“Bu doğru ama Luo neden bana bu şekilde garip bir uyarıda bulundu? Onu daha önce hiç böyle görmemiştim.”

“Bir yabancıнын Çin’de öldürülmesinin alışılmadık bir şey olduğunu bana sen kendin söyledin.”

“O halde neden daha çok araştırmam için bana baskı yapacağı yerde, bunu bir an evvel kesmemi mi istedi?”

“Zaten ipucunu yakalamış ve elinde bir şüpheli de varmış çünkü.”

“Bu doğru zaten tam da o yüzden yaptığım şey yüzünden hiç endişelenmemesi hatta sakın olması gerekirdi.”

Paul ne diyeceğini bilemedi. Kendisi bile bu konu hakkında daha fazla şey bilmeyi isteyip istemediğinden emin değildi zaten. Michael Owen ölmüştü ve annesiyle babası için onun yapabileceği hiçbir şey yoktu. Oğullarının katili kısa sürede yakalanıp cezasını alırdı, Paul Çin polisinin bunu yapacağına inanıyordu. Christine’e bu işe daha fazla karışmayacağına ve Çin’e tekrar gitmeyeceğine dair söz vermişti, bu sözünü de tutmak istiyordu.

“Bu işe daha fazla bulaşmak istemiyorsun, öyle değil mi?” dedi Zhang sanki adamın zihnini okuyormuş gibi.

Neden ona bu kadar öfkeyle bakıyordu? “Yapabileceğim başka bir şey olduğunu sanmıyorum,” dedi Paul kendisini savunarak.

“Benimle tek bir şey için Michael Owen’ın dairesine gel.”

“Sen ciddi misin?”

Zhang başıyla onayladı.

“Anahtarım yok ki.”

“Ama annesinde var. Yarın sabah için bir ayarlama yapabiliriz.”

Paul düşünerek sandalyesine yaslandı. “Orada ne yapmak istiyorsun?” dedi uzun bir sessizlikten sonra.

“Biri orada bir şey arıyordu ve bu da o birinin direkt ya da dolaylı şekilde Michael Owen’ın cinayetiyle bir ilgisi olduğunu gösterir. Dairenin anahtarını nereden buldu? Orada aradığı şey neydi? Belki de senin ya da anne-babasının fark edemediğiniz bazı izler bırakmıştır? Yanımdaki çantada Michael’ın sabit sürücüsü ve hafıza kartları var ve hepsi şifreli ya da PIN kodlu. Onları bir yerlere yazmış olabilir veya annesiyle babası biliyordur.”

Paul derin bir iç çekti. “Ayak direyen sonunda kazanır. Bu vecize hangi hanedanlığa ait?”

“Hiçbirine. O vecize ‘ayak diremek zafer demektir’ olacak,” diye düzeltti Zhang. “Ve yüce Başkan Mao’ya aittir.”

Ertesi sabah saat onda Harbour View’in lobisinde Owen çiftiyle buluştular. Paul onlara Zhang’in bir kez daha daireye bakmak istediğini oldukça dikkatli bir şekilde anlattı. Elizabeth Owen hemen onaylamasına rağmen eşi bu konuya iti-

raz etti. Bunun için hiçbir sebep göremiyordu. Araştırmalar Shenzhen’de devam ediyordu. Cinayet Hong Kong’da değil, Çin’de gerçekleşmişti. O dairede ne bulmayı umuyorlardı ki? Fakat karısı ona direndi.

Otuz sekizinci kata son derece sessiz bir şekilde çıktılar. Elizabeth dairenin kapısını açarak Zhang ve Paul’ü çalışma odasına götürdü. Kendisi de salona geçti. Richard Owen da adamların peşinden gitmiş, çalışma odasının kapısında diki-liyordu.

“Burada neler oluyor, bir araştırma mı?” diye sordu, Zhang birkaç çekmeceyi çekip içlerini karıştırırken.

Paul yere diz çökmüş, etrafa yayılan dosyalara rastgele göz atıyordu. Ne aradığına dair hiçbir fikri yoktu.

Zhang bilgisayarı açtı. Ekranda şifre isteyen bir uyarı çıktı. Başını iki yana sallayan Richard Owen’a baktı. “Hiçbir fikrim yok.” Adam bir an düşünüp derin bir iç çekerek, “Benim adımları deneyin,” dedi.

Bilgisayar hata mesajı verdi.

“Ya da VinceLombardi. Tek kelime halinde.”

“Vince Lombardi mi?” diye şaşırarak sordu Paul.

“Bu tam Michael’a göre. O tam bir futbol hayranıdır, hatta delisidir. Wisconsin’dan Green Bay Packers takımını tutar. 1960’larda Lombardi onların en iyi koçuydu. Bir efsaneydi. Sen Amerikalısın ama Vince Lombardi’yi tanımıyor musun?”

Paul tüylerinin ürperdiğini hissetti ve bir anda o tuhaf, sıska, minik Paul Leibovitz’e dönüştüğünü hissetti. Sanki şu an New York’taki okulunun bahçesinde ya iyi koşmadığı veya iyi top atamadığı ya da tutamadığı için herhangi bir beyzbol, futbol ya da basketbol takımına seçilememiş, öylece duruyordu. Eskiden de okulundaki çocuklar tıpkı Richard Owen’ın şu anda yaptığı gibi ona acıyarak, şaşkınlıkla ve aşağılaya-

rak bakarlardı. Paul o zamandan beri spordan nefret ederdi. “Hayır,” dedi niyetlendiğinden daha da alçak bir sesle. “Hiç duymadım.”

Ekranda başka bir hata mesajı daha yanıp sönmeye başladı.

Bir anda Richard Owen’ın telefonu Frank Sinatra’nın “My Way” şarkısını çalmaya başladı. Adam sanki saatlerdir bu aramayı bekliyormuş gibi, telaşla telefonunu açtı.

“Ah, Victor. Sesini duymak ne güzel. Herhangi bir haber var mı?”

Paul dosyaları kapatıp ayağa kalktı. Zhang ise duyduğu isim karşısında şok geçirerek arkasını dönmüştü, “Victor”. Zhang, adamın söylediklerinin tek kelimesini bile anlamıyor ama Richard Owen’ın sesindeki heyecan ve kocaman açılan gözleri sıra dışı bir şey olduğunu gösteriyordu.

“Tanrım... Sen, sen emin misin... Çok hızlı... Biliyorum... Tabii ki... İnanılmaz... Buna inanamıyorum.”

Richard Owen masadaki sandalyeye kendini atıverdi. O sırada karısı da oturma odasından çalışma odasına gelmişti. Kadını gören Richard sanki az evvel torunları olduğu haberini duymuş gibi, neşeyle başını sallayıp çılgınca gülmeye başladı.

“Evet, Elizabeth şu an tam yanımda. Ona her şeyi anlatacağım... Teşekkürler... Hayır... Hiç şüphe yok... Çoktan imzalandı mı? Onun tarafından... Güzel, daha sonra arayacağım. Aradığın için çok çok teşekkür ederim... Elbette... Çok rahatladım.”

Richard Owen cep telefonunu masaya bırakıp karısına sıkıca sarıldı.

“Elizabeth. Michael’ın katilini tutuklamışlar.”

Kadın kocasının kollarından kurtularak adamın yüzüne baktı.

“Nereden biliyorsun?”

“Arayan Victor’du. Polis az evvel kendisine haber vermiş.”

“Kimmiş? Michael’ı kim öldürmüş?”

“Fabrikadan bir işçi. Shu, Su ya da Zu. Victor söyledi ama adamın adını unuttum. Michael ile kavga etmiş ve başına bir boruyla vurmuş. İki de tanık varmış. Adam sonradan kaçmış. Fakat polis dün onu tren istasyonunda yakalayıp tüm gece boyunca sorgulamış. Bu sabah itiraf etmiş.”

Paul dudaklarını sıkıca bastırmış kendisini dinleyen Zhang’e konuşulanları tercüme etti.

Elizabeth Owen doğru düzgün durmakta zorlanıyordu. Kocasının sözlerini sindirmesi biraz zaman aldı. Yanaklarından aşağı gözyaşları süzölmeye başlamıştı. Kadın hıçkırarak iki elini yüzüne götördü. Sanki katilin tutuklanması oğlunu geri getirecekmiş gibiydi.

Richard Owen çaresizce karısına bakıyordu. Ona haberi verirken tuhaf şekilde rahatlamış gibiydi hatta neredeyse sevinçten havalara uçacaktı. Ama şimdi dudakları titremeye başlamıştı. Adam çabucak kendini toparladı. Birkaç saniye sonra kendine tamamen hakim haldeydi. Zhang’e döndü, “Arkadaşlarınız muhteşem bir iş çıkardı,” dedi resmi bir ses tonuyla. “Eşimle ben size teşekkür borçluyuz.”

Paul tercüme edince Zhang de kibarca başını salladı ama Paul adamın yüz ifadesinden, aslında dinlemiyor olduğunu anlamıştı.

“Burada hâlâ yapacak bir işiniz kaldı mı? Eğer yoksa, emimim karımla biraz baş başa kalmak istediğimizi anlarsınız.”

Richard Owen onları kapıya kadar uğurladı. Adam bir an

evvel bu ikiliden kurtulmak ister gibiydi. Hoşça kal deyip sessizce asansöre bindikten sonra merkezdeki feribot terminaline gitmek için bir taksi çevirdiler.

Bir sonraki feribot eski bir araçtı. Klimalı bölümde oturmaktansa Paul güvertedeki açık kısımda oturmalarını teklif etti. Orada da nahoş bir benzin kokusu vardı ama yine de hafif esen rüzgar ve Kowloon adasıyla Hong Kong manzarası için değerdı. Basık ve bulutlu bir gündü. Mavi-gri bulutlar o kadar alçaktaydı ki Peak'i ve IFC'nin tepesiyle Çin Bankası'nın bulunduğu gökdelenin üzerini kaplamışlardı. Feribot limanın çalkalanan sularında ağır ağır hareket etti. Paul Hong Kong'un ufuk çizgisine bakarken adanın sol yakasındaki Sai Ying Pun ve Kennedy Town'un neredeyse tamamının kırk veya elli katlı binalarla dolmuş olduğunu fark etti.

Hong Kong'u arkalarında bırakıp Doğu Lamma Kanalı'nı geçerek, Lamma'ya doğru giden iki koca yük gemisinin arasından ilerlediler. Yol boyunca tek kelime bile etmemişlerdi ve Paul arkadaşının bu sessizliğini biraz garip bulmaya başlıyordu. Acaba Zhang ne düşünüyordu? Michael Owen'ın dairesindeki arayışları pek de başarılı geçmemişti ama olay zaten çözülmüşe benziyordu. Peki ama Zhang neden hâlâ bu kadar kötü görünüyordu?

“Ne düşünüyorsun, Zhang?”

Zhang arkadaşına uzun uzun baktı. Adamın gözleri çok yorgundu. “Bütün bu olanlar konusunda ne düşüneceğimi bilmiyorum. Belki sen bana yardım edebilirsin.”

“Ben mi? Nasıl?”

Uzun bir sessizlikten sonra Zhang, “Bana duyduklarına inandığını söyle ve lütfen dürüst ol,” dedi.

“Sana karşı neden dürüst olmayayım ki?”

“Çünkü buna inanmak istiyorsun.”

Paul bunu inkar edemezdi. Zira tutuklanma ve itirafla ilgili haberleri duyduğunda son derece rahatlamıştı ve bir hata yapılmış olma ihtimalini düşünmek bile istemiyordu.

“Neden doğru olmasın?”

“Tabii, bu aralar Çin’de bir işçinin patronunu öldürmüş olması duyulmamış bir şey değil,” dedi Zhang yüksek sesle düşünerek. “Fakat bir yabancıyı?”

“Ama işçiler de sana birkaç gün önce bir kavganın hatta isyanın yaşandığını anlatmışlar. Bu tetiklemiş olamaz mı?”

“Bir cinayeti mi?”

“Neden olmasın? Belki de bu Zu ya da adı her neyse o adam, fabrikadaki iş kazasında ölen adamlardan birinin akrabası falandır? Belki intikam almak istemiştir. Kim bilir?”

“Belki.”

“Hem zaten cinayeti itiraf etmiş. Bunun bir anlamı yok mu?”

Paul, Zhang’in yüzündeki şüphe ifadesini görebiliyordu. Arkadaşı bir aralar ona Çin hapishanelerindeki itirafların nasıl alındığını anlatmıştı. Karakolların bodrumunda hiç kimsenin girmesine izin verilmeyen iki oda bulunurmuş ve şüpheli kişiler bazen birkaç saat, bazense birkaç gün buralarda kaybolurlarmış. Ama bununki gibi hassas bir davada, suçsuz birini katil ilan ederler miydi? Paul bunu yapabileceklerine inanmıyordu.

“Şimdi ne olacak?”

“Zavallı herife bir savunma avukatı atanacak ve birkaç hafta ya da ay içinde mahkemesi görülecek. Ölüme mahkum edilip kısa süre sonra da vurulacak.”

“Vurulacak mı?” dedi Paul şaşkınlık içinde bağırarak ve daha kelime ağzından çıkar çıkmaz bu naifliğine pişman oldu.

“Beşka ne olacaktı ki? İşlediği cinayetin Çin’deki cezası idamdır. Unuttun mu?” Zhang bir an durdu. “Yani duydukların hakkında hiçbir şüphen yok?”

“Zhang!” diye öfkeyle bağırdı Paul. “Hiçbir fikrim yok, lanet olsun. Belki de işçi öfkelenip saldırmıştır. Belki de Michael Owen gizemli bir ticarete kalkıştığı için, bu işin arkasında Triadlar vardır. Belki de bu bir rakibinin düzenlediği suikasttır. Nereden bileyim? Benden ne istiyorsun?”

Zhang cevap vermeden önce iki derin nefes alıp verdi. “Senden tek istediğim birkaç dakika durup gözlerini kapatman ve kendi iç sesini dinlemen. Hepsi bu.”

“İç sesim bana...”

“Daha durup gözlerini kapatmadın bile,” diye sözünü kesti Zhang.

Paul sustu.

Feribot Lamma’da durdu. Sessizce araçtan inip su, meyve, sebze ve tofu ile Yung Shue Wan’da yemek yemek için piring aldılar. Sonra da Tai Peng tepesine tırmanmaya başladılar.

Paul elbette Zhang’in kendisinden ne istediğini biliyordu. İç sesle ilgili daha önce çok fazla sohbet etmişlerdi. İkisi de herkesin kendisine özel bir iç sesi olduğu konusunda hemfikir idi ama çok az insan kendi sesini dinlerdi zira günlük koşturmacada onun farkında olmak bile çok zordu. Paul genelde iç sesini duymazdan gelirdi ve bunun bedelini daima öderdi. Fakat Justin’le birlikte iç sesi de resmen ölmüş gibiydi. İçinde dipsiz bir suskunluk vardı ve çok nadir bazı fısıltılar işitse de, onları duymazdan gelirdi. Zira bu ses kendisi için kurduğu hayat düzenini bozacak gibiydi. Ve Paul bunu istemiyordu. O yürüyüşlere çıkmak, yalnız kalmak ve oğlunun tozlanan botlarını temizlemek istiyordu.

Eve gelir gelmez Zhang mutfağa girip yemek yapmaya başladı. Paul de tezgaha geçip tofuları küp şeklinde doğramaya koyuldu.

“Bağırdığım için özür dilerim,” dedi. “Ne diyeceğimi bilemiyorum. Benden çok şey istiyorsun.”

“Ben de bundan korkuyordum ama ciddiyim. Yardımına ihtiyacım var. Eğer bu işçi gerçekten katilse, o halde Michael’ın dairesine kim girdi?”

Paul yüksek sesle bir iç çekip, taze soğanları ince ince doğramaya başladı. “Yeterince uzun düşündüğümde elbette şüphe duyuyorum ama bu şüpheler beni nereye götürebilir?”

Zhang arkasını dönüp arkadaşına sorgular gibi baktı.

“Uzun yıllar önce,” diye devam etti Paul, “ailesinin tepkisinden korktuğu için benimle ilişkiye girmek istemeyen bir kadına aşkıttım. Kadın bana, ‘Ben Hong Kong’luyum ve kendime ilk önce bu bana neye mal olur? diye sorarım,’ demişti. Bu sözleri hiç unutmadım ve onları şimdi yeniden duyuyorum. Bunun bize – sana ve bana – neye mal olacağını hiç bilmiyorum ama Michael Owen’ın katili hâlâ dışarıdaysa içgüdülerim bu bedelin epey yüksek olacağını söylüyor. Ve ben bu bedeli ödemek isteyip istemediğimden emin değilim. Ne de olsa ben bir polis de değilim.”

Zhang bu cümleyi uzun uzun düşündü. Sonra da, “Seni anlıyorum. Fakat en azından şu sabit sürücüyü bir kez daha denemek için bu akşamüzeri bana bir şans verir misin? Belki şansımız yaver gider ve doğru kodu buluruz. Şüphelinin sorgulanma raporunu yarın okuyacağım. Belki de katil çoktan yakalanmıştır ve biz de zamanımızı bu gereksiz şeylerle boşuna harcıyoruzdur,” dedi.

“Tamam,” diye söz verdi Paul. Zaten sabit sürücünün içine girme olasılıkları sıfırdı.

Yemekten sonra terasta oturup çay içerek Çin daması oynadılar. Daha sonra Zhang Shenzhen'e gitmek için evden ayrıldı. Luo'ya ertesi gün işyerinde olacağını söylemişti.

O gittikten sonra tekrar yalnız kalan Paul evi temizledi, bahçeyi süpürdü ve bilgisayara ulaşmak için başka neler yapabileceğini düşündü.

Bir futbol hayranı hangi şifreyi kullanırdı? Vince Lombardi ve Green Bay Packers zaten çok fazla seçenek barındırıyor-du. Belki de Michael en sevdiği oyuncunun ismini seçmişti. Ya da doğum tarihini veya takım Süper Kupa'yı kazandığında geri dörtlüde oynayan kişinin adını. Veya yaptığı sayıların toplamını. Paul takımın internet sitesine baktı. Süper Kupa'yı tam dört kez kazanmışlardı. Şifre alanına 'Lambordi4' yazdı. Hata mesajı belirmişti. 'Lambeau,' stadın ismi? Hata mesajı. 'Bart Starr' yani 1960'lardaki geri dörtlü oyuncusu? Hayır. Paul ekrana bakıp yeniden düşündü. Kendisi tüm hesapları, şifre ve PIN kodları için 'Justin95'i kullanırdı. Bir isim ve bir yıl. Bir takım taraftarı için hangi yıl önemli olabilirdi? Takımın kuruluş yılı mı? 'GreenBayPackers1911.' *Olmuyor*, diye düşündü Paul. Hangi taraftar takımının oluşumuyla ilgilenirdi ki? Onlar için önemli olan şampiyonluklardı, yani Paul'un spordan anladığı bu kadardı. 'GreenBayPackers1967' yani takımın Süper Kupa'yı kazandığı ilk yıl. Hayır. Diğer çocukların Yankeelerden, Giantlardan ya da 49lulardan nasıl söz ettiklerini hatırladı. Taraftarlar takımın lakaplarına bayılırdı, 'Packers1967'. Yanlış. 'Packer67'. Doğru. Şifre penceresi yok oldu. Paul sanki o an bir yabancı omzuna dokunmuş gibi irkildi.

Şu an ekranda Çin Seddi'nin fotoğrafı ve üzerinde en az

iki düzine dosya vardı: Mektuplar, Fotoğraflar, Ağır Metal, Vic vs. vs.

Paul kalbinin daha hızlı atmaya başladığını hissetti. İçinden bir şey onu fareye bir kez daha dokunmaktan alıkoyuyor, sanki geçmemesi gereken görünmez bir engel varmış gibi geliyordu. Fareye bir kez daha tıkladığında bunun artık geri dönüşü olmayacaktı. Paul ellerini saçında gezdirdi. Sonunda Fotoğraflar yazılı dosyaya tıkladı ve içinden bir dizi ek dosya çıktı. Şanghay yazanına tıkladı. Seyahat fotoları veya gezi resimleri görmeyi beklerken, Paul kendisini geniş bir şantiye alanının fotoğraflarına bakarken buldu. Vinçler, kazıcılar ve büyük bir çimento aracı. Michael Owen ve ufak tefek bir Çinli, başlarına kask giymiş omuz omuza, gülümseyerek poz vermişti. Tang dosyasındaysa kendi yaşlarında uzun boylu bir adamın her seferinde kameraya biraz sert bakan resimlerini buldu. Burada bir yemekte genç bir kadınla kol kola girmiş, bir diğerinde ofisteki geniş bir masanın arkasında otururken, bir başkasında da uçağın içinde çekilmiş fotoğraflar vardı. A dosyasında Tang'ın yemekte kol kola olduğu kadının fotoğrafları dışında hiçbir şey yoktu. Bu genç, son derece çekici, oldukça baştan çıkartıcı bir gülümsemesi olan Çinli bir kadındı. Şanghay'daki resmi bir toplantıda elinde Prada çantasıyla dururken, Pekin'deki Yasak Şehir'de ve lüks bir otelin lobisinde resimleri vardı. Buradaysa pembe bir bornozla bir kahvaltılık masasında oturuyor, bir diğerinde yatakta çıplak uzanıyor ya da uyuyor, bir başkasındaysa bacakları yarı açık, tek eli vajinasında bir kanepede yatıyordu. Paul kadının yüz hatlarını daha net görebilmek için fotoğrafı büyüttü. Soluk bir teni, çıkık elmacık kemikleri ve kuzeyli kadınlara özgü oval bir yüzü vardı. Kadın gülümsüyordu ama bakışlarındaki bir

şey Paul'ü rahatsız etmişti. Adam kendisini aslında bulunmak istemediği bir dünyaya giren bir yabancı gibi hissetti. Rastgele pek çok dosyayı tıklamaya devam etti. Hepsi de farklı parolalarla güvenliğe alınmıştı. Tek açabildiği masaüstünde duran bir mektup oldu. Mektubu okudu. Bir kere, iki kere, sonra kapatıp bilgisayarı da kapattı ve bu mektubu hiç açmamış olmayı diledi.

Paul, Zhang'in bıraktığı numarayı aradı ama cep telefonu kapalıydı. Bunun üzerine evin içinde amaçsızca dolanmaya başladı. Hava iyice kararmış ve şiddetli bir fırtına çıkmıştı ki bu olası bir tayfunun habercisiydi. Hışırdayan yaprakları ve rüzgarda sallanan bambulardan gelen çatırtıları işitti. Burada yaşadığı onca zamandan beri, ortam ilk kez ona ürkütücü geldi. Şu an biriyle konuşmak, bir insan sesi duymak istiyordu. Saate baktı. Eğer acele ederse hâlâ 20:30 feribotunu yakalama şansı vardı. Gidip Wan Chai'da bir içki ya da bir kahvecide tatlı yemek için Christine ile buluşabilirdi.

Evden çıkıp yolda onu aradı ancak Christine ofisinde değildi. Hang Hau'daki evinde oğluyla beraberdi ve adamın ziyaretinden çok mutlu olurdu.

Hang Hau. Paul bunun için yeterince gücü olup olmadığını emin değildi.

15

Zhang'in bazen karakola girmekten tiksindiği günler olurdu. Dezenfektanların ağır kokusu burun deliklerine dolar ve koridorda birkaç adım attıktan sonra klimanın sabit gürültüsü kulaklarını acıttırdı. Serin hava onu üşütür ve sigara dumanı dolu bir ofiste birkaç kişiyle tıkışıp saatler geçireceği, dosyalar inceleyip insanlara telefon açacağı fikri bile midesini bulandırırır. Bu tip günlerde tıpkı bir salyangoz gibi kabuğuna çekilir, sadece mecbur kalırsa konuşur, dosya yığınlarının arkasına gizlenip ezberleyene kadar saatlerce rapor okur, yemeğe tek başına çıkar ve yemek saatini öğleden sonraya kadar uzatırır.

Bugün de öyle bir gündü. Girişteki genç adam ve kadınların sade üniformaları içindeki görüntüsü onu sanki üşümüş gibi ürpertti. *Belki de*, diye düşündü Zhang, *belki de Mei haklıydı yani artık polis güçlerini bırakıp başka bir şey yapmasının vakti gelmişti*. Hiçbir cezanın gerçek ceza olmadığına, adaletin ilişkilere göre şekillendiğini bilen hatta çalıştığı insanlara bile güvenmediğini hissedenden biri için uzun vadede polislik yapmak zaten imkansızdı. Mei her zaman onun bir polisten ziyade çok harika bir avukat olabileceğini söylerdi zira kocası bu iş için çok yumuşaktı ve ne kadar arızalı da olsalar suçlulara hep bir sempati duyar, ne kadar adice olursa olsun yaptıklarının bir açıklamasını bulmaya çalışırdı. Zhang

de karısına bu konuda itiraz etmezdi çünkü son yirmi yılda içinde az da olsa kendinden bir şeyler bulduğu bir suçlu ya da katille karşılaşmamıştı. Herkes her şeyi yapabilmeye meyilli değil miydi zaten? Her gün kaderimiz için, Karma'mız için, Tanrı'mıza bizi güç durumlara sokmadığı ve içimizdeki en yıkıcı güçlerin ortaya çıkmasına sebep olmadığı için minnettar oluyor, alçakgönüllülük sergilemiyor muyduk? Kültürel Devrim'in ardından herhalde hiçbir Çinlinin bu konuda en ufak bir şüphesi bile yoktu.

Üç lanet karabiber tanesi.

Ofiste insanlar küçük gruplar halinde bir araya gelmiş çay içip Michael Owen davası hakkında konuşuyorlardı. Zhang'in sorgu raporunun bir kopyasını istemesiyle birlikte herkes bir anda sustu. O raporu neden istemişti? Luo'ya göre dava kapanmıştı. Birkaç saat sonra itiraf da gelecekti.

Yoksa henüz imzalanmış bir itiraf yok muydu?

Hayır. Peki, o neden böyle düşünüyordu?

Düşünceleri Tang'e kaydı. Adam neden Richard Owen'a çoktan imzalı bir itiraf alındığını söylemişti? Luo ya da Ye ilk sorgudan sonra aldıklarını mı söylemişlerdi? Yoksa tam tersi miydi? Yani Tang bir itiraf olması gerektiğine karar verip Owenlar'a bunun var olduğunu söylediği için şu an Luo ve Ye de onu mu almaya çalışıyordu?

Zhang şüphelinin nerede tutulduğunu sordu.

Bodrumdaki odalardan birinde.

Kısa bir konuşmanın ardından bir iş arkadaşı ona dünkü sorgunun bir özetini de içeren ve şüpheliye ait bazı kişisel bilgilerin yer aldığı birkaç kağıt verdi.

Bu göçmen bir işçinin tipik hikayesiydi. Zu da Sichuan Bölgesi'nden, Chengdeu yakınlarındaki küçük bir köyden

gelmişti ve bir çiftçinin oğluydu. Otuz iki yaşında ve evli, bir çocuk babasıydı. Shenzhen’de sekiz yıldır yaşıyordu ve Cathay Ağır Metal dökümhanesinde çalışmaya başlayalı henüz bir yıl olmuştu. Raporda kendisinin, üç hafta evvel ölen işçinin yakın arkadaşı olduğu yazıyordu. Adam hem arkadaşının üzüntüsü, hem de fabrikadaki kötü emniyet koşullarından ötürü hiddetlenmiş ve Michael Owen’dan intikam almak istemişti. Fabrikanın yakınlarında bir yerde adamı beklemiş ve onunla konuşabilmek için bisikletiyle yolunu kesmişti. Amerikalı onun söylediklerini anlamamış ve Zu’ya bağırarak, uygunsuz el hareketleriyle cevap vermişti. Bunun üzerine Zu daha da öfkelenmiş ve bir yabancıyı kendi ülkesinde ona saygısızca davrandığını düşünmüştü. Zu bir işçi bile olsa, onurlu bir adamdı. Yoldan çekilmeyi reddedince Michael Owen onun yakasına yapışmış ve yakındaki bir kahveciden tüm bu olanları gören iki de tanık bulunmuştu. Zu kendisini savunmak için yol kenarında duran demir bir boruyu alıp Michael Owen’a birkaç kez hiddetle vurmuştu. Owen’ın kıpırdamadığını görünce de paniklemiş ve aracı cesedi sakladığı ve cinayete hırsızlık süsü vermek için paraları ve kredi kartını çaldığı yere yani Datoluing Orman Parkı’na doğru sürmüştü.

Polis demir çubuğu bulmuş ve tanıkların ifadeleriyle birlikte kayıt altına almıştı.

Raporu birkaç kez okuyan Zhang, *her şey burada*, diye düşündü, *sebepten, görgü tanığı ve cinayet silahı*. Tek eksik olan şey katilin imzasıydı. Luo kendisi imzalamışsa, buna hiç şaşmazdı doğrusu.

Cinayetin bu şekilde işlendiği nasıl oluyor da bu denli net ortaya çıkabiliyordu? Bir işçi çalıştığı fabrikanın sahibine, üstelik yabancı birine saldıracak kadar cesur olabilir miydi?

Eğer yeterince öfkeliyse bu soru sorulmaz bile, diye düşündü Zhang. Bir arkadaşın ölümü buna yeterince sebebiyet vermiş olabilirdi. Peki, yol kenarındaki demir boru? Bu da mümkündü zira Shenzhen'deki yollarda bir sürü atıl metal parçası ve çer çöp bulunurdu. Kavgaya nasıl çıkmış olabilirdi? Zu, kendisinden daha genç ve muhtemelen daha uzun ve güçlü olan Michael Owen'ı devirecek kadar kuvvetli miydi? Zhang sahneyi gözünde canlandırdı: Owen arabasından inip Çinli adamla konuşmaya gidiyor ve adam anlaşılmadığı ya kendisine bağırıldığı için sinirlenince de Michael geri dönerek arabasına gitmek için hamle yaptığında ona arkadan saldırıyordu. Bu mümkündü. Fakat Zu cesedi parka nasıl götürmüştü? Onun gibi çiftçilikten gelen insanların çok azı araba kullanmayı bilirdi, hele de Michael Owen'ın muhtemelen kullandığı bir Mercedes ya da BMW'yi. Hem onca yer varken, Zu neden Datouling Orman Parkı'nı seçmişti? Cinayeti bir soygun yüzünden gerçekleşmiş gibi göstermek için Shekou'daki yabancılar için yapılmış barlarla dolu arka sokaklar daha uygun olurdu. Otopsi raporuna göre Michael Owen'ın sol kolu birkaç yerinden kırılmış, göğsü ezilmiş ve sağ omzu parçalanmıştı. Zu bunların hepsini tek başına yapmış olabilir miydi? Yoksa bu itiraf sayesinde korunan başka ortakları da mı vardı?

Hiç kimse bu soruların cevabını aramayacaktı. Polise göre Zu itirafı imzaladığı an bu dava kapanmış olacaktı. Sonuçta Çin'deki her mahkeme adamı suçlu bulacak ve hiçbir hakim bu itirafın nasıl ortaya çıktığını sorgulamayacaktı. Ve adam eğer gerçekten bodrumda Luo ile Ye tarafından tutuluyorsa, imzasını almak an meselesiydi.

Zhang ofisindeki bu pisliğe ve iş arkadaşlarının gürültüsüne daha fazla dayanamıyordu. Dizinin ağrıdığı ve doktordan

randevu aldığıyla ilgili bir şeyler mırıldanıp arka kapıdan çıkarak binayı terk etti.

Yalnız kalıp şehirde yürüyerek düşünmek istiyordu ama iki sokak sonra bir bina şantiyesinin önünde kalakaldı. Bu şantiye iki futbol sahası büyüklüğündeydi; bir tarafında neredeyse tamamlanmış dış cepheleriyle, tepeleri gökyüzüne dek ulaşan dört gökdelen ve sağda da dört tanesinin daha iskeleti duruyordu. Zhang bu bölgeyi iyi bilirdi. Buradaki binaların birkaç sene evvel yapımına başlandığını anımsadı. O zamandan bu yana bir düzine sekiz katlı bina inşa edilmişti. Fakat hepsi geçen sene yerlerine daha modern, daha büyük ve daha yüksek apartmanlar yapılsın diye yıkılmıştı. Zhang şantiyelerden çok etkilenirdi. Onları izlemeye bayılır, bir binanın yükselmesini, büyümesini, şekillenip katlanmasını görmeyi çok severdi. İnşaat işçilerinin ayakkabı, lamba, tişört, oyuncak ve Tanrı bilir dünyanın geri kalanı için daha nelerin imal edildiği fabrikalarda çalışan işçilerin temsilcileri olduğunu düşünür ve hiç kimsenin onlara dikkat bile etmediğini bilirdi. Zhang'e göre inşaat şantiyeleri bir şehrin kalbiydiler.

Çitlerin arkasından işçileri izledi. Hepsi bronzlaşarak koyu kahve bir renk almış, üzerlerinde sadece birer şortla çalışıyor ve hava hiçbir şey yapılmayacak kadar sıcak olduğundan tişört giymeyip üstleri çıplak bir şekilde işlerini sürdürüyorlardı. Yanan güneşin altında demir çubukları, tahta çıtaları ve kapıları çekiyor; çimentoyu karıp içine kürekle kum atıyor, ter içinde kalana dek genç bedenlerine işkence çektiirdikten sonra da yorgun bir halde işlerine devam edip sessizce ama odaklanmış bir şekilde Zhang'i duygulandıran bir haysiyetle çalışıyorlardı. Bu işçilerin haftanın yedi günü, yılın elli iki haftası bir şantiyeden diğerine gidip güçleri tükenene dek gün

sonuna kadar çalıştıklarını bilen Zhang, hiç kimse tarafından fark edilmeden evlerine döndüklerinin farkındaydı. Hatta bazen daha da kötüsü oluyor ve bazıları yorgunluktan işleri çabuk bitsin diye acele edip ya da dikkatsizce davranıp düşen bir tahtanın ya da borunun altında kalarak ölüyor ya da aletlerden biri tarafından eziliyordu.

Kendisi de onlardan biri olabilirdi. Polis akademisi sınavlarını minimum notu alarak geçmişti. Fazladan yapacağı bir hatalı soru, bir küçük yanlışla o da şu an şantiyelerden birinde çalışıyor olabilirdi. En azından sınavı geçemese, planı buydu. Şu an yıpranmış bir bedenle Sichuan'a geri dönmüş olacak ve Chengdu'daki bir yolun kenarında eğilip ya bisiklet tekerleği tamir edecek ya da piyango bileti satacaktı. Tabii eğer hâlâ hayatta kalabilmişse. Zhang'ın aklına bir keresinde bir şantiyeden almak zorunda kaldığı o genç adam geldi. Genç adam gizemli koşullar yüzünden, parlak dış cepheli binanın otuz birinci katından aşağı düşmüştü. Zhang daha sonra adamın yükseklik korkusu olduğunu ve başı döndüğü için bu kadar yüksekte çalışmayı aslında reddettiğini, bunun üzerine adamı işten atmakla tehdit ettiklerini öğrenmişti. Adam da bambu iskeleye çıktığında paniklemiş ve dengesini kaybedip aşağı düşmüştü.

Zhang her gökdelenin önünden o adamı düşünerek geçirdi.

İşçileri izlerken tam olarak ne yapması gerektiğini de buldu. Çok istese bile içindeki sesi yok sayamazdı.

Tıpkı Paul gibi o da iç sesini hayatı boyunca yeteri kadar yok saymış ve bunun bedelini çok ağır ödemişti. *Ama başka seçeneğimiz yok*, diye düşündü bir taksiyi durdururken.

Zhang tedbirli bir şekilde Cathay Ağır Metal'in etrafında büyük bir daire çizdi. Ne Luo'nun ne de işyerinden başka biri-

nin planladığı şeyi öğrenmemesi gerekiyordu. Taksiye Eski Sichuan'a doğru sürmesini söyleyip birkaç sokak sonra indi. Fabrikalar o sırada öğle molası vermiş olmalıydı zira sokaklar telaşla koşturan genç erkek ve kadın işçilerle doluydu. Hepsi de ya telefon dükkanlarının önünde kuyruğa girmiş ya da ağaç gölgelerinde dinleniyordu. Zhang, Cathay Ağır Metal giysileri giymiş işçileri arayarak birkaç lokantanın önünden geçti. Eski Sichuan'ın arkasındaki bir masada dünden önceki gün kendisiyle yemeklerini paylaşan işçileri fark etti.

Acaba onları fazla hevesle mi selamlamıştı? Sesi biraz yüksek mi çıkmıştı? Tekrar ortaya çıkıp sanki eskiden beri arkadaşlarıymış gibi yine yanlarına gitmesinden şüphelenmişler miydi? Zhang bunların hiçbirini bilmiyordu ama gider gitmez bir şeyler döndüğünü hissetti. Hepsi ona karşı son derece sessiz ve mesafeli, kendisini gördükleri için onun gibi mutlu değillerdi. Cantonese yemeklerinden sıkıldığı, hepsinin aynı olduğu ve lezzetli sıcak yemeklerle ilgili yorumlarını duymazdan geldiler. Zhang'ın bu baskıcı tavrı bir şekilde kendisini de rahatsız etmişti. O da sessiz kalıp konuşulanları dinleyerek bir şeyler çıkartmayı umut etti.

Adamlar iki gün evvel iş arkadaşlarından biri tutuklandığı için öfkeliydiler, sebebini de bilmiyorlardı. Bu da yetmezmiş gibi fabrikadaki yatakhanelerini paylaştığı eşi ve altı aylık oğlu da ertesi gün orayı terk etmek zorunda kalmıştı. Yakınlardaki bir tekstil fabrikasında çalışan bir işçi kadın dostları onlara gizlice bir barınak vermişti ama o kadınla da uzun süre kalmaları mümkün değildi. Hiç kimse kadının nereye gitmesi gerektiğini bilmiyordu. Kocasını hapisteyken kadın elbette Sichuan'a geri dönmek istemiyordu.

Zhang tereddüt etti. Yardım teklif etmeli miydi? Bu daha çok şüphe mi uyandırır yoksa aynı memleketten geliyor ol-

dukları için herhangi bir şüpheye yol açmaz mıydı? Sesini yükseltip o kadınla çocuğunu şu an Shenzhen’de yaşayan, Chengdu’dan bir arkadaşının yanına aldırabileceğini ama elbette önce kadınla tanışmak istediğini söyledi. Adamlar şaşkınlık içinde Zhang’e baktılar. Cathay işçilerinden biri sanki Zhang her an fikrini değiştirecekmiş gibi, aniden ayağa kalkıp kendisini takip etmesini söyledi.

Ana yolu geçip dar arka sokaklardan birine girerek beyaz dış yüzeyi, düz bir çatısı olan küçük bir fabrikanın alanına girdiler. Zhang dikiş makinelerinin arkadan gelen monoton homurtularını duyabiliyordu. Bunun hemen arkasında işçilerin barındığı uzun, tuğladan bir bina vardı. Birinci kata çıkıp kovaların ve üzeri iç çamaşırı, çorap, tişört, pantolon, etek dolu çamaşır iplelerinin yanından geçerek koridorun sonundaki bir odaya geldiler.

Kapı aralık olduğundan çalmadan içeri girdiler.

İçerde dört tane ranza, minik bir masa ve bir köşede üst üste duran sekiz kırmızı plastik tabure vardı. Duvarlarda birkaç Çinli pop yıldızına ait posterler asılıydı. Odadaki tek pencerenin önündeysel metal bir ızgara duruyordu. Her yatağın üzerinde incecik birer minderle, doldurulmuş koca birer oyuncak ve şişkin birer plastik çanta vardı. İçerisi dayanılmaz derecede sıcaktı. Zhang hiç kimseyi görememesine rağmen, alt kattaki yataklardan birindeki perdenin arkasından gelen nefes sesini işitebiliyordu.

“Korkma Liu, benim,” dedi Zhang’i getiren adam perdeyi açarak. Kucağında bir bebekle, hoş ve genç bir kadın perdenin arkasında saklanıyordu. “Burada sana yardım edebilecek biri var.”

Kadın hiç kıpırdamadan dar ve minik gözleriyle Zhang’e baktı. “Kimsiniz?” diye sordu.

“Benim adım Zhang Lin,” diye yanıtladı Zhang.

“Ne istiyorsunuz?”

“Sana yardım etmek.”

“Neden?”

“Çünkü yardıma ihtiyacın olduğunu duydum.” Zhang bu sebebe inanmak için önünde duran kadının Budist olması gerektiğini çoktan biliyordu.

“Sen polis misin?” diye şüphelenerek sordu kadın.

Bu sorudan korkuyordu doğrusu. Yalan söylemek istemiyordu ama doğruyu söylerse hem kendisini, hem de kadını tehlikeye atmış olurdu.

“Hem de Chengdu’luyum,” diye cevap verdi sanki oralı olan birinin Shenzhen’de polis olma ihtimali yokmuş gibi bir ima ile.

Kadın hafifçe gülümsedi. “Ben de.”

“Çocuğunun ve senin birkaç günlüğüne bir yatağa ihtiyacınız olduğunu işittim.”

Kadının yüzündeki korku ifadesi anında geri geldi. “Evet, ne olmuş?”

“Chengdu’lu bir arkadaşım var. Shekou’da bir lokantası var ve lokantanın altında da garson kızları için iki tane yatak odası bulunuyor. Genelde bir boş yatağı hep olur. Hatta bir işçiye bile ihtiyacı olabilir. Onu arayabilirim.”

Kadın bebeğini dikkatle yastığın üzerine koyup yataktan çıktı. *Zu’nun karısı ne kadar minik ve narin*, diye düşündü Zhang, kadın önünde dikilirken. Kadın sanki yirmili yaşlarının başında gibi duruyordu ve gözlerinin altında koyu renk halkalar vardı. Dudakları incecik bir şekilde gerilmiş ve gözlerinde bir yabancıya güvenmek için herhangi bir sebebi olmayan bir kadının bakışları vardı.

Zhang onun niçin korktuğunu anladı. Her yıl on binler-

ce genç kadın hiçbir iz bırakmadan tek gecede kaybolur ve kendilerine iyi bir iş vaat eden yabancılar tarafından kaçırılırlardı. İyi organize olmuş çeteler onları ülke dışına çıkartarak dokunulmazlığı olan bölgelere kaçırdı ve genelde kendilerine köle gibi davranan çiftçilere satarlardı. Gazete ve televizyonlar bu tip hikayelerle doluydu. Kadın bu adamın da o çetelerden birine dahil olmadığını nereden bilecekti?

“Ne kadar süreliğine bir yerde kalmaya ihtiyacınız var?”

Kadın ifadesiz bir şekilde sanki adama inanmaya karar vermeye çalışıyormuş gibi, uzun bir süre baktı. Gözleri keşişti. Zhang kendisini çok rahatsız hissediyordu zira yalan söylemek ya da bir şeyleri gizlemekten nefret ederdi ve kandırılan kişinin bunu anında fark edeceğini düşünürdü. Ama kadın için bu güven meselesi değildi. Gözlerinden gördüğü kadarıyla zaten başka seçeneği yoktu.

Zhang soruyu tekrarladı.

“Bilmiyorum. Kocam dünden bir önceki gün tutuklandı. Ne zaman serbest bırakılacağını bilmiyorum.”

“Tutuklandı mı?” dedi Zhang elinden geldiğince şaşırmış görünmeye çalışarak. Hiç de iyi bir oyuncu değildi.

“Evet, tutuklandı. İki gün önce üç polis gelip onu aldı. Onunla konuşmak istediklerini söylediler. Konunun ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. Zaten son zamanlarda hasta olduğu için herhangi bir şey yapmış olamaz.”

“Hasta mı?” Bu söz Zhang’in ağzından o kadar hızlı ve yüksek sesle çıkmıştı ki ama kadın ya bunu fark etmedi ya da önemsemedi.

“Mide sorunları.”

“Ne zamandan beri?”

Kadın bir an düşündü. “Epey zamandır var. Hatta son birkaç gün işe bile gidemedi. Sürekli yatıyordu.”

Taksi onları Guangshen Ekspres Yolu'ndan Shekou'ya götürdü. Her geçen kilometrede trafik daha da sıkışıyor, artık çok ağır hareket ediyor ve birkaç metrede bir ani frenle duruyorlardı. Dikiz aynasındaki Mao fotoğrafı her frende bir ileri, bir geri sallanmaktaydı. Arabanın içindeki hava yapış yapıştı zira klima içerdeki havayı tekrar geri üflüyordu, pencereleri açtılar ama rüzgar bile sıcak esiyordu. Zhang göz ucuyla genç kadını ve bebeğini izledi. Çocuk sessizce pencereden dışarı bakan annesinin kucağında yarı uykudaydı. Kocasıyla ilgili sorduğu sorulara kısa cevaplar vermişti. Zhang kadın için üzülüyor ve ona baktıkça canı sıkılıyordu.

“Eskiden burada çalışıyordum,” dedi kadın ekspres yolundan çok da uzak olmayan bir fabrikayı parmağıyla işaret ederek.

“Orada ne yapıyordun?”

“Kanat boyardım.”

“Kanat mı boyardın? Nasıl kanatlarım bunlar?”

“Melek kanatları. Kilden yapılmış minik, beyaz melekler gelir ve biz de onları boyardık. Kırmızı yanaklar, mavi gözler, sarı saçlar ve altın kanatlar. Amerika'ya satılıyorlardı. Patro-numuz oradaki insanların bunları ağaçlarına astıklarını söylemişti. Bu doğru mu bilmiyorum.”

“Ve?” diye sordu Zhang.

“Ve ne?”

“Yani nasıl bir işti? Sana iyi davranırlar mıydı?”

Kadın yüzünü Zhang’e dönüp sanki adama deliymiş gibi baktı. “Ne tuhaf sorular soruyorsun.” Biraz durduktan sonra ekledi, “İyi idi. Hamile olduğumu fark ettiklerinde beni işten attılar.” Kadın yeniden arkasını dönüp pencereden dışarı bakmaya devam etti.

Zhang koltukta kayarak bacaklarını ağrıtmayacak farklı bir pozisyon bulmaya çalıştı. Kadın kocasıyla ilgili göz ardı edilemeyecek o gerekçeyi söylediğinden beri, Zhang’in tüm vücudu adeta isyan ediyordu. Dizindeki ağrı her geçen dakika artıyor, acının yavaş ve zalim bir şekilde sırtına doğru tırmandığını hissediyordu. Birkaç dakika içinde kafasına ulaşacaktı. Yıllardır düzenli bir şekilde gittiği ihtiyar Çinli fizikçi büyük bir adanmışlıkla ona tadı berbat olan bitki çayları hazırlar, bunların Zhang’e çok iyi geleceğini söylerdi ve bu sözlerinin doğruluğu şu an bir kez daha kanıtlanıyordu. Her şey her şeyle bağlantılıydı. Vücuttaki hiçbir şey ya da doktorun dediği gibi hayattaki hiçbir şey bir diğerinden izole edilerek ele alınamazdı. Mide sorunları, mide bulantısı, romatizma ağrıları, evet hatta dizler bile doğrudan ruhuna ve onu ezen yüklere bağlıydı. Fizikçinin onu bu fikre ikna etmesi çok uzun sürmemişti ama Zhang yine de bedeninin bu denli hızlı tepki vermesine çok şaşırmış ve yaşlandıkça onu ne kadar az yenebiliyor olmasına inanamamıştı.

İhtiyar adam bunun iyi bir şey olduğunu söylemişti, dedektif beden bu kadar hassas olduğu için kendisini şanslı saymalıydı. Tek yapması gereken bedeninin kendisine verdiği işaretleri görmezden gelmeyi bırakmasıydı. Zhang ise bundan pek emin değildi. Tıpkı şu anki gibi bazı günler hissiz

biri olmayı çok istiyordu. *Strese çok daha az tepki veren bir bedeni olsaydı keşke*, diye içinden geçirirdi. Dizinin ve sırtının neyi protesto ettiğini gayet iyi biliyordu. Masum bir adam zalim bir şekilde karakolun bodrumunda, kendi ölüm fermanı olan bir itirafı imzalamaya zorlanıyordu.

Taksi şoförünün yardımıyla bile olsa Zhang arkadaşının lokantasını bulmakta zorlandı. En az altı aydır buraya gelmemiştir ve cadde şu an son derece farklı görünüyordu. Eskiden bomboş bir arazi olan köşede şimdi kocaman bir süper market açılmıştı. Hemen yanında ise girişinde kuğu heykellerinin olduğu, pembe dış cepheli ve sütunlarla süslü iki bina duruyordu. Altı ay önce orada olan diğer binalar şimdi yok olmuştu.

Lokanta sahibi Zhang'ı çok sıcakkanlı bir tavırla karşıladı ama genç kadınla çocuğunu şüpheli bakışlarla süzdü. Zhang adamın onun uzak akrabası olduklarına ve birkaç günlüğüne kalacak bir yere ve mümkünse bir de işe ihtiyaç duyduklarına inanmamış olduğunu fark etti. Adam bu iyiliğin kendisine ne gibi avantaj ve dezavantajlarının olacağını hesaplıyor gibiydi. Birkaç dakika sonra adam kaz gelecek yerden tavuğun esirgenmeyeceğine ve bir polis memuruna yardım etmenin hata olmayacağına karar vermişti. Onları ikinci kata çıkarttı. Burada boş bir yatak vardı ve bebeği uyurken Zu'nun eşi de onlara mutfakta yardımcı olabilirdi.

Zhang adama teşekkür ederek yemek teklifini kibar ama ciddi bir edayla geri çevirdikten sonra birkaç gün içinde kendisiyle irtibata geçeceğine dair söz verdi.

Bu iyiliği yaptığı için vücudundaki ağrının az da olsa dinmesini ya da şiddetini azaltmasını umuyordu ama kendini kandırdığının da farkındaydı. Şu anda kendini sanki omuzlarında oturan ve kafasını durmadan bastıran biri varmış gibi hissediyordu.

Süper markete girip bir şişe su ile bir paket aspirin alarak kaldırımdaki bir metre boyunda plastik bir bira şişesinin gölgesine oturdu ve yapabileceği şeylerin listesini düşünmeye başladı.

Aklında o kadar çok şey vardı ki, odaklanmakta güçlük çekiyordu. İlerlemek için Michael Owen hakkında daha fazla bilgi edinmeliydi. Ona kim yardım edebilirdi? Kim Michael Owen'ın Shenzhen'de vaktini nasıl geçirdiğini biliyor olabilirdi? Adam daima Hong Kong'dan günübirlik mi gelir yoksa gece orada mı kalırdı? Şehirde herhangi bir arkadaşı ya da tanıdığı var mıydı? Zhang nereden başlayacağını bilmiyordu. Belki Owen'ın anne ve babası bir şeyler biliyordu ama onlar da en iyi ihtimalle sadece Paul ile konuşurdu, kendisiyle değil. Adamın bilgisayarında Shenzhen'deki bağlantılarına ait ipuçları olmalıydı ama Zhang zaten bunun için çoktan Paul'den yardım istemiş, arkadaşısıya ona henüz geri dönmemişti. Onu bir kez daha arayıp sormak da istemiyordu. Bunun sebebi gururu değil, Paul'ün bu işe daha fazla karışmak istemediğini söylemesiydi. Zhang de adamın bu fikrine saygı göstereceğine dair kendi kendine yemin etmişti ama şu an dönebileceği başka biri de yoktu.

“Bu bana neye mâl olacak?” Arkadaşının bu sözleri kulağında yankılanıyordu. Paul'ün bunu söylemesi çok garipti. Zira o bir şeyi yapmadan önce çıkar hesabı gören biri değildi, arkadaşısı genelde çok cömert bir adamdı. Ama Zhang'ın onu bu işin sorumluluğu altında tutması yüzünden kendisini fazlasıyla baskı altında hissetmiş olmalıydı. Hem zaten soru yeterince adildi. Michael Owen'ın katilini tek başlarına bulma ihtimali çok düşüktü; hem gerçek katile dair bir ipucu bulsalar bile, bunu mahkemeden önce sonuçlandıramazlardı. Şurası

kesindi ki bu işin arkasında her kim varsa, Shenzhen’de epey güçlü dostlara sahipti.

Melankolisi giderek artan Zhang sinirlerini yumuşatmak için gözlerini kapatıp sakın bir şekilde meditasyon yapmaya çalıştı ama beceremedi. Gözünün önüne o genç kadın ve bebeği geliyordu. Kadının yatakta büzülmüş hali, çocuğunu kollarına almış kıvrılarak yatması, ona korku ve şüpheyle bakan gözleri bir türlü gözünün önünden gitmiyordu. Şimdi bu kadında onu bu denli duygulandıran şeyin ne olduğunu bulmuştu. Kadının gözlerindeki o korku dolu bakışlar, onun yaşındayken Zhang’e kendi bakışlarını anımsatıyordu. Ama o bir Kültür Devrim’i çocuğuydu, yıllarca çiftliklerde yaşamaya zorlanmıştı, Hu’nun ölümünü görmüş ve Mei ile Paul’e bile hiç bahsetmediği deneyimler yaşamıştı. Kadınsa yeni-çağın çocuğuydu, ikisinin arasında bir nesil ve bir sürü ekonomik reform farkı vardı. Kadın köyünü kendi isteğiyle terk etmiş ve hayatını devam ettirme kararıyla şehre taşınmıştı. Kadının gözlerindeki o tanıdık bakışları keşfetmek Zhang’in hem kafasını karıştırmış, hem de adamı çok sarsmıştı.

Zhang çalan cep telefonuyla irkildi. Yeni bir çağ, eski bir korku.

“Zhang, neredesin?”

Zhang cevap vermeden önce birkaç kez yutkundu.

Luo sesini yükseltti. “Zhang, Tanrı aşkına beni duyuyor musun?”

“Çok iyi değil. Telefonumun şarjı bitiyor. Taksi bekliyorum. Doktordan daha yeni çıktım. Dizim...”

“Katil elimizde, Zhang,” diye sözünü kesti patronu. “O iş-çiymiş. Bir saat önce itirafını imzaladı.”

Zhang adamın ne demesini beklediğini bilmiyordu. Teb-

rikler? Aferin? Yalancı? Zu değildi, onun bir mazereti var? Sen kimi kolluyorsun? Zhang'ın aklına ne herhangi bir cümle kalıbı, ne de bir Çin vecizesi geliyordu. O da hiçbir şey söylemedi.

“Az evvel ne dediğimi duydun mu?”

“Evet.”

“Zhang?” Luo'nun sesi şu an çok hırçın, neredeyse tehdit eder gibi çıkıyordu.

“Bu... bu... bu harika bir haber,” diye kekeleydi Zhang.

“Hong Kong'daki arkadaşına söyleyebilirsin. Az evvel anne ve babasına da bildirildi. Böylece dava kapanmış oldu, Zhang.”

“Öyle görünüyor,” diye cevapladı Zhang.

“Gerçek bu, Zhang.” Kısa bir sessizlikten sonra adam, “Şimdi buraya geri geliyor musun?” diye sordu.

Eğer hayır der ve karakola dönmek için bir mazeret uydurarak Luo ile iş arkadaşlarını kutlamazsa bunun bir daha geri dönüşü olmazdı. Sonra da iş araması gerekirdi. Mei'yi düşündü. Oğlunu düşündü. Evlerini, birlikte yedikleri yemekleri ve karısına yemek pişirdiğinde Mei'nin yüzünde beliren o muhteşem, nazik gülümsemeyi düşündü. Zhang'le birlikte bilgisayarın başında satranç oynayarak geçirdiği saatleri düşündü. Bu ailesine neye mal olurdu? Onlara bedel ödetmeye hakkı var mıydı? Eğer Zhang şehirdeki güçlü insanları gaza getirir ve içlerinden biri bile onu tehdit ederse, bunun bedelini ailesi öderdi. Çin'de hep böyle olmuştu ve şimdi de böyle olacaktı. Kalbinin daha hızlı atmaya başladığını hissetti. Bundan kurtulmasının herhangi bir yolu yok muydu? Şu an cep telefonundaki kırmızı düğmeye basıp, aleti sokağın sonundaki su kaynağına fırlatmaktan daha çok istediği bir şey olamazdı.

Ama bu hiçbir şeyi değiştirmezdi. Aklını başına toplamalıydı.

“Zhang?”

“Luo,” dedi titreyen bir sesle. “Luo, doktordan yeni çıktım. Dizim. Adım bile atamıyorum. Sorunumu sen de biliyorsun.” Zhang derin bir nefes alıp devam etti. “Adam sonraki birkaç gün ne kadar az hareket edersem, dizimin de o kadar iyi olacağını söyledi. En iyisi yatman olur dedi.”

şimdi sessizliğe bürünen Luo olmuştu.

Herhangi bir şeyden şüphelenmiş miydi? Zhang’ın hâlâ herhangi bir zarar verebileceğini mi hesaplıyordu yoksa başka bir şey mi düşünüyordu?

Zhang’in tek duyduğu, “Hımmm,” oldu. Pili bir kez daha bipledi. Acele etmesi gerekiyordu.

“Üç ya da dört güne iyileşeceğimden eminim. İhtiyacın olursa ara. Evdeki kanepede yatıyor olacağım zaten.”

Belki Luo’nun şüphelerini yok eden şey bu cümle oldu veya patronu Zhang’in artık bir tehdit oluşturmayacağına karar verdi, artık sebep her neyse adam, “Tamam. Geçmiş olsun,” diyerek telefonu kapattı.

Zhang telefonu titreyen ellerle cebine koymadan evvel birkaç saniye boyunca çınlayan sesini dinledi.

Gerçekten aklını başına almış mıydı?

Eğer şu an Mei yanında olsa, neyi neden yaptığını izah edecek doğru kelimeleri bulamazdı. Çünkü şu an Shekou’da tüm bar ve genelevlerin arasındaki loş bir odada genç bir kadın ve babası işlemediğı bir suç yüzünden idam edilecek minik bir bebek var diye mi? Çünkü Zhang eğer bu cinayetten sorumlu olan kişiyi bulmazsa, kendisinin de bu idamın sorumluluğunda payı olacağını bildiğı için mi? Çünkü bir Budist olarak kötü Karma’nın eninde sonunda kendisini bu-

lacağından korktuğundan mı? Çünkü daha önce de masum insanlar idam edilirken, birden çok kez başka yerlere bakmayı tercih ettiğinden mi? Çünkü üç lanet olası karabiber tanesi hâlâ rüyalarına girdiği için mi?

Hayır. Bunların hepsi fazlasıyla onurlu sebeplerdi. Zhang bir kahraman değildi. O minik, korku dolu, savunmasız ve kırılğan bir insandı. Bir seçeneği olmasını arzu eden, şu an saklanabilmeyi, başka bir yere bakabilmeyi ya da emredildiğinde “asiyi öldürün” diye bağırıp öldürememeyi isteyen bir insandı. İçinde bir şey patlayacak gibiydi. İşte her şey bu denli basit ve bu denli karmaşıktı.

Zhang, Paul’e ulaşmayı denedi. Araması sesli mesaja düşünce telefonu kapattı. Mesaj bırakmak istemiyordu. O Paul ile konuşmak, defalarca kez yeniden denemek istiyordu. Arkadaşı nerede olabilirdi? Telefonunu neden açmıyordu? Mei’yi arayıp acilen Paul’ü görmeye gitmesi gerektiğini ve en erken yarın döneceğini söylemek istedi ama telefonun şarjı bitmişti. Ailesini Paul’ün Hong Kong’daki telefonundan arayabilirdi.

Zhang bir taksi bulup şoföre kendisini mümkün olan en kısa yoldan limana götürmesini istedi. Oradan doğruca Hong Kong’a giden ekspres feribotlardan birine binebilirdi.

Şu an ona tek yardım edebilecek kişi Paul’dü.

Fırtına denizi o kadar dalgalandırıyor ki dizel motorlu *Yum Kee* çok yavaş yol alıyordu. Feribot neredeyse bomboştu ve Paul alışılmadık bir biçimde üst kattaki güvertede, pence-
renin yanına oturmuştu. Yüksek dalgalar geminin yanlarına
vurdukça araç sallanıyordu. Dalgaların beyaz köpükleri cam-
lara öyle bir hızla çarptı ki, Paul bir an için irkildi.

Tüm bunlar tayfunun habercisiydi. Haberlere dikkat etme-
mişti. Yetkililer muhtemelen çoktan bir uyarı yapmış olmalıydı.

Paul acaba tüm pencereleri kapalı mı diye merak etti ve
terasın çatısındaki olukları temizleyip temizlemediğini dü-
şündü. Evden o kadar hızlı çıkmıştı ki, cep telefonunu mutfak
tezgahının üzerinde unutmuştu.

Şu an ne yaptığının pek de farkında değildi. Yaklaşık üç
yıldır Lamma'da tek başına yaşıyordu ve yalnızlığını her
zaman önemsemişti. Sessizliği ve izole olmayı benimsemiş,
dünyasını kendi etrafında kurmuş ve elbette Justin dışında,
hiç kimseyi ya da hiçbir şeyi özlemeyeceği hissine kapıl-
mıştı. Şimdi Christine'e duyduğu bir özlem, onun sesini
duymak, yarın ya da öbür gün değil ama onu hemen şimdi
görme ihtiyacı onu hem şaşırtıyor, hem de heyecanlandırı-
yordu. Acaba kadın onun için itiraf etmek istediğinden çok
daha önemli miydi? Yoksa Michael Owen'in ölümü, fotoğ-
rafları ve bilgisayarında gördüğü o mektup mu her şeyi ka-

rıştırmış ve Paul'ü daha fazla yalnız kalmaya dayanamaz hale getirmişti?

Christine'i özlemek oğluna ihanet miydi? Tüm bu yeni deneyimlerle ne işi olacaktı? Belli ki hiçbirisi bir anda onu terk edip gitmeyecek, tıpkı önündeki cama vuran sular gibi damla damla yok olacaktı. Hepsi de birer iz ve iç karartan bir özlem bırakacaktı. Acaba hepsini durdurup sadece Justin'le olan anılarına geri dönebilir miydi?

Evinin karanlık koridorunu, üzerinde işaretler olan kapı çerçevesini, yağmurluğu ve yağmur çizmelerini düşündü. O an elinde olsa doğruca evine geri dönerdi. Sanki sözünde durmamış da oğlunu evde yalnız bırakmış gibi, kendisini suçlu hissetti. Christine ile mangolu puding yiyebilir, onu görüp sakınlaşabilirdi ama acele ederse hâlâ Lamma'ya ilk giden feribota da yetişebilirdi.

Hang Hau'ya gitmek Paul'ün umduğundan daha uzun sürdü ve metroda harcadığı zaman arttıkça, kendisini neyin içine attığını daha iyi anladı. Her yere bedel Hang Hau. Lamma'da uğraşmak için çok kalabalık olduklarından dolayı, beşli ya da altılı gruplar halinde yürüyüşe çıkanlardan bile kendisini sakınan o şimdi kendi iradesiyle birkaç bin kişinin yaşadığı uydu şehre tıpış tıpış gidiyordu işte.

Hang Hau'da Çıkış B'ye varıp Christine'in kendisini almaya söz verdiği yerde inmesi gerekiyordu. Telefonda konu son derece basit gelmişti. Ama şu anda Paul platformda öylece durmuş, bir sürü tabela arasında nereye gideceğini bilemez bir halde şaşkın şaşkın etrafına bakıyordu. Kendisini ilk kez Hong Kong metrosuna biniyormuş gibi hissetti. Solunda Chung Ming Court vardı. Hau Tak Bölgesi. Ning Garden. Çıkış A1 ve A2. Sağ tarafsa Wo Ming Court'a gidiyordu. Yuk Ming Court. La Cite Noble. Çıkış B2 ve B1.

Paul yüksek ve asla bitmek bilmeyecek gibi görünen yürüyen merdivene bindi ve turnikelerden geçerken bir an evvel Christine'i görmeyi umut etti. Ama kendisini başkalarını bekleyen yabancıların yüzüne bakarken buldu, hepsinin de gözleri üzerindeydi sanki. Bekleyen kişiler gelenlere tek tek bakıyor, kendi bekledikleri kişi görününce bir anda yüzleri aydınlanıp seviniyorlardı. Paul ise Christine'i hiçbir yerde göremiyordu.

Çekinerek çıkışa doğru yürüdü. Yağmur durmuştu. Paul plazadan dışarı çıkıp bir anda sanki görünmez bir duvara çarpmış gibi aniden duruverdi. Ardı ardına göğe kadar yükselen binalar önünde uzuyordu. Önce sola, sonra sağa baktı ama her yer aynıydı. Hong Kong'da otuz yılı aşkın bir süre yaşamasına rağmen daha evvel hiç bu kadar çok yüksek binayı yan yana görmemişti. Başını geriye doğru atıp binaların katlarını saymaya çalıştı ama yirmi beşle otuz arası bir yerde karıştırıp vazgeçti. Bu binalarda elli, belki de altmış kat olmalıydı.

Arkasını döndüğünde Christine'in hızlı ve hafif adımlarla kendisine doğru geldiğini gördü. Kadın ona gülümsediği anda Paul buraya gelmenin bir hata olmadığını fark etti. Dünyada başka hiçbir şey onu bu kadının gülümsemesi kadar rahatlatamazdı. Onu daha önce hiç bu kadar güzel görmediğini düşündü oysa kadının üzerinde sadece beyaz bir tişört ve her hareketinde bacaklarının etrafında dalgalanan hafif kumaştan yapılmış, çiçekli bir pantolon vardı. Daha Christine ağzını açamadan Paul onu kollarının arasına alıp ince ve kaslı bedenini ve yumuşak göğüslerini hissederek kendisine doğru bastırdı. Saçını okşayarak dikkatle boynundan öptü.

"Ne güzel bir merhaba," diye fısıldadı kadın kulağına. Paul kadının bedeninin kollarında gevşediğini hissedebiliyor-

du. Birkaç uzun saniye boyunca hiçbir şey söylemeden sıkıca birbirlerine sarıldılar. “Beklettiğim için üzgünüm. Josh son dakikada tam yatmadan evvel yine bana ödevini gösterdi.”

“Sorun değil.”

“Ne yapalım? Canın ne istiyor?”

Paul omuz silkti. Christine yanında olduğu sürece ne yaptıklarının hiçbir önemi yoktu. İlk randevularına çıkmış iki ergen gibi, birkaç dakika boyunca utanarak yan yana durup öylece birbirlerine baktılar.

“Tatlı yemek istiyordun, öyle değil mi?”

Paul başıyla onayladı.

“Alışveriş merkezinde çok iyi bir kafe var. Hadi, oraya gidelim.”

Başka bir yürüyen merdivene binip yukarı çıktıktan sonra iki cadde geçerek alışveriş merkezine girdiler. İçerisi insan kaynıyordu. Paul birkaç adımdan sonra durup kaşlarını çatı. Yüzünde sivilceler çıkıyormuş gibi hissetti. İstese bile burada olmaya katlanamıyordu. Dünyadaki hiçbir gülümseme için bunu yapamazdı.

Christine adamın ne hissettiğini hemen görmüştü.

“Eski Hang Hau köyü on dakika uzaklıkta. Birkaç açık hava lokantası da var. Bu havada bile olsa, oraya yürümek ister misin?”

“Elbette. Hadi, bir an evvel buradan çıkalım.”

Ana yola çıktıklarında uzakta sadece iki yaya olduğunu gördüler. Paul küçük bir parktan geçerlerken hararetle konuşan iki çift gördü.

“Bu bizim kriz parkımız,” diye açıkladı Christine adamın şaşırıldığını görünce. “Buraya fikir ayrılığı yaşayan ve tartışırken çocuklarının ya da komşularının kendilerini duymasını istemeyen çiftler gelir.”

Loş ve dar bir patikada el ele yürümeye devam ettiler. Alışık oldukları sert bir rüzgar esmeye başlayınca ikisi de durdu. Christine kendisini korumak ister gibi Paul'e sokuluverdi. Birkaç dakika sonra etrafı sıradan lokantalarla çevrili bir trafiğin ortasına düştüler. Tüm lokantaların mutfakları kaldırımdaydı. Açık ateşlerin önünde üstleri çıplak adamlar duruyor ve ellerindeki çatal ya da çubuklarla bir şeyleri çevirip döndürüyorlardı. *Yaptıkları şeyde belli ki çok iyiler,* diye düşündü Paul zira tüm lokantalar müşterilerle doluydu. Masalar rüzgarda çılgınca çarpan tentelerin altında kuruluydu ve insanlar yüksek sesle sohbet ediyordu. Hava sıcak yer fıstığı yağı, kızarmış sebze ve soya sosu kokuyordu.

Christine bir masa ve iki tabure kaptı. Paul de bir çay, bir mangolu puding ve siyah susamla doldurulmuş şekerli pirinç topları sipariş etti.

“Tong yuen,” dedi Christine gülümseyerek.

Paul kadının neye gönderme yaptığını anlamıştı. Pirinç toplarının yuvarlak şekli birlik ve beraberliği temsil ediyordu.

“Onları tatları için mi yoksa sembolik değerleri yüzünden mi sipariş ettiğime sen karar ver.”

“Denedikten sonra kararımı bildiririm.”

İkisi birden şu an oturdukları yerden son derece etkileyici, bir yandan da bilim kurgu filmlerindeki gibi gerçek dışı görünen Hang Hau'nun yüksek ve uzun binalarına baktılar.

Adamı bir süre izledikten sonra Christine başını yana eğip, “Neden onca yol tepip Hang Hau'ya geldin? Bir şey olmuş olmalı,” diye sordu.

“Bilmem,” diye çekinerek cevap verdi Paul. “Lamma'da ilk kez kendimi yalnız hissettim. Mutfakta oturmuş bambu yapraklarını hışırdatan rüzgarı dinliyordum ve...” Sustu.

“Ve beni mi özledin?” dedi kadın adamın cümlesini tamamlayarak.

“Ve seni özledim,” diye tekrar etti Paul gülümseyerek. Sesindeki ironiyi kendisi de fark etmişti.

“Bu beni çok mutlu etti,” dedi kadın.

“Ayrıca şu cinayet davasında yeni bir gelişme oldu.”

Christine dudaklarını gerip gözlerini kıstı. Başını kaldırmak oturduğu yerde dik bir pozisyon aldı.

Garson tatlılarını getirdi. Paul bir pirinç topunu ikiye bölüp, bir kaşık alarak kadına ikram etti. Christine dikkatle ağzını açtı ama gözlerini bir an bile Paul’dan ayırmıyordu. Paul bunu kadının dikkatini dağıtmak için mi yoksa onu sakinleştirmek niyetiyle mi yapıyordu, Christine hiç bilmiyordu ama işe yaramadığı kesindi. Zira hikayenin devamı olduğunun farkındaydı.

“Shenzhen polisi bir şüpheliyi tutukladı.”

Paul bir tepki bekledi ama kadın öylece duruyordu.

“Görünüşe bakılırsa adam cinayeti itiraf etmiş.”

“Ne demek ‘görünüşe bakılırsa’?”

“Zhang de emin değil. Çin’de bu tip itirafların nasıl alındığını çok iyi biliyor. Ben de Michael Owen’ın bilgisayarına baktım ve...”

“Ne yaptın?” dedi kadın sözünü keserek. “Bilgisayarı nasıl aldın?”

“Onun dairesine ilk gittiğimde Zhang’in bana söylediği bazı şeyleri almıştım. Bir tanesi bir sabit sürücü ve...”

“Suç işlediğinin farkında mısın, Paul?”

“Neden öyle diyorsun?”

“Daireden bir sabit sürücü ve Tanrı bilir başka neler aldın!”

“Bunu yapmamı bir polis dedektifi istedi.”

“Bunun hiçbir önemi yok. Yaptığın şeye hırsızlık denir.”

“Sadece ödünç aldım. Merak etme, hepsini anne ve babasına geri vereceğim.”

“Hiçbir şey olmasa bile potansiyel delilleri almış oldun,” diye kızarak devam etti Christine. “Hong Kong polisinin buna anlayış göstereceğini hiç sanmıyorum.”

“Bilmeyecekler ki.”

“Paul, kes şu bahaneleri.”

Birbirlerini tatlıyla besleyip biraz daha sakinleşene dek hiçbir şey konuşmadılar.

“Tamam,” dedi Christine her ikisinin de tabağı neredeyse boşalınca. “Sabit sürücüde ne buldun?”

“Gerçekten bilmek istiyor musun?”

“İstemesem sormazdım.”

“Çoğu belge ve dosyalar şifreliydi fakat açabildiklerim de yeterince ilginçti doğrusu.” Öne doğru eğilip fısıldadı, “Belli ki Michael Owen’ın Shenzhen’de bir kız arkadaşı varmış.”

Christine adam kendisiyle dalga geçiyor sanarak ona baktı ama sonradan ciddi olduğunu anlayıp öyle bir kahkaha patlattı ki, yan masadakiler bile dönüp onlara baktı. “Bu beni hiç şaşırtmadı. Hong Kong’da kız arkadaşı olan bir iki tip tanıyorum. Mesela eski kocam gibi.”

“Ama ailesi bu konuda hiçbir şey bilmiyordu.”

“Ya, bu çok garip. Eğer bu onu şüpheli biri yapmazsa...” Kadın gülmekten sözüne devam edemedi. Paul de bu hikayeyi ne kadar patavatsız bir şekilde anlattığını fark edip, Christine’in kahkahalarına eşlik etti.

“Kadın Şanghay’daki bir binanın şantiyesinde onunla berabermiş.”

“Bir şantiyede? Ve Şanghay’da? Şanghay’da bina şantiyesi olduğunu bilmiyordum.”

“Christine, kes şunu,” dedi Paul hafif gücenerek. Kadın tüm çabasını alaycı bir asistan gibi harcıyordu adeta.

Belki de haklıydı. Belki de Paul bu bilgiyi fazla abartmıştı.

Ama bulduğu gerçekten en sıra dışı evrak, Owen’ın geçen hafta Victor Tang’e yazmış olduğu mektuptu.

“Ayrıca ortağına yazdığı bir mektup da buldum. Mektupta Michael Owen adamı yasal yollara başvurmakla tehdit ediyordu. Sanki Tang adamı bir şekilde korkutmaya çalışmış gibi.”

“Hepsi bu mu?” diye sordu Christine.

“Evet ama mektuptan ikisinin arasında epey büyük bir anlaşmazlık olduğu belli oluyor.”

“Ne olmuş yani? İş ortakları birbirlerini öldürmeden de kavga edebilirler. Ara sıra gelip benim iş yaptığım insanlara da bir göz atmalısın. Eğer bu bir şeyi kanıtlıyorsa, benim de şimdiye kadar çoktan kodeste olmam gerekirdi.” Christine tatlısından kalan son lokmayı da kaşığına alıp Paul yüzüne doğru sallayarak ağzına attı. “O yüzden bu bana pek de şüphe uyandıran bir şey gibi gelmedi, Bay Dedektif.”

“Belki şüphe uyandırmıyor ama Michael Owen’ın Çin’de başka neler yaptığını ortaya çıkartabilecek bir şey.”

“Biri cinayeti zaten itiraf etmişken, neden bunları bilmek istiyorsun ki?”

Zhang’in şüphelerini detaylı bir şekilde yeniden kadına açıklamak için derin bir nefes aldı ama hiçbir şey söylemeden nefesini bıraktı. Zira kendine de dürüst olması gerekirse, buna hiçbir cevabı olmadığını kabul etmeliydi.

“Paul sana bu konuyla ilgili bir daha Çin’e gitmemen için yalvarmıştım,” dedi kadın ciddi ama yavaş bir ses tonuyla. “Sebebini biliyorsun. Korktuğumu biliyorsun.”

Kadın tabakları kenara itip adamın ellerini tuttu ve doğru-

ca Paul'ün gözlerinin içine baktı. “Yaşadığım şeyler yüzünden korkuyorum, Paul. Ailemin bugün bile acı çektiği şeyler yüzünden. Unutamadığım ve asla unutmak istemediğim şeyler yüzünden. Çünkü unutursam babama ve erkek kardeşime ihanet edecekmişim de katillerin yandaşı olacaktım gibi hissediyorum. Onlar bizim unutmamızı istiyor ama ben bunu asla yapmayacağım. Beni anlıyor musun?”

Elbette anlıyordu. Hem de her kelimesini. Unutmak ihanetti.

“Bana bir söz vermiştin. Bu söz hâlâ geçerli mi?”

“Evet, tabii ki,” dedi Paul. Tabağındaki son pirinç topunu da alıp ikiye böldü ve yarısını kadına verdi. Christine büyük bir gürültüyle tatlıyı yutuverdi.

Sanki tayfun yarın ya da bir sonraki gün için güç topluyormuş gibi, rüzgar hızını arttırarak esmeye başladı. Masalar bir bir boşalana ve aşçı ateşi söndürüp sandalyeleri ters çevirmeye başlayana dek tentenin altında oturmaya devam ettiler. Yüksek binaların tek tek kapanan ışıklarını izlediler ta ki karanlıkta en tepelerindeki ışıklar yanıncaya dek.

Paul ona biraz Justin'den bahsetti. Kendi başına yaptığı ve mutfak zeminine düşen ilk krepten, okulun ilk gününde akıttığı gözyaşlarından, rüyalarında cadıları ve hayaletleri gördüğü gecelerde onun başını beklediğinden söz etti. İlk kez bu konularda kendisini rahatsız hissetmeden konuşabiliyordu. Son üç yılda anılarını paylaşmak istediği hiç kimse olmamıştı ve geçmişte Christine'e bunlardan her söz ettiğinde sonrasında pişmanlık duyardı. Zihninde Justin'le geçirdiği tüm o anlar öylesine canlıydı ki sanki hepsi daha dün olmuş gibi geliyordu. Sanki oğlu her an kapıdan içeri girecek ve yeni bir krep yapmaya başlayacakmış gibiydi. Ama Paul anılarını kelime-

lere döktüğü anda hepsi final yapıyor, geçmişin birer parçası haline geliyor ve sanki her cümlede Justin biraz daha ölüyor-muş gibi oluyordu.

Bugün o hisse kapılmamıştı. Kadının anılarını paylaşabileceği doğru kişi olduğunu biliyordu. Bu ıslak ve rüzgarlı gecede, birbirlerine iyice yakınlaşmışlardı.

Çıkış B1'e ulaştıklarında son metronun da çok önce gitmiş olduğunu öğrendiler. Sokak lambasının altında, Paul'ü merkeze geri götürebilecek bir taksi duruyordu.

"Bu gece kalmak ister misin?" diye sordu Christine.

Daha kısa bir süre önce Paul bu tip bir sorunun duygusal ve zayıflık olduğunu düşünürdü. Ama şu an Mandarin Oriental Oteli'nde geçirdikleri geceyi anımsıyordu. Birden kendinden emin olamadı. Ondan kalmasını istediği için mutlu olmuştu ama Christine ne bekliyor olabilirdi?

"Bilmem," dedi.

"Bu gece kal. Başka bir şey istemiyorum."

Paul kadının düşüncelerini, sorularını, şüphe ya da korkularını bu denli net anlamasından adeta büyülendi.

"Peki, ya oğlun?" diye sordu Paul.

"O uyuyor. Yarın sen kalktığında zaten çoktan okula gitmiş olacak. Hem senden ona epeyce bahsettim."

Wo Ming Court'taki bir binanın on ikinci katına çıktılar. Christine üst katlardaki dairelerin çok pahalı olduklarını söyledi.

Dairenin tamamı Paul'ün yemek ve oturma odasının birleşiminden biraz daha genişti. Ön kapının tam arkasında minik bir mutfak, yanındaysa içinde yuvarlak bir masa, dört sandalye ve bir kanepe olan bir oda vardı. Diğer tarafta üzerinde bir DVD ile ses sistemi, en tepesinde büyük düz ekran bir TV'nin

olduğu raflar vardı. Yanında bir ütü maması ve içi çamaşır dolu bir de sepet duruyordu.

Kısa ve dar bir koridordan yürüyüp banyoyu, minik bir dolabı ve Josh'un odasını geçerek en sondaki Christine'in küçük yatak odasına geldiler. Ortadaki ikiz yatağın kenarları duvarlara değiyordu. Christine kapıyı kapatıp kollarını açarak adama, "Evindeymiş gibi davran," diye fısıldadı.

"Espri anlayışına bayılıyorum," diye fısıldayarak cevap verdi Paul.

"Banyo aynı anda sığacağımız kadar büyük değil," dedi kadın. "Önce ben gireyim mi?"

"Bir saniye sonra," dedi adam yavaşça ve kadının tişörtünü hafifçe sıyrıp, pantolonunu dikkatle çıkartarak karnından öptü. Aldığı her nefeste arzusu da artıyor, kadını yatağa çekip sevişmekten başka hiçbir şey istemiyordu. *Ama burada olmaz*, diye düşündü. Oğlu yan odada uyurken olmazdı. Yarın Lamma'ya giderlerdi. Markete gidip alışveriş yapar ve öğleden sonra kadına en sevdiği yemekleri pişirirdi. Yanına bir şişe şampanya ve çiçekler alıp evi mumla doldururdu.

"Yarın akşam Lamma'ya gelir misin?" diye fısıldadı. "Gece kalmak için?"

Kadın adamın başının ellerinin arasına alıp ona baktı, Paul kadının gözlerinden kendisinin ne düşündüğünü tam olarak anlayabildiğini görebiliyordu.

"Eğer o zamana dek fikrini değiştirmezsen."

Paul uzun süre uyuyamadı. Christine çoktan adamın kollarında uyuyakalmıştı bile. Paul tavana bakıp klimanın boğuk uğultusunu dinledi. Uykuya dalamayacak kadar kilitlenmişti. Lamma'da yaşamaya başladığından beri, geçen geceki oteli saymazsa bu kendi yatağında geçirmediği ilk geceydi. Kendi

evinin aşına olduğu o havasını özlese de, Christine'in sıcak ve yumuşak bedeninin yanında olmasını çok seviyordu. Kadının o hoş teni, o güzel kokusu ve omzundaki nefesi; bu geceyi büyülü yapan şeyler bunlardı işte.

Bir an çok susadığını hissetti ve kadının başını dikkatle yastığına koyup yataktan kalktı.

Koridordan yavaşça oturma odasına geçti. Mobilyalar ona Hong Kong'daki arkadaşlarının evlerini hatırlatmıştı. Raflarda kitaplar değil atalarının siyah-beyaz fotoğrafları ve yanlarında plastik çiçekler vardı. Bir de parlak, altın sarısı bir kedi heykeli duruyordu. Uğur ve bereket sembolü olan bu hayvan sol patisini havaya kaldırmış sallıyordu. Tam arkasında birkaç DVD yığını vardı. Siyah suni deri kanepenin üzerindeki duvarda Avrupa Alplerinden bir manzaranın olduğu poster asılıydı. Muhtemelen bir havayolundan ya da yabancı bir seyahat acentesinden alınmış olan bu posterde bir göl, kar ve masmavi bir gökyüzü vardı.

Paul'ün aklına kadının oğlu ve kendisi için bu küçük dai-reyi elde edebilmek adına uzun ve çok çalıştığı o küçük, kötü havalandırılmış, gürültülü ve tıksık tıksık ofisi geldi. Christine kendisiyle ne kadar gurur duysa azdı. Paul ona çok saygı duyuyordu.

Mutfaktaki lavabonun yanına düzgünce yerleştirilmiş kırmızı plastik yemek kabının üzerinde bir İngiliz futbol takımının logosu, yanında da yine aynı logolu bir su şişesi vardı. Birisi Josh'un okul yemeğini bir gece önceden hazırlamıştı. Bu görüntü Paul'ü o kadar duygulandırdı ki, ağlamamak için dudağını ısırdı. Gözyaşları yanaklarından süzülene dek dudağını ısırmaya devam etti. Sonunda ağzındaki kan damlaları tezgaha düştü.

Christine güçlü bir kadındı ama ikisi için yeterince güçlü

müydü? Paul evlenme teklif edebilecek kadar zor biri değil miydi? Tekrar yatak odasına döndü. *Acaba giyinsem ve evden, kadının hayatından çıkıp gitsem mi*, diye düşündü. Bunu yapmayı istemiyordu. Yatağa yatıp yine Christine'in yanına sokuldu ve kadına sarılıp birkaç dakika içinde ölü gibi derin bir uykuya daldı.

Sabahın sesleriyle uyanmıştı. Josh bir şey arıyor gibi alçak sesle küfrediyordu. Filipinli hizmetçi de çocuğun kayıp kalem kutusunun nerede olduğunu bilmiyor ve dağınıklığı yüzünden ona söyleniyordu. Christine ise oğluna durmadan sessiz olmasını ve acele etmesini söylüyordu. Belli ki işe geç kalacaktı. Taze kahve ve kızartılmış bir şeylerin kokusu burnuna geldi. Bir süre sonra sesler kesildi ve Paul bir kapının kapandığını işitti. Kısa bir süre sonra elinde bir tepsiyle Christine içeri girdi.

“Seni uyandırdık mı?”

“Hayır, çoktan uyanmıştım,” diye yalan söyledi Paul. “O tepside ne var?”

Kadın tepsiyi yatağın üzerine koydu. İçinde iki fincan kahve ile şeker, süt ve iki de kruvasan vardı.

“Büyüledin, öyle değil mi?” diye sordu kadın. Sesindeki gurur adamı heyecanlandırmıştı. “Josh kruvasana bayılır. İçinde çikolata var. Dolapta iki tane daha duruyor hem de gerçek Fransız kruvasanı!”

“Ama ben Fransız değilim ki,” dedi Paul söylediği an bu saçma cevabından pişman olarak. Kruvasandan nefret ederdi ama kadının mutluluğunu bozmak da istemiyordu.

“Josh da değil. Sevmez misin?”

“Evet, evet severim. Harika,” dedi oturarak.

Kadın yarasını şu anda, daha yeni görüyordu.

“Paul, dudağına ne yaptın?”

“Hiçbir şey. Kötü bir rüya gördüm. Uyurken ısırılmış olmalıyım. Hiç fark etmedim.”

Kadın ona endişeli bir bakış fırlattı ama yine de çok üstünde durmadı.

Şehre beraber gittiler. Paul onu ofisine bırakırken, Christine de gece Lamma’da olacağına söz verdi. Kapıda öyle tutuklu öpüştüler ki, her ikisi de günü birbirleri olmadan nasıl geçireceklerini bilemiyor gibiydi.

Paul Wan Chai’den metroya binip Queens Yolu’na gitti ve yapacağı çorba için gerekli malzemeleri aldı. Sonra da çiçekleri, mumları ve IFC alışveriş merkezinden bir şişe şampanyayı da alarak Yung Sheu Wan’dan 12:20’de kalkan feribota bindi. Güvertedeki hidrometre nem oranının 96 olduğunu gösteriyordu. Bu da asla aydınlanmayacakmış gibi görünen o aşırı sıcak günlerden biriydi. Limanın üzerindeki kül grisi bulutlar havada asılı gibi duruyordu. Su hâlâ dalgalı olmasına rağmen rüzgarın şiddeti azalmıştı. Paul tayfunun zayıflamış olmasını ya da aniden yön değiştirmesini umdu.

Yung Shue Wan’a gelince limandaki Green Cottage Cafe’de bir yer bulup oturdu ve her zamanki içeceğini yani az zencefilli, taze sıkılmış elma ve havuç suyunu sipariş edip geceyi hayal etmeye çalıştı. Ev üçü için yeterince büyük müydü? Eğer kuvvetini kaybederse Christine onu tekrar affeder miydi? Kadının ona bir zamanlar söz verdiği gibi ‘istediği kadar düşünebilecek vakti’ var mıydı?

Biraz taze tofu, mango ve köyden de su alıp iki ağır torbayla birlikte Tai Peng tepesine tırmandı.

Fırtına, bahçesini ve terasını alt üst etmişti. Yapraklar, ufak dallar, tropik çiçekler, sardunyalar ve begonvil yaprakları her

yere dağılmıştı. Rüzgar yüzünden pencerelerin eski ahşap çerçevelerinden içeri yağmur girmiş, üzerinde cep telefonunun durduğu tüm mutfak tezgahında su birikmişti. Telefonu hâlâ çalışıyor ve bilinmeyen bir numaradan gelen tam on iki cevapsız çağrı olduğunu gösteriyordu. Kim onu bu kadar çok arardı ki? Owenlar mı? Zhang mi? Arkadaşını aramak istedi ama önce mutfağı paspaslaması gerekiyordu. Ardından çiçekleri bir vazoya koyup şampanyayı da buzdolabına kaldırdı. Bulduğu tüm şamdanlara mumları da yerleştirdikten sonra evin her yerini onlarla süsledi. Yukarı çıkıp banyoyu temizledi, çarşafı değiştirdi, hem kendi odasının ve hem de Justin'inkinin tozunu aldı, oturma odasını temizledi, terası süpürdü ve patikadan gelen ayak sesleri ile tanıdık birinin kendisine bağırdığını işitene dek Zhang'i aramak tamamen aklından çıktı.

“Zhang? Tanrım, ne oldu?”

Arkadaşı acınacak bir haldeydi. Sol ayağını sürüklüyor ve yalpalayarak yürüyor sanki kalan son kuvvetini de tepeyi tırmanmak için kullanmış gibi görünüyordu. Paul arkadaşının daha evvel eklem ağrısı ya da baş ağrısı çekerken gözlerinde gördüğü o boş bakışları yine fark etti. “İçeri gel. Sana biraz çay yapayım mı? Bir şeyler yedin mi?”

“Çay iyi olur, teşekkür ederim.”

İçeri girdiler. Zhang kanepeye uzandı, Paul de biraz çay yapıp arkadaşının yanına oturdu.

“Bana neler olduğunu anlat.”

“Sanırım bir sorunum var.”

“Michael Owen mı?”

Zhang başını salladı. “Aklımdan çıkaramıyorum. Bu sabah bir kez daha Cathay Ağır Metal Fabrikası'nın oradaki lokantalardan birine gittim ve birkaç işçiyle konuştum. Zu'nun tutuklanmasından ötürü epey sinirliydiler ve adamın neden

suçlandığını da bilmiyorlardı. Daha sonra içlerinden biri beni Zu'nun karısı ve çocuğunu görmeye götürdü.”

Zhang biraz durup çayından koca bir yudum içtikten sonra arkadaşının gözünün içine baktı. “Paul, adamın bir mazereti var. Bu Zu denen adam hastaymış. Günlerdir yatıyormuş. Karısı ve çocuğu da hep başındaymış.”

“Emin misin?”

“Evet. Karısı son derece masum bir şekilde anlattı, hatta eşinin neden tutuklandığını o bile biliyordu. Yani söylediklerinden hiçbir şüphem yok.”

Paul derin bir nefes aldı, parlayan yeşil çayına baktı, sonra Zhang'e döndü ve gözlerini kapatıp odaklanmaya çalıştı. Sanki biri kendisini şiddetle sarsıyormuş gibi adeta bilincini kaybetmek üzereydi.

Uzun bir sessizliğin ardından, “Bu ne anlama geliyor?” diye Zhang'in bile duyamayacağı kadar alçak bir sesle sordu.

“Bu, katilin hâlâ serbest olduğu anlamına geliyor.”

“Başka?”

“Masum bir adamın ölüm cezasına çarptırıldığı ve idam edileceği ve bir kadının kocasını kaybedeceği anlamına geliyor. Ve tabii bir çocuğun da babasını.”

Paul'ün içinde bir his her şeyin bu kadar olmadığını söylüyordu. Daha fazla rol kesip bu işlerin kendisini ilgilendirmedığını iddia edemezdi. Bir süre hiçbir şey söylemeden çayını içti. Sonra bir soru sordu.

“Ne yapmak istiyorsun?” Neden ‘sen’ diye hitap etmişti ki? Fark etmeden mi yoksa bilerek mi böyle söylemişti? En sevdiği arkadaşından, tek dostu olan Zhang'den kendisini uzaklaştırmak mı istiyordu? Zhang bunu yaptığı için onu bir daha affeder miydi?

“Şu an pek bir şey yapamam. Senin yardımına ihtiyacım

var. Bunu söylediğim için çok üzgünüm zira daha evvel bu işe bulaşmak istemediğini belirtmiştin...”

“Ne yapabilirim?” diye sertçe sözünü kesti Paul.

“Michael Owen’ın Çin’de neyin peşinde olduğunu öğrenmem gerek. Kiminle irtibattaydı? Dostları ya da arkadaşları var mıydı? Şu an bunu öğrenmenin iki yolu geliyor aklıma: Ya bilgisayarı ya da anne ve babası. Ve benim her ikisine de ulaşma şansım yok.”

Paul kanepede daha fazla oturamadı. Ayağa kalkıp odada bir aşağı, bir yukarı yürümeye başladı. Bilgisayar ve anne ile baba. Bunlar olayı durduracak mıydı? Zhang’in bu taleplerini geri çevirebilir miydi? Michael’ın bilgisayarına zaten çoktan bakmıştı ve Owenlar’la yapacağı bir telefon görüşmesi en fazla birkaç dakikasını alırdı.

“Dün şu sabit sürücünü üzerinde çalıştım. Aslında sana anlatmak istedim ama bir türlü ulaşamadım. Şifreyi bulmak için çok uğraştım. Packer67 imiş. Yine de çok fazla şey bulamadım. Zira bilgisayar başka pek çok şifre ile korunan belgelerle dolu ve ben henüz onları kırmayı denemedim. Sadece fotoğrafların olduğu bir dosyayı açabildim. Bir de masa üstüne kaydedilmiş bir mektup buldum. Sana göstereyim.”

Paul sabit sürücü ile dizüstü bilgisayarını kapıp Zhang’in önünde duran masaya koydu ve bilgisayarı açtı. Hiçbir şey söylemeden fotoğraflara baktılar sonra da Paul mektubu açıp sesli bir şekilde, cümle cümle tercüme ederek okudu:

“Sevgili Victor,

Dün sana telefonda da söylediklerimi bu mektupla bir kez daha ifade ederek netleştirmek istiyorum. Son görüşmemiz berbattı. Bir daha bu tarz bir şeyi asla yeniden yaşamak istemem, aksi takdirde sonuçlarına katlanmak

zorunda kalacaksın. Tehditlerini son derece münasebetsiz buldum. Suçlama ve iftiralarının hiçbir kaynağı yok. Söylediğin şey son derece kırıcı ve rezildi. Hakaretlerin sadece şirketimizi değil, ailemi de kapsıyor. Eğer Amerika'da olsaydık bu yaptığın için seni dava ederdim. Senden hafta sonuna kadar bir özür bekliyorum.

Michael."

Paul göz ucuyla arkadaşına baktı. Zhang içine kapanmış, kanepede büzülmüş, gözleri etrafı tarar bir vaziyette kısılmış, dudakları gerilmişti. Eğer Paul yanılmıyorsa, arkadaşı korkuyor olmalıydı. Zhang neredeyse fısıldayarak ondan mektubu bir kez daha okumasını istedi.

"Bu ortaklar arasında sık görülen bir anlaşmazlığa pek benzemiyor, öyle değil mi? Sen ne dersin?" dedi Paul, mektubu bir kez daha okuduktan sonra.

Zhang hiçbir tepki vermedi. Onu duymamış mıydı yoksa düşüncelerinin arasında kayıp mı olmuştu? Bu kadar çok korktuğu şey neydi?

"Zhang, senin neyin var?"

Adam hâlâ tepkisizdi.

"Ne düşünüyorsun böyle?"

Sanki başka bir dünyadan yavaşça geri geliyormuş da sersemlemiş gibi, "Ben mi?" diye sordu Zhang. "Hiçbir şey. Sadece çok yoruldum. Ne diyordun?"

"Mektup iki ortağın sıradan anlaşmazlığına benzemiyor diyordum."

"Hayır, benzemiyor."

"Belki de anne, babası bu konuda bir şey biliyordur. Elizabeth Owen'ı arayayım mı?"

“Hayır,” diye sesini yükselterek ani bir çıkış yaptı Zhang.
“Şimdi olmaz. Hayır.”

“Neden ama? Demıştin ki...”

“Bizim... Bizim çok dikkatli olmamız gerekiyor.”

Paul arkadaşını yirmi yılı aşkın bir süredir tanıyordu ama daha önce bu denli korktuğunu hiç görmemişti. “Zhang, sen iyi değilsin. Bir terslik var.”

Zhang başını iki yana salladı. “Hayır Paul, hayır. Hiçbir şey yok. Sadece şu an hiçbir hata yapamayacağımızı söylemeye çalışıyorum. Anne ve babanın Victor Tang ile olan ilişkisini ve şu an onunla ne sıklıkta irtibata geçtiklerini bilmiyoruz. Eğer şu an onlara böyle bir anlaşmazlıktan söz edersen, senin bunu nasıl öğrendiğini merak edip katil yakalandığı halde neden bu kadar çok soru sorduğunu düşüneceklerdir. Tang’e de bu konudan bahsedebilirler. Adamın bizim – yani benim – hâlâ bu davanın peşinde olduğumu kesinlikle bilmesi gerek. Yoksa anında Luo’ya söyler. Sonrasında olacakları düşünmek bile istemiyorum zaten. Ayrıca...” Cümlesini bitirmedi.

“Ayrıca ne?”

“Hiçbir şey Paul, hiçbir şey.”

“Bir şey söyleyecektin.”

“Evet ama şimdi değil.”

“Neden?”

“Çünkü bu konuyla hiçbir alakası yok.”

“Ne olmuş? Yine de aklını kurcalıyor, öyle değil mi?” Paul bunu Zhang’in ona anlatacaklarını dinlemeye hazır olduğunu belirtir gibi son derece nazik bir ses tonuyla söylemişti. Fakat Zhang bu teklifi reddetti. Adam sol bacağını durmadan sallıyor ve parmaklarıyla masanın üzerine vurup duruyordu.

“Fotoğraflardaki kadını tanıyor musun? Konu onunla alakalı olabilir mi?”

“Hayır. Karaöke barlarında görebileceğin tiplerden birine benziyor.”

“Tang’le ilgili bir şey olabilir mi?”

“Neden öyle düşündün?” diye keskin bir tonda sordu Zhang. Sanki Paul’ün sorusundan hiç ama hiç hoşlanmamış gibiydi.

“Bilmem. Sadece bir his.”

“Saçma.”

“Adamın Sichuanlı olduğunu söylememiş miydin?”

“Evet, ne olmuş?”

Zhang neden bu kadar sersemlemişti? Neden ağır ağır cevap veriyordu? “Chengdulu mu?”

“Ben... Sanırım evet.”

“Bizimle yaşıt olmalı. Ellilerin başında ya da ortasında, değil mi?”

“Neden öyle düşündün?” diye tepki verdi Zhang.

“Onu bizzat tanıyor musun?”

“Neden soruyorsun?”

“Bu bir cevap değil,” dedi Paul. Zhang’in gözlerinden adamın sakladığı bir şey olduğunu ve kendisini şu an köşeye sıkışmış gibi hissettiğini görebiliyordu. Çok ileri gitmişti. Sonuçta bu bir sorgulama değildi, arkadaşına bu şekilde sorular yöneltmeye hiç hakkı yoktu. Kendilerinininki gibi bir arkadaşlık ilişkisinde dahi bazı sınırlar, tabular, hayaletler ve uyandırılmaması gereken bazı şeytanlar olabileceğini kabul etmeliydi. Zhang’e sorgusuz sualsiz zaten güveniyordu ki bu koşulsuz güven onların dostluğunun asıl temeliydi. Paul de onu bozmak istemiyordu. “Özür dilerim,” dedi.

“Önemli değil.”

“Mektup hakkında ne düşünüyorsun?”

“Zor bir soru zira yazarlar hakkında daha fazla bilgi edinebileceğimiz birileri yok şu an. Belki daha sonra.”

“Yine de Owenlar’ı arayayım mı?”

Zhang başıyla onayladı. “Tamam ama dikkatli ol. Mümkün olan en sıradan şekilde Bayan Owen’a Michael’ın Çin’deki hayatıyla ilgili birkaç soru sor. Umarım elinde bir şeyler vardır.”

Paul Elizabeth Owen’ı arayıp Shenzhen polisının soruşturmasının bittiğini, sadece işleri kolaylaştırmak adına polisin sorması gereken iki ya da üç soru kaldığını söyleyip tamamen formalite icabı olduğunu belirterek tam bir rapor yazmak için bu soruları sorduklarını anlattı ve Orta Krallık’ta bürokrasinin böyle işlediğinden söz etti.

Elizabeth’in cevapları çok da işe yarar değildi. Oğlunun Çin’deki herhangi bir arkadaşı ya da dostunu tanıımıyordu çünkü Michael kendisine belirli bir isimden hiç söz etmemişti. Sık sık geceyi Çin’de geçirdiği zamanlarda istasyonun hemen yanındaki Century Palace Oteli’nde kalırdı, kadın bir tek bunu hatırlıyordu. Otelin alt katında çok iyi bir masaj salonu vardı ve oğlu ofiste geçirdiği uzun saatlerin ardından burayı sıkça ziyaret ederdi. Bir de hoşlandığı bir bar vardı ve kadının tüm bildikleri bu kadardı. Paul ona teşekkür edip telefonu kapattı.

Paul ona ne konuştuklarını anlattıktan sonra, “Barın adı Glass. Burası bir kulüp, bir karaoke bar ve pahalı bir genelev,” dedi Zhang yorgun bir sesle. “Masaj salonunu hiç duymadım ama bu tip yerlerin çoğu genelevdir. Elimizde hâlâ pek bir şey olmasa da bunları bilmemiz de iyi oldu. Ben artık gideyim.”

“Gideyim mi? Nereye?”

“Century Otel’e.”

“Orada bir tanıdığın var mı?”

“Hayır.”

“Peki, ne yapacaksın?”

“Etrafa bakıp biri bana Michael Owen hakkında bilgi verir mi göreceğim.”

“Ne olarak? Dedektif olarak mı? Oradaki insanlara soru sormaya başladığın an dedikodusu yayılacaktır. Hem üst sınıf bir genelev varsa, sahibi de sizinle kesin temastadır.”

“Bizimle mi?”

“Polisle işte,” diye netleştirdi Paul. “Hatta içerde bir casusları bile olabilir, öyle değil mi?”

“Muhtemelen evet. Peki, senin daha iyi bir fikrin var mı?”

Paul biraz düşündü. Mutfağa gidip biraz daha su kaynattı, sonra da çaresizce kanepede yatan arkadaşının yanına yani oturma odasına geri döndü.

“Evet, daha iyi bir fikri vardı ama bunu söylemeli miydi? Sözünü tutmazsa Christine ne derdi? Onu affeder miydi? Ama bu şartlar altında Zhang’i Çin’e tek başına göndermeyi de içi el vermiyordu. Paul bir anda paralize olmuş gibi hissetti, tüm vücuduna aniden bir ağırlık çökmüş ve karar vermesini adeta engellemişti.

Justin olsa ne yapardı, ona ne yapmasını söylerdi? Paul bunu hayal etmenin tamamen delilik olduğunun farkındaydı. Oğlu yaşasa şu an on bir yaşında olacaktı ve onu asla böyle bir soru ile sıkıştırıp zor bir seçim yapmasına neden olmazdı. Yine de Justin’le konuşmayı düşünmek bile onu rahatlatmıştı. Yardıma ihtiyacı olan arkadaşına o da yardım edecekti.

“Otel,” dedi Paul alçak sesle, “şu an elimizdeki tek ipucu. Seni daha fazla tehlikeye sokmadan orada bir araştırma yap-

manın tek yolu var. Ben gideceğim, orada bir oda tutup masa-ja indikten sonra bara çıkacağım ve herkese Michael Owen’la çok iyi olduğumu söyleyeceğim. Eğer sık kaldığı bir yer-se, onu tanıyan birileri de vardır ve bana Michael hakkında bir şeyler anlatabilirler.”

“Bırak da bunu ben yapayım.”

“Sen mi? Michael Owen’ın arkadaşı mı? Bence ben daha ikna edici olurum, sence?”

“Elbette ama Christine ne olacak?”

Bir an için Paul’ün aklına kadına Shenzhen’e gideceğinden söz etmemek geldi.

“Onu daha sonra feribottan ararım.”

Zhang daha fazla itiraz edecek gibi durmuyordu. Paul yukarı çıkıp birkaç parça eşya ile pasaportunu, biraz nakit para ile kredi kartlarını da alıp tekrar aşağı indi. Şu an kendisini daha iyi hissediyordu. Sanki rahatlamış, paralize olma hissi tamamen yok olmuştu. Bir karar vermek iyi gelmişti, hayır, *bu kararı* vermek iyi gelmişti.

Arkadaşı sanki meditasyon yapıyormuş gibi gözleri kapalı bir şekilde kanepede yatıyordu.

“Zhang?”

“Evet?” dedi Paul’e bakmadan.

“Şimdi çıkıyorum. Yatağımdaki çarşafklar temiz. Dolapta yemek var. Eğer bir şeye ihtiyacın olursa Yung Shue Wan’a inmen gerekecek. Yanında Hong Kong doları var mı?”

“Çok yok.”

“Senin için tezgaha beş yüz dolar bırakırım. Otele gider gitmez de arayacağım. Century’deki telefonlar güvenli mi yoksa dinleniyor mu?”

“Herhangi bir şeyden şüphelenmedikleri sürece güvenli. Hem neden senden şüphelensinler ki?”

“Başka bir şeye ihtiyacın var mı? Aspirine? Okuyacak bir şeye?”

“Hayır.” Zhang gözlerini açtı. “Dikkatli ol. Ve teşekkür ederim. Benim için bunu yapıyor olmanın ne anlama geldiğini biliyorum.”

Paul’ün acele etmesi gerekiyordu. Uzun adımlarla köye doğru yürüdü. O kadar sıra dışı hareket ediyordu ki ot tarlalarındaki ihtiyar adam ve kadınlar şaşırarak kafalarını kaldırıp onu izlediler.

Vardığında feribot tam da kalkmak üzereydi. Tam o sırada Christine’i aradı.

“Ben Paul.”

“İster inan, ister inanma biliyorum. Daha telefonun ilk çalışından sen olduğunu anlamıştım.” Kadının sesindeki bu yumuşaklık. Paul şu an onu duymak istemiyordu.

“Christine ben çok...”

“Bu akşamla mı ilgili?”

“Evet,” dedi adam sıkılarak.

“Fikrini mi değiştirdin?”

“Hayır. Fakat az evvel Zhang Shenzhen’den buraya geldi. Yardıma ihtiyacı var. Sözde katilin karısı ve çocuğuyla tanışmış. Adamın güçlü bir mazereti varmış. Ben de bir şeyler öğrenebilmek adına şu an Çin’e gidiyorum.”

Olan olmuştu. Bir sondu bu. Hiçbir tartışma olmadı. Paul kendi sesini duyabiliyordu. Bu denli soğukkanlı konuşuyor olmasına kendisi bile şaşırmış hatta şok olmuştu. Ne bir özür dilemiş, ne kadından anlayış göstermesini istemiş ne de sözünü tutmadığı için kendisinden af dilemişti. Ona sadece olanları anlatmıştı. Bu konuda çok üzgündü ama başka çaresi de

yoktu. Verdiği karar hakkında herhangi bir tartışmayı, soruyu ya da şüpheyi kaldıracak gücü yoktu. Eğer şu an Christine ona kızıp küfretmeye başlarsa telefonu suratına kapatırdı.

Christine hiç bitmeyecekmiş gibi gelen birkaç saniye boyunca hiçbir şey söylemedi. Ona bağırıma mı başlayacaktı? Suçlamaya mı ya da ağlamaya mı?

“Şu an neredesin?” dedi sakın bir ses tonuyla.

“Hong Kong’a giden feribotta?”

“Ne zaman geliyorsun?”

“Yirmi beş dakikaya kadar.”

“Merkezdeki feribot terminalinde seni bekliyor olacağım,” dedi ve telefonu kapattı.

Kadının bu tepkisi korku ve öfkenin uğursuz bir bileşimiydi. Paul bunu ona nasıl yapardı? Zhang denen bu adam neden Paul için ondan daha önemliydi? Ona verdiği sözün hiçbir anlamı yok muydu? Geceyi kendisiyle geçirmesini henüz daha birkaç saat evvel istemişti.

Bu gece kalır mısın?

Christine bu sözleri, bu talebi uzun zamandır bekliyordu. Paul onları söylediğinde ne yapacağını defalarca kez hayal etmişti. Adamın vücudunu, Lamma'daki yatağını, o cibinliğin altına nasıl yatacağını, Paul'ün gücünü, tutkusunu nasıl hissedeceğini, nasıl bir olacaklarını düşünmüştü.

Paul şimdiye dek kendisine dokunan tüm adamlardan daha yumuşaktı. Eğer adam izin verse Christine tıpkı bir ergen gibi hemen kendisini koyuverirdi. Paul ise onun tüm baştan çıkartma çabalarına karşı koymuştu, ikisi de utangaç ve ürkekti. Christine de adamın bu tavrından korkmuş ve ona yaklaşmak yerine aralarına mesafe koymuştu. Bazen kadının ellerini kibarca alıp göğsüne ya da boynuna götürür bazen de tıpkı pençelerini çıkarmış öfkeli bir güreşçi gibi kadını ittirirdi. Onu bırakıp gittiği pek çok zaman Christine tahrik olmuş bir halde, yolda kendisini sakinleştiremezdi. Çünkü evde kendisini bekleyen hiçbir şey olmazdı. Josh ve Tita yan odada uyurken o kendi yatağında yapayalnız kalırdı ve bu Chris-

tine'in hiç sevmediği, onu Paul'e karşı son derece öfkelen-
diren bir şeydi. Diğer zamanlarda son derece güçlü ve inatçı
göründüğünün o da farkındaydı. Ama aslında çok kırılıyordu.
Muhtaçtı ve her muhtaç insan gibi Christine de kırılıyordu.

Paul nihayet ona geceyi beraber geçirmeyi teklif etmiş ve
Christine bu sabah ofiste başka hiçbir şey düşünemez olmuş-
tu ama bir kez daha yine her şey bitmiş miydi? Paul onun
kendisi için ne anlam ifade ettiğini bilmiyor muydu?

Sesi. Sesinin soğuk ve sert çıkmasından nefret ediyordu.
Bir özür bile dilememişti.

Telefonu kapattıktan sonra uzun bir süre sandalyesinde hiç
kıpırdamadan oturdu. Yanaklarından aşağı yaşlar süzülüyör-
du. Christine bir anda kendisini herkes tarafından terk edilen
beş yaşında minik bir kıza dönüşmüş gibi hissetti. Küçük ve
savunmasızdı, hayatı parmaklarının arasından kayıp gidiyor-
du, her şeyini kaybedecekti. Oğlunu. Dairesini. Küçük şirke-
tini. Paul'ü.

Hayır, dediğini duydu. Hayır, kaybetmeyeceksin. Bir za-
manlar küçük ve savunmasızdın ama bugün değil. Sen yetiş-
kin bir kadınsın. Bir kurban değilsin, sen güçlüsün. Güçlü.
Güçlü. Kararlı olabilecek güce sahipsin.

Hiç kimse onu Paul ile olmaya zorlamıyordu. Ondan ay-
rılabilirdi. Onunla feribotta buluşup kendisine olan güvenini
sarstığını, suiistimal ettiğini ve onu bir daha asla görmek iste-
mediğini söyleyebilirdi. Bir an bu düşünce onu çok rahatlattı.
Sanki bir süredir kötü haber duymayı bekleyen ve duyduğu
anda rahatlayan biri gibiydi. Fakat gerçekten Paul'süz kalmak
istiyor muydu? Onu seviyor, birbirlerine ait olduklarına ina-
nıyordu... Sadece çocuklar ayın tek yüzü olduğuna inanırdı.

Paul'e öfkelenmeye hakkı vardı. Aşk buna izin verirdi. Ma-
sum bir adam ve mazeretiyle ilgili bir şeyler söylemişti ama

bu konu Christine'in hiç ilgisini çekmiyordu. Onun Çin Halk Cumhuriyeti'ne karşı duyduğu korkuya daha çok anlayış göstermesini Paul'den bekleyebilir miydi? Bu korkunun bitmesi için uygun zaman neydi? Beş yıl mı? On mu? Yirmi mi? *Ne kadar*, diye sordu kendi kendine. Yoksa korku doğal bir savunma mekanizması mıydı? Babasını camdan aşağı iten üniformalı adamları düşünmek bugün bile hayatını etkiliyordu.

Christine saate baktı. Paul on beş dakikadan daha kısa bir sürede merkezde olacaktı. Acele etmesi gerekiyordu. Çantasını kapıp ne zaman döneceğini bilmediğini söyleyerek hızla ofisten çıktı.

Günün bu saatinde Johnson Yolu'nda taksi bulmak neredeyse imkansızdı. Yüksek topuklu pabuçlarının üzerinde zarifçe yürüyerek Tai Yuen Caddesi'ndeki pazara daldı. Yolda birkaç çocuk giysisiyle dolu kutuyu devirince satıcının arkasından küfrettiğini işitti. Kendilerini iterek geçtiği için ona küfreden birkaç yayayı da geride bıraktıktan sonra Doğu Queens Yolu'nda iki çocuklu bir kadından bir taksiyi kaptı. Genelde batıl inançları olmasa da, bu kabalığının bedelini ödeyeceğini düşünmüyor da değildi. Cezası feribot terminaline üç yüz metreden daha kısa mesafede olan Man Yiu Caddesi'ndeki bir kaza yüzünden tıkanan trafikle olmuştu. Zaten beş dakika geç kalmıştı bile. Parayı ödeyip taksiden indi ve ayakkabılarını çıkartıp eline alarak çıplak ayakla limana park etmiş arabaların olduğu yola doğru koşmaya başladı.

Uzaktan onu gören Paul kadına doğru yürüdü. Bir şey söylemek yerine birbirlerine sarıldılar. Kadın adamın ona sarılışını, nefesinin boğuk boğuk çıkışını sanki bir saldırı en azından sözlü bir şey bekliyormuş gibi soluk alıp verişini hissetti. Ama Christine hiçbir şey söylemeden adama sıkıca sarıldı ve

Paul rahatlayıp kasları gevşeyene, yeniden düzgün bir şekilde soluk alıp verene kadar onu bırakmadı.

“Star Feribotu’na binecek kadar vaktin var mı?” diye sordu kadın.

“Star Feribotu mu?” diye şaşırarak sordu Paul.

“Evet, neden olmasın?”

Paul başıyla onayladı. Beraberce Cheung Chau ve Peng Chau’dan gelen gemilerin durduğu iskeleyi geçip taksi ve otobüs duraklarını da geçtikten sonra postanenin arkasından sola, Connaught Sarayı’na doğru döndüler ve birkaç dakika içinde Tsim Sha Tsiu’ya giden feribotların kalktığı yeşil-be-yaz eski iskeleye ulaştılar.

Christine eskiden bu feribotu çok sık kullanırdı. Daha hızlı olan ve merkezden limana beş dakikada giden metronun açılmasından sonra bile o içgüdüsel olarak çok daha yavaş giden bu feribotu tercih ederdi. Zamanla feribotu daha az kullanmaya başlamış, genelde nostalji yapmak için tercih eder olmuştu. Artık yıllardır bu feribota binmiyordu. Christine ağırbaşlı bir şekilde iskeleye yaklaşan bu feribotun başka bir dünyaya ait olduğunu düşündü. Gemiye binip inmek bile MTR ile yapılan yolculuktan daha uzun sürüyordu. Bu feribot o kadar yavaş, o kadar işlevsiz ve rahatsızdı ki aslında ona binmek tüm kurallara karşı gelip bu şehri tanımlayan mantığa ters düşmek demekti. Neden şimdi durup dururken yine Star Feribotu’na binmek istemişti ki?

Rüzgar koruması olmayan ve benzin ile yağ kokan alt güvertede oturdular. Motorun titreşimini tüm vücutlarında hissediyorlardı. Alet o kadar ağır hareket ediyordu ki pistonların her vuruşunu tek tek sayabilirlerdi.

Uzun bir süre geçip de limandan ayrılınca Christine, “Bir keresinde bana hayallerimi sormuştun. Sana ne cevap verdiğimi hatırlıyor musun?” diye sordu.

“Evet. Bana Hong Kong’lu biri olarak hiç hayalinin olmadığını söylemiştin. Planlarım var ama hayallerim yok demiştin.”

“Doğru. Peki, sen bana ne demiştin?”

“Çok şaşırmış hatta senin için biraz üzülmüştüm,” diye yanıtladı Paul. “Sana hayallerin çok güzel olabileceğini söylemiştim ve sen de gülmüş, sanki neden söz ettiğimi bilmiyormuşsun gibi başını iki yana sallamıştın.”

“Doğru. Son iki saattir hayallerimin olmasının nasıl bir şey olabileceğini hayal ediyorum. Bu aslında bir hayalin olmasından farklı ama yine de bir başlangıç sayılır, öyle değil mi?”

“Evet.”

Paul daha fazla bir açıklama ya da suçlama bekler gibi kadına baktı. Sanki bu hassas başlangıcı mahvettiğini söylemesini, kadının hayal etmeye hakkının olmadığından söz etmesini ya da şimdi bir hayalin ne kadar çabuk yıkıldığını anlamış olmasından bahsedeceğini düşündü. Ama Christine hiçbir şey söylemedi.

“Ve?”

“Ve hiçbir şey.”

Paul neredeyse simsiyah görünen, koyu renkli suya baktı. Bir süre sonra, “Yine de sana bir açıklama borçluyum,” dedi.

“Bana hiçbir şey borçlu değilsin.”

“Bu gece için çok üzgünüm ve sözümü...”

Christine elini adamın ağzına koyup onu yanağından öptü.

“Ben...”

Başını iki yana salladı. “Herhangi bir açıklama istemiyorum. Seni seviyorum. Bu yeterli.”

Sanki güvenmek sadece aptallara özgü bir şeymiş gibi. Sanki başka bir seçeneğimiz varmış gibi.

Zhang, Paul'ün ayakkabılarını giyip kapıyı açtığını, sonra da kibarca arkasından kapayıp terasa çıkarak oradan da merdivenleri inip feribota doğru yürüdüğünü işitti. Bahçe kapısını gıcırdatarak açışını, sonra tekrar kapatışını, bir süre hareketsizce durup sonra telaşla yola koyulduğunu duydu.

Bundan sonra etraf tam bir sessizliğe gömüldü. Zhang kulaklarındaki minik tınlama hariç, başka hiçbir şey duymuyordu, birkaç saniye sonra ancak kuşların ötüşünü ve bahçedeki bambuların hışırtılarını fark etti. Bu Shenzhen'de uzun zamandır alışık olmadığı bir sessizlikti. Orada daima insan ya da makine gürültüleri olurdu. Geceleri uykuya dalmış olan Mei'nin yanına uzandığında bile ya şantiyelerden ya da trafikten gelen sesleri işitir ya da geneleve gelenlerin gürültüleriyle irkilirdi. Buna rağmen bu evdeki sükunetin kendisine iyi gelmediğini fark etti. Çünkü her yerine yayılıyor ve Michael Owen'la ya da Mei veya Paul'le ilgili düşüncelerinin tamamını su yüzüne çıkartıyordu. Bir yandan da düşünmek istemediği anılarını aklına getiriyordu. *Sükunet*, diye düşündü Zhang, *unutmak isteyen insanlara göre bir şey değil*.

Kanepeden kalkıp oturma odasına şöyle bir baktı. Dikkatini dağıtacak bir şey bulmaya çalıştı. Masadaki taze çiçekler ve her yere dağıtılmış mumlar dikkatini çekti. Her ikisi de arkadaşları için son derece sıra dışı şeylerdi. Yoksa bu akşamüzeri

Christine mi gelecekti? Eğer Paul bu denli zahmete girmişse, bu iyiye işaretti. Demek ki adam Justin’le sınırladığı dünya-sının dışına çıkmaya başlıyordu. Ama neden ona bir şey söylememişti? Belki de söylememesi daha iyiydi. Çünkü Zhang onun Christine ile yaptığı planları bilse, bunu istemesi çok daha zor olurdu. Paul’ün kendisine bu utancı yaşatmamasından ötürü ona minnettardı.

Zhang masaya doğru gidip oturma odasındaki mobilyalara baktı. Arkadaşının sahip olduğu şu Çin antikalarına bayılıyor-du. Uzun, kestane rengi, karaağaçtan yapılmış, sekiz sandalyeli bu yemek masası Qing Hanedanlığı’na aitti. Ortasında piring işlemeleri olan koyu kırmızı, özenle cilalanmış bu düğün sandalyeleri de öyle. Hepsi yüz yıllık şeylerdi ama çok iyi durum-dalardı. Bu basit şekilleri onu daha ilk görüşte sakinleştiren bir havaya sahipti. Raflarda birkaç tane mavi ve beyaz porselen kase ve tabak vardı. Paul bir defasında ona bu tabakların ne kadar eski olduklarından ve hangi bölgeye ait olduklarından söz etmişti ama Zhang tüm bu detayları unutmuştu. Şu an tek gördüğü zarif şekilde işlenmiş süsleri ve büyük bir dikkatle uygulanmış şık ve parıltılı işlemeleriydi. Duvarda geleneksel Çin resimlerine ait iki kumaş asılıydı. Bir bambu ve dağlardaki bir tapınağın görüntüsü vardı. Bunları Zhang’in daima hayranlık duyduğu, on sekizinci yüzyıla ait bir usta çizmişti.

Birinin Çin sanatına bu denli hayranlık ve saygı duyması için Batılı mı olması gerekiyordu? Zhang daha önce hiçbir Çinlinin evinde herhangi bir antika görmemişti, ne arkadaş-larının ne de soruşturma yaparken gittiği evlerin hiçbirinde. Eski dolaplar, masalar, yatak ve banklar vardı evet ama hiç-biri de iyi durumda değildi; ne yaşları ne de kalitelerine saygı gösterilmiş, sahipleri başka bir şey alamayacakları için onları almışlardı.

Zhang'in aklına acaba parası yetse, Paul'ün antika parçalarından birini alıp evime koyar mıydım sorusu geldi. Bundan şüpheliydi. Çünkü o arkadaşının son derece hayranlık duyduğu o eski Çin'i bu eşyalarda pek fazla göremiyordu. Zhang'e göre bu eşyaların anlamı biraz daha farklıydı. Yetenekli zanaatkarların becerilerini, klasik şekilleri veya altlarında yatan yüzlerce yıllık tecrübe ve gelenekselliği bulamıyordu. Zhang onların yıkıldığını görmüştü. Hepsinin kırık parçalar halinde sokakları kapladığını görmüş, nasıl parçalanıp yakıldıklarına şahit olmuş ve Devrim adına hem kendisinin, hem de okul arkadaşlarının onları camlardan aşağı fırlatıp üzerlerinde tepindiklerini deneyimlemişti. İstese bile bu anılardan uzaklaşması imkansızdı.

Rafların en tepesinde bir Buda heykeli duruyordu. Zhang bunu çok iyi bilirdi. Uzunca bir süre onu görmezden gelmeyi denemiş ve yıllarca iğrenç amcasından korkan bir çocuk gibi, etrafından sürünerek geçmişti. Bu Nanjingli bir Çinlinin yerle bir edilmiş bir tapınağın kalıntılarından kurtararak güvenle ülkeye getirmesi için Paul'e hediye ettiği bir heykeldi. Çin'de her an neyin nasıl olacağını asla bilemezsiniz.

Zhang bir sandalyeye çıkıp heykeli aldı. Bu ahşaptan yapılmış bir heykeldi ve işçiliğinin çok da artistik bir değeri yoktu. Heykelin suratındaki işlemler zarafetten çok uzaktı ve vücudu, bağdaş kurmuş bacaklarıyla havaya kalkmış sağ eli son derece kaba bir şekilde oyulmuştu. Buna rağmen Zhang heykelin sıra dışı bir aurasının olduğunu düşündü. Yaratıcısı çok yetenekli bir zanaatkar olmasa da eserinde Zhang'e ilham veren bir şey vardı. Bu ona çok tanıdık geliyordu, öyleydi; şu anda ona dokunuyor, parmaklarıyla pürüzlü ahşabını okşuyor ve heykel ona şok edici bir biçimde canlılık hissettiriyordu. Unutmayı çok denemişti ama inkar etmenin bir anlamı yoktu.

Kendisini ve onunla birlikte Chengdu'daki diğer öğrencilerin ve üniversitelilerin gönderildiği köyde hepsinin öylece durup baktıklarını hayal etti. On altı yaşında kafası korku ve sorularla dolu ve bunları paylaşacak hiç kimsesi olmayan minik Zhang. Yaşına göre epey ufak tefekti, solgun Mao kıyafeti üzerine iki beden büyüktü ve sanki biri başından çekmiş gibi, çuval misali üzerinden sarkıyordu. O kadar utangaçtı ki, kendisine soru sorulmadan konuşmazdı. O da sadece birkaç kelimeden ibaret olurdu zaten.

Nemli ve sıcak dağ havasını koklayarak teninde hissetti, dağların üzerinden esen ve karşı koyamayacakları akciğer enfeksiyonlarına yol açan o lanet olası soğuk rüzgarı duyumsayabiliyordu. Hiç kimse fark etmiş gibi görünmese de herkes hastalığa yakalanan çocukların en az dörtte birinin asla iyileşemeyip öleceğini bilirdi. Diğerlerinin seslerini, bağrıışmalarını ve neşelerini işitti. Her şey aniden netleşivermişti; sanki kırk sene bir göz kırpıştan başka bir şey değilmiş gibi, sanki dünle yarın arasında hiçbir fark yokmuş gibiydi. Sanki unutmak için bir ömür yeterli değilmiş gibi.

Dikkatini dağıtmak için ses sisteminin yanına gidip onu açarak içine rastgele bir CD koydu. Hoparlörlerden Batılı bir bestecinin sakın ve büyüleyici güzellikteki piyano eseri yükselmeye başlamıştı. Zhang bunun Chopin olduğunu düşündü. Paul'le satranç oynadıkları zaman sıklıkla bu albümü dinlerlerdi. O zamanlar bu müzik ona kendisini sakın ve güçlü hissettirse de şu an hiçbir işe yaramıyordu. Hatta müziğin güzelliği her şeyi daha beter etmişti. Ne kadar çabalarsa çabalasın, zihnindeki film oynamayı sürdürdü.

Sichuan dağlarında sisli bir sonbahar günüydü. Bulutlar vadilerin üzerinde uzanıyor ve uzaktaki pirinç tarlalarını ade-

ta yutuyordu. Sanki cennet ve dünya birleşmiş gibiydi. Taranın çamurlu yollarından uygun adım gelen bir grup Kızıl Gardiyan vardı. Bazıları ellerindeki kırmızı bayrağı coşkuyla sallayarak Devrim şarkıları söylüyor, keskin ve yüksek sesleri tüm vadide yankılanıyordu. Bunların hepsi inançla dolu genç seslerdi, hiçbirinde şüpheden eser bile yoktu. Zhang çıplak ayakla yürüyor, her adımında çamur parmak aralarına doluyordu. Patikanın nereye doğru gittiği hakkında hiçbir fikri yoktu. Bazıları komşu köylerdeki ‘burjuvaların’ ve ‘asilerin’ mahkeme gösterisine, bazıları da vadinin diğer ucundaki eski tapınağa gittiklerini söylemişti. Gardiyanların nereye gittiği Zhang’i hiç ilgilendirmiyordu, tek istediği onlarla birlikte gitmekti.

Uzun bir yürüyüşün ardından – ne kadar yürüdüklerini de bilmiyordu – sonunda hedeflerine varmışlardı. Tapınak bir bambu yığının arkasında gizliydi. Çok büyük sayılmazdı, belki yirmi metrekare filandı ve ahşap bir çitten duvarla çevriliydi. Çitler parmaklıklıydı ve pek çok genç adamla kadın öfkeden deliye dönmüştü. Kim onları buraya girmekten men ediyordu? Hangi avangart tipler Çin Devrim’i proleteryasını engellemeye çalışıyordu? Seslenip bağırarak içeri girmek istediklerini söylediler ama buna izin verilmedikçe öfkeleri de arttı. Ahşap çitleri parçaladılar. Sinirlenerek duvardan tırmanmaya çalıştılar. Tapınağın yeşil çatısına taşlar fırlatıp, bir taş kiremidi kırınca çılgın gibi tezahürat yaptılar. Bir anda ağır, ahşap sürgü çekilerek açıldı. Kapıdan çıkan ve tapınağın ruhunu temsil eden bir keşiş dışarı doğru adım attı. Bu pis, gri bir kumaşı bedenine sarmış olan ihtiyar bir adamdı. Kafası, kolları ve bacakları tıraş edilmişti. Yanakları sarkmış, gözleri içine çökmüştü, çenesinden uzun ve ipince sakalı sarkıyordu. Gençler onu görünce şok oldular. Susarak geri çekildiler.

Bu adamın gerçekten bir burjuva mı yoksa bir asi mi ya da burada saklandığı söylenen o hain mi olup olmadığına karar veremiyorlardı.

Grubun lideri yumruğunu havaya kaldırıp bağırdı, “Çok yaşa Ulu Lider Mao!” Diğerlerinin yüzündeki kuşkuyu görünce, hepsinin şu an onlara ne yapmaları gerektiğini söyleyip onları yönlendirecek bir lidere ihtiyaçları olduğunu fark etti. Keşişi kenara itip tapınağı yerle bir etmelerini emretti. Bunun üzerine herkes birbirini ite kaka, içeri doğru hücum etti. Zhang de aralarındaydı. Ateşlenmiş, heyecanlı bir şey olacağını hissetmiş ve orada olmasına izin verildiği için çok mutlu olmuştu.

Kızıl Gardiyanların ilk birkaç tanesi meditasyon holüne girdi. Tüm kitapları, el yazmalarını, duvar tabletlerini ve Buda heykellerini dışarı taşıyıp üst üste yığdılar. Diğerleriyse tapınakta keşişin uyuduğu köşeyi keşfetmiş, adamın defterlerini alıp dışardaki yığına atarak her şeyi ateşe vermişlerdi. Alevler gökyüzüne kadar yükseliyordu.

İhtiyar adam hiç kıpırdamadan, tek kelime bile etmeden kenarda öylece durdu. Gözlerinde en ufak bir korku belirtisi bile yoktu. Sessizliği herkesi daha da öfkeliyordu. Meditasyon holünü yerle bir ettiler, duvarlardaki oymaları, her bir Budayı, ellerine geçen her heykeli yaktılar. Yakamadıklarını da parçaladılar. Sadece keşişe hiç dokunmamışlardı. Adamın sabit duruşu ve sükuneti onları sakinleştirdi.

Bir noktada duruldular, birkaçı yorgun vaziyette diz çöküp oturdu. Kültürel Devrim savaşçıları bu tapınakta yaşayan ‘eski düşüncelere’ karşı verdikleri mücadeleden bitkin düşmüştü. Sonunda köylerine geri döndüler. Geride yalnızca liderleri ve Zhang kaldı.

İkisi de bahçede durup etraflarına bakındı. On sekiz ya-

şındaki Tang Mingqing uzun boylu, Zhang'den en az bir baş uzun bir çocuktur. Çocuğun hatları son derece belirgin, yüz ifadesi o kadar güçlü, kendinden emin ve çocuk o denli yakışıklıydı ki sanki Komünist partinin posterinden fırlamış gibi görünüyordu. Zhang çocuğun ne planladığını ve kendisini orada isteyip istemediğini bilmediğinden, biraz çekinmişti. O neden diğerlerini takip etmemiştir ki? Meraktan mı burada kalmıştır? Yoksa Tang'e planladığı şeyi yaparken yardım veya hizmet mi etmek istiyordu? Ne de olsa onu yıllardır tanıyordu, Chengdu'da aynı sokakta büyümüşler ve Kültürel Devrim'den önce aynı okula gitmişlerdi. Zhang ve grubu altı ay evvel köye gönderildiğinde, Tang de oradaydı ve bu köyde tanıdığı tek kişi oydu. Ama bu arkadaş olmalarına yetmedi ve asla da yetmeyecekti çünkü Zhang ne kadar sessiz biriye, Tang de o denli sesli bir çocuktur ve eski mahallesinden tanıdığı bu oğlana belli ki hiç saygı duymuyordu.

Keşif tapınağın içine doğru ilerledi. Meditasyon holündeki kargaşanın dumanı içinde oturup lotus pozisyonu alarak bağdaş kurdu ve zayıf ellerini bükülmüş dizlerinin üzerine koydu. Sanki bir sonraki hamleyi biliyormuş gibi Tang ve Zhang'e baktı.

Tang ihtiyar keşif doğru koşup tam yanında durdu, adama şöyle bir bakıp gözleriyle odayı taradı ve köşedeki tahta sopayı göstererek Zhang'den onu getirmesini istedi.

Zhang itaat etti.

Tang ihtiyar adama bir adım daha yaklaşp Zhang'e yeniden baktı. Çocuk aynı anda hem odaklanmış hem de çok sakin görünüyordu. Devrim adına. Çin adına. Ulu Önder adına.

Tang saldırdı.

Zhang baktı.

Köye dönerlerken tek kelime bile konuşmadılar.

Zhang hiçbir şey söylemedili ve soru her ne kadar zihnini bir kez daha delip geçse de – keşiş neden ölmek zorundaydı? – bir cevap da istemiyordu. B3u aklına düştüğü an onu son derece utandıran korkunç bir scoruydu, ona ne kadar zayıf olduğunu ve Tang gibi iyi bir devrimci olabilmek, bu eski düşüncelerin üstesinden gelebilmaek için ne kadar çok çalışması gerektiğini gösteriyordu.

Diğerleri neden bu kadar gecciktiklerini sorduğunda Zhang hiç cevap vermedi. Haftalar sonra olayın resmi açıklamasını duyduğunda bile sessizliğini kkorumuştı. Dağlardaki o eski tapınak zaten uzun zamandır cenkaz halindeydi ve sonunda yıkılmıştı. Çöken tavanın altındda kalan keşiş de maalesef hayatını kaybetmişti.

Zhang sessizliğini bugüne ddek korudu.

O günden Mei'ye hiç söz etmedi ve Paul'e de. Tıpkı yıllarca işlenen cinayetlerin Çin tıarih kitaplarından çıkartılması gibi, o da bu hatırayı zihninden çıkarıp atmıştı. Yaklaşık yirmi yıldır bunu hiç düşünmemmişti. Chengdu'ya geri dönüp okulunu bitirmek, Mei ve oğluyla birlikte Shenzen'e taşınıp polisliğe başlamakla meşguldü. .

Bu hatıranın anlayamadığı sbebeplerden ötürü tekrar yakasına yapışması tam otuz yıl sonra olmuştu. Başta rüyalarında uzun aralıklarla ona geri dönmüş ve bu tip gecelerde uykusunda ağladığı veya yüksek sesle bağırarak oğullarını rahatsız edeceği için Mei onu uyandırmıştı. Şu son zamanlarda birkaç hafta arayla yine ortaya çıkıyor,; hatta gündüz vakti evdeyken bile aklına geliyor ve Zhang bunun nedenini hiç anlamıyordu. Bu hatıra ahşap bir çubuğun görüntüsü veya bir Buda figüründen bile tetiklenebiliyor yya da caddenin karşısına ağır

adımlarla geçmeye çalışan ince bacaklı, yanakları sarkmış ihtiyar birini gördüğünde de aklına düşüyordu. Anılar kendi kurallarına göre işlerdi.

Son birkaç aydır kendi yaşında insanların yüzlerini inceleyip şunu merak etmeye başlamıştı: Otuz beş sene önce ne yapıyordunuz? İnsanlara ihanet mi ediyor, yoksa siz mi ihanete uğruyordunuz? Kurban mı, avcı mı yoksa ikisi birden miydiniz? Anılarınız nerede? Onları saklıyor musunuz? Ne zaman tekrar su yüzüne çıkacaklar? Bu sessizliğe nasıl dayanabiliyorsunuz?

Bu soruların cevabını kendisi de hiçbir zaman bilemiyor ve bu kişisel anlamdaki kuşkularını arttırıyordu. Acaba geçmişte olanlar yüzünden hâlâ sorun yaşayan tek kişi kendisi miydi? Bu hata, kendine ait bu kişisel hatası yüzünden geçmişle asla barışamayacak mıydı? Dünyada milyonlarca kurban ve avcı vardı ve bu çok saçma bir nosyondur, çok tuhaftı. Evet, bu düşüncelere kapıldığından kendisini böyle sakinleştiriyordu. Buna rağmen süregelen cinayet davaları tartışılmadığı ve kendisine en yakın kişilerle bile bu konuları konuşacak gücü olmadığından Zhang de kendisinden emin olamıyor ve bu belirsizlik onu yiyip bitiriyordu.

O gün acaba Tang'ın hafızasında nasıl yer alıyordu? Cinayeti hazmetmiş miydi? Yoksa onun da peşini bırakmıyor muydu? Eğer bırakmıyorsa bununla nasıl başa çıkıyordu? Belki de para her şeyi unutturuyordu? Hizmetçilerle dolu kocaman bir evde yaşayınca, anıların silinip gitmesi çok daha kolay mı olurdu? Ve her yıl kendine yepyeni, lüks bir araba aldığında? En pahalı lokantalarda yemek yiyip, şirketler kurup, fabrikalar inşa ettiğinde, bir toplantıdan diğerine ülkeyi hiç durmadan köşe bucak kat ettiğinde ya da senin için beden-

leri sürekli müsait olan iki tane genç sevgilin olduğunda? Bir insan bu şekilde geçmişinden kaçabilir miydi?

Zhang bunu düşünürken bir yandan da aklına ülkesinin ne kadar hızlı değiştiği geldi. Chengdu'yu, Chongqing'i, Şanghay'ı, Wuhan'ı ve son birkaç yıl içinde gidip tanımadığı onca şehri düşündü. Şehir merkezlerindeki tüm tarih silinmiş ve yerlerini yüksek binaların oluşturduğu ormanlar kaplamıştı. Bu şehirlerde geçmişe tanıklık eden yüzlerce yaşındaki tüm binalar kısa süre içinde yok olup gitmişti. Sanki hiç var olmamışlar gibi, yerin dibine batmışlardı. Böyle zamanlarda tüm bu inanılmaz gibi görünen değişimin aslında tarihten ve geçmişten bir kaçış yolu olduğunu hisseder ve o yepyeni, gökyüzüne dek yükselen binaların, havaalanlarının, yolların, otobanların ve fabrikaların geçmişi unutmaya arzusunun canlı birer sembolü olduklarına inanırdı. Sanki anıları tuğlaların altına gizleyebilirmişsiniz gibi. Sanki hepsini çimentoyla kapatabilirmişsiniz gibi. Sanki hızla yürürseniz, gölgenizi arkada bırakabilirmişsiniz gibi.

Bu saçma ve başarısız olmaya mahkum bir çabaydı, Zhang bunu iliklerine kadar hissediyordu. Ve ilk kez, neredeyse tam kırk yıl sonra, o güne ait hangi gücün şu an bile etkisini hissettiğini fark edebildi. O bir cinayete tanıklık etmişti. Bu olayı durdurabilir miydi? Tang'e o ahşap sopayı vermeyebilir miydi? Adama vururken Tang'e saldırabilir miydi? O keşişi kurtarabilirdi ama bunun bedeli ne olurdu? Tang ya onu da ölene dek döver ya da Kızıl Gardiyanlar'a veya partiye ucunda ölüm fermanı olan bir ifade vermek zorunda kalır, yani her iki durumda da şüphesiz hayatı sona ererdi. Zira yaşlı bir Budist keşişin hayatını kurtaran birinin Çin'de yeri olamazdı.

Gözünün önüne on altı yaşındaki halini getirdi. Meditasyon holünde durmuş, Tang'in güçlü elleri, havaya kaldırdığı

kollarıyla durmadan ihtiyar adamın tüy gibi bedenine darbe-ler indirişini izliyordu. Havada uçuşan tahta parçalarını, tek bir darbeye her şeyin bir anda paramparça oluşunu gördü. Ulu Başkan'a, partiye, devam eden devrime ve genç savaş-çılarına hatta daha da kötüsü kendi masumiyetine bile olan inancı paramparçaydı artık. O an farkında bile olmadan her şey bir saniye içinde yerle bir oluvermişti. O patlamanın so-nuçlarını bugün bile yaşıyordu.

Kendisini suçlu değil de çok ama çok utanç içinde hissediyordu. Zayıflığından, ne kadar kolay yönlendirildiğinden ve ona kendi çirkin yüzünü gösteren korkaklığından aşırı dere-cede utanç duyuyordu.

Bu utanç, aradaki bağlantıyı hemen fark edememiş olsa da, onu Buda öğretilerine yönlendirmişti aslında. Keşişin öl-dürülmesinden bir yıl sonra Zhang ihtiyar Hu'nun ölümünü de görmüş ve ancak o zaman gözlerinin önünde gerçekleşen bu vahşeti tam anlamıyla kavrayabilmişti. Üç lanet karabi-ber tanesi yüzünden ölene dek dövülmek. O inatçı Hu'yu se-verdi, o günden bu yana geçen sürede ihtiyar adamı çok sık düşünmüş fakat keşiş hafızasının en derin yerlerine gömülüp kalmıştı.

Bu denli bir vahşet nasıl mümkün olabiliyordu? Nasıl oluyor da öğrenciler öğretmenlerine karşı geliyor, ortaklar birbirlerine ihanet edebiliyordu? Çin'in bu iki sacayağı nasıl olup da birkaç hafta içinde yerle bir olabiliyordu? Zhang nasıl olup da bunda rol almıştı?

Budizm'de de bu sorulara herhangi bir cevap bulamadı ama öğretiler ona net ve basit talimatlar vererek, davranış ku-rallarını ve Çin'in Kültürel Devrim'le birlikte kaybettiği o ah-laki değerleri öğretti. Tüm bunların dışında Budizm'in "kendi kaderinizden kendiniz sorumlusunuz" fikrinden de çok etki-

lenmiş ve aydınlanma yolunda herhangi bir tanrıya, bir azize ya da Ulu Önder'e dua etmek zorunda olmadığını öğrenmişti.

O yüzden meslektaşlarıyla merkez ofiste kutlama yapmıştı. Fakat masum insanların idam edilmesine karşı hiçbir şey yapmamış olduğu tam iki dava yaşamıştı. Bu da üçüncüsü olmayacaktı. Dünyayı verseler bunu bir kez daha yapmayacaktı.

Fakat şu an nerede olmalıydı? Mei ile mutfakta mı? Eğer kadın gerçeği bilse, bu aralarındaki aşkı yok eder miydi? Muhtemelen hayır. Peki, kendisini anlar mıydı? Zhang bundan o kadar da emin değildi. Mei ondan on yaş gençti ve Kültürel Deyrim'in en kötü yıllarında henüz küçük bir çocuktü. Zhang'ın bildiği kadarıyla ailesi de politik anlamda pek aktif değildi ve temize çıkmış kişilerdendi. Mei onu travmaya uğratacak herhangi bir kamusal aşağılanmaya ya da idama da tanıklık etmemişti. En azından bunlardan hiç bahsetmemişti.

Ama bunun hiçbir anlamı yok, diye düşündü Zhang. Mei de muhtemelen kendisiyle ilgili aynı şeyleri düşünüyordu.

Nerede olmalıydı? Tang'in ofisinde mi? Bunun için yeterince güçlü değildi. Henüz değildi. Zhang zaten her yerde, adamın yaptıklarının bedelini ödememiş olduğunu ve karizmasını fark edebilecek kadar çok fotoğrafını görüyordu. Geniş omuzlar, dimdik bir duruş, keskin hatlar, özgüven dolu bakışlar. Tüm bunlar adamı bir resmin doğal odağı haline getiriyordu. O duruşun karşısında sapasağlam boy gösterebilecek miydi? Birbirlerini yeniden görmeleri birkaç günlük meseleydi sadece ve o gün geldiğinde Zhang buna çok iyi hazırlanmış olmalıydı. Aksi takdirde... Aksi takdirde? Tang'in onun üzerinde yeniden bir güç sağlaması mümkün müydü? Saçmalık. Zhang geçmiş seneler içinde cesaretini defalarca kez kanıtlamıştı, bir polis memuru olarak geri çevirdiği her

rüşvet bunun ispatıydı. Ama şimdi bu düşünce zihnine bir kez girmiş ve Zhang ne kadar saçma bulursa bulsun, atması imkansız hale gelmişti.

Victor Tang bir adamı yok etmek için nasıl nişan alması gerektiğini biliyordu.

20

İstasyondan çıkıp Jianshe Yolu'na yani ayakkabısını parlatmak, ucuz bir otel odası, masaj ya da kadın teklifleriyle önüne atlayan insanlardan kaçmak zorunda olduğu yere doğru yürüdü. Hâlâ şansını deneyen birkaçından ya başını sallayıp ya da saçma sapan el kol hareketleri yaparak uzaklaştı. Michael Owen neden Century Plaza'yı seçmişti? Burası Shenzhen'deki en eski ve en iyi otellerden biriydi ama konukları genelde Çinli iş adamları olurdu. Hong Kong'dan ya da diğer ülkelerden gelenlerse genelde çok güvendikleri Holiday Inn veya Snangri-La gibi oteller zincirinden birini tercih ederdi.

Üniformalı bir adam kapıyı açıp hafifçe eğilerek onu “Hoş geldiniz efendim,” diye yüksek bir sesle karşıladı.

Resepsiyonda kayıt yaptırırken bu oteli kendisine son derece iyi arkadaşı olan Michael Owen'ın tavsiye ettiğini söyledi ama herhangi bir tepki ile karşılaşmadı. Paul, Bay Owen'ın sürekli kaldığı ve harika bir manzarası olduğunu duyduğu odada kalmasının mümkün olup olmadığını sordu. Hayır, oda numarasını bilmiyordu ama belki bilgisayar sistemlerinden bakıp onlar bulabilirdi.

Resepsiyon görevlisi Paul'ün yüzüne bile bakmadan klavyesini tıklattı ve başını iki yana salladı. Herhangi bir giriş bulamamıştı. Paul 'Owen' soyadını birkaç kez hecelemeğe zo-

runda kaldı. İçinden, adamın soyadının Abrahamovich olmasına sevinmişti doğrusu

Bir süre sonra genç adamın yüzü aydınlandı. Owen, Michael, evet. İşte buradaydı. Geldiği zaman genelde 1515 no'lu junior süitinde kalmayı tercih ediyordu ama epeyce bir zamandır otele gelmemişti.

Eğer burası değilse, Michael Owen Shenzhen'deki son gesini nerede geçirmiş olabilirdi?

Paul ısrar etti. Belki de bilgisayar arıza yapmıştı? Zira arkadaşının daha birkaç gün evvel burada kaldığından son derece emindi.

Kesinlikle hayır. Michael buraya en son tam altı ay önce gelmişti. Ondan evvelse düzenli gelen bir konuktu.

Junior süitlerin tamamı ve diğer lüks odaların da hepsi önceden rezerve edilmiş olduğu için, Paul birkaç dakika sonra kendisini sigara içilmeyen ama berbat derecede sigara kokan ufak bir odada buldu. Odadaki pencere tren yoluna, otobana ve iki bina şantiyesine bakıyordu. Banyodaki musluk su damlatıyor ve solundaki odadan yükselen televizyon gürültüsü ile birkaç Çinlinin seslerini işitebiliyordu. Aklına Lamma, Christine için aldığı çiçekler ve buzdolabındaki şampanya geldi.

Emperor's Paradise otelin bodrum katındaydı. Paul oraya giderek kendisini nasıl bir şeyin içine atacağına dair hiçbir fikre sahip değildi. 1980'lerde ve 1990'ların başında Çin'i gezerken ülkede ne erotik masaj salonları, ne de genelevler yoktu ya da belki yabancılardan çok uzak bölgelerde, son derece iyi gizlenmiş yerlerde vardı. Zira Paul'ün dikkatini hiç çekmemişlerdi. Empreror's Paradise düzgün bir masaj salonu muydu yoksa masözün elleri belli yerlerde durmuyor muydu? Ya kadın masajı

erotik bir oyuna döndürürse, Paul nasıl tepki verecekti? Dikkat çekmeden Michael Owen hakkında sorular sorabilecek miydi?

Onu permalı saçlarında sahte inciler, üzerlerinde pembe gecelikler olan dört uzun boylu genç kadın karşıladı. Yüzlerindeki heyecanlı ifadeden anladığı kadarıyla, buralarda Batılı bir misafir görmek biraz sıra dışıydı. Siyah takım elbiseli bir adam yanına yaklaştı ve gülümsedi. Ama bu Çinlilerin şüphelerini gizlemek için tipik dış gösterme tarzında yaptıkları, pek de dostane olmayan bir gülümseme idi. Adam İngilizce bir cümle kurmaya çalıştı ama Paul'un Çince konuşabildiğini görünce rahatlayıp derin bir nefes aldı.

Paul elinden geldiğince normal bir şekilde, "İyi dostlarımdan biri olan Michael Owen bana bu masaj salonunu çok tavsiye etti," dedi.

"Bay Owen'ın arkadaşını ağırlamaktan mutluluk duyarız," diye hâlâ biraz resmi fakat daha rahat bir şekilde cevap verdi adam. Genç kadınlar kıkırdayıp, kendi aralarında Paul'un anlamadığı bir şeyler fısıldadılar.

"Michael masajlarınızı çok övdü." Paul bile kendi rol kesme kabiliyetine hayran kalıyordu doğrusu.

"Bunu duyduğuma sevindim. O zaman herhalde siz de Yetmiş Yedi Numara'dan masaj almak istersiniz?" dedi Çinli adam.

"Çok iyi olur. Michael onu tavsiye etmişti zaten," diye cevap verdi Paul sanki başka bir kadın ona masaj yapamamış gibi.

"O halde lütfen beni takip edin."

Minik bir süs havuzunun yanından geçip birkaç plastik melek heykelinin sonunda duran soyunma odasına ulaştılar. Adam burada Paul'e soyunup kıyafetlerini kilitli bir dolaba

katlayıp koymaları için yardım eden iki asistan verdi. Paul'e bir bornoz giydirip ona içinde iki yüzme havuzunun olduğu spayı, duşları ve saunaları gösterdiler. Havadan sudan sohbet eden birkaç Çinli Paul'ü görünce şöyle bir süzüp, sonra tekrar sohbetlerine geri döndüler.

Paul birkaç dakika saunada oturdu. Yetmiş Yedi Numara ile sohbe nasıl başlayacağını düşünüyordu. Ama odaklanamayacak kadar telaşlıydı. Duş alıp sessiz odaya geçti.

Buradaki her şezlong neredeyse doluydu. Kimileri gözlelerini kapatmış, kimileri de aralarında fısıldayarak konuşuyordu. Bazıları da duvarlardaki ekranlardan Hong Kong, New York, Tokyo, Şanghay ve Shenzhen borsalarından yapılan canlı yayını izliyordu. Paul'ün yarı karanlıkta görebildiği kadarıyla buradaki tek yabancı kendisiydi. Michael Owen'ı buraya getiren ne olmuştu? Victor Tang'ın tavsiyesi mi yoksa tamamen bir tesadüf mü? Adamın derdi sadece masaj yaptırmak mı yoksa genç bir kadını alıp odasına atmak mıydı?

Genç bir kadın gelip önünde durduğunda Paul çok etkilenmişti. Kadının güzelliği onu şaşırtmıştı. Sıra dışı dar bir yüzü, kalın ve seksi dudakları, geniş bir ağız ve sırtından aşağı salınan uzun, siyah saçları vardı. Poposunu zar zor örten mavibeyaz çizgili bir önlük giymişti. Kadının bacakları o kadar beyazdı ki, bu loş odada adeta lamba gibi parlıyordu. Alçak sesle konuşan kadın, Paul'den kendisini takip etmesini istedi. Uzun ve karmaşık bir koridordan geçip içinde çeşitli yağların kokusunun dolduğu, iki tane mumun yandığı hoş ve sıcak bir odaya girdiler. Paul bornozunu çıkartıp yüzükoyun bir vaziyette masaj masasına uzandı. Genç kadın da kapıyı kapatıp içeriden sürgüledi.

Sonra da Paul'ün yanına gelerek, çıplak kalan alt kısmını

bir havluyula örttü ve masaj yağlarıyla ellerini ovuşturduktan sonra ağır hareketlerle adamın bedeni üzerinde çalışmaya başladı.

Daha ilk dokunuşta Paul'ün tüyleri zevkten diken diken olmuştu. Bu, masajdan çok okşamayı andırıyordu. Kadının parmakları sanki onunla oynuyor, kuyruk sokumundan omuzlarına kadar yağlanmış teninde kayıyordu. Sonra tekrar aşağı iniyor, koltukaltlarından kollarına oradan da nazik bir şekilde belli noktalarına baskı uyguluyordu.

“Bu çok iyi geldi.”

“Teşekkür ederim. Neden bu kadar gerginsiniz?”

“Öyle miyim?”

“Evet. Baş ağrısı çeker misiniz?”

“Bazen.”

“Omuzlarınız, kollarınız ve sırtınız çok kasılmış ve oldukça sert.” Havluyu hafifçe yana itip adamın alt kısmını kibar ve yavaş hareketlerle ovmaya başladı.

“Çok fazla iş yüzünden,” diye şikayet etti Paul.

“Bana öyle gelmedi,” dedi kadın adamın bacaklarına biraz daha yağ sürerek.

“Ne o zaman?”

“Bilmem. O yüzden size soruyorum ya.”

Paul gözlerini kapattı. “Senin adın ne?”

“Çalışırken bana Yetmiş Yedi derler.”

“Ya çalışmıyorken?”

“Pu. Peki, sizin?”

“Paul.”

Kadın kalçalarına yumuşak hareketlerle masaj yapmaya başladı. Onu rahatlatmaya mı yoksa tahrik etmeye mi çalışıyordu?

“Michael size selam söyledi.”

“Teşekkür ederim. Bana onun arkadaşı olduğunuz söylen-
di. Kendisi nasıl?”

“İyi.”

“Onu epeydir görmedim. En az iki hafta olmuştur,” dedi Pu.

“Şu an yapacak çok işi var.”

“Onun her zaman yapacak çok işi vardır.”

“Haklısın. En son ne zaman geldi?”

“Hiçbir fikrim yok. Anyi işi bıraktıktan sonra yani yakla-
şık altı aydır hiç gelmedi.” Uzun bir sessizlikten sonra kadın,
“Anyi’yi tanıyor musunuz?” diye sordu.

“Hayır, korkarım henüz değil.”

Paul kendisini her hamlede elini yükseltmeye çalışan
bir poker oyuncusu gibi hissediyordu. Yanlış bir soru, yan-
lış bir cevapla tamamen kendini ele verebilirdi. Acaba Anyi,
Owen’ın bilgisayarındaki A dosyası içinde fotoğrafları olan
kadın mıydı?

“Anyi de sizden hiç söz etmedi zaten.” Kadın sesinde bir
şüphe mi yoksa bir şaşkınlık mı gizliydi?

“Michael’ı uzun süredir görmüyorum. Ben Chicago’da
yaşıyorum ve...”

“Chicago mu?” diye hayranlıkla sözünü kesti kadın. “O
halde bu kadar iyi Çince konuşmayı nerede öğrendiniz?”

Paul çok kötü bir yalancıydı. Chicago! Neden daha önce ha-
yatında hiç gitmediği bir şehri seçmişti ki! Eğer yeterince şans-
sızsa kadın birazdan ona Chicago’da lokantası olan amcasın-
dan bahseder ve Paul’ün tam olarak nerede oturduğunu sorardı.
Paul de kendi hakkında mümkün olduğunca az şey söyleyerek
konuşmak zorundaydı zira ne kadar çok telafi etmeye kalkışır-
sa, ortaya çıkacak sonuçlar da o denli tehlikeli olabilirdi. “Daha

önce uzun bir süre Hong Kong'da yaşadım ve Çin'de çok sık seyahat ettim. Dilinizi de bu şekilde öğrendim.”

“Çok iyi konuşuyorsunuz.”

“Teşekkür ederim.”

Pu adamın bacaklarına masaj yapmaya, kaslarını sıkıp iç bacaklarını kibarca okşamaya devam etti. Paul hislerini o kadar uzun süredir saklamaya alışmıştı ki şu anda da bu genç Çinli kadının kendisini baştan çıkartmasına izin verecek değildi.

“Şimdi sırt üstü dönebilirsiniz,” dedi Pu.

Hayır, şu an bunu yapamazdı. Şu durumda sırt üstü yatması imkansızdı. “Bir dakika sonra. Zira omuzlarım çok ağrıyor,” dedi özür dilercesine. “Oraları biraz daha ovar mısın?”

Pu masaj masasının ucuna doğru hareket edip adamın kıvrıkcık, beyaz saçlarını okşadıktan sonra kollarındaki kalın kılları da sevdi. Şimdiye kadar karşılaştığı her Çinli kadın Paul’ün kıllarına bayılırdı. “Siz Michael’dan büyüksünüz, öyle değil mi?”

“Evet, biraz,” dedi Paul gülerek. Bunu iltifat olsun diye mi yoksa yaşını tahmin etmek zor olduğu için mi söylemişti?

“Aslında ben daha çok babasıyla arkadaşım. Michael’ı da oradan tanıyorum.”

“Babasıyla mı?” Kadın adeta şok olmuş ve inanmamış gibi sordu. Paul eğer şu an doğru dürüst bir açıklama düşünemezse, bir daha kızın ağzından laf alamazdı. “Yani, daha önce babasının arkadaşıydım.”

“Daha önce derken? Yani Michael ile ters düşmeden önce mi?”

“Evet. Ters düşmeden önce,” dedi Paul kadının sesindeki rahatlamayı fark etmemiş olmasını umarak. “Bu olaydan son-

ra kendi arkadaşları bile Michael'ın babasını uğraşması zor biri olarak değerlendirdi. Onunla hiç tanıştın mı?"

"Hayır. Üstelik Michael'ın onunla ilgili söylediği onca şeyden sonra tanışmak da istemezdim."

"Peki, ya annesi?"

"Onunla da tanışmadım."

Pu omuzlarına, boynuna ve kafasına masaj yaparken Paul de sessizliğini korudu.

"Aslında bu gece geç saatte onunla buluşacağım," dedi hiç düşünmeden.

"Kiminle?"

"Tabii ki Michael'la."

"Hong Kong'da mı?"

"Hayır, burada. Shenzhen'de."

"Century Plaza'ya mı geliyor?"

"Hayır."

"Evine mi gideceksiniz?"

"Evet, muhtemelen."

"O zaman Anyi ile de tanışırsınız."

"Umarım. Michael beni arayacağını söyledi. Buradan oraya taksiyle ne kadar sürede giderim?"

"Sanırım yarım saat."

"O kadar uzun mu?" diye sordu Paul.

"Gündüz iki kat uzun olur."

"Daha kısa bir yol yok mu?"

"Diamond Villaları'na mı? Oraya kısa bir yol nasıl olur ki? Eğer trafik sıkışıksa dikkat edin de şoför Bao'an'dan gitmesin. Hongling Yolu daha tenhadır, orayı kullanın. Adama Nigang Batı Yolu'ndan gidip sola dönmesini ve hastaneyi geçmesini söyleyin. Villalar tam karşınıza çıkacaktır. Anyi

buradan giderken hep o yolu kullanır ben de onu ziyarete gittiğimde aynısını yaparım.”

“Teşekkürler. Umarım bunları hatırlayabilirim.”

“Şimdi lütfen sırt üstü dönün.”

Paul keyifle döndü. Pu tam başının yanında dikiliyordu. Önce adamın gövdesine masaj yaptı, kıllı göğsüyle dalga geçti sonra da üzerine doğru hafifçe eğildi. Öyle ki Paul kadının nefesini hissedebiliyordu. Pu iki eliyle birden adamın karnını okşadıktan sonra kasıklarına kadar indi. Sonra yine göğsüne doğru çıkarak her seferinde kollarını daha aşağı uzatır biçimde yine kasıklarına iniş yaptı. Ama artık istediğini yapabiliyordu. Zira Paul’ün kılı bile kıpırdamıyordu. Dikkati çok dağılmıştı. Zihni Diamond Villaları, Çinli bir sevgili ve aile şirketi için yepyeni bir lokasyon bulan genç Amerikalıdaydı. Anne ve babasına aynı evi paylaştığı sevgilisinden niçin hiç söz etmemişti? Yoksa Elizabeth Owen biliyordu da Paul’e mi söylememişti? Her ailenin kimseyle tartışmadığı hele bir yabancıyla asla paylaşmayacağı sırları ve tabuları olurdu. Paul, Owenlar’ın birbirleriyle paylaştıkları sırların neler olabileceğini düşündü. Baba oğul hangi konuda bu denli şiddetli bir kavga etmişti ki, Michael’ın sevgilisinin arkadaşı olan Pu bile konuyu biliyordu?

Masajın sonunda Paul imzalaması istenen faturaya yüklü bir bahşış bırakınca Pu kendisine minnetle teşekkür etti. Masajın sonuna yaklaştıkça kadın müşterisinden beklediği tepkiyi görebilmek adına iyice sabırsızlanmış ve öfkelenmişti.

Paul telaşla odasına geri döndü. Emperor’s Paradisc’da öğrendiklerini Zhang’e anlatmak için can atıyordu.

Lamma’daki telefon çaldı da çaldı. Paul her zil sesini sayıp açan olmadıkça daha da telaşlanmıştı. Telefonu kapatıp

bir kez daha denedi. Sonunda arkadaşının sesini duymayı başardı. Zhang'in sesi sanki zor nefes alıyormuş gibi çıkıyordu.

“Zhang, her şey yolunda mı?”

“Yolunda. Öyle bir uzanmıştım. Sen neredesin?”

Paul ona Pu ile olan sohbetinden söz etti.

“Diamond Villaları'nı biliyor musun?” diye sordu Paul kadınıla konuştuklarını anlattıktan sonra.

“Evet, eğer yanılmıyorsam Lake Silver'dan çok da uzak değil. Burası Shenzhen'de hızla yayılan yeni konutlardan bir tanesi. Golden Dream, Honey Club, Rich Men's World vs. gibi lüks dairelerin ve büyük müstakil evlerin olduğu sitelerden biri. Pek çoğu sivil hizmetlilere ya da kara paralarıyla burada yatırım yapan kuzeydeki parti yetkililerine ait. Bildiğim kadarıyla mülklerin geri kalanını Singapur veya Hong Kong'daki tüccarlar yatırım yapmak ya da metreslerini ağırlamak için satın almışlar.”

“Sen hiç oraya gittin mi?”

“Hayır. Hepsinin özel güvenliği olduğundan bize pek iş düşmüyor. Genelde yüksek duvarlarla çevrilidirler ve önlerinde bekleyen bir sürü sokak kadını olur.”

“Kulağa modern Yasak Şehir gibi geliyor,” dedi Paul.

“Evet, bu yeni minik imparatorlar için kesinlikle doğru.”

“Ben içeri girebilecek miyim sence?”

“Sen mi? Sen bir yabancı olduğundan herhangi bir sorun yaşamazsın. Sadece yüzüne sen-benimle-konuşmaya-nasıl cüret-edersin-minik-Çinli-hizmetkar tavrını ve kibirli ifadeni takın ve özgüvenli bir şekilde güvenlik kapısından içeri doğru yürü. Kimse yanına yaklaşmaz. Sadece ne yaptığını bilmiyormuş gibi şüpheli bir tavır takınma yeter. Zira çekingen ya da duygusal olmak için doğru bir zaman değil.”

“Benimle dalga geçecek havaya girmiş olmana sevindim.”

“Sadece asistanıma bir ipucu veriyordum,” dedi Zhang. “Cidden, seninle gelmem daha iyi olmaz mı?”

“Hayır. Kadın ikimizi birden görürse rahatsız olabilir. Sanırım Pu’nun önünde Michael Owen’in dostu rolünü gayet iyi oynadım. Anyi’de neden işe yaramasın? Sence birisi ona Michael’ın öldüğünü söylemiş midir?”

“Kimin söyleyebileceğini bilmiyorum. Hem bilseydi kesin arkadaşına da anlatırdı.”

“Doğru. Ne kadar kötü bir amatörle çalıştığını anla işte. Yarın otele geri döner dönmez seni yine ararım.”

Çok kötü bir geceydi. Yan odadaki adamların homurtularından anladığı kadarıyla, bir sözleşme partisi veriyorlardı ve bu yüzden Paul bir türlü uyuyamadı. Tam uykuya dalacağı sıradaysa kapı çalındı. Paul sersemlemiş bir vaziyette kapıyı açtığında karşısında deri bikiniler giymiş, elinde bir şişe yağ ve mendil tutan tombul bir kadın gördü. Kadın ona ‘oda servisi’ ister mi diye sordu. Saat 3:50 idi.

İlerleyen süreçte Paul bir türlü uykuya dalamadı. Kendisini Anyi’ye nasıl tanıtmalıydı? Kayıp Michael’ı arayan bir aile temsilcisi olarak mı? Belki evdedir diye öylesine uğrayan bir arkadaşı gibi mi? Hangi rolü oynayacağına içgüdüleriyle karar vermesi gerekiyordu, bu da kadının her sorusuna hazırlıklı olması demekti. Saat sekizi biraz geçe hâlâ yatağında dönüp duruyordu sonra kalktı ve tuzlu-soğuk yumurta yiyip Diamond Villaları’na gitmek için bir taksiye bindi.

Sitenin girişini geçtikten sonra Paul şoföre yandaki caddeye dönmesini söyleyip, araçtan indi.

Site en az üç metre yüksekliğinde duvarlarla çevriliydi. Duvarın en tepesinde kırık bir pencere vardı. Tam yanındaysa minik bir güvenlik kulübesinin olduğu giriş, içinde de iki

görevli duruyordu. Paul'ün içinden hiç de benimle-konuşmaya-nasıl-cüret-edersin-minik-Çinli-hizmetkar ifadesini takınmak geçmedi.

Beyaz duvarın yanından yürümeye başladı. Çıkışta iki büyük limuzin ve ellerinde alışveriş poşetleri taşıyan birkaç kadın belirdi. Paul anında ilk hatasını anlamıştı. Diamond Villaları'na sadece burada çalışanlar yürüyerek giriyordu. Burada yaşayan herkes elbette klimalı araçlar kullanıyordu. Bariyerlerden sadece birkaç adım uzaktaydı. Dikleşti, göğsünü dışarı doğru çıkarttı, ellerini bir kez daha terli saçlarında gezdirip güvenlik görevlilerine bakmadan içeri doğru yürüdü. Onu durdurmaya veya onunla konuşmaya cesaret edemezlerdi.

Edemediler de.

Rahatlayan Paul derin bir nefes alıp etrafına bakınarak araç yolundan yukarı doğru ilerledi. İlk bakışta bu sitenin, duvarların dışındaki dünya ile ortak hiçbir şeyi yok gibiydi. Muhteşemliği ve izole ediliş şekli ona gerçekten de Yasak Şehri anımsatmıştı. Tertemiz kaldırımları ve üzerinde tek bir çöp bile olmayan sokakları vardı. Patikaların arasındaki çimenler daha yeni biçilmiş, binalar son derece iyi bir işçilikle inşa edilmişti. Sitede her birinin ismi değerli mücevher taşlarından oluşan sekiz tane çok yüksek bina bulunuyordu.

Alışveriş poşeti taşıyan kadınlardan birine, Michael Owen'ın nerede yaşadığını bilip bilmediğini sordu. Cevap olarak bomboş bakışlarla karşılaştı ama birkaç cümleyle Michael'ı tarif eder etmez, kadın ne demek istediğini anladı. Genç Amerikalı Safir binasının en tepesinde oturuyordu. Paul otoparktan geçip, doğruca çatıya çıkan asansörü kullanmalıydı. Bir Ferrari ile Mercedes'in arasından hızla fırlayan Porsche'un teki onu ezmeden Paul binayı bulabildi.

Zillerde isim yerine numaralar vardı. En tepedeki düğmeye basıp bekledi.

“Merhaba?” dedi sert bir kadın sesi.

“Michael Owen’a bakmıştım.”

“Kendisi evde değil. Siz kimsiniz?”

“Paul Leibovitz. Michael’ın Hong Kong’dan bir arkadaşı.”

“Çinli misiniz?”

“Hayır, Amerikalıyım.”

“Kimsiniz?” diye bu kez ağır bir İngiliz aksanıyla tekrar etti kadın sanki adamın aksanından gerçekten yabancı olup olmadığını test edecekmış gibi.

“Adım Paul Leibovitz ve Michael ile ailesinin bir dostuyum. Sizinle acilen konuşmam gerek,” dedi her kelimeyi son derece net bir şekilde telaffuz edip ağır ağır konuşan Paul.

Uzun süren bir sessizliğin ardından bir cızırtı sesiyle beliren bir ışık yandı ve kapı açıldı.

Kadın asansörde adamı bekliyordu. Her ne kadar fotoğraftakilerden çok daha güzel olsa da, Paul onu görür görmez tanıdı. Hatları daha zarif, teni daha solgundu. Yüksek elmacık kemikleri, koyu kahve badem gözleri ve cömert, arı sokmuş gibi duran dolgun dudaklarıyla Çin güzelliğinin son derece klişe bir timsaliydi. Fakat şaşırtıcı derecede uzun ve inceydi de. Yine de cılız değildi. Saçlarını çubuklarla tepeye topuz yapmıştı. Üzerinde bol, gri bir eşofman altı ve NYU yazan bir eşofman üstü vardı.

Kadın şüpheli gözlerle bir bakışta adamı tepeden tırnağa süzdükten sonra, hiçbir şey söylemeden içeri geçti. Paul de arkasından daireye girdi. Kadın kapıyı kapatıp onu oturma odasına götürdü.

Oda aydınlıktı. Su kaynaklarından, gerisindeki tepelere

kadar uzanan geniş manzaralı balkona açılan bir dizi penceresi vardı. Duvara dayalı duran siyah, deri bir kanep ve önünde küçük, oval bir masa bulunuyordu. Masanın üzerinde plastik çiçeklerden yapılmış süsler vardı. Tam karşısında da büyük ekran bir TV. Odanın diğer tarafında bir kahvalt barı ile etrafında dört taburesi olan mutfak alanı bulunuyordu.

Anyi taburelerden birine oturup ellerini göğsünde birleştirerek Mandarince tekrar sordu: “İsminizi anlayamadım?”

“Paul Leibovitz.”

“Benden ne istiyorsunuz?” dedi keskin bir ses tonuyla.

“Ben Michael Owen’ı arıyorum.”

“Sizi buraya kim gönderdi?”

Paul hiçbir şey söylemedi. Kadının gerçekten de göründüğü kadar keskin ve özgüvenli mi olduğunu ya da korkusunu gizlemek için mi böyle davrandığını anlamaya çalışıyordu.

“Annesi. Kadın çok endişeli.”

“Polisle birlikte misiniz?”

“Hayır. Ben bir aile dostuyum.”

Kadın bir şüpheli bakış daha attı. Bu Paul’ün blöf yaparak yırtabileceği türden bir sohbet değildi. Burada karşı karşıya oturmuş, birbirlerinin etrafında büyük bir dikkatle dönüp bir diğerinin zayıf düşmesini bekleyen iki insan vardı. Paul daha güçlü bir tavır mı takınmalı yoksa daha ılımlı bir yaklaşımla kadının güvenini mi kazanmalı, hiç bilmiyordu. Kadın kolayca çözülecek bir tipe benzemiyordu ya da bir başkasına çabucak güvenecek tarzda biri de değildi. Üstelik Zhang’ın fotoğraflardan yorumladığı kadarıyla karaoke barlarında çalışan kızlardan birine de kesinlikle benzemediği ortadaydı. Zira buralarda çalışan genç kızlar genelde yabancı müşterilerinden birinin metresi olup o adamların ülkelerine göçmen

olarak gitmeyi uman kızlardı. Şehre aslında fabrikalarda çalışmak için gelmiş tipler olurlardı. Aralarında en çekici olanlarıysa daha iyi bir ücretle açık saçık kulüpler ya da barlarda iş bulurdu. Çoğu küçük kasaba ya da köylerden gelen bu kızlar bir yabancıyla iletişim kurmaktan korkar ya da utanırlardı. Anyi'nin hikayesiye farklıydı. Her ne kadar hırsı ve özgüveni Paul'e tanıdık gelmese de kadının ses tonu, beden dili ve jestleri onu etkilemişti.

“Oturabilir miyim?”

Anya hiçbir şey söylemeden başını hafifçe salladı.

Paul de kanepeye oturdu.

“Michael’ın nerede olduğunu biliyor musunuz?” diye sordu.

“Hong Kong’da sanıyordum.”

“Orada değil.”

“Burada da değil,” dedi kadın soğuk bir tavırla.

“Belki de Şanghay’dadır?”

Kadın duygusuz bir şekilde Paul’ü ölçer gibi baktı.

Sonra da başını iki yana salladı.

“Onu en son ne zaman gördünüz?” diye sordu Paul.

Kadın yine başını iki yana salladı.

“Onunla en son ne zaman telefonda konuştunuz?”

Sessizlik.

“Ondan günlerdir haber alamıyor olmanız sizin için normal mi?” Paul’ün sesi istem dışı bir şekilde keskinleşmişti. Kadının sessizliği sinirini bozuyordu. “Hiç endişelenmediniz mi? Başına bir şey gelmiş olabilir.”

Titreyen alt dudağı kadına ihanet etmişti. Bilgisizliği ya da savunmaya geçtiği için sessiz kalmıyordu. Sessizliğinin sebebi bir sonraki cümleyi duyup kontrolünü kaybetmekten korkmasıydı.

“Belki de yardımınıza ihtiyacı vardır.”

Bu tek cümle aslında çok fazla şey ifade ediyordu. Kadın sanki birisi onu arkadan itiyormuş gibi taburesinden hızla kayıp arka odaya doğru koştu. Paul açık duran kapıdan kadının hıçkırıklarını işitebiliyordu.

Paul o an Zhang’in yanında olmasını çok isterdi. Zira ne yapması gerektiği hakkında hiçbir fikri yoktu. O bir polis memuru değildi. Tecrübeli bir memur muhtemelen şu an doğru düğmeye basıp, kadını konuşturmak için doğru kelimeleri seçerdi. Paul ise bunu yapamazdı. Anyi için üzölmüştü. Genelde ağlayan birine verdiği içgüdüsel tepki, ona yardım etmek şeklinde olurdu, Paul de içgüdülerini dinledi. Ayağa kalkıp Anyi’nin yüzünü yastığa gömerek yattığı odaya gitti. Yanına oturup saçlarını okşadı.

Anyi onun bu davranışına müsaade etti. Kadın kendisini toparlarken Paul de odaya şöyle bir baktı. Kocaman bir Mickey Mouse pelüş oyuncağı yatağın kenarından fırlıyor, yanında da pembe kalp şeklinde bir yastık duruyordu. Tam karşıdaki duvarda başka bir büyük ekran TV ve köşede üzerinde bilgisayar duran bir masa vardı. Yerdeyse birkaç tane yeni başlayanlar için İngilizce kitaplar duruyordu.

Kadın ağlamayı bırakınca Paul, “Michael’ı ne kadar süredir tanıyorsunuz?” diye sordu.

Kadın yüzünü Paul’e dönüp gözyaşlarını yastığıyla silerek “Neredeyse bir senedir,” diye cevap verdi.

“Onun için İngilizce mi öğreniyorsunuz?”

“Evet. O pek fazla Çince konuşamıyor. Hem daha sonra ikimiz de Amerika’ya geri dönmek istiyoruz.”

“Ve siz de buna Mickey Mouse ile uyuyup üzerinde NYU yazan eşofmanlar giyerek mi hazırlanıyorsunuz?”

“Evet,” dedi kadın yüzünden geçen minik bir gülümsemeyle.

“Amerika’ya gidince nerede yaşamak istiyorsunuz?”

“Eğer Michael’ın yeni şirketle ilgili tüm planları yolunda giderse, umarım New York’ta.”

“Ben de orada büyüdüm.” Paul bu bilginin kadını biraz sakinleştirip, kendisine daha fazla soru sormasına yol açabileceğini umdu ama Anyi yine sessizliğe bürünmüştü.

“Siz nerelisiniz?” diye kısa bir suskunluğun ardından sordu Paul.

“Shenyang. Pekin’in kuzeyinde, Manchuria’dadır.”

“Biliyorum.”

“Oraya hiç gittiniz mi?”

“Pek çok kez.” 1990’ların başlarında Paul büyük bir Amerikan bira fabrikasının danışmanlığını yapıyor ve şirket için orada bir arazi almayı planlıyordu ve pazarlıklar için şehir pek çok kez gitmişti. Shenyang’ın tertemiz, koyu mavi gökyüzünü ve buz gibi soğuk kış günlerini çok iyi anımsıyordu. O dönemlerde hava en fazla eksi dört derecelerde olurdu.

Anyi adamın kendi memleketini biliyor olmasından etkilenmişti. Ona tekrar gülümsedi, bu gülümseme bu defa Paul’e son derece sıcak gelmişti. Kadın ayağa kalkıp şifonyerden aldığı bir kağıt mendille burnunu sildi.

“Çok iyi Mandarince konuşuyorsunuz. Neredeyse bir Çinli gibi, bu muhteşem.”

“Teşekkür ederim. Otuz sene boyunca Hong Kong’da yaşadım ve Çin’i defalarca gezdim. Siz Kantonca konuşabiliyor musunuz?”

Kadın kafasını iki yana salladı.

“Sizi Shenyang’dan Shenzhen’e ne getirdi?”

“Çin’i bildiğinizi sanmıştım,” dedi Anyi yüzüne düşen saçlarını geri iterek.

Paul kadının sesindeki hayal kırıklığını fark etmişti. On-
dan bu denli aptalca bir soru sormasını beklemiyordu.

“Siz nerelisiniz?”

“Ben Almanya’da doğup New York’ta büyüdüm.”

“Ve otuz yıldır Hong Kong’da yaşıyorsunuz? Neden?”

Kadının bir yanıt bekleyip beklemediğinden emin olama-
dı. İnsanlar neden ailelerini, ana yurtlarını, doğdukları yerleri
terk ederlerdi? Paul bu soruları çok uzun zamandır kendisine
sormamıştı. Daha önceleri bunlar onun için son derece önemli
de olsa, hiçbirine düzgün bir cevap bulabilmiş değildi. Bir ya-
bancı ona bunları sorduğunda genelde macera hırsı, özgürlük
arzusu gibi benzer cevaplar verirdi. Hepsi de onun bu cevabını
anıyormuş gibi kafalarıyla onaylayarak karşılar ve Paul
her defasında doğru cümleler kurunca iletişimin ne kadar ko-
lay başladığını görerek buna hayran olurdu. Zira insanlar çok
az dinlerdi. O yüzden Paul de hiçbir zaman onlara hissettiği
yalnızlığı, daha çocukken bile ebeveynleriyle arasında oluşan
o mesafeyi (ki kilometre hesabına vurulsa ölçmesi çok daha
kolay olurdu) anlatmak zorunda kalmamıştı.

Paul Anyi’nin sesiyle tekrar içinde bulundukları ana geri
döndü. “Siz gelmeden önce Hong Kong televizyonunu iz-
liyordum. Çinli göçmen işçilerle ilgili bir program vardı.
Yaklaşık yüz elli milyondan fazla Çinli, iş bulabilmek için
köylerinden kalkıp şehirlere göç etmişler. Yüz elli milyon!
Düşünebiliyor musunuz? Bazıları benden bile daha küçük.
On altı, on yedi, yirmi yaşındalar. Şehirde başlarına ne gelebi-
leceği ile ilgili en ufak bir fikirleri bile olmadan köylerini terk
edebilmişler. Neden? Ne düşünüyorlar? Size nedenini söyle-

yeyim çünkü evlerinde kalmaya daha fazla katlanamıyorlar!” Yatağın tepesine çıkıp sırtını duvara yasladı ve pembe yastığı alıp karnına bastırdı.

“Fakat siz köyden şehre kaçmış fakir bir çiftçi kızına hiç benzemiyorsunuz.”

“Değilim çünkü. Ailem bir kamyon fabrikasında parti memuru olarak görevli. Partide neden daha fazla yükselemediklerini ise hiç bilmiyorum. Herhalde yeterince hırslı ya da acımasız olmadıkları için. Umurumda da değil. Çocukken hiçbir şeyin eksikliğini çekmedim.”

Paul’ü geçip dalgın bir şekilde pencereden dışarı bakarken bir yabancıya çocukluğuyla ilgili daha fazla şey anlatma konusunda şüpheli gibiydi. Paul’ün yalnızca kadının nefesini duyduğu uzun bir sessizliğin ardından Anyi devam etti, “1982’de doğdum. Önceki yıllara kıyasla politik anlamda daha huzurlu bir seneydi. Bana göre Dörtlü Çete mahalledeki bir grup oğlandan ibaretken Mao dulunun çetesi olduklarını bilmiyordum. Anlarsın ya. Ailemin içinde kendine ait bir mutfağı ile tuvaleti olan ve o zamanlar bunların büyük bir lüks sayıldığı ufak bir fabrika dairesi vardı. Okulu bitirdikten sonra fabrikanın muhasebe ya da yönetim birimlerinde çalışacaktım ama istemedim. Tek isteğim sadece uzaklaşmaktı.”

Anyi adamın gözlerinin içine baktı. “Belki de senin daha fazla New York’ta yaşamaya katlanamayışınla aynı sebeplerdendir? Hatırladığım kadarıyla ben hep uzaklaşmak isteyen biriydim. Shenyang’dan çıkmak isterdim. Küçük bir kızken okuldaki koca bir dünya haritasının önünde durmuştum. O gün dünyanın ne kadar büyük olduğunu anladım. Çin’de seyahat etmek istediğim üç tane şehir seçmiştim: Pekin, Şanghay ve Shenzhen.”

“Peki, neden Pekin ya da Şanghay yerine Shenzhen’e gittin?”

“Tesadüfen oldu. Century Plaza’nın kayıt bölümünde çalışan bir tanıdığım vardı ve bana bu şehrin çok heyecan verici bir yer olduğunu, çalıştığı otelin de genç kadınları işe aldığını yazmıştı. Ben de trene atlayıp güneye geldim.”

“Peki, ailen?”

“Babam bana nasıl veda etti biliyor musun? ‘Anyi, doğru olanı yapıyorsun. Benim neslim kendisini, ülke ve Devrim için feda etmek istedi ve hiçbir sonuç alamadı. Siz gençler önce kendinizi düşünüyorsunuz ve bu çok iyi bir şey.’ Aslında epey hüzünlü, öyle değil mi?”

Paul hiçbir şey söylemeden başıyla onayladı.

Anyi devam etti. “Otelin resepsiyonunda birkaç ay çalıştım. Sonra Emperor’s Paradise’ta bir pozisyona başvurup kabul edildim. İşin geliri çok iyi, yapması da çok kolaydı. Erkekleri ve çıplak vücutları sevmen gerekiyordu ve ben ikisini de severim. Bir de ellerinin iyi olması gerekiyordu. Beni yanlış anlama, burası bir genelev değildi. Yani adamlarla birlikte bir arka odada kaybolmuyorduk.”

“Otelde kayboluyordunuz.”

“Hayır, o da değil. Eğer olursa da, bu tamamen bize bağlıydı. Emperor’s Paradise’in bununla hiçbir ilgisi yoktu.”

“Michael ile nerede tanıştın?”

“Benim müşterilerimden biriydi. Bir gün geldi ve onu görür görmez hoşlandım. Son derece yakışıklı, kibar ve uyumlu biriydi. Hatta havlusunu kıpırdatmayacak kadar da utangaçtı. Sadece kalçalarına masaj yapardım ve hemen tahrik olur, inanılmaz derecede utanırdı. Sadece birkaç kelime Çince biliyordu ama konuşabilmek için elinden geleni yapardı.”

Belki Paul soru sorar diye bir an durup bekledi. Ya da belki Paul kendisini yargılıyor mu diye bakmak için durmuştu.

“Söyleyebilirsin,” diye devam etti. “Ne düşündüğünü biliyorum. Dünyayı görmek isteyen biri için Michael kaçırılacak bir fırsattı, değil mi? İki ayaklı uçak bileti gibi bir şey. Ama yanılıyorsun. Ben daha Michael ile tanışmadan önce de pek çok erkekten inanılmaz teklifler almıştım zaten. Bir inşaat mühendisinin, bir fabrikatörün, Hong Konglu bir bankerin ya da Pekin’deki bir parti yöneticisinin metresi olabilirdim. Üstelik bunlar son derece enteresan seçeneklerdi. İnan bana hepsinin de Owenlar’dan çok ama çok daha fazla parası vardı. Ama benim istediğim şey onların sundukları teklifler değildi. Ben zengin bir adamın kafesinde tuttuğu güzel kuş olmak istemi-yordum. Michael’ı bekledim diyebilirdim ama o kadar romantik biri de değilim. Sadece doğru zamanda doğru adam karşıma çıktı. Onu seviyorum ve sanırım o da beni seviyor.” Kadın konuştuğu sohbet daha da ciddileşiyor ve Paul kendisini daha da heyecanlı hissediyordu. Kadını hafife almıştı oysa Anyi zeki biriydi. Üstelik ne istediğini kesinlikle bilen bir kadının gücünü ve enerjisini yansıtıyordu. Bu Paul’ün aklına eski karısı Meredith’i getirdi. Paul hayatı boyunca bu tip duygulara yabancıydı ve bunlar onu rahatsız ederdi. Fakat bir taraftan da büyülerdi.

Michael Owen hakkında söyledikleri kulağa son derece dürüstçe geliyordu. Anyi muhtemelen onu gerçekten seviyordu ki bu da Paul’ü kötü haber getiren bir ulak yapıyordu. Bunu daha önce hiç düşünmemiş, Anyi’yi sadece bir bilgi kaynağı olarak görmüştü. Michael’ın öldürüldüğünü söyleme düşüncesi bile Paul’ün nefes almasını güçleştiriyordu. Göğsünde, sanki zincir bağlanmış ve biri durmadan o zinciri sıkı-yormuş gibi bir baskı hissetti.

“İyi misin?” diye sordu Anyi. “İçecek bir şey ister misin?”
“Evet. Belki biraz su.”

Kadın kalkıp mutfağa gitti ve elinde bir bardak suyla geri döndü.

“Biraz uzanmak ister misin?”

“Şimdi iyiyim, teşekkür ederim,” diye yalan söyledi Paul.

Anyi tekrar yatağa oturup deminki yastığı tıpkı bir sıcak su torbaşymış gibi karnına koyup adama bakmaya başladı. Paul kadının bakışlarından rahatsız olmuş, neden baktığını kavrayamamıştı. Endişelendiği için mi yoksa bu zayıflığı yüzünden yine şüphe duymaya başladığı için mi bakıyordu?

“Sana kendimden çok söz ettim,” dedi kadın. “Şimdi ben sana bir soru sormak istiyorum.”

“Evet, lütfen sor.”

“Senin neyin var? Sorun Michael, değil mi?” Anyi’nin sesindeki belirsizlik tıpkı bir gölge gibiydi.

Paul başka bir soruyla karşılık verdi. “Gerçekten nerede olabileceğine dair hiçbir fikrin yok mu?”

“Hayır.”

“Shenzhen’de senin dışında bir arkadaşı ya da iş arkadaşı filan var mı?”

“Bildiğim kadarıyla yok.”

“Kiminle sorun yaşamış olabilir?”

“Biriyle sorun yaşadığını nereden çıkartıyorsun?”

“Ortadan yok olması kimin işine gelir?”

“Polis gibi soru soruyorsun.”

“Şanghay’da birlikte ne yaptınız? Michael orada hangi bina şantiyesini ziyaret etti?”

Paul kadının kendisine güvendiği o kısa anın şu anda yok olduğunu ve kadının yine o sert tutumunu takındığını gördü. “Az evvel hangi yeni şirketten bahsediyordun?” diye sordu.

“Ne demek istiyorsun?”

“Az evvel eğer yeni şirketle ilgili her şey yolunda giderse, Michael ile birlikte New York’ta yaşamak istediğinizi söyledin.”

Kadın hiçbir şey söylemeden sanki Paul’ü ilk kez görüyormuş gibi şaşkın bir ifadeyle adama baktı. “Sen gerçekten kim-sin?” diye patladı. “Seni kim gönderdi? Güya Michael’ın arkadaşıysın ama Lotus Metal’le ilgili hiçbir şey bilmiyor musun?”

“Ben Owenlar’ın arkadaşıyım.”

“Sana inanmıyorum. Yalan söylüyorsun.”

“Bana güvenebilirsin.”

“Ben hiç kimseye güvenmem.”

“Umarım Michael Owen’a güvenmişsindir.”

“Benim için bir tehlike teşkil etmediğinden emin olduktan sonra ve buna kesinlikle de değdi. Eğer buna güven diyorsan, evet ona güvendim.”

“O halde senin adına üzuldüm.”

Anyi tavana bakarak gözlerini devirdi. “Acıma lütfen. Teşekkürler.”

“Bana güvenmemeni gerektirecek ne yaptım?”

“Ne zamandan beri birine güvenmemek için bir sebebe ihtiyacım var?”

“Eğer doğanda şüphe varsa, tabii ki sebebe ihtiyacın yok.”

“Ne saçmalıyorsun sen doğanda şüphe var filan diye? Öyle bir şey yok. Senin hiç çocuğun yok mu? Çocuklar şüpheli olmaz. Belki tedbirli ama şüpheli değil. Eğer tedbirliyseler de, o hale getirildikleri içindir.”

“Seni şüphelendiren şey neydi?”

“Tüm bunlar seni hiç ilgilendirmez.” Yataktan kalkıp yastığı duvara fırlattı ve oturma odasına gitti.

Paul de onu takip etti.

Anyi sırtı dönük bir şekilde mutfakta duruyordu.

“Neden korkuyorsun?”

“Sana korktuğumu kim söyledi?”

“Gözlerinde görebiliyorum.”

Kadın yüzünü döndü. Paul o an Anyi’nin gözlerinin altındaki halkaları fark etti, onun yaşında birisi için oldukça büyük ve koyuydular. “Eğer bir Çinlinin gözüne bakıp her şeyi anlayabilecek kadar zekiysen, o halde tüm bu soruları kendin de cevaplayabilirsin.” Adama doğru bir adım yaklaştı. “Ve şimdi senden gitmeni istemek zorundayım. Yalnız kalmak istiyorum.”

Paul’ün gözünün önüne aniden Victor Tang ile kadının bir fotoğrafı geldi. Fotoğrafta Tang kolunu kadına sarmış ve kameraya bakıp gülümsüyordu. Kadınsa saçını tek yana savurmuş, sanki adamdan bir an evvel kurtulmak ister gibiydi.

“Victor Tang’i ne kadar tanıyorsun?”

“Hiç tanımıyorum.”

“Yalan söylüyorsun. İkinizin fotoğraflarını Michael’ın bilgisayarında gördüm. Victor Tang sana sarılmıştı.”

“Yalnız kalmak istiyorum. Git!”

“Korktuğun kişi o.”

“Ne dediğimi duymadın mı? Lütfen git!” diye bağırdı Anyi avucuyla mutfak tezgahına vurarak. Aslında adamı korkutmak maksatlı bir güç gösterisi için yapılmış olan bu jestin altında tamamen korku ve zayıflık yatıyordu. Paul haklı olduğunun farkındaydı. Bunu Anyi’nin sıkılmış yumruklarından, katı duruşundan ve gözlerinden anlamıştı.

“Victor Tang’den niçin korkuyorsun?” dedi yavaş ve net bir şekilde soruyu İngilizce sorarak.

Sessizlik. Kadın ona değil, yere bakıyordu.

Paul ölmüş olan Michael’ı, Zhang’i, Christine’i, yalan bir

itirafname imzalamış olan ve suçlu olduğu varsayılan katili düşündü.

“Michael Owen,” diye aniden patladı, “öldürüldü. Cesedi karakolun bodrumunda duruyor. Ben de onu kimin öldürdüğünü bilmek istiyorum ve yardımına ihtiyacım var.”

Anyi Paul’e baktı. Dar gözleri açılmış, ağzı sessiz bir çığlık atıyormuş gibi şekle girmişti. Dizlerinin bağı çözüldü ve mutfak tezgahında duran elleri kayıverdi. Bir an için Paul kadının bayılacağını sandı. Düşerse tutmak için kollarını kadına doğru uzattı ama sonra Anyi’nin yine dikleştiğini ve birkaç saniye içinde gözlerinin önünde taş döndüğünü gördü. Yüzü birkaç saniye daha istemsiz olarak allak bullaktı. Alt dudağını ısırtıyor, yanaklarından aşağı yaşlar süzülüyordu. Paul onu rahatlatmak için bir adım yaklaştı.

“Dokunma bana,” diye fısıldadı Anyi adamın yüzüne bile bakmadan.

Paul’ün aklına oğlunun öldürüldüğünü söylediği zaman Elizabeth Owen’in yüzündeki umutsuzluk ifadesi geldi. Oğlunun cansız bedenini görünce Meredith’in yüzünde de aynı ifade vardı ve Paul herkesin sevgi, hüznün, neşe, acı konusunda kendisine ait bir lisanı olduğunu ve birbirimizi anlamamanın hayatın bir mucizesi olduğunu düşündü. Anyi sanki her nefes alışında biraz daha can veriyor gibiydi, yüzündeki seğirmeler durmuş ve gözyaşları kesilmişti. Teni kar kadar beyazdı. Bir yerlere bakıyordu.

“Sadece iki sorunu yanıtlayacağım ama sonra gitmek zorundasın, anlıyor musun?” dedi dümdüz bir ses tonuyla.

“Evet,” dedi Paul sessizce.

“Ne bilmek istiyorsun?”

“Şanghay’da ne yaptınız?” diye hiç düşünmeden sordu Paul.

“Son birkaç aydır oraya çok sık giderdik. Michael Lotus Metal’in başkanı Wang Ming ile toplantılar yapardı ama Michael’ın anne ve babasının bundan haberleri vardı. Bunu sana söylememe gerek yok sanırım.”

“Wang Ming’i nerede bulurum?”

“Bu ikinci sorun mu?”

“Hayır.” Paul bir an düşündü. “Victor Tang’dan niçin korkuyorsun?”

“Victor Tang’dan niçin mi korkuyorum?” diye sanki soruyu doğru anladığından emin olmak istemiş gibi tekrar etti Anyi. “Sen o adamı tanıyor musun?”

“Hayır.”

Kadın başıyla onayladı. “Tanısaydın bu soruyu kesinlikle sormazdın.”

“Bu bir cevap değil.”

Anyi bir süre hiçbir şey söylemeyip boşluğa baktı. Sesinde ne bir renk, ne de bir ifade vardı. “Bence Victor Tang’i tanıyan herkes ondan korkar.”

“Michael Owen da mı?”

“Hayır. Çinli olan herkes demek istedim. Michael ve ailesi değil. Bu beni başta çok şaşırtmıştı. Michael tıpkı bir Amerikalıda olmasını hayal ettiğim gibi cesur, güçlü ve özgüven doluydu. Ne polisten, ne resmi görevlilerden, ne de Victor onu tehdit ettiğinde ondan korktu. Bu beni çok etkilemişti. Fakat sonrasında Tang’i çok iyi anlamadığımı fark ettim. Michael adamın ne denli tehlikeli olduğunun farkında değildi. ‘Kanun benden yana, hiç endişelenme,’ deyip dururdu. Bunu söylediğinde hiçbir şey anlamadığımı fark etmiştim. Kanun mu? Çin’de!”

Sesi yavaş yavaş duyulanıyordu. Michael’ın bu naifli-

ği onu hâlâ şaşırtıyordu sanki. “Denedi. Onu denememekle suçlayamazsın. Mandarince öğrenmeyi denedi. Çinle ilgili birkaç kitap okuyup tüm görünen farklara rağmen aslında Amerika ile Çin’in benzer olduğunu anladı. Bazen bunun için ciddi kavgalar ederdik. Ona Wisconsin’de değil, Çin’de olduğumuzu söylerdim. O da bana hep aynı cevabı verirdi. “Sevgilim, bunun bir önemi yok. Sonuçta hepimiz Amerikan rüyasının rüyasını kuruyoruz.” Ona bunun doğru olmadığını bizim Çin rüyası kurduğumuzu söylesem de bana gülüp onun da Amerikan rüyası ile aynı şey olduğunu, sadece renklerinin farklı olduğunu söylerdi. Bu konuda epey ikna olmuştu.”

“Tang onu niye tehdit etti?”

“Bana durmadan niçin bu kadar çok korktuğumu sorardı. Ben de ona, ‘Michael, herkesin korkmak için sebebi olur ama Çinlilerin daha çok sebebi vardır,’ derdim ama beni anlamazdı.”

“Tang onu niye tehdit etti?”

Cevap vermek yerine sadece başını iki yana salladı.

“Tang’ın bu cinayetle bir ilgisi var mı?”

“Bilmiyorum. Onu sen bulacaksın. Belki de bulamayacaksın. Sana iki soru cevaplarım dedim ve bunu yaptım. Şimdi git. Lütfen!”

“Sana yardım edebilir miyim?”

“Keşke edebilsen.”

“Belki edebilirim...”

“Hayır,” diye sözünü kesti Anyi. “Şu an beni yalnız bırakmaktan başka yapabileceğin hiçbir şey yok.” Arkasını dönüp kapıya doğru yürüdü.

Paul de peşinden gitti. Anyi’nin söylemek istediğinden çok daha fazlasını bildiğine emindi ama şu an bunları ondan

öğrenemeyeceği de son derece açıktı. Diamond Villaları'ndan çıkar çıkmaz Zhang'i arayıp gelmesini istemeliydi. Tecrübesiyle daha başarılı olur ve kadını konuşturabilirdi.

Anyi kapıyı açtı. "Beni merak etme," dedi adamın yüzüne bakarak.

Paul daha önce hiç bu kadar yalnız ve çaresiz bir surat görmüş müydü?

Yalansız bir hayat var mıdır? Yanlış inançlarla dolu olmayan bir hayat? Zhang'in düşündüğü yaşamı kolaylaştıran minik yalanlar değildi. Geç kalındığı için uydurulan bahaneler, doğum gününü unuttuğu için ya da başka dikkatsizlikleri kapatmak adına söylenen şeyler de değil. Kendisinin, belki de herkesin yanında taşıdığı büyük sırları düşünüyordu o. Diğer insanlar için bu nasıl bir şeydi? Atalarından kalan mirası takdir etmemek? Karısının hakkında hiçbir şey bilmediği gayri meşru bir çocuk sahibi olmak? Yakın bir akrabayla yasak aşk yaşamak? Bir arkadaşın ya da iş ortağının ihaneti? Mei de büyük bir sır saklıyor mu diye merak etti. Belki de gizlice başka bir adama aşkıttı? Acaba Zhang'in bilmediği bir ilişkisi olmuş muydu? Bunu hayal bile edemezdi ama kim bu konuda net olabilirdi ki? Her hayat bir şekilde bir yalanın, bir kurgu ya da rolün üzerine kurulmamış mıydı? Bir insan ölüm döşeğine kadar bunu saklayabilir miydi, yoksa bir yerlerden bir şekilde ortaya çıkar mıydı? Mei ve daha sonra da oğlu ne derdi; son otuz yıldır hiçbir şey söylemediği bu konuyu duyunca Paul'un tepkisi ne olurdu? Zhang tüm bunları merak ediyordu. Şimdiye dek yaptığı ve söylediği her şeyi başka bir şekilde mi göreceklerdi? Ona sırtlarını mı döneceklerdi, yoksa kendisini affedebilecekler miydi?

Hong Kong'dan Shenzhen'e giden hızlı feribotta oturur-

ken konu hakkında herhangi bir seçeneğinin olup olmadığını merak ediyordu. O zamanlar muhtemelen başka seçeneği yoktu yani ülke histeri içinde yönetilirken, on altı yaşındaki Zhang saygı görmek ve kabullenilmek için uğraşırken. Bir yere ait olmayı fazlasıyla isterken. Bunun dışında zaten şimdide dek Mao Zedong ve emrindekileri sorgulamaya cesaret eden birini de tanımamıştı. O sadece gördüğüne inanan kör bir adamdı.

Ama Kültürel Devrim on yıl sürmüştü. 1976'dan beri o çılgınlığın parçası olan herkes gibi, Zhang'ın de seçenekleri vardı. O tarihten itibaren her gün bir seçenektir, Zhang her gün sessiz mi kalsa yoksa af mı dilese diye seçim yapıyordu. Bunun için aldığı sorumluluk onu sıkıyor ve eğer kendine karşı dürüst olursa çuvaldızı ne topluma, ne herhangi bir siyasi partiye, bir siyasi lidere ya da öndere batıramayacağını biliyordu. Bunu Buda'dan öğrenmişti. Kendi hareketlerimizin sahibi bizlerdik, kendi Karmamızı biz yarattık. Bu *bizim* hayatımızdı. Bu geç kalan devrim, kendi yaşındaki bir Çinli için beraberinde pek çok şüphe ve soru da getirmişti.

Zhang bu düşünceler yüzünden kendisini işkence çekiyormuş gibi hissederek güverteye çıkmak zorunda kaldı.

Feribot yüksek bir hızla limana doğru ilerlerken ılık rüzgar saçlarını dağıttı. Su, üzerindeki araçların hareketleriyle dalgalanmış, küvette oynayan çocukların sıçrattığı gibi her yana dağılmaya başlamıştı. Dalgalar hızla feribotun kenarlarına çarpıyor hatta bazıları havaya yükselip oradan tekrar suyun içine damlıyordu. Bu iniş çıkışlar Zhang'ın midesini bulandırdı. Tırabzanlara dayanıp meditasyon yapmayı denedi ama iki kez yüksek sesle geçirdi. Bir süre önce yediği kızarmış erişte ile wonton çorbası iyice birbirine giriyor ve bir

patlamayla ağzından dışarı fırlıyordu. Kusmuğunun bir kısmı suya, bir kısmı da rüzgar nedeniyle pantolon ve ayakkabılarının üzerine geldi. Mide asidi yüzünden boğazı yanıyordu. Zhang o an bir yerlere saklanıp Shenzhen’de başına geleceklerden korunmayı çok istedi.

Düşüncesi bile onu ürpertmişti. Anyi’yi sorgulamak.

Paul kadının bir şey sakladığını ve Tang’dan çok korktuğunu söylemişti.

Zhang bunu Tang’le olan geçmişiyile beraber düşündü. Bir yalan daima bir diğer yalanı getirir; sonuçta olay yanlışlar, çarpıtmalar, hatalı tavırlar ve bahanelerle örülmüş bir ağa dönüşürdü. Tek bir yalanda kalarak bunu engellemek mümkün müydü?

Zhang bundan emin değildi. Sadece *kendisinin* daha fazla kaçmayacağını, yalanının onu yakaladığını biliyordu. Bir gün tüm yalanlarının Tang’i ve tüm ülkeyi de yakalayacağını bildiği gibi.

Feribottan en son inenlerden biri Zhang’di. Sınır muhafızlarını görünce, üzerlerindeki forma onu yıllardır ilk kez rahatsız etti. Yoksa onu mu arıyorlardı? Bir bahaneyle onu yan odalardan birine çekip üzerindeki polis kimliğini de alarak cinayet büro ile irtibata mı geçeceklerdi?

Saçmalık! Luo onu evdeki kanepede uzanmış, dizini iyileştirmek için dinleniyor sanıyordu. Dünden beri Zhang, adamın şüphesini çekecek hiçbir şey yapmamıştı. Fakat birazdan sınırı aşmak üzereydi ve bundan sonra geri dönüş olmadığını kendisi de biliyordu.

Şu ana kadar sisteme gayet iyi uyum sağlamıştı. Komünist Parti’den gelen birkaç davete katılmamasının dışında her-

hangi bir komite ya da komisyona da dahil değildi. Bugünkü Çin’de bir asi olarak damgalanmadan bunu yapabilmek artık mümkündü. İş arkadaşları onu hiç anlamıyor, kendisini eksantrik ve zararsız buluyorlardı. Şu anda ise kendisini sisteme karşı kuruyor, hayatında ilk kez sistem karşıtı hareket ediyor ve bunun tıpkı daha önceki gibi tehlikeli olduğunu biliyordu. Bu araştırmaları kendilerini nasıl savunacaklarını iyi bilen, etkili insanların dikkatini belki birkaç saat ya da en fazla birkaç gün içinde çekecekti. Paul’ü saymazsa, Zhang tek başınaydı.

Genç sınır görevlisi düşüncelerinden hiçbirini tahmin edemedi. Pasaportuna, Hong Kong vizesine sonra da bilgisayarına bakıp geçmesi için Zhang’e el salladı.

Zhang feribot terminalinden bir taksiye binerek Diamond Villaları’nın yakınında Paul’ün kendisini beklediği kafeye gitti.

“Berbat görünüyorsun! Hasta mıydın?” diye patladı Paul arkadaşını görür görmez.

“Yolculuk kötüydü, biraz deniz tuttu. Çok da fena değilim,” diye cevapladı Zhang. “Tuvalete gidip ayakkabılarımla pantolonumu temizlesem yeter.”

Bulabildikleri en iyi taksiye binip – camları siyah, parlak, yepyeni ve simsiyah bir VW Passat’tı – hemen yakınlarındaki Diamond Villaları’na gittiler. Kendilerini asker selamıyla karşılayan güvenlik görevlilerini geçerek Safır’ın önünde taksiden indiler.

“Bir süre sonra senden gitmeni isteyebilirim,” dedi Zhang otopark alanında ilerlerken.

“Ne yapmayı planlıyorsun?” diye şaşkınlıkla sordu Paul. “Onu korkutmak mı istiyorsun?”

“Hayır ama bana güvenmeye başlayacak mı diye görmem

gerek. Eğer bunu yapmasını başarabilirsem bir süre baş başa kalmamız daha doğru olacaktır.”

Paul başıyla onayladı.

Garajı asansörden ayıran demir parmaklıklı kapının önünde durup hiçbir şey söylemeden birbirlerine baktılar. Zhang arkadaşına işareti verince, Paul de çatı katının ziline bastı.

Kapının açılmasını beklediler ama hiç cevap yoktu.

“Belki de uyuyordur? Ben giderken epey bitkin görünüyordum,” dedi Paul.

Zhang dudaklarını birleştirip iki eliyle saçlarını karıştırdı. “Umarım başına bir şey gelmemiştir. Sana gereğinden fazla şey anlatmış. Dairesine girmemiz gerek.”

Tekrar girişteki güvenlik görevlilerinin yanına gidip yöneticiyi istediler.

Bina yöneticisi Safır’ın bodrum katında yaşıyordu. Adam bu iki yabancıyı şüpheli bakışlarla süzdü. Elbette bir anahtarı vardı ancak daire kapısını ya daire sahibi buradayken veya yönetimden acil bir durum için talimat almışsa açabilirdi. Zhang’in polis kimliği bile ilk başta onu etkilemedi. Fakat “cinayet büro” kelimelerini okuduğu zaman hemen anahtarı çıkartıp onları üst kata götürdü.

Tekrar zili çalıp cevap alamayınca, yönetici anahtarıyla kapıyı açtı. Zhang başıyla şu an yalnız kalmak istediklerini belirten bir hareket yapınca adam hızla asansöre binip aşağı indi.

“Anyi?” diye merakla sordu Paul.

Cevap yoktu.

“Anyi?” diye bu kez yüksek sesle tekrarladı.

Sessizlik.

Daireye ilk Zhang girdi. Oturma odasındaki perdeler kapalı olduğundan gözlerinin bu yarı karanlığa alışması birkaç

saniyelerini aldı. Etrafı dinlediler. Her ikisi de yatak odasından bir ses geldiğini düşündü.

“Merhaba, kimse yok mu?” diye seslendi Zhang. Sesi kendisine bir polisin sesinin olması gerektiğinden daha ürkek çıkmış gibi geldi.

Cevap yoktu.

Oturma odasına göz attılar. Paul’ün içtiği suyun bardağı ile plastik çiçekler hâlâ masadaydı. Yanlarında bir yığın dergi duruyordu.

“Anyi,” dedi Paul bir kez daha yüksek sesle fakat bu kez cevap gelmesini beklemeden.

Zhang başını iki yana sallayarak yatak odasına doğru yürümeye başladı. Kapı hafif aralıktı. Kapıyı yavaşça itmeden evvel durup nefesini tuttu ve içerde soluk alan biri var mı diye anlamak için kulak kabarttı.

Gardırop kapakları açık ve yatağın üzeri bluz, iç çamaşırı, ayakkabı, elbise ve eteklerle doluydu. Diğer taraftaysa bir yığın erkek giysisi vardı. Raflar neredeyse bomboştı.

Paul de Zhang’in peşinden içeri girdi. “Gitmiş,” diye fısıldadı sanki kendine söylüyormuş gibi.

“Üstelik her yeri darmadağın bir şekilde bırakarak,” dedi Zhang. “Kız kaçmışa benziyor.”

Tüm daireyi aramalarına rağmen şüpheli herhangi bir şey bulamadılar.

“Şimdi ne yapıyoruz?” diye sordu Paul.

“Hiçbir fikrim yok,” dedi Zhang yorgunluktan dayanamayıp kendini kanepeye atarak. “Hey, Paul. İngilizcede ‘üzgünüm’ tam olarak nasıl denir?”

“Lütfen mazur görün. Benim hatam, pardon. Beni affedin. Neden soruyorsun?”

“Richard Owen oğlunun cesedini teşhis ederken bu kelimeleri geveliyordu. Sence bir anlamı olabilir mi?”

Paul bir an düşündü. “Hiç sanmıyorum.”

Zhang arkasına yaslanıp kollarını göğsünde birleştirerek tavana bakmaya başladı. Bir süre sonra, “Yeniden Elizabeth Owen ile buluşmaya ne dersin?” diye sordu.

Paul odanın içinde bir aşağı, bir yukarı gidip geliyordu. En sonunda, “Bunu seve seve yaparım ama kadının bize daha fazla yardımcı olabileceğini sanmıyorum. Hatırlasana, dün onu aradığımda ne kadar az şey biliyordu.”

“Bu doğru. Ama şimdi elimizde iki yeni isim var. Belki onlar sayesinde bir şeyler buluruz. Ayrıca baba oğulun arasındayken geçen şu büyük kavganın sebebini de öğrenmek istiyorum. Kadın en azından bize bunu anlatabilir.”

Elizabeth Owen sanki Paul’ün aramasını bekliyormuş gibi daha ikinci çalışta telefonunu açtı. Kendisi otelde dinleniyor, kocası da Amerikan elçiliğinde evrak işlerini hallediyordu. Kadın ne zaman olsa Paul ile konuşmaktan mutluluk duyardı, iki saat sonra InterContinental’ın barında buluşmak için sözleştiler.

Hong Kong’a dönerlerken Paul Anyi ile olan konuşmasını bir kez daha fakat bu kez tüm detaylarıyla Zhang’e anlattı.

Paul konuşurken Zhang’in cep telefonu çaldı. Ekrana bakınca şok oldu. Arayan cinayet büro şefi Luo idi.

“Zhang, nasılsın?”

“Aradığın için sağ ol ama henüz iyileşemedim sanırım. Hatta daha da kötüyüm.”

“Neredesin? Arkadan çok fazla gürültü geliyor. Umarım alt katındaki genelevde dinlenmiyorsundur.”

“Hayır, Hong Kong feribotundayım,” diye bir bahane düşünemeyecek kadar gergin şekilde cevap verdi Zhang.

“Oraya niçin gidiyorsun?” diye hiç de sempatik olmayan, şaşkın bir ses tonuyla sordu Luo.

“Bir... Bir uzmanı göreceğim. Dizim epey şişti ve çok ağrıyor. Arkadaşım Paul bir ortopedi uzmanından son dakikada randevu almış.”

Luo bu konudan şüphelenip şüphelenmemesi gerektiğini düşünüyormuş gibi, bir süre hiç cevap vermedi. “Seni Owen davasının öne çekildiğini söylemek için aradım. Amerikalılar bastırmış. Dava yarından sonraki gün görülecek. Zaten elimizde itirafname olduğundan sonuçlanması bir gün bile sürmez. Bilmek istersin diye düşündüm.”

“Elbette.”

“Belki arkadaşın aracılığıyla Owenlar’a haber verirsin. Gerçi biz onlara resmi kanallardan ulaşıyoruz ama bu biraz zaman alıyor.”

“Yaparım.”

Patronu ondan ne istiyordu? Resmi sınırlara bağlı kalmadığı için ondan şüpheleniyor muydu? Yoksa gerçekten Owenlar’a dava gününü haber versin diye mi aramıştı?

“Bu sayede onlar da çok rahatlayacaktır, öyle değil mi?”

“Tabii ki Luo, tabii ki.” Patronu Zhang’e garip gelen bir şekilde aniden gevezeleşmişti. Aklına o itirafnameyi imzalaması için fabrika işçisine neler yapmış olabilecekleri geldi. Onu neyle tehdit etmişlerdi? Eşini tutuklayıp çocuğunu yetimhaneye bırakmakla mı? Sichuan’daki akrabalarını tutuklamak ya da onları köyden attırmakla mı? Muhtemelen kendisinin idam cezası alacağını ama adam hapisteyken ailesine çok iyi bakılacağını da söylemiş hatta bunun için söz

bile vermiş olabilirlerdi. Bu fakir bir adam için cazip bir teklif olurdu hele ki daha evvel başı polisle ya da mahkemeyle derde girmiş biriye, başka seçeneğinin olmadığını da farkında olmalıydı.

“Bu durumlarda yakınlarını kaybetmiş insanların tek tesellisi suçlunun yakalanıp yargılanması olur, öyle değil mi?”

“Evet, haklısın,” dedi Zhang itaatkar bir biçimde.

“İşe ne zaman geri döneceksin?”

“Umarım birkaç gün içinde.” Luo’nun hattın diğer ucundan gelen tiryaki nefes sesini işitti, adamın aklında hâlâ bir şey var gibiydi.

“Zhang, şunu unutma ki intikam peşinde koşanlar aslında iki mezar kazarlar.”

Zhang de adaletle intikamı birbirinden ayıran bir cümle sarfetmek istedi fakat aklına hiçbir şey gelmedi. “Biliyorum. O söz nasıldı? Otuz altı olasılığın tamamı da aynı sonuca çıkar, uçmak her zaman en iyi seçenektir.”

“Bunu kim söylemiş?”

“Sanırım *Savaş Sanatı*’nda Sun Tzu.”

“Haklısın. Bunu sakın unutma,” dedi Luo ve telefonu kapattı.

Luo onun intikam almaya çalıştığını nereden çıkartıyordu? Yoksa Tang ile olan geçmişleri hakkında bir şey mi biliyordu? Bu imkansızdı. Luo muhtemelen onu motive eden tek şeyin intikam olabileceğini düşünmüştü yoksa bir polis elde hazır bir itiraf varken neden bir katili aramakla vakit kaybederdi ki?

Paul bu telefon konuşmasını ilgiyle dinlemişti.

“Söylesene, Mei gerçekten senin şu anda nerede olduğunu ve ne yaptığını biliyor mu?” diye patladı.

“Tam olarak değil,” diye cevapladı Zhang.

“Bu ne demek oluyor?”

“Ona Luo’ya söylediklerimin aynısını söyledim. Yani seninle olduğumu çünkü bana bir uzmandan randevu aldığını.”

“Neden ona aslında ne yaptığını anlatmıyorsun?”

Zhang cevap vermekte tereddüt etti. Evet, neden anlatmıyordu? Çünkü her gerçeğin anlatılmasının bir zamanı vardı ve onun anlatması için doğru zaman çoktan geçmiş miydi? Çünkü karısını inanılmaz şekilde seviyor ve kendi acısını ona yansıtmak istemiyor muydu? Çünkü bilse Mei tehlikeye mi girerdi? Çünkü Zhang zavallı bir korkak mıydı?

“Ona hiçbir şey söylemedim çünkü bu onu yalnızca endişelendirir,” dedi Zhang düz bir sesle.

“Ve seni durdurmaya çalışır?”

Elbette bunu yapar, diye düşündü Zhang. Her şey mümkündü. Bir şey söylemek yerine başını öne doğru salladı.

“Bu...” Paul doğru kelimeleri aradı. Korkunç suçlamalar yapmadan itiraz etmek istiyordu.

Zhang sözünü kesti. “Ne söylemek istediğinin farkındayım ve haklısın. Ama başka çare yoktu. Eğer ona anlatsaydım şu an burada olamazdım. Yani başka seçeneğim yoktu.”

Sessizliğe gömülüp daha minik araçlarla yüklerinden kurtulan nakliye gemilerini izlediler.

“Bayan Owen’a ne anlatmalıyım?” diye sordu Paul.

“Bildiğimiz her şeyi. Oğlunun cinayetinin hâlâ şüpheli olduğunu. Hapisteki adamın masum olduğunu ve yarın ölüm cezasına çarptırılıp kısa süre içinde idam edileceğini. Eğer kadın bunları duyar duymaz bize yardım etmek istemezse, o zaman kendisinin ya da kocasının bu cinayete alakası var demektir.”

Paul hayretle içinde arkadaşına bakıp gerçekten bunu mu söylemek istedi diye süzdü.

“Suratını niye öyle yapıyorsun? Sence bu mümkün olmaz mı?”

Uzun bir sessizliğin ardından Paul, “Bilmiyorum. Böyle bir şeyi hayal bile etmek istemem,” dedi.

Yaklaşık iki saat sonra InterContinental’ın barına girdiğinde, Elizabeth Owen’ın kendisini beklediğini gördü.

Kuru martini iyi, çok iyiydi hatta Michigan Bulvarı'ndaki uzun alışverişlerinden sonra kendisini şımartmak için Chicago'daki Drake'de içtiğinden bile güzeldi. Oradaki martini bazen sıcak ya da sulu olurdu fakat buradaki mükemmel derecede soğuk ve sertti ve kadını etkilemesi uzun sürmedi. İkinci yudumun ardından Elizabeth tüm bedeninde sıcak bir ürperti hissetmeye başlamıştı bile. Günlerdir içtiği haplardan çok daha iyi gelmişti bu ona. Haplar onu çok yoruyordu, her hareketinde fazlasıyla çaba harcamak zorunda kalıyordu, hatta bazen konuşmak bile ağır geliyordu. Doktorlar ne düşünüyor acaba? Eğer Richard ısrar etmese, dün hapları almayı bırakacaktı. Bu sabah adamı memnun etmek için içermiş gibi yapıp hepsini tuvalete atmıştı.

Martini inanılmaz derecede işe yaramış ve kadına uygun-suz ama asla bitmeyecekmiş gibi gelen bir hafifleme hissettirmişti. Onu yıpratmadan ruhunu okşamıştı, buna rağmen yarım bardaktan sonra bile kadın kendisini son derece ayık hissediyordu. Geniş pencerelerden görünen Hong Kong'un gökyüzünden bile etkilenmiş, limandaki sulara vuran farklı renkler hoşuna gitmişti. Gözlerini biraz daha yukarı kaldırdığında art arda patlayan havai fişekleri gördü. Son birkaç senedir Shenzhen, Şanghay, Pekin gibi tüm gittiği yerleri pek de fazla sevememişti. Oğlunun bu ülkede ne bulduğunu hiç

anlamıyordu. Elizabeth Owen oğlunu başka hiçbir yerde bu denli tutkuyla hareket ederken görmemişti. Bu ülkenin binlerce yıllık tarihinin büyüğü, insanların zekası ve iyimserliği ya da yaratıcılığının Amerikan düşünce yapısına çok benzediği söyleniyordu. Oysa o gittiği her yerde pislik ve çöp görmüştü. Ne kadar insan tanıdıysa hepsi ya birbirlerini itip kakıyor, ya da yemek yerken geğirip gaz çıkartıyordu. Üstelik o pis dişlerine ve kötü kokan ağızlarına rağmen kadına gülümsemeye cüret edebiliyorlardı. Duyduğu lisanın kendi ana diliyle hiç alakası yoktu. Elizabeth'e göre Çince, bir dizi garip, uğursuz gürültü ve sestten ibaretti. Bazen insanlar hırıldayıp kulak tırmalayan sesler çıkartarak anlaşılmaya çalışıyor ve neredeyse şarkı söyler gibi ama daha sert bir tonla tıslayıp homurdanır ya da bağırır gibi, her cümleleri sanki tehdit doluymuş gibi konuşuyordu ve bu Elizabeth'e sıkıntı veriyordu.

Bir noktadan sonra sırf oğlunu görebilmek için Asya'ya yaptığı bu gezilere katlanır hale gelmişti. Ülkenin kendisi onun için hiçbir anlam ifade etmiyordu. Çin'de iş yaparak firmayı batmaktan kurtarmış, kendilerini de banka hesaplarında yeterince paraları olsun diye korumuşlardı. Böylece Richard'ın bir zamanlar korktuğu gibi iflas etmeyip emekliliklerini de garanti altına almışlardı.

Şimdi ise Michael bu coşku ve güvenini hayatıyla ödemiş, belki de okuma yazma bile bilmeyen tamamen vasıfsız bir işçi tarafından öldürülmüştü. Bunu kim anlayabilirdi ki?

Uzaktan Paul Leibovitz'in bara girip kendisini aradığını gördü. Adam vurucu bir yüze sahip, yakışıklı biriydi. Üstelik kıvrıkcık, beyaz saçları da ona çok yakışıyordu. Bakışları son derece bitkin görünse de bardaki melankoli adama gizemli bir hava katıyordu. Kadın sağ kolunu havaya kaldırıp yanına gelmesi için adama el salladı.

“Paul, buradayım!” diye seslenince etraftaki diğle otel sakinlele bir an susup ona baktılar. Çok yüksek sesle bağırırmıştı. Çok çok yüksek sesle.

Dikkat etmesi gerekiyordu. Martiniye. Çok fazla içerse bu şey bir dosttan hemen bir düşmana dönüşebilirdi.

Elizabeth Owen ayağa kalkıp adamı karşılarlarken acaba ya-nağından öpsem mi diye utanarak aklından geçirdi.

“Sizinle konuşmam gereken şeyler var,” dedi Paul. Sesi de en az gözlelele kadar melankolikti. “Birkaç gelişme oldu.”

“Biliyorum. Mahkeme Michael’ın davasını öne aldı. Yarından sonraki gün başlıyor,” dedi kadın Paul’ün yüzündeki şaşkınlığa sevinerek.

“Bunu nereden biliyorsunuz?”

“Bay Tang’den. Kendisi bu öğleden sonra aradı.”

“Peki, mahkemeye çıkacak adamın aslında katil filan olmadığını da söyledi mi?”

Elizabeth onu yanlış duymuş olmalıydı. “Lütfen bir daha tekrar eder misiniz?”

“Cuma günü idam cezasına çarptırılacak olan adam masum.”

“Masum mu?” dedi Elizabeth sanki adam bilmediğı başka bir dil konuşuyormuş gibi. “Bunu nereden biliyorsunuz?”

“Arkadaşım Zhang ile birlikte birazcık bağımsız araştırma yaptık. Adamın çok sağlam bir mazereti var.”

“İtirafı imzaladı sanıyordum.”

“İmzaladı ama muhtemelen onu buna zorladıkları için. Bu sıra dışı bir durum değil. Çin’de her gün yaşanan bir şey.”

“Gerçekten mi?”

“Evet.”

“Anlamıyorum. Yani adam masumiyetini ispat edebiliyor-

sa neden hâlâ hapiste?” Bunu söylerken kadın bile ne denli naif düşündüğünü anladı ama aklına başka bir şey de gelmiyordu.

“Bizce bunun nedeni gerçek katilin korunuyor olması.” Paul bir dakika boyunca başka hiçbir şey söylemedi. Belli ki haberleri hazmetmesi için kadına zaman tanımak istiyordu ama güneş doğana kadar bile sussa, bunun kadına bir yararı olmazdı. Kadın soran gözlerle adama baktı.

“Oğlunuz kendini zor bir duruma sokup güçlü düşmanlar edinmiş olabilir. Bunların kim ya da ne olabileceklerini biliyor musunuz?”

Elizabeth Owen bir türlü odaklanamıyordu. Michael’ın düşmanları mı vardı? Mümkün değildi bu. Amerika’da yalnızca arkadaşları olurdu, ona liseden üniversiteye dek daima ‘kibar dev’ demişlerdi. Oğlu herkesle çok iyi anlaşırdı.

“Hayır, oğlumun hiç düşmanı yoktur.”

“Belki çok kötü kavga ettiği ve kendisini tehdit altında hisseden biri?”

Kadın başını iki yana salladı. “En fazla babası olabilir,” dedi kısa ve histerik bir kahkahayla. Sonra da hemen sustu.

“Ne dediniz?”

“Bu konuda ciddi değildim,” diye cevap verdi sakinleşince. “Ama ikisi durmadan kavga ederlerdi.”

“Hangi konuda?”

“Her konuda. Kocam oğlumuzu çok kıskanırdı, hep kıskanmıştı. Bence doğduğu günden beri. Bana neden diye sormayın çünkü hiçbir fikrim yok. Yetişkin bir adam bir bebeği nasıl kıskanabilir? Fakat ne kadar kavga ederlerse etsinler Richard Michael’ı hep severdi elbette. Sonuçta onun da oğluydu. Ona asla zarar vermek istemezdi.” *Gerisi*, diye düşündü Elizabeth Owen, *bu adamı hiç ilgilendirmez*. Gözyaşları.

Tehditler. İki adamın evde yankılanan seslerini duyduğunda uykusuz geçirdiği geceler.

“İş konusunda da tartışılır mıydı?”

“Daha önce de söylediğim gibi, her konuda tartışıldırı fakat ben şirketimiz ve Çin’deki yatırımımızla ilgili konularda kendimi dışarıda tuttum. Zira ailemizde iş, erkeklerin uğraşıdır.”

“Wang Ming ismi size bir şey çağırıştırıyor mu?”

“Hayır, bu ismi hiç duymadım.”

“Peki, ya Lotus Metal?”

“Hayır.”

“Oğlunuz sık sık Şanghay’a gittiğini biliyor muydunuz?”

“Gider miymiş?”

“Bana nedenini anlatabilir misiniz?”

“Nedeni hakkında hiçbir fikrim yok. Kocam bu konuda daha çok şey bilir. Kendisi otele varmak üzeredir.”

“Michael’ın Shenzhen’de bir dairesi olduğunu biliyor muydunuz?”

Biliyor muydunuz, biliyor muydunuz... Kadın Paul’ün şu biliyor muydunuzlarına bir son vermesini istiyordu. *Hayır.* Hayır, bilmiyordu. Bunu o denli bağırarak söylemek istedi ki, oteldeki her süslü müşterinin elinde duran kokteyl ve şampanya bardakları parçalansın diye düşündü. Paul ona ne anlatıyordu? Michael’ın Çin’de ikinci bir dairesi varmış. Çinli bir sevgilisi de varmış. Michael onunla birlikte New York’a taşınmak istiyormuş. Bu Leibovitz denen adam hangi Michael’dan bahsediyordu?

Oğlu hakkında bu denli az şey bilmesi mümkün müydü? Yaklaşık otuz yılın ardından? Tüm bunları neden ondan gizlemişti? Annesine neden güvenmemişti? Gidip anında her şeyi Richard’a anlatmasından mı korkmuştu? Bunu asla yapmaz-

dı. O, oğluna sadık bir anneydi, her zaman. Babasıyla arasın-
da hiç bitmeyecekmiş gibi süregelen tüm o kavgalarda bile.
Bunu her zaman gösteremese de daima oğlunun tarafını tutar-
dı. Ona ihanet etmezdi. Bu kez değil.

“Kocam her an gelebilir. Bazı sorularınızı onun cevapla-
yabileceğinden eminim,” dedi ve tam o anda Richard’ı reseps-
siyonda gördü. Adam tıpkı bir yabancıya benziyordu, yüzü
şişmiş ve kızarmış, saçları darmadağın olmuş ve açık mavi
tişörtü koyu renk, ıslak lekelerle dolmuştu.

Richard Owen umursamaz bir halde yanlarına oturdu. Ka-
dın kocasının Paul ile konuşmak istemediğini anlamıştı.

“Bay Leibovitz, lütfen az evvel bana anlattığınız her şeyi
kocama da tekrarlar mısınız?” Richard’ın tepkisini görmek
istiyordu.

Paul boğazını temizleyip derin bir nefes aldı. “Size oğ-
lunuzun ölümüyle suçlanan ve mahkemede ölüm cezasına
çarptırılacak olan adamın masum olduğunu söylemek için
geldim.”

Richard Owen kötü haber duyup şaşırdığı zamanlarda
yaptığı şeyi yaptı: Başını birkaç kez salladı. Ağzı bir karış
açık kalmıştı. Adam sanki beden hareketlerini kontrol edemi-
yor gibiydi.

“Bay Tang bana katilin bir itirafname imzalandığını söyle-
mişti.”

“Bu doğru fakat o baskı altında alınan bir itiraftı.”

Elizabeth Owen kocasının kudurmaya başladığını görüyor-
du. Adamın kontrolünü kaybetmemek için nasıl mücadele etti-
ğinin farkındaydı. Ve kendisine hiç bitmeyecekmiş gibi gelen
birkaç saniyenin ardından adamın yine nasıl normale dönüp sa-
kinleştiğini, mimiklerinin gevşediğini sanki birkaç saniye için

kendini kaybettikten sonra şu an tam olarak ne yapması gerektiğini biliyormuş gibi davrandığını da görüyordu.

“Üzgünüm ama ne demek istediğinizi anlamıyorum. Büyük bir araştırma sonucunda Shenzhen polisi cinayeti işlediğini itiraf eden adamı tutukladı. Bildiğim kadarıyla adamın oğlumla ettiği kavgayı gören birkaç tane de tanık var. Siz de bana o itirafın gerçek olmadığını mı söylüyorsunuz? Adam bunun için idam cezası alabilir. Neden yalan bir itirafnameyi imzalasın ki?”

“Zorlandığını düşünüyoruz.”

“Düşünüyoruz derken?”

“Arkadaşım Zhang ve ben.”

“İkiniz böyle bir araştırma yapıp tüm cinayet masasını zan altında bırakmak mı istiyorsunuz? Hem kim size bu davayı daha da didikleme dedi ki?”

“Hiç kimse. Zhang itiraftakilerle çelişen birkaç şey öğrendi. Suçlanan kişinin mazereti olduğu kesin. O gün tüm gün hastaymış ve hiç yataktan çıkmamış. Üstelik cinayeti gören güvenilir bir tanık da yok.”

“Mahkemeyi beklememizi öneririm. Amerika’da sanığın suçlu olup olmadığına mahkemeler karar verir. Şimdiye dek anladığım kadarıyla durum Çin’de de aynı.”

Richard Owen ayağa kalkmaya hazırlandı. Ona göre tartışma bitmişti.

“Sizden birkaç soruya cevap vermenizi isteyebilir miyim?”

“İsteyebilirsiniz ama ben cevap vermem,” dedi ve kalktı.

“O halde *benim* sorularımı cevapla.” Elizabeth Owen az evvelki konuşmayı dikkatle takip etmişti. Richard’ın Paul Leibovitz’in sorularını önemsemediğini görünce içinde şid-

detli bir öfke hissetti. Kızdığında her zaman olduğu gibi tüm bedeni kaskatı kesilmişti.

Derin bir nefes aldı. Alkolün o rahatlatıcı etkisi tamamen kaybolmuştu ama zihni açıktı ve odaklanmıştı: Kocasını bir şey saklıyordu ve o da bunun ne olduğunu ve sebebini bilmek istiyordu.

Richard Owen kafası tamamen karışmış bir halde karısına baktı. Bu zorlama, kadının sesindeki bu keskinlik, üstelik de bir yabancınn önünde. Ona bakışları. Richard burada bir olay çıkmasını istemediği için tekrar yerine oturdu.

“Michael’ın Shenzhen’de bir dairesi ve bir sevgilisi olduğunu biliyor muydun?”

“Hayır.”

Yalan söylüyordu. Elizabeth bunu görebiliyordu ama şimdi durmak istemedi. Bunu daha sonra tartışarlardı.

“Wang Ming kim?” diye olabildiğince sakın bir şekilde sordu.

“Bu isim bana hiçbir anlam ifade etmiyor.”

“Lotus Metal nedir?”

Richard Owen buna cevap vermeden önce derin bir nefes aldı. “O, Michael’ın çılgın bir fikriydi. İşlerimiz o kadar iyi gidiyordu ki, Şanghay’da ikinci bir ortak firma kurmak istedi. Adı da Lotus Metal olacaktı. Ben bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmemiştim, zaten bir sonuca da ulaşmadı.”

“İki hafta önceki kavganız bu yüzden miydi?”

“Tatlım, bunun doğru zaman olup olmadığından...”

“Bu konuda mı tartıştınız?” diye ısrar etti kadın.

“Evet.”

“Tang’in bu konuyla alakası ne?”

“Lotus Metal’le mi? Hiç. Ben...” O sırada çalan cep telefonu adamın sözü yarım kaldı.

“Ben Richard Owen. Victor, ne tesadüf. Şu anda otelde Elizabeth ve dostumuz Paul Leibovitz’le oturuyordum ve senin hakkında konuşuyorduk.”

Uzun cevabı dinlerken Richard Owen birkaç kez başını salladı. Bakışları da durmadan bir karısına, bir Paul’e kayıyordu.

“Evet, bu doğru. Haklısın. Bu iyi bir fikir, teşekkürler. Onlara da sorup hemen sana cevabı bildireceğim.”

Richard telefon ekranına dokunarak konuşmayı bitirdi.

“Arayan Victor Tang’di. Yarın akşam bizi evine yemeğe davet ediyor. Bir araba gönderecek. Bay Leibovitz, sizin de bize eşlik etmenizden mutluluk duyacaktır. Sizin için uygun mudur? Peki, ya senin için Elizabeth?”

Kadın başıyla onayladı. Victor Tang ile akşam yemeği, neden olmasın? Görebildiği kadarıyla kocası bildiklerini onunla paylaşmıyordu. Michael’ın Çin’deki gizemli hayatıyla ilgili bilgi alabileceği tek kişi Tang’di.

Elizabeth belki de her şeyin kendi suçu olduğunu düşündü. Belki de bu çok önceleri başlayan bir şeyin sonucuydu. Tam olarak ne zaman soru sormayı bıraktığını merak etti. Düğünlerinden hemen sonra, kayınpederi ona net sözlerle Owen kadınlarının saygı gördüğünü ama şirketle ilgili hiçbir şeye karışmadıklarını söyledikten sonra olmalıydı – ki Elizabeth kısa süre sonra gerçek ailenin onlar için şirket olduğunu öğrenmişti. O dönem ihtiyar bir aile reisinin kurallarına karşı gelinecek zamanlar değildi, en azından Wisconsin’de. O da kendisinden bekleneni yaptı. Bir erkek evlat doğurdu. Onu büyüttü. Misafirleri ağırlayıp, iş ortaklarını eğlendirdi, Michael’ın okulları ve hastane için sosyal yardım organizasyonları düzenledi. Yerel bir kodamanın ayrıcalıklara sahip karısı

olmak bir noktaya kadar hoşuna da gitmişti. Fakat yol boyunca bir yerlerde en güçlü yönlerinden birini yani sorgulayan, meraklı zihnini kaybetmiş olduğunu düşündü.

Sorular sormalıydı. Kocasını ve oğlunu zorlamalıydı. Münakaşalarına daha evvel dahil olabilir, aralarını yapmaya çalışabilirdi. Ama artık çok geçti. Hiçbir şey Michael'ı geri getiremezdi ama kadın gerçeği bilmek istiyordu. Onu kim ve neden öldürmüştü? Bunu hem oğluna, hem de kendisine borçluydu. Suçluluk duygusu ona bunu yapmasını emrediyordu. Victor Tang ile konuşmak *zorundaydı*.

Owenlar gittikten sonra içtiği ikinci martini ona çok fazla geldi. İki yudumda bardağını boşaltmıştı ve cinin berrak, soğuk tadını hâlâ boğazında hissediyordu. Şu an limanın sularına okkalı bir tükürük fırlatmayı çok isterdi. Feribot durağına doğru birkaç adım atıp bilet aldı ve 21:30 feribotuna binmek için ağır ve gıcırdayan iskeleden yürüdü.

Kendisini kötü hissetmiyor, aksine çok da iyi hissediyordu. Alkolün verdiği o zevkli ve eşsiz mutluluğu yaşıyordu. Ama bu duyguya güvenilmeyeceğini de çok iyi bilirdi. Zira bir anda kendisini çok kötü ve moralsiz hissetmeye de başlayabilirdi. Şu ana odaklanmalıydı. Owenlar'la yaptığı konuşmayı ve Tang'in davetini düşünmek istiyordu, bu nedenle yapay bir depresifliğe değil ayık bir kafaya ihtiyacı vardı. Tang'in imzalı itirafnameden nasıl haberi olmuştu? Polis güçlerinin üst kademelerinde epey iyi dostları olmalıydı. Feribot homurdayan düdüğünü üç kez öttürdükten sonra limandan uzaklaşmaya başladı. Zar zor bir dönüş yapıp sonunda geceye doğru yol alabildi. Paul kaptanın ne zaman motorları tam gaz çalıştırdığını net bir şekilde söyleyebilirdi. Bu anı daha önce de pek çok kez yaşamış olmaktan keyif duyuyordu. Keşke şu an kendisini Yung Shue Wan'da bekleyen Zhang'i görmek yerine, Christine'i görebilseydi. Yarın Owenlar'a giderken, kadının ofisine uğrayıp onu ziyaret edecekti.

Birkaç saniyeliğine bile olsa onu kollarına almak, ona dokunmak ve başını kadının boynuna gömmek istiyordu.

Yung Shue Wan'ın yeşil-beyaz iskelesi karanlıkta parlıyor, her yer adeta terk edilmiş gibi bomboş görünüyordu. Bu kadar geç bir saatte çok az insan Hong Kong feribotuna binerdi. Zhang tırabzanlara dayanmıştı ve galiba gözleri kapalıydı. Paul onu görünce biraz şoka uğradı. Adam yorgun, bitkin hatta her zamankinden daha ufak görünüyor sanki bir musibet beklermiş gibi omuzları düşmüş, başı öne eğik bir halde öylece duruyordu. Paul arkadaşının son birkaç günde gözle görünür şekilde yaşlandığını fark etti.

Paul onun gözlerinden yansıyan neşe ve huzuru görünce rahatlıyordu.

İskeleden yürüyüp Man Lai Wah Otel'i geçtiler ve Sampan'a doğru sapmak için postanenin ve Island Bar'ın önünden devam ettiler. Garson onları hafifçe selamlayıp deniz kenarındaki masaya yönlendirdi. Paul biraz kızarmış erişte ile tatlı-ekşi bir çorba, biraz sebze, kajulu ve biberli tavuk ısmarlayıp geçirdiği son birkaç saati Zhang'e anlattı.

Zhang onu sessizce dinledi.

“Feribotta durmadan Owenlar'la yaptığım görüşmeyi düşündüm,” dedi Paul en sonunda, “ve anlamadığım birkaç şey oldu. Richard Owen niçin sorularıma cevap vermek istemedi? Elizabeth neden sadece yas tutmuyor ve kocasına bu denli öfke duyuyor? Her şeyden öte, Tang'ın durumu nedir? Beni neden yemeğe davet ediyor?”

“Sanırım araştırma yaptığımızı duyup neler bulduğumuzu öğrenmek istediği için,” dedi Zhang.

“Kimden duymuş olabilir?”

Zhang bir an düşündü. “Aklıma tek gelen Anyi,” dedi so-

nunda. “Birbirlerini tanıyorlar ve ne kadar yakın olduklarını kim bilebilir?”

“Bunu hayal bile edemem. Kadın ondan korkuyor. Onunla ilgili konuşurken yüzünü görmeliydin.”

“Eğer Tang’in bu cinayetle bir alakası varsa ve Anyi de bir şey biliyorsa, onun adına en güvenli şey adama yakın durmak olur.”

“Neden böyle düşünüyorsun?”

“Bu, adama kendisinin taraf değiştirdiğini ve ona güvenebileceğini gösterir. Kadının itaatkar olduğunu düşündürür. Tıpkı dövüşürken kavgayı kaybedeceğini anlayarak ters dönen bir hayvan gibi. Bu durumda karşısındakinin merhamet göstereceğini umar.”

Paul başını iki yana salladı. “Kadından bu izlenimi almadım. O pes edecek bir tip değil. Bence bir yerde saklanıyor olmalı.”

“Saklanmak mı? Tang’dan mı? Bu imkansız. Er ya da geç Tang onu bulup düşmanıymış gibi muamele edecek, kadın da...” Zhang cümlesini tamamlamadı.

“Kadın da?”

“Kadın da hayatta kalamayacak.”

“Nasıl yani?”

Zhang başını dikip arkadaşına bakarak, acaba Paul ciddi mi diye anlamaya çalıştı. “Arkasında tek bir iz bile bırakmadan kaybolur. Ve bir daha hiç kimse ondan haber alamaz.”

“Abartmıyor musun sence?”

“Paul, kiminle uğraştığımızı bilmiyorsun. Hiçbir fikrin yok,” dedi Zhang yüksek sesle ve alışılmadık biçimde ısrarla. “Bu tip insanları tanımıyorsun.”

Paul önündeki erişte tabağını yana itip büzülürcesine karşısında oturan ve son derece çaresiz görünen arkadaşına bak-

tı. Her görüştüklerinde hissettikleri o heyecan nereye gitmişti? Paul bir an adamın gözlerinde bu heyecanı yeniden görür gibi oldu.

“Tang’i tanıyor musun?”

“Bu soruyu iki gün önce bana zaten sormuştun,” dedi Zhang.

“Evet ama cevaplamadın.” Neden bu kadar inat ediyordu? “Şimdi de cevaplamak zorunda değilsin,” dedi Paul uzlaşmacı bir tavırla. “Benden hiçbir şey saklamayacağını biliyorum. Sadece...” Doğru kelimeleri düşündü. “Seni bu denli üzgün görmeye alışık değilim. Bu beni endişelendiriyor.”

Zhang uzaklara baktı. Yarısi boşalmış sebze tabağını karıştırmaya başladı, bir de çorbasını ve henüz elini sürmediği tavuğunu. “Evet,” dedi uzun bir sessizliğin ardından. “Onu tanıyorum.”

“Nereden?”

“Sichuan’dan. Kültürel Devrim esnasında köydeki bir çiftlikte birlikte çalışıyorduk.”

“Ve?”

Zhang başını kaldırıp Paul’e bir kez daha baktı. Bu kez yüzünde inanılmaz bir hüznün ve yorgunluk ifadesi vardı.

“Ve hiçbir şey,” dedi sonunda. “Mutlu zamanlar değildi.”

“Bunu neden daha önce söylemedin?” Paul kendi sesindeki rahatlamayı duyunca şaşırılmıştı.

“Bu konuda konuşmayı hiç sevmediğimi bilirsin,” diye cevapladı Zhang. “O yılları hatırlamak hoşuma gitmiyor. Üzgünüm.”

“En azından Tang’ın adı her geçtiğinde neden gerildiğini anlamış oldum.”

“Bilmen gereken bir şey var,” dedi Zhang kendisini biraz

yatıştırdıktan sonra. “Şu an yalnızca çok güçlü biriyle uğraşmıyor, aynı zamanda kültürümüzdeki en önemli kurallardan birini de çiğniyoruz.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Herhangi bir ittifak oluşturmadık. Yalnızız. Sen ve ben. Çin’de yalnızca kafayı yemiş biri gerekli çevreyi inşa etmeden otoritelere karşı gelebilir.”

“Kiminle ittifak kurmamız gerekiyordu?”

“Hiçbir fikrim yok, zaten artık çok geç. Tang’in partide sadece dostları değil düşmanları da olduğu çok açık. Sadece partide de değil, hem yönetimde hem de şehirdeki diğer zenginlerin arasında. Bugünlerde Çin nasıl bir yer biliyorsun. Birbiriyle kavga halinde olan farklı unsurlar var. Paradan güce, komünist parti yönetim kurulundan en ufak birimine kadar her konuda kavga ediyorlar. Yıllarca bu güç çekişmelerini polis birimlerinde de yaşadım. Tang’in muhaliflerinin kim oldukları ya da nerede oldukları hakkında hiçbir fikrim yok. Shenzhen’de mi? Sichuan’da mı? Pekin’de mi? Var olduklarına eminim ve eğer yeterince delil, ipucu ya da kanıt bulursak onlar bizim tek şansımız olacaktır.”

Tatlı-ekşi çorbalarını sessizlik içinde içtiler.

Bir süre sonra Zhang, “Tang’in davetini kabul ederken tereddüt ettin mi?” diye sordu.

“Hayır. Neden tereddüt edeyim ki?”

“Korkudan. O yemek bir tuzak olabilir.”

Paul’ün canı sıkıldı. O ana kadar kişisel güvenliğinin tehlikeye gireceği aklına bile gelmemiştii. Şu ana dek kendisini hep dışardan biri gibi görmüş sanki yardım etmek isteyen bir yabancıymış gibi, arkadaşının yanında duran bir adam olarak nitelendirmişti. O ne bir parti üyesi, ne bir suç ortağı, ne

de kimseye tehdit oluşturabilecek bağlantılara sahip biriydi. “Ben bunu hiç düşünmemiştim. Sence bu mümkün mü?”

“Pek sayılmaz ama göz ardı da etmemek gerek.”

Zhang neden bir tuzak olabileceğini düşünmüştü? Paul yaklaşık otuz yıldan uzun bir süre Çin’i gezmiş ve asla kendisini tehdit ya da tehlike altında hissetmemişti. Bunun fikri bile o kadar kötüydü ki, uzun bir süre aklına dahi getirmemişti. “Hayır, ben sadece neler olacağını ve Tang’in benden ne istediğini merak ediyorum. Ama korkmuyorum. Hem de hiç.”

Paul hesabı isteyip ödedi.

Tai Ping’e giderken hiç konuşmadılar. Paul her ikisinin de derin düşüncelere daldığını görebiliyordu. Zhang birkaç kez derin bir nefes alıp bir şeyler söyleyecek gibi oldu ama ağzından tek bir kelime bile çıkmadı.

Paul cibinliğin altına yatıp tüm dikkatini sessizliğe odakladı. Vantilatörü kapatmış, pencereleri sonuna kadar açmıştı. Geceki feribot yolculuğunu, oradan köye yaptıkları kısa yürüyüşü düşündü. Aklına Lo So Shing Kumsalı’nda yaptığı yürüyüşler ve gece bahçesindeki sesler geldi. Gecenin sesleri, denizin kokusu, havanın nemi onu bu sabah terasta kahvaltı ederken bile ter içinde bırakmıştı. Kendisi bile fark etmeden, son üç yılda Lamma’ya çok bağlanmıştı. Justin’in hiç bilmediği bir hayat yaşıyor ve bu düşünce onun canını çok yakıyordu. Oğlunun da bu hayatın bir parçası olması için keşke bir yol olsa diye düşündü. Paul ona bir mektup yazmaya karar verdi – hayır, bir değil birkaç tane yazacak ve buradaki hayatını detaylı bir şekilde anlatacaktı. *Justin’e Mektuplar*. Bu muhtemelen hiç kimse-nin anlayamayacağı, tuhaf bir fikirdi fakat onu rahatlatmıştı. O kadar rahatladı ki sonunda uykuya daldı.

Paul sabah geç bir saatte uyandı. Oturma odasından Zhang'in sesini duyuyordu. Yoksa bir ziyaretçileri mi vardı?

Paul kalkıp sinekliği bağladı ve duşa girdi. Bu mevsimde soğuk su bile sıcaktı, hatta epey sıcaktı. Aşağıya indiğinde Zhang'in uzun masada Paul'ün açık duran dizüstü bilgisayarının önünde oturduğunu ve bir elinde bir dolmakalem olduğunu, diğer elinde tuttuğu telefonla konuştuğunu gördü. Paul mutfığa gidip kendisine bir demlik yasemin çayı yaptı, bir de mango soydu ve terasa geçti. Zhang de kısa bir süre sonra yanına gelmişti.

"Günaydın. İyi uyudun mu?" diye sordu Zhang.

"Fena değildi. Sen uzun süre uyumadan mı yattın yoksa?"

"Evet. Buradaki sessizlik beni delirtiyor. Bu sükunette uyuyamıyorum. Ben de internette gezindim ve Lotus Metal'le ilgili bir şeyler bulmaya çalıştım."

"Ve?"

"Pek bir şey yoktu. Ne Çin Google'ında, ne de Baidu'da. Ama Ticaret Departmanı'nda çalışan bir arkadaşım bana yardımcı oldu. Lotus Firması Güvenlik Bakanlığı'na kayıtlı bir firmaymış. Shenyang'de bir fabrikası varmış ve bir Alman otomotiv üreticisine malzeme tedarik ediyormuş. Lotus Metal'in son derece hırslı büyüme planları var gibi görünüyor. Şanghai yanında kocaman bir fabrika binası inşa ediliyor ve bir de boru hattı yapıyor. Firmanın CEO'su ise Wang Ming. Birkaç ay evvel *Çin Ekonomi Gazetesi*'ne verdiği röportajı internette buldum. Adamların soruları oldukça kritik: Ona Çin araba sanayi yüksek kapasite çalışmaktan şikayet ederken neden bu alana bu denli yatırım yaptığını sormuşlar. Adam da yeni fabrika inşaatını onaylamak ister gibi, henüz ismini açıklamaya yetkisinin olmadığı yeni bir ortaklıktan

söz etmiş ama bu yeni ortaklarının metal imalatında büyük bir tecrübelerinin olduğunu ve büyük Amerikan firmalarıyla muhteşem bağlantılarının bulunduğunu söylemiş. Bazı sözleşmelerin çoktan imzalandığından, diğerlerinin de imzaya hazır olduğundan bahsetmiş.”

“Buna inandın mı?” diye sordu Paul. “Eğer yanlış hatırlamıyorsam Richard Owen, Wang Ming isminin onun için hiçbir anlam ifade etmediğini ve Lotus Metal’in de Michael’ın asla hayata geçiremediği çılgın bir fikri olduğunu söylemişti.”

“Belki Bay Owen yalan söylüyordur. Ya da belki pazarlıklarda çok yol kat edememişler yahut iptal etmişlerdir. Veya Wang Ming sadece rakiplerinin gözünü korkutarak, yatırımlarını halkın gözünde aklamak adına bu şekilde bir röportaj vermiştir.”

“Bu beni hiç şaşırtmaz doğrusu.”

“Bu akşam Pekin’den daha çok bilgi gelecek. Arkadaşım Güvenlik Bakanlığı’ndaki endüstri ve ticaretten sorumlu üst düzey görevlilerden bazılarını tanıyor. Muhtemelen sözü geçen bu ortağın ismini ve henüz bir anlaşma yapılıp yapılmadığını biliyordur.”

“Güvenlik Bakanlığı’nın ticaretle ilgilendiğini bilmiyordum,” dedi Paul şaşırarak.

“Aslında ilgilenecek çok fazla şeyi var. Elbette gayri resmi olarak fakat yaptıkları anlaşmalarla kendi gelirlerini de arttırıyorlar. Tıpkı ordunun yaptığı gibi.”

“Sence Victor Tang’in, Lotus Metal’den haberi var mıydı?”

“Olduğunu sanıyorum. Michael Owen’ın bu tip bir şeyi ondan gizleyebileceğini hayal dahi etmem. Bu da Tang’le arasındaki anlaşmazlığı açıklıyor zaten.”

“İyi ama Michael Owen neden rakip bir firma kurmak istemiş olabilir ki? Hem de Tang olmadan? Bildiğimiz kadarıyla Cathay Metal bir altın madeniymiş.”

“Belki ama belki de rakamlar yeterince doğru değildir. Tang onun arkasından iş çevirmiş olabilir ya da en azından Michael ihanete uğradığına inanıyordu. Veya Lotus Metal sadece ona daha iyi bir teklifte bulunmuştur. Küçük sözleşmelerin bizim için önemini bilirsin. Bunu çok hızlı bir şekilde ortaya çıkartmamız gerek. Eğer Michael Owen ortak değiştirmek istediye, bu bir cinayet sebebi olabilir.”

Paul saçlarını yüzünden itti. Şu an neredeyse tamamı beyazlamış olan saçları, atkuyruğu yapılacak kadar uzamıştı. Zhang’in söylediği şey garip bir şekilde çok tanıdıktı. Paul son otuz yılda Çin’in neredeyse her bölgesine yaptığı gezileri düşündü. Hubei, Şantung, Fujian, Kansu, Liaoning. Ülkenin neresinde olursa olsun, deneyimleri genelde birbirine benziyordu. Aklına yatırımlarına danışmanlık yaptığı Amerikalı ve Avrupalı şirketler geldi, eşlik ettiği ve çevirisini hatta bazen yönetimini yaptığı bazı toplantı ve pazarlıkları düşündü. Amerikalı yöneticiler oturur, tam karşılarında da Çinli iş ortakları olurdu. Her iki taraf da birbirlerinin isimlerini doğru şekilde telaffuz edemezdi. Paul her zaman birbirini bu kadar az tanıyan insanların birlikte iş yapmayı becermelerine hayran kalırdı. Bir taraf ürünleri için inanılmaz büyük ve heyecan verici bir pazar görürken, diğer taraf kravatlı bir altın kaz bulduklarını düşünür ve firmaları için asla bitmeyecek bir altın kaynağına rastladıklarına inanırdı. Fakat bu sanrılar kısa süre içinde feshedilen sözleşmeler, anlaşmazlıklarla aradaki güven ve saygının tamamen yok olması sonucu çöpe giderdi. Az evvel Zhang’in tarif ettiği şey aslında gerçekçi bir senaryoydu. Paul’ün şimdiye dek hiç duymadığı tek şeyse, bir Çinli ile yabancı iş ortağının arasında geçen anlaşmazlığın cinayetle sonuçlanması olmuştu.

“Çok fazla vaktimiz yok,” dedi Zhang. “Katil olduğu sanılan kişinin davası iki gün içinde başlıyor. Tang ve Richard Owen’dan bir şeyler öğrenmeye çalışmalısın, bu arada bulduklarımızla ilgili mümkün olduğunca az ipucu ver. Tang bu işe dahil olduğumu ve hapisteki adamın karısıyla konuştuğumuzu asla bilmemeli. Adamın mazeretiyle ilgili bilgi kadında olduğu için hayatı tehlikeye girebilir. Tang’ın onun saklandığı yerde bulması uzun sürmez.”

Paul Owenlar’a mazeretten bahsettiğini hatırladı ve bu bilgiyi kendilerine saklamalarını umut etti.

“Seni yemeğe davet ettiğine göre,” diye devam etti Zhang, “senden bir şey istiyor olmalı. Seni sorguya çekmeye çalışacaktır. Beklemeli, sabırlı olmalı ve bir noktada sen ona soru sormaya başlamalısın.”

“Bu arada Bay Tang, eski dostunuz Wang Ming size selamlarını iletmemi istedi.”

“Bunun gibi bir şey. Fakat eminim bunu daha zarif bir şekilde yapabilirsin.”

Sonunda arkadaşı yeniden gülümsüyordu işte.

“Yemekten sonra Lamma’ya mı geleyim yoksa Shenzhen’de bir yerde mi buluşalım?”

“Lamma daha güvenli.”

“Yemek akşam yedide başlıyor ve son feribot gece yarısını yarım saat geçte kalkıyor. Onu yakalamam gerek.”

Paul o sırada bahçenin diğer ucundaki gri-yeşil tarla yılanının sürünüşünü izledi. Hayvan uzun, kalın ama zararsızdı. “Yılanlardan korkar mısın?”

“Hayır,” diye cevap verdi Zhang. O da yılanı fark edip sanki cevabını doğrulamak istermiş gibi terastaki sandalyelerden birine oturup hayvanı izlemeye koyuldu.

Paul ayağa kalkıp ona bir fincan çay koydu.

Kısa süre sonra Christine aradı ve Paul'e biraz daha erken gelebilir mi diye sordu. Yerine bakacak birini bulamamıştı ve sadece bir ile iki arası boştu. Paul saatine baktı. Eğer acele ederse 12:15 hızlı feribotuna yetişebilirdi. Çabucak üzerini değiştirip Zhang'e hoşça kal demeye çalıştı ama arkadaşı telefondaydı. Zhang elini ahizenin üzerine kapatıp fısıldayarak, "Şanghay'dan bir tanıdığım. İyi şanslar, dikkatli ol," dedi. Sonra da arkasını dönüp konuşmasına devam etti.

Paul Christine'in ofisine çıkan merdivenleri tırmanırken kalbi hızla atıyordu. Her basamağı ikişer ikişer atlarken acaba nem yüzünden babam gibi benim de mi tansiyonum düştü diye düşündü ama sonra bunun aptalca bir fikir olduğunu anladı. Aslında Christine'i göreceği için çok mutluydu, bunun başka bir sebebi yoktu ve bu hem son derece güzel, hem de son derece garip bir histi. En son ne zaman birini göreceği için kalbinin bu denli hızlı attığını anımsamıyordu doğrusu. Bir süre koridorda durup içeriden gelen Christine'in sesini dinledi. Son derece enerjik, işe uygun ve ofiste belirleyici olan bu ses adamın kulağına çok yumuşak geliyordu.

Zili çalıp içeri girdiği anda bir zamanlar olduğu o utan-
gaç, genç adama dönüşüvermişti. Yani bir kadının karşısında
tüm akşam boyunca ancak birkaç cümle sarf edebilen o genç
adama.

Aşağı inerlerken Christine onun elini tuttu. Johnson Yo-
lu'nu geçip Southorn Parkı'nın bulunduğu kesişme noktasına
vardılar ve birkaç dakika sonra kendilerini ufak ama kalabalık
bir kahve dükkanında otururken buldular. Paul kadına Owen-
lar'dan ve Anyi'den, Michael'ın sevgilisine nasıl ulaştığın-

dan söz etmek için sabırsızlanıyordu ama Christine ona danışmadan hemen siparişleri verdi. Bir porsiyon siyah susamlı pirinç dolması, bir mangolu puding ve iki tane sütlü kahve.

“Uygun mudur?”

Paul gülümseyerek başını salladı. O da olsa aynı şeyleri seçerdi. “Christine buna inanmayacaksın ama ben Michael Owen’ın...”

Kadın başını hızla sallayarak adamın sözünü kesti. “Paul lütfen bana kızma ama bunları bilmek istemiyorum.”

“Neden ama?” Hayal kırıklığını gizlemeye çalıştı.

“Çünkü sana yardım edemem.”

“Ama ben senden yardım beklemiyorum ki.”

“Çünkü seninle bunları paylaşamam. Dün gece hiç uyumadım. Abartmıyorum, sanki bir çeşit ilaç içmişim gibi gece boyunca yatakta öylece yattım.”

“Bunun için hiçbir sebep...” Tam itiraz etmeye başlayacaktı ki durdu. Zhang’in ona anlattıklarından sonra Shenzhen’e gitmeye gidecekmiş gibi rol yapamazdı.

“Bunların hiçbir önemi yok çünkü senin anlattıklarınla benim duyduklarım tamamen farklı şeyler. Ve bunu hiçbir şey değiştiremez. Bana anlattığın her şey, bahsettiğin her şahıs sadece senin için daha çok korkmama sebep oluyor. Sen arkadaşına yardım etmeye karar verdin ve ben de buna saygı duyuyorum. Fakat Çin’e gittiğin zaman düşüncelerim her dakika hatta her saniye seninle oluyor. Senden oraya gitmemeni bir daha istemeyeceğim. Sana güveniyorum ama orada ne yaptığını bilmek de istemiyorum. Bunu anlayabiliyor musun?”

Paul anlayamayacağından korktu. Zira durum tam tersi olsa, o farklı davranırdı. Her şeyi bilmek ister, her detayı, her buluşmayı, konuşulan her konuyu mümkün olduğunca ayrıntılı şekilde öğrenmek isterdi. Ayrıca kadından oraya gitme-

mesini ister hatta istemeyi geçip ona baskı yapar ve pes edene dek ona huzur vermezdi. Buna rağmen kadın yine de sözünü dinlemezse, onun bu tavrını kendisine duyduğu ilgisizlik olarak değerlendirirdi.

“Ben senin yerinde olsam, bu denli anlayışlı olur muydum bilmiyorum.”

“Bu anlayış değil.”

“O halde desteklemek.”

“O da değil. Seni seviyorum. Hepsi bu.”

Kadına cevap vermek istedi. Aynı iki kelimeyle. Seni seviyorum. Bunu bağırarak söylemek istiyordu. Seni seviyorum. Ya da kulağına fısıldamak. Ama yapmadı. Ağzından tek bir ses bile çıkmadı ve Paul bunun sebebini bilmiyordu. Bunu söylemesi gerektiğini ve bunun bir yalan olmadığını da biliyordu, bunlar ağzından öylece çıkıverecek sıradan kelimeler de değildi. Paul sanki konuşmayı unutmuş gibiydi. İçinde sanki gri ve soğuk bir boşluktan başka hiçbir şey yokmuş gibi. Kadın kesinlikle, “Beni seviyor musun?” diye soracaktı. Tüm kadınlar bu durumda aynı şeyi yapardı. Fakat Paul’ün hiç bitmeyecekmiş gibi görünen hüznü dolu sessizliğinden başka verecek bir cevabı yoktu. Kendi sessizliği onu bile delirtiyordu. Kadın şüpheleniyor olmalıydı. Gülümsemeye çalıştı, ağzını açtı ama kadın kibarca başını iki yana salladı.

Hiçbir soru sormadı. Sadece adama bakıp ağzını ve dudaklarını yavaşça okşayarak sanki daha önce elinde böylesine değerli bir şey tutmamış gibi, Paul’ün başını avuçlarının içine aldı.

“Seni seviyorum.” Onu öylesine bir tutkuyla ve aşkla öpmüştü ki Paul bir an bayılacağını sandı. “Seni seviyorum.”

Anyi'yi bir kez daha görmek için yatak odasına çıkması hayatıydı. Kadın daha yeni duş almıştı ve bir elinde uzaktan kumanda, diğer elinde pirinç krakerleriyle ekrana bakarak yatakta oturuyordu. Cildi o kadar solgundu ki, beyaz çarşafların arasında adeta kaybolmuş gibiydi. O yüzden siyah saçları, koyu kahve gözleri ve dolgun, kiraz kırmızısı dudakları daha da belirginleşmişti. Üzerindeki bornoz neredeyse düşecek gibiydi. Bu sahneyle öyle mest oldu ki gidip yanına uzanmak istedi. Kadın da bunu hissetmiş olmalıydı ki davetkar bakışlarla onu süzdü. Elindeki krakerlerle kumandayı bir kenara koyup adamın üzerine eğilerek gömleğinin düğmelerini açmaya başladı. Parmak uçlarıyla göğsünü okşayarak kemerini çözdü.

Çok geçmeden Victor Tang yarı çıplak vaziyette Anyi'yle yatakta yatıyordu. Sevişirlerken adam bir yandan Owenlar ve Paul Leibovitz'i ve tüm bu olanların içinde adamın rolünü düşündü. Anyi ağır ağır soluk alıp yüksek sesle inledi ama kadının bu tepkileri çok abartılı olduğu için Tang onun bu coşkusuna pek de ikna olmuyordu. Adam hâlâ açık olan televizyon ekranının sağ üst köşesinden, göz ucuyla Hong Kong'daki stok piyasasının düştüğünü gördü.

Kadın adamın dikkatinin dağılmış olmasına rağmen boşaldığını görünce yanına uzanarak kumandayı kaptı.

Anyi çok da tatmin olmamıştı, Tang'ın kendini kandırarak hali yoktu ama şu an onun zevk almasını düşünmekten daha önemli işleri vardı. O metresiydi ve inanılmaz şekilde akıllı ve güzel bir kadındı ama yine de bir metresten fazlası değildi ki Shenzhen'de bunlardan binlerce vardı.

Birkaç gün öncesine kadar o Michael'ındı ama şimdi kendisine aitti. Tang onu destekliyordu. Dairesinin kirasını ödemeye devam edebilir, ona cömert bir serbestlik tanıyabilir ve canı isterse onu hediyelerle şımartabilirdi. Karşılık olarak kadının da her daim hizmete açık olması gerekiyordu. Bu kadın için her zaman tatmin edici olmayabilirdi ama bir kutunun içine plastik oyuncaklar ya da ampuller koyup hareketli banta gönderme karşılığında ayda beş yüz yuan alarak, aynı odayı kendisi gibi genç diğer yedi kadınla paylaşmasından kesinlikle daha iyiydi. Kadın da bunu bildiği için asla şikayetçi olmuyordu. Sadece aptal ya da asi insanlar bunu yapardı ve Anyi onlardan biri değildi. Bu geçici bir anlaşma, bir iş ilişkisiydi. Eğer dilersen tıpkı herhangi bir iş ilişkisinde olduğu gibi karşılıklı fayda sağlardın. Her iki taraf da bundan yararlandığı sürece, anlaşma çok daha iyi olurdu. Yani aşkın tam tersi bir durumdu.

Michael Owen'ın bunu anlaması neden bu kadar zordu? Okuduğu Çin'in tarih kitaplarında ve eski Çin'de cariyelerin rolü hakkında öğrendiği bilgilerde bu durum detaylı bir şekilde açıklanıyordu. Neden anlamamıştı? Tang işlerin ciddiye bindiğini fark ettiği zaman ona cariyelerin prensiplerini açıklamaya çalışmış ve modern Çin'deki dönüşümünü anlatmıştı. Michael ise dehşetle ona bakıp son derece sınırlenerek, Anyi'nin kendisi için ne ifade ettiğine dair en ufak bir fikri bile olmadığını söylemişti. O farklıydı. O bir cariyeye değil, Michael'ın kız arkadaşıydı. Onu her şeyden çok se-

viyor ve kadın da Michael'ı seviyordu. Üstelik parası ya da vatandaşlığı için değil, bundan bir an bile şüphe etmemişti. Kadın onun için İngilizce öğreniyordu ve Michael onunla evlenmeye kararlıydı. Bir gün kadını da alıp Amerika'ya geri dönecekti. Bu aşırı öfke Tang'e başka çare bırakmamıştı. Michael'ın bu patlaması, aklına üniversitedeyken Çin'i dünyanın fabrikası olarak hayal ettiğini söylediğinde, arkadaşlarının ona gülüşünü getirmişti. Ona gülmüşlerdi oysa Michael gibi deneseler de, hiçbiri bu ülkeyi ve kültürünü anlamamıştı. Buradaki insanların ne kadar aç olduğunu hayal bile edemiyorlardı. Ömür boyu kandırılmış olmanın ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Ne Harvard'daki öğrenciler ne de Michael ve babası, hiçbiri Çin'de yaşayanlara sürekli yalan söylendiğini bilmiyor, yanlarında ne tatsız anılar taşıdıklarını fark etmiyor ve onların sahip oldukları hayatı yaşamayı ne denli arzu ettiklerini göremiyorlardı.

Fakat Tang Michael'ın bu öfkeli çıkışını unutmamıştı. O gün Michael Owen o denli ikna edici konuşmuştu ki, Tang bundan şüphelenmişti. Ya Tang yanılıyorsa? Belki de bu genç kadın nadir istisnalardan biriydi. Tang eğer öyleyse bile Michael'ın bundan hoşlanacağını mı yoksa hayal kırıklığı mı yaşayacağını merak etti.

Michael birkaç günlüğüne Wisconsin'e yaptığı bir sonraki seyahat sırasında Tang Anyi'yi yemeğe davet etmişti. Kadın kesinlikle Çinli iş adamlarının klasik metreslerine benzemiyordu. Tang bunlardan bir sürüsünü tanımış ama hepsi birbirine benzediği için hiçbirini hafızasında tutmamıştı. Anyi ise farklıydı. Daha zeki, daha güzel ve daha özgüvenliydi. Kaderini bir fabrikada oradan bir karaoke bara ve ardından da zengin bir adamın yatağına yerleşerek har-

camadığı için kendisiyle gurur duyduğu belliydi. Seçici biri olabilirdi ama diğerleriyle aynı kurallara uyuyordu. Tang bunu onun gözlerinde görmüştü. Yüzünde, hareketlerinde görmüştü. Tıpkı yaralı bir hayvanın kokusunu alan bir köpek gibi, bunu koklamıştı. Kadın Michael Owen'ı kandırabilirdi ama onu yani Victor Tang'i asla. Anyi mutsuz çocukluğuna ait dünyadan kaçmış ve bir daha asla oraya geri dönmeyecek bir tipti. Ekonomik reformların pek çok galip ve mağlup yarattığının farkındaydı. Özgür pazarda her şeyin ürün demek olduğunu ve artık herkesin bir fiyatı olduğunu biliyordu. Anyi'nin de vardı.

Onu ikna etmek için ertesi gün bir kez daha buluşması gerekmiş ve hoş vaatler, hafif tehditlerle kadına kaybedecek hiçbir şeyinin olmadığını fakat evinde kendisine eşlik ederse pek çok şey kazanabileceğini anlatmıştı. Anyi onu geri çevirmeyecek kadar akıllıydı. Ne de olsa hiç kimse Michael'ın sözünü tutup onu Amerika'ya götüreceğini garanti edemezdi. O gece Tang Anyi'yle üç kez birlikte oldu ve bundan gerçekten çok zevk aldı. Belki de bu zevkin sebebi haklı çıkmış olmasıydı.

Tang ayağa kalkıp giyindi ve Anyi'ye cevap vermesine gerek olmayan bir bakış fırlattı. Tek kelime bile etmeden yatak odasından çıkıp aşağı indi.

Yemek masasında koyu renkli gül ağacının tersine gümüş çubuklar, koyu mavi-beyaz porselenler duruyordu. Soğuk başlangıçlar çoktan masaya konmuştu ve hepsi de son derece lezzetli görünüyordu. Tang aşçısından on iki kişilik Çin yemeği hazırlamasını istemiş, ayrıca mahzenden bir şişe buzlu Dom Perignon ile iki şişe 1989 Petrus getirmesini söylemişti.

Tang bu akşam hiçbir şeyi şansa bırakmak istemiyordu.

Paul Leibovitz'i tanımüyordu. Richard Owen'dan duyduğı kadarıyla adam Hong Kong'da uzun süredir yaşadığı halde zengin olmayı becerememiş yabancılardan birine benziyordu. Tang bunun nasıl mümkün olabileceğini merak etti. Bu adam beceriksiz miydi yoksa hızlı arabalara, güzel yemeklere ve pahalı şaraplara ilgi duymayan tiplerden biri miydi? Tang sarı Ferrari'yi garajda mı bıraksa diye düşündü ama sonra şoförlerinden birini arayıp arabayı otoparka park etmesini söyledi. Bu Çinli misafirlerini hep etkilerdi. Çoğu bir Dom Perignon ile ucuz şampanya arasındaki farkı bile bilmezdi. Neyse ki son zamanlarda bazıları Tang'in sayesinde pahalı ve sıra dışı şarabın ne demek olduğunu algılamaya başlamıştı. Eğer pahalı şaraplar, şampanya veya köpek balığı çorbası işe yaramazsa ön kapıda duran Ferrari ya da koridordaki altın golf sahaları iş görürdü. Tang bu tekniklere her zaman güvenir, insanların zenginlik karşısında nasıl etkilendiklerini çok iyi bilirdi. Kendisi pahalı şarapları pek önemsemez, tek yudumda bitirir ve genelde bir kadehten fazla içmezdi. Onun ilgisi az da olsa arabalara ama en çok golf'e karşıydı. Golf oynamaktan hiç kimsenin tahmin edemeyeceğı kadar büyük bir keyif alırdı. Dünyaya titizlikle seçtiğı semboller sayesinde gösterdiği yaşam şekli, verdiği işaretler ve jestleri onu gören herkesin Victor Tang'in modern Çin hiyerarşisinde bir yeri olduğunu hemen anlamasını sağlardı.

Paul Leibovitz de hemen kiminle uğraştığını anlayacaktı. Tang bu adamın Owenlar'ın, dolayısıyla kendi işine neden karıştığını ve niçin etrafta dolandığını bilmese de gözü onda olmalıydı.

Anyi'nin söylediğı gibi gerçekten aile için mi çalışıyor-

du? Eğer bu adam Richard'dan gizli bir şekilde Elizabeth'in her şeye burnunu soksun diye tuttuğu bir özel dedektifse, bu kötü haber demektir. Belki Richard da her şeyi biliyor ve günlerdir ona masum rolü yapıyordu? Adam yalnız mı yoksa Shenzhen'den biriyle birlikte mi çalışıyordu? Dedektif Zhang ona yardım ediyor muydu? Luo ona Zhang'ın birkaç gün evvel Cathay Metal Fabrikası civarında dolandığını söylemişti.

Zhang? Bu sık kullanılan bir soyadıydı. Tang bir sürü Zhang tanıyordu ama içlerinden biri farklıydı ama bu adam herhalde o olamazdı. Luo'ya da bu adamın Sichuanlı olup olmadığını soramazdı. Otuz sene sonra Çin gibi kocaman bir ülkede bu şartlar altında ikisinin yeniden bir araya gelme düşüncesi mümkün değildi.

Tang mülküne açılan demir kapılardan yükselen elektrik motorunun homurtusunu işitti. Ön kapıyı açarak dışarı çıktı. Siyah Mercedes'i Ferrari'si ile Lamborghini'sinin hemen yanına yani girişe park edilmiş, tam sağında duruyordu.

Arabaya doğru bir adım atıp Elizabeth için kapıyı açtı ve başını hafifçe eğerek selam verdi. Kadın ona gergin bir gülümsemeyle karşılık vermişti. Richard'a bakan Tang adamın son günlerde birkaç kilo vermiş olabileceğini düşündü. Yüzü grileşmişti ve sanki sırtında bir kambur varmış gibi eğik duruyordu.

“Bay Leibovitz? Çok memnun oldum. Hakkınızda çok şey duydum.”

Anyi abartmamıştı. Tang bu adamın ciddiye alması gereken bir yabancı olduğunu görebiliyordu. İlk bakışta onu neyin etkilediğini tam olarak söyleyemese de belki adamın kendisine doğrudan bakışları olabilirdi. Hiç korkmadan saniyelerce

onu süzen bakışları? Ya da Tang'e garip şekilde tanıdık gelen, adamın yüzündeki o gölge? Eğer bu adamdan bir şeyler öğrenmek istiyorsa sabırlı olmalı ve tüm akşam boyunca onu gözünün önünden ayırmamalıydı.

Tang misafirlerini içeriye davet etti. Yaptıkları yolculuğun ardından biraz ferahlasınlar diye elinde nemli havlularla bir hizmetçi onları bekliyordu. Başka bir hizmetçi de üzerinde bardaklar ve şampanya olan bir tepsi getirmiş, Tang'ın öğrettiği gibi şişeyi etiketi görünecek şekilde yukarı doğru tutup servis etmeye başlamıştı. Bu esnada Leibovitz'e bakan Tang, adamın Dom Perignon'dan etkilenmeyecek tiplerden biri olduğunu hemen anladı.

Belki de kısa süre önce New York'taki önemli bir açık arttırmadan elli bin dolara aldığı Ming Hanedanlığı'na ait vazolardan etkilenirdi. Bu vazolar yüz elli yılı aşkın süredir bir yabancıya aitti ve artık Victor Tang sayesinde kendi anavatanlarına nihayet geri dönmüşlerdi. Adam onları Şanghay Müzesi'ne kalıcı olarak vermeyi düşünüyordu.

Leibovitz onu dikkatle dinlemesine rağmen Tang fiyatlarından bahsedince, ilgi bile göstermedi. Oysa Richard ıslık çalıp adamı alkışlamıştı. Elizabeth de etkilenmişse benzemi-yordu. Yoksa onu dinlemiyor muydu?

Ne kadar telaffuzu zor bir Fransız ismine sahip olursa olsun şampanyayı sevmezdi. Başını ağrıttırdı. Dün Paul ile yaptığı konuşmadan sonra inanılmaz huzursuz olmuş, sorularına istediği yanıtları alamamış, Richard'ın tereddütlü tavırları ve tüm bunların içinde kendi rolü aklından çıkmaz olmuştu. Tüm gece boyunca horlayıp duran kocasının yanında gözünü bile kırpmadan öylece yatmıştı. Masum bir adamın zorla itirafname imzalayıp hapiste yatıyor olması muhtemeldi. Elizabeth Owen bunun gerçek olduğuna inanıyordu ve bu işin en dibine kadar inmeye kararlıydı.

Üzerlerinde mavi yılan ve ejderha desenlerinin olduğu iki eski vazonun önünde, Tang ile birlikte dikiliyorlardı. Ming Hanedanlığı'na ait nadir ve paha biçilmez antikalar. İtiraf etmeliydi ki porselenler çok güzeldi ama buraya Çin antikaları hakkında konferans dinlemek için gelmemişti.

Elizabeth eşini inceleyip çok garip olduğunu düşündü. Adamın teni çok kötü görünüyor ve artık eskisi gibi yakışıklı filan da durmuyordu. İdol. Kolejdeki tüm kızların aşkı. Elizabeth'in karşı koyamadığı lise ve üniversite futbol takımının efsanesi olan o altın çocuk nereye gitmişti? O pırıltısı, o dünya-bana-ait diyen gülümsemesi, yenilginin tadını bilmeyen ifadesiyle kadını son derece etkileyen ve ona aşık olmasını sağlayıp New York'ta çalışma planlarını dahi bıraktıran o adama ne olmuştu?

Richard tam iki yıl onun peşinden koşmuştu, başlarda kadın ilgisizdi çünkü onun hayali New York'tu ama sonunda adamın cazibesine, ısrarına ve maddi kaygılar duymayacağı bir dünya vaatlerine daha fazla dayanamamıştı.

Richard hâlâ uzun bir adamdı ama Paul ile Tang'in yanında son derece kırılğan görünüyordu. Özellikle de cesur bir ifadeyle dimdik duran ve şampanya kadehini kaldırmış, bir gözü daima kocasında bir ileri, bir geri hareket ederek konuşan bu Çinli iş adamının yanında. Adam mandarin yakalı şu Çin ceketlerinden birini giymişti. Simsiyah ceket adamı daha da sert, hatta itiraf etmeliydi ki epeyce hoş gösteriyordu. Bazı anlarda kadın onu kocasının gençlik hallerine benzetmişti ama bu adamın eşiyle arasında en az on beş yaş fark olmalıydı. Richard'da daha evvel var olan aynı özgüven ve yenilmezlik ifadesi bu adamda da vardı. Gerçi Tang zafer edası taşıyan bir gülümsemeye sahip değildi, o daha ciddi ve odaklanmış görünüyordu.

Kadın ondan hiç hoşlanmasa da kimse adamı sokulgan biri olmakla suçlayamazdı. Görgülü ve zevkli bir adamdı. Nazıktı ama asla yağcı biri değildi.

Elizabeth hizmetçilerden birinden bir bardak buzlu su istedi. Gergin ve sinirli olduğu zamanlardaki gibi boğazı yine kurumuştı. Tüm öğleden sonra boyunca Victor'a nasıl yaklaşması gerektiğini düşünmüştü. Bekleyip yemek yerken normal bir sohbet mi başlatmalı yoksa adama doğrudan soruları yöneltmeli miydi? Tang'in limuzininde otururken beklemeye karar vermişti fakat şu an adamın yanındayken farklı düşünüyordu. Nefessiz kalmış gibi hissediyor ve Tang Ming Hanedanlığı'ndan bahsettikçe boğulacak gibi oluyordu. Kalbi hızla çarpmaya, Ming vazosuyla ilgili her yeni detayda göğsü daha çok sıkışmaya başladı. Ne kadar çok beklerse, durumunun o kadar kötüleşeceğinin de farkındaydı. Keşke Paul ya da

Richard ona rahatlatıcı bir bakış fırlatsalardı ama ikisi de ona dikkat etmiyor, aksine büyük bir ilgiyle Tang’i dinliyorlardı.

Elizabeth tek başınaydı.

“Bay Tang?” Bu son derece sert, meydan okur gibi ve muhtemelen zamansız bir çıkıştı ama fark etmezdi. Daha fazla bekleyecek hali yoktu, en azından şimdi üç centilmen de durmuş ona bakıyorlardı.

“Bay Tang, sözünüzü kestiğim için çok özür dilerim ama Lotus Metal ismi size bir şey ifade ediyor mu?”

Adam kibar bir gülümsemeyle kadına baktı. “Maalesef hiçbir şey ifade etmiyor. Belki bana daha fazla şey anlatabilirsiniz? Nedir bu? Bir firma mı?”

“Ben de bunu sizden öğrenmek istiyordum, Bay Tang.”

Adam bir an durdu. “Bu ismi hangi vesileyle duydunuz?”

“Bir keresinde Michael bahsetmişti. Metal Lotus mu, Lotus Metal mi demişti tam hatırlamıyorum.” Kadın mümkün olduğunca normal görünmeye çalışsa da bu pek işe yaramıyordu.

“Üzgünüm, Bayan Owen, ama elimde size verebileceğim hiçbir bilgi yok.”

Doğru mu söylüyordu? Kadın Çinlilerin suratlarını okuyamıyordu. Bir şekilde hepsi birbirine benziyordu.

“Peki, Wang Ming?” diye sordu bir yudum su ile boğazını temizleyerek. “Sizin arkadaşınız mı?”

“Wang Ming mi? Kim bu adam? Neden soruyorsunuz? Bu isimden de mi Michael söz etti?”

İşte. Beklediği şey buydu. Adamın sesinde belirsizlik vardı aksi takdirde son derece rahat bir şekilde cevap verebilirdi. *Bu isimden de mi Michael söz etti?* Bunu neden öğrenmek istemişti? Adamın soruş şekli birazcık da olsa gergindi ama bu Elizabeth’in gözünden kaçmadı.

“Evet, Michael bu isimden ve sizinle olan bağlantısından çok sık bahsederdi,” diye yalan söyledi.

“Bir karışıklık olmalı. Bu ismi daha önce hiç duymadım.”

Yalan söylüyordu! Hem de nasıl! Buna hiç şüphe yoktu. Richard ve Paul bunu görmemiş olamazdı. Kesik kesik cümleleri, sesindeki gerginlik; saklayacak bir şeyi olan herkes böyle konuşurdu. Elizabeth artık bastırmalı, adama huzur vermemeli ve herhangi bir bahaneyle dikkatinin dağılmasına engel olmalıydı şimdi. Kadın ne yapacağını bilen bir vaziyette adamı köşeye sıkıştırıp, öyle ya da böyle istediklerini onun ağzından alacaktı.

“Bay Tang,” dedi nefesini tutup kelimelerini tartarak, “oğlumu kim öldürdü?”

Sessizlik. Kadın suyunda eriyen buzun sesini işitebiliyordu. Cevap yerine tüm odayı ağır bir sessizlik kaplamıştı. Bekledi. Tang niçin cevap vermiyordu? Çok mu korkaktı? Diğer iki adam neden hiçbir şey söylemiyordu? Bu utanç verici sessizlik. Aralarındaki bakışmalar. Sanki Elizabeth sinirleri bozulmuş bir harabeden başka bir şey değilmiş, yas tutacağı yerde çenesini bile tutmayı beceremeyen ve oğlunu kimin öldürdüğünü sorgulayan acınası, histerik bir kadınmış gibi.

“Bay Tang, size bir soru sordum.”

Adam dilediği kadar kadına soğuk soğuk bakabilirdi. “Michael’ı kim öldürdü?”

“Bildiğim kadarıyla hapisteki işçi. Adam itirafını imzaladı.”

“Adamın bir mazereti var.”

Tang’in yüzü mü kasılıyordu? Dudakları normalden daha mı incelmışti? Yoksa Elizabeth bunları hayal mi ediyordu?

“O halde benim bildiğimden fazlasını biliyorsunuz, Bayan Owen.”

Adamın sesindeki bu samimiyetsizliğe daha fazla katlanamayacaktı.

“Bana inanmıyorsanız Bay Leibovitz’e sorun. O ve cina-yet masasından arkadaşı katil olduğu sanılan adamın karısını bulmuşlar. O adam katil olamaz. Michael’ın öldürüldüğü akşam adam karısıyla birlikteymiş. Hasta bir şekilde yatakta yatıyormuş. Tanıkları var.”

Kocaman açılan gözler. Bu cümlelerin Tang’i nasıl etkilediğini görmemek için Elizabeth kör olmalıydı. Adam dişlerini sıkıyordu. Kadın alt çenesinin hareketlerinden bunu anlayabiliyordu. Diğerleri hâlâ tek bir kelime bile etmemişti.

“Bu doğru mu, Bay Leibovitz? Haklı mıyım?”

Paul sessizdi. Evet, kadın ona bu konudan Tang’e bahsetmeyeceğine dair söz vermişti. Fakat Paul gerçekten bunun mümkün olabileceğini mi düşünmüştü? Ona inanmakla aptallık etmişti. Yoksa neden Tang’in bu davetini kabul edeceklerdi ki? Herhalde sohbet edip güzelce yemek yemek için değil. Kadının oğlu ölmüştü ve dün Paul’ün ona anlattıkları Elizabeth’in tüm şüphelerini ayağa kaldırmıştı. O olmasa, kadının aklına olayları Tang’in gözünden değerlendirmek gelmezdi. Şimdi Elizabeth’i böyle bir durumda nasıl yalnız bırakabilirdi?

“Bay Leibovitz!” Kadın ona bağırarak istiyordu ama sesi giderek zayıflamaya başlamıştı. “Tanrı aşkına, bir şey söyleyin. Ben sadece dün bana anlattıklarınızı tekrarlıyorum. Wang Ming! Lotus Metal! Mazeret! Bunları şimdi uydurmadım ya? Bana siz anlattınız! Neden şimdi susuyorsunuz?”

Bunun hiçbir etkisi olmadı zira Paul hâlâ susuyordu.

“Bana yalan mı söylüyordunuz?”

En azından kadının gözlerine bakmaya cüret etmemişti. Onun yardımını olmadan kadın kapana kısılırdı. Tang hiçbir sorusunu mantıklı bir şekilde cevaplayamazdı, Elizabeth’in tek

yaptığı kendisini aptal durumuna düşürmekti. Kadın kendini ihanete uğramış ve aşağılanmış hissetti. Buradan gitmek, çok uzağa ve hemen gitmek istiyordu.

“Sevgili Bayan Owen.”

Bu ses tonu. Bu ses tonunu hasta biriyle konuşurken kullanırdınız, onunla değil. Tang’ın bu alaycı tavrı, ikiyüzlülüğünden bile daha dayanılmazdı. “Olanlar için ne kadar üzüldüğümü biliyorsunuz. Çok üzgün olduğunuzu ve oğlunuzu öldüren gerçek katilin ceza almasını görmek istediğinizi biliyorum. Sizi temin ederim ki hepimiz aynı şeyi istiyoruz. Zanlının bir mazereti olsun olmasın, itirafnameyi yalandan imzalamış olsun ya da olmasın veya cuma günü mahkemede bunlar ortaya çıkmasın ya da çıkmasın. Tüm bunlar için hakimler, savcılar ve avukatlar var. Çin’de de işler Amerika’dakinden farklı değil. Bay Leibovitz de bu söylediğimi kesinlikle onaylayacaktır, öyle değil mi?”

Başıyla onayladı. Paul başıyla onayladı. Dün otelde Çin’de zorla imzalatılan itiraflardan bahsettikten sonra bunu hangi cüretle yapardı? Paul kimin tarafındaydı?

“Derhal otele geri dönmek istiyorum.”

“Fakat Bayan Owen...”

Elizabeth ev sahibinin sözünü kesti. “Tek kelime daha etmeyin. Hemen, şimdi gitmek istiyorum. Bana bir taksi çağırın.”

“Taksiye ihtiyacınız yok. Elbette şoföründen sizi bırakmasını isteyeceğim. Zaten sizi sonra Hong Kong’a bırakmak için dışarda bekliyordu,” dedi Tang kapıya doğru yürürken.

Elizabeth Owen sandalyede duran çantasını alıp kocasına baktı. Neden hiçbir şey söylememişti? Aşık olduğu o adam neredeydi?

Richard bardağını bırakıp kadına eşlik etmek üzere hazırlandı. Kadın kocasının yanında olmasına nasıl katlanacağını bilmiyordu.

Elizabeth ve Michael'ı düşündükçe öfkeden deliye dönüyordu. Keşke bu defa, bir kez olsun Michael onu dinleseydi. Tang ile işleri son derece iyi giderken, başka bir ortak arama konusunda ısrar etmemeliydi. Şimdiye dek kazanmadıkları kadar çok para kazanıyorlardı ve eğer Tang kendi payına sözleşmede yazandan biraz daha almışsa da önergeli değildi. Zaten kalanı onlar için gereğinden fazlaydı. Richard Michael'ın bu konudaki tutumuna anlam veremiyordu üstelik de kaynakların kötüye kullanımını bile daha kanıtlayamazken. Zenginliğin bu gösterişli dünyası ne zamandan beri Michael'ı etkilemeye başlamış da oğlu onu geri püskürtmeye çalışmıştı? Michael Tang'ın arabalarını evin ön kapısına bırakıyor diye duyduğu rahatsızlığı dile getirmişti. Sarı Ferrari ve altın Lamborghini tıpkı nöbetçi gibi sürekli kapıdaydılar. Tang onlara Lamborghini'nin standart bir yapım olmadığını, mekaniğini Hong Kong'da yaptırıp tüm parçaları birleştirttiğini söylemişti. Bu Richard'ı çok etkilemişti. Altın bir Lamborghini! Adam kendisini siyah deri koltuğa sıkıştırıp, direksiyonu tutarak arabayı sürüyor gibi dahi yapmıştı ama oğlu buna aşırı derecede tepki göstermişti.

Michael'ın Tang'ın spor arabalarına karşı biraz daha ilgi göstermesi gerekirdi. Saygı belirtisi olarak. Ama oğlu Tang'e bu tip bir araç kullanarak kendisini tehlikeye atmaktan korkup korkmadığını sormuştu. Bu garip bir soruydu, özellikle

de bir Amerikalının sorması hepten garipti. Richard o konuda Tang'e hak vermek zorundaydı. Bu da oğlunun ne düşündüğü hakkında en ufak bir fikre bile sahip olmadığı o pek çok andan biriydi. Çinli adam kendisinin bu şekilde provoke edilmesine izin vermeyecekti. Başını sallayıp gülümsedi ve Deng Xiaoping'in şu cümlesiyle cevap verdi: "Bazı insanlar önce zengin olur."

İşte Victor Tang buydu. Hazırcevap bir adamdı ve Richard onu bu yüzden seviyordu. Michael bu hazırcevap ve esprili adamla baş edemezdi. Richard bazen kendisinin ailede Victor'u anlayan tek kişi olduğunu düşünürdü.

Şimdi de Elizabeth sapıtmıştı. Metal Lotus? Metal Lotus! Daha adını bile hatırlayamıyordu. Metal Lotus. Richard yaklarını hararet bastığını hissetti. Tang ona ne cevap verebilirdi ki? Evet, Bayan Owen. Lotus Metal'i tanıyorum. O da araba sektörüne ürün sağlayan ve rakibimiz olan bir firma. Hem de Pekin'de finansal anlamda desteklenip geleceği çok iyi olan, üstelik oğlunuza son derece cazip bir teklif sunan bir firma. Neyse ki kocanız bu konuyu bana bildirecek kadar zeki biriydi de Michael'ın arkamdan iş çevirip onlarla ortaklık kurmasına mani olabildim. Evet, Bayan Owen. Beni doğru duyduunuz, onlardan bana kocanız bahsetti.

Bu, evliliklerinin sonu olurdu. Elizabeth bunu asla anlamaz ve onu asla affetmezdi. Onca insan dururken Tang'e bilgiyi veren Richard'dı. Fakat tavsiye almak için başka kime sorabilirdi ki? Karısına mı? Bunu çok isterdi ama Elizabeth hiçbir zaman işle ilgili bilgi sahibi olmak istememişti. Michael inanılmaz derecede iyi giden bir ortaklığı yerle bir etmek üzereydi. Babasının önerilerini dinlemek istemiyordu. Üstelik bu sadece

öneri de değildi. Ne de olsa firma Richard'a aitti. O yüzden patronunun emirlerini göz ardı eden, Wisconsin'den her gün kendisine iletilen taleplere, talimat ve siparişlere meydan okuyan, Richard'ın tanımadığı kişilerle aile şirketi adına pazarlıklar yapan oğluyla sert şekilde konuşmak zorunda kalmıştı. Richard artık kime güvenip, kimden akıl alacaktı? Victor'a güveniyordu. O yalnızca arası rakamlarla iyi olan zeki ve saygın bir iş adamı değil, bir şeyi yaptırmak istediğinde hızlı karar alıp uygulamaya geçebilen de biriydi. Richard onda, kendi gençlik ateşini görüyordu. Fakat Victor'a karşı bir ölçüde tedbirliydi de. O sadece oğlunu sonuçları çok ağır olabilecek bir hatadan korumayı istemişti.

Bay Tang, oğlumu kim öldürdü?

Elizabeth neden Victor'u bu denli kışkırtmak zorundaydı ki? Ortada zaten bir zanlı, zanlıdan öte katil vardı. Leibovitz Çin hapishanelerinde zorla imzalatılan itiraflar hakkında ne derse desin, Richard Owen tıpkı Victor'un da belirttiği gibi, hiç kimsenin kendi ölüm fermanını zorla da olsa imzalayacağına inanmıyordu. Çünkü Çin'de bir cinayet itirafı idam demekti. Hiçbir hakim anlaşmazlığın nasıl olduğunu sorgulamaz, alkol ya da uyuşturucunun bir rolü var mı, katil küçükken ayrımcılık veya ırkçılık gibi tacizlere maruz kaldı mı ya da şartlar neydi diye bakmazdı. Bizim ülkemizde, demişti Victor, cinayet cinayettir ve tıpkı Amerika'daki gibi cezası ölümdür. Zaten Leibovitz ile arkadaşının sürdürdüğü o aptalca soruşturma oğlunu geri getirmeyecekti. Elizabeth bu davayı akışına bırakmalıydı.

Victor kendisiyle Michael'ın kaybolduğu günden bir gün evvel konuşmuştu. Michael'ı daha ileri giden pazarlıklar yapmaktan nasıl alıkoyabilecekleri hakkında konuşmuşlar, çocu-

ğa net bir uyarıda bulunmak mantıklı olur mu diye düşünmüşlerdi. Richard da Tang'ın ne demek istediğine dair hiçbir detay sormadan buna onay vermişti. Nihayetinde, Michael tam tersini düşünse de, tüm bunlar onun iyiliği içindi. Tang Michael'a fiziksel zarar verecek kadar ileriye kesinlikle gitmezdi. Bunu düşünmezdi bile. Eğer katil henüz tutuklanmamış ve hapisteki zanlının mazereti gerçekse bile o halde bu cinayet ya bir soygun, ya bir kaza ya da başka biri yerine yanlışlıkla oğlunun öldürülmesi şeklinde vuku bulmuş olmalıydı.

Eğer bana inanmıyorsanız Bay Leibovitz'e sorun. O ve cina-yet masasından arkadaşı...

Paul bir dakika için gözlerini kapatıp kadının sözlerini yanlış duymuş olmayı umut etti. Bunu nasıl yapabilirdi? O gece Hong Kong'daki otelde kadına akşam sabırlı olması gerektiğini, hiçbir koşulda mazeretten ya da Zhang'den söz etmemesi gerektiğini yoksa hem arkadaşının, hem de zanlının eşinin hayatlarını tehlikeye atabileceğini söylememiş miydi? Bunu söylediğinde kadın boş gözlerle lobiye doğru bakmıştı ama kendisini dinliyordu hatta ona bir değil, tam iki kez bunu yapmayacağına dair söz bile vermişti. Paul ona güvenmişti. Fakat kadın diğerlerini soktuğu tehlikeyi umursamaz gibi konuşup durmuş ve hiç susmamıştı.

Bu doğru değil mi, Bay Leibovitz? Haksız mıyım?

Tüm gözler üzerine çevrildiğinde, sanki biri arkadaşan bacaklarına vurmuş gibi, Paul'ün dizleri hafifçe titremişti. Adam bacak'kaslarını sıkıp dik durmaya çalışırken diğerlerinin bunu fark etmemesini ummuştu.

Bay Leibovitz! Tanrı aşkına, bir şey söyleyin. Ben yalnızca dün bana anlattıklarımızı tekrar ediyorum.

Paul kadına bağırmmamak için onu duymazdan gelmişti: Kapa o lanet çeneni. Tek bir kelime daha duymak istemiyorum, anladın mı? Oğlunun hatırına, tek kelime dahi etme.

Eğer bu şekilde konuşmaya devam edersen masum bir adam idam edilecek. Eğer hemen sesini kesmezsen hiçbir şey elde edemeyeceğiz, hem de hiçbir şey.

Fakat Paul bunları söylemek yerine kadını sanki hiç duymuyormuş gibi davranmayı tercih etmişti. İstese bile ona yardım edemezdi. Bu şekilde Tang'den tek bir şey bile öğrenmeleri mümkün olmazdı.

Victor Tang her ne kadar tam yanında dikiliyor olsa da, cevap verirken adamın ses tonunun karmaşık olduğunu görmüştü. *Sevgili Bayan Owen... Ne kadar çok üzüldüğümü... Şüpheli... Mazeret... Hepsi mahkemede belli olacaktır... Amerika'da olduğu gibi. Bay Leibovitz de bunu kesinlikle onaylayacaktır, öyle değil mi?*

Paul başını göğsüne gömüp hafifçe salladı. Diğerlerinin yüzüne bakacak gücü yoktu. Hayatında bu denli utanç hissettiği çok az an olmuştu. Elizabeth Owen ona başka seçenek bırakmamıştı. Eğer bu akşamın herhangi bir amacı varsa ve Paul bunu elde etmek için oraya gitmişse, Victor Tang'in her söylediğini onaylamak zorundaydı.

Hızla evden çıkan Elizabeth'i ve peşinden giden kocasıyla şoförüne seslenen Victor Tang'i izledi.

Oda bir saniye içinde sessizliğe bürünmüştü. Paul bir yerden gelen hafif bir televizyon sesi işittiğini sandı ama herhalde yanılıyordu.

Bu ani huzur ona iyi geldi. Tartışmayı ifadesiz bir şekilde izleyen iki hizmetçiye baktı. İkisi de hareketsiz bir şekilde tıpkı cansız mankenler gibi, bir köşede öylece dikiyordu. Kendisine bir kadeh daha şampanya getirmeleri için onlara işaret eden Paul şöminenin önündeki koltuklardan birine oturdu. Owenlar olmasa da Tang'in yemeğe kalması için yaptığı teklifi tereddütsüzce kabul etmişti. Zhang'in tuzakla il-

gili söyledikleri aklından geçti ama hislerine ne kadar kulak verirse versin, içinde herhangi bir korku belirtisi bulamıyordu. Victor Tang etkileyici bir fenomendi ama onun gözünü korkutmamıştı. Üstelik Owenlar'ın yokluğu her şeyi daha da kolaylaştıracaktı.

Paul etrafına bakındı. Tam yanında değerli Ming vazolar ve Çinli ipek takım elbiseleri içindeki iki hizmetçi duruyordu. Pencereden bakınca otoparktaki sarı Ferrari'yi görebiliyordu. Aklına Zhang'in yaşadığı binadaki fahişeler ve her gün evin çatısına kurusun diye astıkları çamaşırları geldi. Polisin gözü önünde yasaları hiç utanmadan çiğnemeleri ile Victor Tang'ın zenginliğini bu şekilde sergilemesini birbirine çok benzetti. Onu rahatsız eden bir şey varsa, o da bu utanmazlıktı. Paul daha önce de Çin'de pek çok fahişe görmüştü ama hepsi de işlerini daima gizli saklı yapardı. Zhang'in yaşadığı yerle ilgili uğradığı şaşkınlık resmi görevlilerin gözü önünde kanunların açıkça çiğneniyor oluşuydu. Ve hiç kimse kanunu gözetmeyi zerre kadar umursamıyordu bile. Zhang'e o bölgenin parti sekreterinin kim olduğunu ve polisin neden hiçbir şey yapmadığını sorunca, arkadaşı yalnızca gülümseyip omuz silmişti. Şu an oturma odasında oturduğu adama da hemen hemen aynı soruları soruyordu. Ferrari, Mercedes 500, koridordaki altın golf sahaları, nefes kesen bu neo-Barok tarzı villa, şampanya. Hepsi de özenle seçilmiş sembollerdi. Buraya gelen her konunun anında Bay Tang'ın yeni Çin hiyerarşisindeki yerini anlamaları içindi hepsi. Fakat temsil ettikleri şey aslında bunun da ötesindeydi zira bunların hepsi doğru olmayan yollarla elde edilmiş bir servetti ve bu eve gelen her Çinli de bunu biliyordu. Paul da Tang'ın tüm bu serveti tamamen yasal yollarla kazanmadığının farkındaydı. Çin'i çok

iyi tanıyordu. Hırsızların kendilerini saklamak yerine, elde ettiklerini herkesin gözüne sokup bununla gururlandıkları ne biçim bir ülkeydi burası?

Paul araba kapılarının kapandığını ve park yolundan çıkan aracın lastiklerinden gelen sesi işitti. Fakat Victor Tang'ın eve geri gelmesi birkaç dakikayı bulmuştu.

“Sizi bu kadar beklettiğim için özür dilerim, Bay Leibovitz. İkisini de biraz sakinleştirmeye çalışıyordum.”

“Başarabildiniz mi?” diye sordu Paul.

“Maalesef hayır. Bayan Owen çok üzgündü ama tüm olanlardan sonra bunu anlayışla karşılamak gerekir.” Tang de Paul'ün karşısına oturup kendisine işaret eder etmez dibinde biten hizmetçiden bir bardak şampanya ve Paul'ün boşalan kadehini yeniden doldurmasını istedi. “Amerikalı mısınız diye sorabilir miyim?”

“Evet. Almanya'da doğdum ama Amerika'da büyüdüm.”

“Nerede?”

“New York'ta.”

“Harika. Muhteşem bir şehirdir. Harvard'dayken oraya çok sık giderdim. Çin Mahallesi'ndeki Chongqing Grill'i bilir misiniz?”

“Hayır.”

“Mott Caddesi'ndedir. Eğer doğru hatırlıyorsam Bayard'ın köşesinde.”

“Hayır, maalesef bilmiyorum.”

“Sichuan'dan sonraki en iyi sıcak yemek oradadır. İnanılmazdır. Bir de şu Doğu Broadway'deki loş lokanta, adı neydi?” Tang koltuğun kenarına parmaklarıyla vurup sanki isim her an orada belirecekmiş gibi tavana bakarak düşündü.

Paul adamın neyin peşinde olduğunu anlamıyordu. Bu

adam öylesine sohbele girişecek tipte biri değildi, ağzından çıkan her cümleyi tartıyordu. Bir Amerikalı olsa onu çoktan çapraz sorguya alırdı, cinayet bürosundaki arkadaşının kim olduğunu öğrenmek ister ve neden kendi kendilerine araştırma yaptıklarını sorardı. Tang ondan ne istiyordu? Onu ikna etmek mi? Dikkatini dağıtmak mı? Sinirlerini bozmak mı? Yoksa yüzleşmekten mümkün olduğunca kaçınıp sohbet biter bitmez asıl konuya girmek için eski bir Çin taktiği mi uyguluyordu?

“Önemli değil. Şu an adını hatırlayamadım. Şerefimize,” dedi Tang kadehini kaldırarak.

“Teşekkürler. Bu da size.”

Şampanyalarını yudumlayıp bir süre sessiz kaldılar.

“Owenlar bana, Hong Kong’da onlara nasıl yardımcı olduğunuzdan söz ettiler, Bay Leibovitz. Bunun için size teşekkür etmek istiyorum. Fakat hakkınızda çok az şey biliyorum, hatta Hong Kong’da ne yaptığınızı bile bilmiyorum.”

Paul bir an düşündü. Owenlar’a kendisi hakkında neredeyse hiçbir şey anlatmamıştı, o yüzden Tang’in de herhangi bir şey biliyor olması pek mümkün değildi. “İki Çin yatırım fonunu yönetiyorum. Hutch&Hutch ile Go Global,” dedi.

“Ne kadar ilginç. Ne tür yatırımlar bunlar?”

“Çin’de yeni iş kuranlar için deniz aşırı sermayeler.”

“Hangi iş alanlarında?”

“Pek çok farklı alanda. Çeşitliliği bol bir firmayız.”

“Herhangi bir uzmanlık?”

“Evet, yalan makineleri.”

“Efendim?”

“Şu anda Shenyang’deki bir Çin firmasının üzerinde çalıştığı yepyeni bir yalan makinesini finansal anlamda destekli-

yoruz.” Paul, Victor Tang’ın terslik yapacakmış gibi hazırlanmaya başladığı o yüz ifadesinden adamın bu konudan canının sıkılmış olduğunu anladı. Genelde Çinlilerle sohbet ederken bunu yaşırdı. Pek çok kişi bu espriyi tıpkı Çinlilerin yaşlarını tahmin edemedikleri gibi, anlamazdı. Çinlilerin ne zaman şaka yaptıklarını, ne zaman ciddi olduklarını kestiremezlerdi ve Victor Tang’de de aynı sorun vardı. Adam belli belirsiz başını sallayarak Paul’e bakıyordu.

“Kısaltması TTWW olan Truth and Trust World Wide firmasına çok büyük yatırım yaptık,” diye ciddi bir ses tonuyla devam etti Paul. Tüm bu kontrollü ifadesini bir gülücükle de taçlandırdı. Bir sonraki adımda neler olacağını tahmin edebiliyordu. Tang gerginliğini itiraf edemeyecekti. Eğer Paul ondan bir şeyler öğrenecekse, bunu sohbete devam ederek yapabilirdi.

“Yalan makineleri mi?” diye sanki yanlış duymuş gibi sordu Tang.

“Evet, yalan makineleri,” dedi Paul.

“İyi ama onlar zaten var. Sizin makinenizde yeni olan şey nedir?”

“Devrimsel bir teknoloji. Beyindeki elektrik akımını ölçmüyor, kalp atış hızının ölçümünü yapıyoruz. Zira kalp yalana beyinden çok daha hızlı tepki veriyor.”

“Kalp mi?”

“Evet, bir kalbi kandıramazsınız. Bu muhteşem bir şey, testlerimiz bunu kanıtlamadan önce ben de duysam inanmazdım. Metod kesinlikle güvenilir. Makine küçük ve taşınabilir olacak. Hem çok pahalı değil, hem de kullanımı son derece basit. Söylemek gerekirse ilk ev yalan makinesi.”

“Evde kullanmak için mi?” Tang’ın sesi gitgide daha şaşkın çıkıyordu.

“Tabii ki sadece evde değil. Makine yirmi metre uzaklığa kadar kablosuz bağlantı ile çalışacak. Yani ofiste, sunumlarda hatta basın toplantılarında bile hiç kimseye kablo takmadan kullanabileceksiniz. Çok büyük bir pazara sahip olacağını düşünüyoruz. Özellikle de bu günlerde. Sizce de öyle değil mi?”

“Ben... Bilmem. Aklınızda hangi pazarlar var?”

“Çin, Avrupa, Amerika. Yalan her yerde söyleniyor.”

Tang hiçbir şey söylemeden adama endişeli bir şekilde baktı. Bu göz korkutma niyeti olan bir bakış değildi; adam sorguluyor, inceliyordu. Paul o an şaşırarak, bu adamın düşündüğü kadar sevimsiz bir tip olmadığını fark etti. Şimdi nasıl tepki verecekti? Neler olup bittiğini bilmediğini mi itiraf edecekti? Paul adamın cevabını duymaya can atıyordu.

“Avantaj Leibovitz,” dedi sonunda Tang. “Sizden hoşlandım. Hâlâ espri yapıyor olup olmadığınızı anlayamıyorum.”

Bir şey söylemek yerine Paul yüzünde bir anda belirip kaybolan bir sırıtmayla adama karşılık verdi. “Hâlâ arıyoruz,” dedi yine son derece ciddi bir sesle, “yani ürün için uygun bir isim. Sizce iLie* nasıl?”

Tang bunu duyunca bir kahkaha patlattı. “Bunu çok iyi beceriyorsunuz. Siz muhteşem bir oyuncusunuz.” Adam şaşkınlık içinde başını iki yana salladı ve bir an durduktan sonra Paul’e, “Aç mısınız? Bir şeyler yiyelim mi?” diye sordu.

“Bu çok hoşuma gider.”

Tang hâlâ hayretle kafasını sallayarak ayağa kalkıp Paul’ü yemek odasına götürdü. Burası yüksek bir tavanı, bembeyaz duvarları ve koyu renk ahşap zemini olan geniş bir odaydı. Tavandan odanın ortasına kadar sarkan etkileyici avizenin üzerinde ampul yerine bir sürü beyaz mum yanıyordu. Al-

* I: ben, lie: yalan söylemek; “I lie”: “Yalan söylerim” (Çev. N.)

tındaki koyu renk gül ağacından yapılmış olan oval masa kalabalık bir insan grubunu ağırlayacak kadar uzun ve genişti.

Şimdi ise iki kişilik hazırlanmıştı. Tang ve Paul üzerinde irili ufaklı on ikiden fazla tabak ve pek çok soğuk aperatifin olduğu masada karşılıklı oturdular. İki hizmetçi, Tang ve misafirinin sandalyelerine oturmalarını hazır bir vaziyette bekliyordu.

Paul daha evvel Çinli birinin yemek odasında mum görüp görmediğini anımsayamadı. Genelde odaları son derece güçlü floresanlarla aydınlatılırdı. Bu titreşen mum ışıkları odaya festival görüntüsü vermiş fakat Paul sıra dışı bulduğu için, aklına hayaletleri getirmişti.

“Aşçımdan Sichuan yemekleri hazırlamasını istedim. Umarım fazla baharatlı gelmez?”

“Baharatlı yemekleri severim.”

“O halde acı biber yağıyla yapılmış tavuğu ve Sichuan biber sosunu denemelisiniz. Aşçımın spesiyyallerinden biridir.”

Paul sarmaşıktan yapılmış çubuklarıyla önünde duran soğuk tavuktan bir dilim alıp sosa batırdı. Tang abartmıyordu. Et yumuşak, sos da bir harikaydı. Baharatlıydı ama çok değil. Dilde hafif bir burukluk bırakan Sichuan biberinin tipik aromasını hissedebiliyordu. Hardal soslu salatalığı, çayla tütülenmiş güvercini ve sarmısaklı soslu soğuk domuz etini de denedi.

“Çok lezzetli. Aşçınız bir dâhi.”

“Teşekkür ederim. Bir yıl evvel Chengdau’daki lokantasında yemek yemiş ve aynı akşam onu işe almıştım. Bang-bang tavuğunu da deneyin. Eşsizdir.”

Paul Zhang’in mutfağından bu tatlara alıştı ve farklı tatların tuhaf karışımlarına bayılırdı: Tatlı ve acı, baharatlı ve tuzlu, biraz fındık aromalı. Bu yemekler de en az arkadaşının-kiler kadar iyiydi. Paul onaylarcasına başını salladı.

“Yalan makinesi fikriniz sadece komik bir şaka değildi,” dedi Tang. “Düşündükçe konuyu daha da ilginç buluyorum. Bu makinenin pazara sürüleceğini varsayarsak, sizce gerçekten bir şans olur mu?”

“Neden olmasın?”

“Sizce bize zaman zaman yalan söylenilmesinden hoşlanmıyor muyuz?”

“Siz belki hoşlanabilirsin ama ben değil,” diye ağzı yarı dolu biçimde cevap verdi Paul ama kendi cevabından o bile irkilmişti. Zira şaka yapıyormuş gibi hafif bir şekilde konuşması gerekiyordu ama sesinde ne bir ironi, ne de herhangi bir esprili yaklaşım vardı. Hatta sert ve son derece agresifti. Fakat herhangi bir yüzleşme filan da istemiyordu. Henüz değil.

“Diyelim ki bu makine şu anda yanınızda. Bana ne sorardınız?” Tang sanki Paul’ün ses tonundaki sert ifadeyi duymamış gibi, son derece dostane bir tavırla tepki verdi.

Paul bir an düşündü. “Ölümünden önce Michael Owen’la hangi konu hakkında tartıştınız?”

“Size tartıştığımızı kim söyledi?”

“Michael’ın bilgisayarında size gönderilmiş bir mektup buldum.”

“Şirketimizin gelecekteki yönü hakkında fikir ayrılığı yaşamıştık.”

“Onu neden aşağılayıp dalga geçtiniz?”

“Öyle mi yapmışım?”

“Michael kendisinden özür dilemenizi isteyen bir ulti-mat vermiş.”

“Bu mümkün,” diye sert bir şekilde cevap verdi Tang.

Sohbet giderek daha da ciddileşiyordu.

“Michael’ın Lotus Metal’le yaptığı pazarlıklar ve Wang Ming’le görüşmeleri hakkında ne biliyordunuz?”

Tang bu soruya soruyla karşılık verdi. “Kim için çalışıyorsunuz?”

“Hiç kimse için.”

“Sizi Owenlar mı işe aldı?” diye bu kez daha keskin ve emreden bir ses tonuyla sordu. Paul bu adamın kendisine karşı çıkılmasından hoşlanmadığını duymuştu.

“Hayır,” dedi becerebildiği kadar rahat bir tavırla.

“Ödemenizi kim yapıyor.”

“Bana ödeme yapılmıyor.”

“O halde neyin peşindesiniz?”

“Gerçeğin,” diye yanıtladı Paul sesinin çok zavallı çıkmadığını unut ederek.

Victor Tang kafasını iki yana doğru sallayıp bir dilim tavuk alarak kibarca acı biber sosuna batırdı ve ağzına koydu. Ağzını bir peçeteyle sildikten sonra bardağını kaldırdı.

“Gerçeğe,” dedi sanki sohbetleri yeni başlıyormuş gibi neşeli bir ses tonuyla. Paul daha evvel atmosferi bu denli hızla değiştirip tersine çevirebilen birini hiç tanımamıştı.

“Gerçekten gerçeği bilmek istediğinizden emin misiniz?” diye sordu Tang bardağındakini içtikten sonra.

Paul düşündü. Tang tarafından gözünün korkutulmasına izin vermek istemiyordu, o yüzden cevap vermeden evvel bir daha düşündü. *Kandırmak yok baba, gerçeği söyle.* “Sanırım evet.”

“Sanırım mı?” diye birazcık hayal kırıklığı ile tekrarladı Tang. “Bu denli önemli bir konu hakkında daha net olmanız gerekirdi.”

“Haklısınız, sözümü geri alıyor ve net bir evetle değiştiriyorum.”

“Bu da yeterince ikna edici gelmedi. Bir düşünün. Gerçek-

ler bazen çok tehlikeli olabilir,” dedi Tang neredeyse şeytani bir kahkaha atarak. Şimdi söylediklerinde ne kadar ciddi olduğunu tahmin etme sırası Paul’e gelmişti.

“Biliyorum,” diye kaçamak bir yanıt verdi Paul.

“Gerçeği aramak bazen büyük bir tehlikeyi de beraberinde getirir.”

Paul genel anlamdaki gerçekten mi, yoksa Michael Owen cinayeti hakkındaki gerçekten mi bahsettiklerinden tam olarak emin değildi. “Size şu şekilde anlatayım. Ben daima gerçeği bilmek isterim. Ama her zaman onu kaldıracak gücüm olup olmadığını bilmiyorum.”

Tang çubuklarını bırakıp doğrudan Paul’ün gözlerinin içine baktı. İki hizmetçi de yerlerinde donup kalmıştı. Ortam o kadar sessizdi ki Paul mumların titremesini bile duyuyor gibiydi.

“Bay Leibovitz,” dedi Tang fısıldar gibi alçak bir sesle. Paul onu duymak için öne doğru eğilmek zorunda kaldı. “Ya gerçek size çok ağır gelirse ne yapacaksınız? Bir anda onu kaldıracak gücünüzün olmadığını fark edecek ve onu geri mi vereceksiniz?”

Paul adamın hafifçe yükseldiğini hissederek başını iki yana salladı. Kendisini yeterince açık ifade edememiş miydi yoksa Tang onu yanlış mı anlıyordu? “Kime geri?..”

“Bu doğru,” diyerek aniden sözünü kesti Tang. “Ben de tam olarak bundan bahsediyordum. Gerçeği kime geri vereceksiniz? Kim rahatsız edici, tuhaf ve karmaşık doğruları geri almak ister ki? Hiç kimse. Bu, eve gittiğinizde üzerinize oturmadığını fark edip değiştirebileceğiniz bir takım elbiseye benzemez. Gerçek bir kez söylendi mi dünyadaki tüm silahlar onu yok etmek ya da bir yerlere kilitlemek için harekete ge-

çer. Tabii bir süreliğine, sonsuza dek değil. Çinlileri biraz tanıyorsanız ne demek istediğimi de anlamışsınızdır: Biz uzun dönemli düşünüyoruz. Gerçek bir kez söylendi mi, bir daha geri dönüşü olmaz. Sizce de öyle değil mi?”

Paul başıyla onayladı. Bu tuzak bir soruydu ve o an Tang’e itiraz etmek için doğru an değildi.

“Bu da doğruyu aramaya başlamadan önce son derece dikkatli olup başımıza gelebilecek riskleri özenle tartarak hareket etmemiz anlamına gelir, öyle değil mi? Çünkü gerçek pek çok şey yapabilir. İyileştirebilir. Rahatlatılabilir. Bize birer kanat hatta evet süper bir insan gücü bile verebilir. Fakat kesinlikle tam tersini de yapabilir. Evlilikleri yok eder, arkadaşlıkları sonsuza dek parçalar, hükümetleri alaşağı edip savaşlar başlatabilir. Başka bir deyişle, gerçeğin bir bedeli vardır. Beni anlıyor musunuz, Bay Leibovitz?”

Paul hareket etmeye cesaret edemiyordu. Tang zaten adamın tepki vermesini bile beklemedi.

“Gerçeği öğrenmek bazen idam cezasına gönderilmek demektir, Bay Leibovitz. Bu bedeli kabul etmeye hazır mısınız?”

“Yalan söylüyorsun seni pislik, küçük hain. Şimdi gerçeği anlat, duyuyor musun? Biz gerçeği bilmek istiyoruz! Gerçeği!”

Onu sırtından yakalayıp zorla dizlerinin üzerine çöktürmüşlerdi. Çocuğu olabilecek yaştaki yarım düzineden fazla genç adam ve kadın etrafını sarmış sırayla ona bağırıyor, tükürüp tekmeliyorlardı. Biraz yüksekçe bir platformun üzerinde başı öne eğik bir şekilde büzülmüş duruyor ve boynundan sarkan tahta plakada “hain” yazıyordu. Alnında açılmış bir yara kanamaktaydı. Baştan ayağı tir tir titremesine rağmen hiç sesi çıkmıyordu. O sıcak yaz gününde birkaç bin kişi Chengdu’nun eski şehir merkezine akın etmiş, büyük bir dikkatle bu kamusal linçi izliyorlardı.

“Gerçek! Gerçek! Gerçeği bilmek istiyoruz!” Bağırان genç bir adamın sesi öfkeyle çatlıyordu. Önünde eğilmiş duran adamın suratına bir kez daha tükürüp sırtına bir tekme savurdu. Bunun üzerine adam dengesini kaybedip yuvarlandı ve bedeninin üst kısmı boğuk bir sesle tahtalara çarptı.

On dört yaşındaki Tang Mingqing meydana açılan küçük bir yan sokakta durmuş, gözlerini ayıramadığı sahneden yaklaşık otuz metre uzaktaydı. Korkudan ödü kopuyordu. Orada yatan uzun boylu ve yapılı adam onun güçlü, onurlu, çok sevgili babasıydı. Şimdiyse tıpkı ihtiyar biri gibi zayıf görünüyordu. Sırt üstü dönmüş bir böcek kadar çaresizdi.

Çocuk gördüklerine inanamadı. Eğer babası Ulu Lider adına tutuklanıp bu şekilde kamusal bir yargılamaya mahkum edildiyse, her şey mümkün olabilirdi. Eğer bu da Komünistlere katılmak için ailesini terk etmesine yetmeyecekse, eğer sivil savaşta Mao için mücadele edip her siyasi kampanyasında onu desteklemeye muktedir değilse, diye düşündü Tang, o halde bu dünyada güvenilecek hiçbir şey kalmamış demektir. O halde her şey mümkündür ve hayat rastgele, günlük rutinlerin ardına saklanarak idame ettirilir. O halde herhangi bir güvenlik hissi yalnızca yanılsamadan ibarettir. Her an, hem de hiç fark etmeden kötülük tüm ülkeyi ele geçirip her bireyin hayatına el koyabilir.

Genç Tang bir binanın kenarına yaslanıp gözlerini kapattı ve yanağından akan gözyaşlarının sıcaklığını hissetti. Güneş tenini yakmasına rağmen üşüyordu. “Hain, asi, kapitalizm yanlısı.” Bu cümlelerin binlerce ağızdan çıkışını duyuyordu. *Hayır*, diye bağırarak istedi onlara, *bir karışıklık oldu! Yanılıyorsunuz, benim babam bir hain değil, kesinlikle değil!*

Peki, ama ya yanılmıyorlarsa? Ya doğruyu söylüyorlarsa? Bu hemen yok etmek istediği canavarca bir fikirdi ama zihninin her yerine elektrik gibi yayılıyordu. Suçlamalarında herhangi bir doğruluk payı olabileceğini net bir kararlılıkla kabul edebilir miydi? Babasını çok az gören bir çocuk olarak, elbette hayır. Fakat son birkaç hafta içinde asi girişimlerinden ötürü tutuklanan diğer görevlilerle kuytularda ne konuştuğunu kim bilebilirdi? Kızıl Gardiyanlar onlardan babasıyla ilgili bir şeyler öğrenmiş olmalı, onu ele veren bir şey olmuş olmalıydı. Bu suçlamalarının bir dayanağı olmak *zorundaydı*, sonuçta Mao adına hareket ediyorlardı. O yani kendisi bile Kızıl Gardiyanlar’ın ülkeyi eski tip düşünce yöntemlerinden kurtarıp özgürleştirerek, bunu hak eden ihtiyarlara bile asla

merhamet etmemeleri gerektiğini düşünürdü. Hem kim Ulu Lider'in emirlerini sorgulamak isterdi ki? Kızıl Gardiyanlar kesinlikle hiç kimsenin bilmediği bir şey biliyor olmalıydılar. Ancak bu şekilde Tang'in son birkaç saat içinde yaşadığı şeyler bir anlam kazanırdı. Dairelerine hızla girilmesi, yerle bir edilmesi, babasının korkusu, annesinin gözyaşları. Babası bir şey saklıyor olmalıydı hatta ikisi birden bir şey saklıyor olmalıydılar, aksi takdirde neden seslerini çıkartmamış olacaktardı ki? Ebeveynleri, üzerine basılması gereken o eski düşüncelere sıkı sıkıya bağlı olmalıydı. Babası Kültürel Devrim'in başlarında pek de destekleyici değildi. Daha birkaç gün önce bu proleter harekete dair şüphelerini annesiyle tartışmamış mıydı? Elbette tartışmıştı. Son derece alçak sesle hatta fısıldayarak konuşmuş olmalarına rağmen, yan odada yatan Tang her şeyi duymuştu. Yatağından kalkıp kapıyı dinleyerek her kelimeyi işitmişti. Mao'nun politikalarını sorgulama cüretini nasıl gösterebiliyorlardı? Ne düşünüyorlardı? Tang anne ve babasından çok utanıyordu.

Gözlerini açıp bir kez daha arkasını döndü. İki Kızıl Gardiyan sahnedeki babasının yanına diz çökmüş, bir tanesi adamın saçlarını kavrayarak kafasını geriye doğru kaldırıp suratını herkese gösteriyordu. *Hain*. Herkes bağıırıyordu. Sahnedekiler ve ortamı çevreleyen adamlar, kadınlar, oğlanlar ve kızlar. Tang de aralarına katıldı. Önce sessiz sonra yavaş yavaş yüksek sesle en sonunda haykırarak, “Yalancı! Hain! Seni lanet olası, pis hain! Hemen doğruyu söyle!” diye çığlık atmaya başladı.

Fakat babası tek kelime etmedi ve hepsi birden adam bilincini kaybedene kadar onu dövüp işkence etmeye devam ettiler. En sonunda adamı sürükleyerek bir kamyonun kasasına

attılar ve kilitleyip uzaklara doğru sürdüler. Neredeyse on yıl sonra – ki bu sürede annesi de ölmüştü – Tang babasını yeniden gördü ve zar zor tanıdı. Onurlu bir PLA komandosu olan adam sakat bir ihtiyara dönüşmüş, güçlkle cümle kuruyordu. Mahkumiyetinin ardından tam olarak iki yıl, iki ay iki gün daha yaşadı. Günlerini yarı karanlık yatak odasındaki sallanan sandalyede oturup bir gece kalbi durana kadar oğlunun kendisine bakmasına izin vererek geçirdi.

Adamın suçsuz olduğu bundan iki sene sonra ortaya çıktı.

Tang parti sekreterliği ofisine çağrılmış ve kendisine verilen mektupta partinin Kültürel Devrim esnasında babasına ait on senelik mahkumiyetle sonuçlanan tüm suçlamaların yanlış olduğunun ortaya çıktığı bilgisini vermişti. Bu ve ailesine ait dosyalar hemen düzeltilecekti. Hepsi buydu. Başka bir telefisi yoktu. Bundan kimin sorumlu olabileceğine ve adaletin önüne çıkarılacağına dair herhangi bir açıklama yapılmamıştı. Parti görevlilerinin yüzünde ne bir özür ne de bir pişmanlık ifadesinden eser vardı. Hatta parti sekreteri adamın yüzüne sanki bu cömert teklifine karşılık Tang'ın ona minnettar olması gerekiyormuş gibi bakıyordu. “Başka sorunuz var mı, Asker Tang?”

Tang acaba bu hikayeyi konuğuna anlatsa mı diye düşündü. Belki o zaman Paul Leibovitz *gerçek* diye bir şeyin var olduğunu anlar, gerçeği aramanın bir yanılısamadan ibaret olduğunu görür ve gerçeğin bir amaç için kiralanaileceğini hatta gerekirse tamamen yerle bir edilip yepyeni bir şekilde yeniden oluşturulabileceğini fark edebilirdi. Tabii bunu yapabilmek için kişinin emir almaktan çok diğerlerine emir veren bir konumda olması, yerde çaresizce kıvrılan değil dimdik durup diğerlerine tüküren kişi olması gerekirdi. Victor Tang uzun

süre önce asla ikinci gruba dahil olmayacağına dair yemin etmişti. Asla! Bazen şüphe içini kemirdiğinde ise tek yapması gereken kafasını uzatıp pencereden dışarı bakmak olurdu. Kapısının önündeki Ferrari, bu villa ve bardağındaki Dom Perignon'a. Victor Tang'e göre bu lüksün anlamı ona sürekli ayakta duranlara ait olduğunu hatırlatmasıydı. Gerçeği göğüsleyebilecek olanlardan biri olduğunu. Bu lüks eşyalar, pahalı oyuncaklar ya da statü sembollerinden çok daha fazlasıydı. Bunlar onun sıradanlık korkusuna karşı oluşturduğu korunma yöntemleriydi. Ailesinin kaderinden öğrendiği bir şey varsa o da, bu dünyada hiçbir şeye güvenilemeyeceğiydi. Her tür güven hissi bir yanılsamadan ibaretti. Anarşi gücünüzü elinizden alıp her şeyi yerle bir etmek için, bir sonraki köşede pusu kurmuş bekliyor olabilirdi.

Tüm bunları şu an neden düşünüyordu ki? Babasını bu denli düşünmesinin üzerinden uzun zaman geçmişti. Adamın 1966 yazının o öğleden sonrasında gözlerinin önünde derdest edilmesini bile artık çok fazla aklına getirmiyordu. Bu anı onun aklını karıştırmış ve bundan hiç hoşlanmamıştı. Akıllı karışan insanlar hata yapardı. Öte yandan karşısında oturan konuğu hiçbir duygu ifadesi yansıtmadan ona bakıyordu. Eğer Victor yanılmıyorsa bu Leibovitz denen adam ne tehditlerden, ne de zenginlikten etkileniyordu. Yalan makinesi güzel bir şakaydı ve Tang başta bunu yuttuğu için inanılmaz mutsuzdu. Önünde oturan Leibovitz onu dikkatle dinlemişti ama adamın gözlerinde korkudan eser yoktu. Michael Owen'da da aynısı vardı. Owen da kimle uğraştığının hiçbir zaman farkına varamamıştı.

Tang sıcaklamaya başladığını hissetti. Mumlar yüzünden miydi yoksa klima düzgün çalışmıyor muydu? *Belki de*, diye

düşündü, *Paul'e babamın hikayesini anlatmak çok da kötü bir fikir olmayabilir*. Victor'un nereden geldiğini bilmek rakibinin canını yakmazdı. Belki de adam ancak bu sayede Michael Owen ile arasındaki olayın adamın başka bir şirketle yarım kalmış birkaç iş sözleşmesinden çok daha fazlası olduğunu anlayabilirdi. Ortaklıkları, Cathay Ağır Metal tam bir altın madeniydi. Bunun için her yıl sayısı giderek artan Çin araç sektöründeki açlığa şükretmek gerekirdi ve Tang de bedeli ne olursa olsun, bunu hiç kimsenin mahvetmesine izin vermeyecekti.

Böylece Tang hikayesini anlatmaya başladı.

Sözlerini bitirdiğinde odada uzun bir sessizlik hakim oldu. Paul Leibovitz kendisine anlatılanları düşünceli bir şekilde dinlemişti. Şimdi de çubuklarını yere koyup boğazını temizleme sırası ondaydı. "Siz ve aileniz için çok üzgünüm."

"Üzölmek zorunda değölsiniz. Biz trajik bir istisnadan filan değöliz. Benim yaşömdaki başka bir Çinliye de sorsanız muhtemelen benzer bir hikaye duyarsınız."

"Bu doğru fakat ben yine de üzgünüm. Ayrıca kendime bana neden bunu anlattığınızı da soruyorum."

"Kesinlikle bana acımanız için değöil ama belki acırsınız ve bu da beni daha iyi anlamanızı sağlayabilir mi?"

"Ya da aslında var olmadığı için *gerçeği* aramayı bırakırım diye mi?"

"O da var, evet."

"Bundan şöphelenmiştim zaten ama yanıldığınızı söylemek isterim. Babanızın davasında bir gerçek vardı. O masumdu. Ve Michael Owen davasında da bir gerçek var. Hapisteki o adam da masum. Katil ise hâlâ serbest."

Tang derin bir nefes aldı. Kendisini kontrol etmeli, öfkesini göstermemeliydi. Bu adam onu anlamıyor muydu yoksa oyalamaya mı çalışöıyordu? "Konu bu değöil ki, Bay Leibovitz.

Niçin ne demek istediğimi anlamıyorsunuz? Konu doğrunun ne olduğunu kimin söylediğiyle alakalı ve bu davada da bu yapıldı. Hapisteki adamın suçlu olduğuna çoktan karar verildi. Yarın mahkemeye çıkacak. Hükmü verilecek ve idam edilecek. Bunu durdurmaya çalışan herkes kendisini tehlikeye atmış olur. Bu ülkede bu konularda pek de bir şey değişmedi.”

“Beni korkutmaya mı çalışıyorsunuz?”

“Böyle düşünmenize sebep olan şey nedir?” diye masum bir ses tonuyla tepki vermek için çabaladı Tang. Bu şekilde Paul’ü doğru anlayıp anlamadığına dair şüphede bırakmak istiyordu. “Ben sadece sizi uyarmak istemiştim. Sizi ve dedektif dostunuzu. Cinayet masası şefi Luo arkadaşımıdır. Adamlarından birinin emirlerine karşı geldiğini duymak korkarım hiç hoşuna gitmeyecektir. Yalnızca kendinizi değil, dostunuzu da riske atmış oluyorsunuz. Adı neydi? Zhang, öyle değil mi?”

Paul hiç cevap vermeden adama baktı.

“Sichuan’dayken tanıdığım bir...”

“Biliyorum,” diye aniden sözünü kesti Paul. “Siz ve dostum Zhang eskiden birbirinizi tanıyormuşsunuz. Bana kendisi anlattı.”

Yavaş yavaş yemeğine devam eden Tang bir yandan da düşünüyordu. *Hiçbir şey çaktırma. Bir parça tütsülenmiş ördek al ve çubuklardan kaymamasına dikkat et. Hiç titremeden, sakin bir şekilde ağzına koyup yavaş yavaş çiğne. Bardağından bir yudum al. Ne kadar zaman geçti? Bir cinayet davası ne kadar süre sonra düşer? Bu Leibovitz denen adam konuyu biliyor mu?* Tang, Zhang’in o öğleden sonra tapınakta birlikte geçirdikleri andan başkasına söz etmiş olabileceğini hayal dahi edemiyordu. Zhang şu ana kadar ona ihanet etmemiştii, adam neden şimdi durduk yere her şeyi bir yabancıya anlatmış olsundu ki?

“Onu ne zamandır tanıyorsunuz?”

“Yirmi yılı geçti.”

“Ah, ne kadar sıra dışı,” dedi Tang şaşkınlığını gizlemeye çalışarak. “Size benim hakkımda ne anlattı? Umarım sadece pozitif şeyler söylemiştir.”

“Pek bir şey değil zaten son görüşmenizin üzerinden epey bir zaman geçmiş.”

Tang adamın söylediklerine güvenebilir miydi, bilmiyordu zira Paul çoktan ne kadar iyi bir oyuncu olduğunu ispatlamıştı. “Onu en son en zaman gördüğümü tam olarak söyleyemem. Ama tekrar görüşmek kesinlikle çok ilginç olacaktır.”

“Bundan şüpheliyim zira her ikinizin de yaklaşımları son derece farklı, en azından gerçeklik konusunda.”

“Emin misiniz?” diye sordu Tang.

“Evet. Zhang yalan söylemez. Ona gözüm kapalı güvenirim.”

“Bu her zaman büyük bir hatadır.”

“Çok kötümthersiniz. Zhang’i uzun zamandır tanırım, bana yalan söylemek için hiçbir sebebi yok. Bu dünyada ondan daha çok güvendiğim biri de yoktur. Her neyse, zaten ben insanlara güvenmekten başka seçeneğimizin olmadığına da inanırım.”

“Siz bir hayalperestsiniz. Bense bunun tam tersine inanan biriyimdir. İnsanlara güvenmemekten başka seçeneğimiz olmadığına yani.”

“Zhang ona güvenmemem için bana şimdiye dek hiçbir sebep vermedi.”

“O bir Çinli.”

Paul şaşırarak güldü. “Ne olmuş yani? Bana hiçbir Çinliye güvenmemek gerektiğini söyleme çalışmıyorsunuz herhalde?”

“Hayır. En azından kendi neslimdekilere değil.”

“Siz delisiniz. Bu çok saçma.”

“Az evvel size anlattıklarımı dinlemediniz mi? Siz perimasaı anlatmıyordum herhalde!” Sesini kontrol etmesi gerekti. Zira Paul Leibovitz bağırabileceğiniz tipte bir adam değildi.

“Biliyorum,” dedi Paul sakince.

“O halde size geçmişte bir gerçeğin sonradan bir yalan, bir yalanın da sonradan kaç kez gerçek olarak kabul edildiğini anlatmama gerek yok. Kaç çocuğun ebeveynlerine, kaç öğrencinin öğretmenlerine ihanet ettiğini de. Kaç tane sözde ‘en iyi arkadaşın’ birbirini gammazladığını da. Tüm bunlara inanmanız için bizzat yaşamanız mı gerekiyor?”

“Hayır ama Kültürel Devrim biteli otuz yıl oldu.”

“Ne olmuş? Otuz yıl dediğiniz nedir ki? Bir insan hayatının yarısı bile değil. O günleri yaşayan hiç kimse ölene dek bunları unutmayacak. Asla, beni duyuyor musunuz, asla! Babası...” Tang patlamıştı.

Paul de bir süre hiçbir şey söylemedi. “Anlıyorum.”

“Hiçbir şey anladığınız yok,” diye araya girdi Tang. Nasıl kızdığını gizleyemiyordu artık. Anıları onun bile ihtimal vermediği bir şekilde adamı ele geçirmişti sanki.

“Anlamaya çalışıyorum,” diye devam etti Paul. “Fakat son otuz yılda Çin’de çok fazla şey oldu.”

“Evet, bunu ben de fark ettim. Binalar daha da yükseldi, caddeler daha da genişledi.”

“Ciddiyetinizi kaybediyorsunuz.”

“Tabii ki kaybetmiyorum. Fakat bu ülke kendini yeniden icat edemez. Bunu sadece Amerikalılar bu şekilde düşünebilir. Hepimizin saklayacak bir şeyleri var. Dostunuz da bir istisna değil. Ve ben saklayacak bir şeyi olan hiç kimseye güvenmem çünkü kendi özellerini gizli tutmak için ne gerekiyorsa yaparlar.”

“Dostumun benden saklayacak hiçbir şeyi yok. Ona güvenmemem konusunda beni ikna edemezsiniz.”

“Edemez miyim?”

“Hayır!”

“Kültürel Devrim sırasında onun kırılık kesimdeki bir köyde yaşadığını biliyor muydunuz?”

“Elbette.”

“Peki, orada ne yaptığını biliyor musunuz?”

“Tıpkı diğerleri gibi o da hasat zamanı çiftçilere yardım etti. İyi bir devrimci olduğunu kanıtlamak için sabahın köründen gecenin bitimine dek çalıştı ve bugün bile hâlâ bunun bedelini ödüyor. Dizinde sorunlar var ve romatizmadan şikayetçi.”

“Ah, diz ağrıları ve romatizma. Eğer tek sorunu buysa epey şanslıymış derim.”

“Nasıl yani?”

“Aynı çalışma kampında olduğumuzdan size söz etti mi?”

“Evet.”

“Birlikte ne kadar iyi çalıştığımızı da anlattı mı?”

Paul başını iki yana salladı. Tang’in nereye varmak istediğini bilmiyordu ama adam tedirgin olduğu sürece bu iyi hatta çok iyiydi. Victor Tang cinayeti süslemenin bir işe yaramadığına karar vermişti. Derin bir nefes aldı. Bu anın tadını çıkartmak istiyordu. İçinden bir his bu iki adamın Michael Owen cinayetiyle ilgili gerçeği arama çabasının, şu an bu masadaki mumların ve lezzetli Sichuan yemeklerinin eşliğinde sona ereceğini söylüyordu. Paul Leibovitz birkaç saniye içinde insanlara güvenmemekten başka bir seçeneğimizin olmadığını anlayacaktı.

“Size hiç,” dedi Tang her kelimeyi vurgulayarak, “tapınaktaki ihtiyar keşişin hikayesinden söz etti mi?”

Paul damarlarındaki kanın çekildiğini hissediyordu. Her nefes, her an ve evet, hareketsiz bir şekilde durmak bile ona ağır gelmeye başlamıştı. Tang sadece birkaç cümle etmiş olsa da Paul adamın bunu kendisini eğlendirmek ya da dikkatini dağıtmak için anlattığı bir anekdot olmadığının farkındaydı. Bunun tek bir anlamı vardı, Zhang ile arasındaki güven bağını sonsuza dek yok etmek. Bunu Tang'ın yüzünde görebiliyordu. Adamın gözlerinde şeytanın bile kanını donduracak nitelikte yepyeni bir parlama belirmişti. Adam ses tonuna neşeli, heyecanlı ama iğneleyici bir hava bile katmıştı.

Paul adamın sözünü kesip ona yanıldığını ve zaten bu hikayeyi biliyor olduğunu söylese mi diye düşündü. Ama bu korkaklık olurdu. Zhang'ın kendisinden yirmi yıl boyunca saklayacak kadar korkunç ne yaşamış olabileceğini merak ediyordu. Bunu dostluklarına borçluydu.

“Keşiş hemen kapıları açmayınca hepimiz son derece öfkelenmiştik...”

Paul hikayenin nasıl devam edeceğini tahmin etmişti. Kısa süre içinde Tang ona Zhang ile kendisinin tapınakta keşişle baş başa kaldıklarını anlatacaktı. Bu hikaye her cümlede daha da korkunç bir sona doğru yaklaşıyordu. Zhang, onun güvenilir ve çok sevgili dostu Zhang ihtiyar ve savunmasız bir adamın dayak yiyişini seyretmişti. Sadece seyretmekle de kalma-

mış, Tang'e silahları o vermiş hatta sonrasında bu hikayeyi örtbas etmişti. Zhang, bir katilin işbirlikçisiydi. Her cümlede bu gerçek giderek daha derine iniyordu. Paul duyduklarına inanamasa da Tang'in doğruyu söylediğinden emindi.

Paul neden Zhang'in bu konuda hiç konuşmadığını tahmin edebiliyordu. Utanç duyuyordu ve Paul'ün onu yargılayarak kendisine sırtını döneceğinden korkmuştu.

Güven, sınırsız güven hayatın bir parçasıydı. Bu her insan ilişkisinin, her sevginin ve her dostluğun temeliydi. Bunu ona Christine hatırlatmıştı. "Güvenen kişi hayal kırıklığına da hazır olmalıdır. Ama güvenmeden yaşamak hayal kırıklığından çok daha kötüdür."

Sanki güvenmek sadece aptallara özgü bir şeymiş gibi. Sanki güvenmekten başka seçeneğimiz varmış gibi.

Christine'in söylediklerini düşününce Paul o an daha evvel hiç kimseye karşı beslemediği bir özlem hissetti. Zayıflık ve çaresizlik içindeydi ve Tang'in bunu fark etmemesini umdu. Christine'i seviyordu, hem de her şeyiyle.

Tang yarattığı şaşkınlıktan duyduğu gururu gizleme zahmetine bile girmede. Söylediği her sözün Paul'ü huzursuz etmesi onu rahatlatmıştı. Sesinde zaferin tatlı keyfi vardı. Paul ona bir şeyle karşılık vermek istiyordu ama neyle? Bir dostun ihanetinden daha güçlü ne vardı ki?

"Bana inanmıyor musunuz?" diye açıkça sordu Tang, Paul'ün sessizliği karşısında.

"İnanıyorum. Hem de her kelimenize." Paul net düşünmüyordu. "Ama bu hiçbir şeyi değiştirmiyor." Bu cümleyi düşünmeden söylemiş, öylesine ağzından çıkıvermişti. Bir çeşit savunma mekanizmasıydı çünkü Tang'in bu ucuz zaferinin keyfini sürmesine izin vermek istemiyordu. Yoksa bu ilişkiy-

le başka türlü baş edemeyeceği için kendisini korumaya mı çalışmıştı?

“Ne demek istiyorsunuz?” dedi Tang adamı süzerek.

“Tam olarak ne dediysem onu,” diye cesur bir şekilde cevap verdi Paul. “Bu hiçbir şeyi değiştirmez. Benim dostluğumu değiştirmez. Zhang’e olan inancımı değiştirmez. Ona olan güvenimi değiştirmez. Ona olan yaklaşımımı değiştirmez.”

Tang gülmeye başladı. Bu buz gibi, neredeyse histerik bir kahkahaydı.

“Hiç de romantik biri değilmişsiniz, bu konuda yanılmışım. Siz zavallı bir korkaksınız. Bir gerçeği öğreniyor ve sonuçlarına katlanmaktan korkuyorsunuz.”

Paul’ün kendini savunacak gücü yoktu. İtiraz etmek istedi, az evvel son derece içtenlikle belirttiği şekilde hissettiğini söylemek istedi ama içinde susmayan ikinci bir ses daha vardı. Ona Tang’in yanılmadığını fısıldayıp duruyordu. Güven ne zamandan beri saflığa, çocukça bir savunmaya dönüşmüştü? “Zhang’in bu hikayeyi anlatmamak için kendine göre bazı sebepleri vardır,” dedi düz bir şekilde.

“Elbette vardır,” diye dalga geçti Tang. “Yalan söylerken hepimizin bir sebebi olur.”

Paul masada duran mumlara baktı. Gözlerindeki baskı giderek dayanılmaz hale geliyordu, gözyaşlarını daha fazla tutamayacaktı. “Lütfen beni mazur görün. Banyonuzu kullanmam gerek.”

“Buyurun lütfen,” dedi Tang. “İkinci kata çıkın. Alt kattaki iki banyo da arızalı.”

Paul ayağa kalkarken bacaklarını zar zor hissedebiliyordu. Sanki haftalarca yatakta kalmış gibi zayıf düşmüştü. Oturma odasını ve giriş holünü geçip hafif adımlarla kıvrılan mermer

basamaklardan çıkarken altın ışıltılar saçan tırabzanlara tutundu.

Tang ona sola mı yoksa sağa mı gitmesi gerektiğini ya da hangi kapıyı açması gerektiğini söylememişti. Sağdaki ilk kapı banyo değildi çünkü içinde mobilya olmayan bir odaya açılıyordu. İkinci kapı ise içinde tuvalet olmayan kocaman bir banyoya açıldı. Paul ancak üçüncü kapıyı açtıktan sonra bunun bir tuvalet olamayacağını fark etti. Çünkü odada bir televizyon ve önünde bir yatak, üzerinde de Anyi duruyordu.

Kadına dehşetle baktı. Sanki o an kadını öldürmek için gelen bir katil gibi hissetti kendini.

“Burada ne arıyorsun?” diye kekeleydi Paul.

“Defol buradan! Hemen kapıyı kapat!” diye kükredi kadın çatlak bir sesle.

Paul içeri girip kapıyı kapattı.

“Sen delirdin mi? Eğer bizi görürse, Tang ikimizi de öldürür.”

“Burada ne arıyorsun?” diye yeniden sordu Paul.

“Git buradan! Hemen! Lütfen.” Kadının öfkesi yalvarışa dönmüştü.

Paul kadının yüzündeki korku ifadesini görünce çok şaşırıldı.

“Ne zamandır buradasın?”

Anyi cevap vermedi.

“Neden bu kadar korkuyorsun?”

“Eğer hemen gitmezsen çılgık atacağım,” diye tehdit etti kadın.

“Michael’ın cinayetiyle ne ilgin var?”

“Bay Leibovitz.” Tang’in sesi yemek odasından geliyordu. Anyi yatakta donakaldı.

“Size tuvaletin yerini söylemeyi unuttum,” diye bağırdı adam. “Soldan ikinci kapı.”

Paul kapıyı hafifçe açarak, “Teşekkür ederim,” diye yüksek sesle bağırdı ve kapıyı tekrar kapattı.

“Git buradan! Git!” diye fısıldadı Anyi.

“Soruma cevap vermeden olmaz.”

“Hiçbir ilgim yok.”

“Buna inanmıyorum. O halde neden buradasın?”

“Anlamazsın.”

“O zaman açıkla.”

“Açıklayamam.”

“Bana bir tek şey söyle. Tang Lotus Metal’le ilgili ne biliyor?”

“Her şeyi.”

“Ona sen mi anlattın?”

“Hayır,” dedi ısrarla kadın.

“Fakat Michael’ın Wang Ming’le Lotus Metal hakkında görüştüğünü sen biliyordun. Onunla beraber Pekin’e ve Şanghay’a gittin. Yeni fabrikanın şantiyesinde yanındaydın. Fotoğrafları gördüm. Tang bunu senden öğrenmiş olmalı.”

“Hayır. Hayır, benden değil.”

“Tabii ki senden. Başka kimden olacak?”

“Ben de bilmiyorum ama ben hiç kimseye, hiçbir şey söylemedim.”

“Bay Leibovitz?” Tang’ın sesi şu anda koridordan geliyordu.

“Lütfen, lütfen artık git. Belki seni rahat bırakır ama beni bırakmayacaktır.”

“Michael’a neden ihanet ettin?”

“Etmedim.”

“Onu sevdiğini sanmıştım.”

“Seviyordum.”

“Pazarlıkları başka kim biliyor?”

“Hiçbir fikrim yok. Belki babası.”

“Babası mı?”

“Evet, sanırım.”

“Bay Leibovitz, neredesiniz?”

Paul de, Anyi de nefeslerini tuttu. Her ikisi de adamın merdivenlerden gelen ayak seslerini net bir şekilde duyabiliyordu. Tang en tepeye varınca tereddüt eder gibi oldu. “Bay Leibovitz?” Onlardan uzak bir yöne doğru hareket edip bir kapıyı çaldı. Cevap alamayınca dönüp yavaşça Anyi’nin odasına doğru yöneldi. Paul elini kapı kolundan çekti ve duvara yaslandı. Kolun yavaşça hareket ettirilip kapının sonuna dek açıldığını gördü.

“Bay Leibovitz?”

Anyi hiçbir şey söylemedi. Alt dudağı titriyordu. Suratı kül gibi olmuştu.

Tang odaya girdiği gibi Paul’ü gördü. “Saklambaç oynamak istediğinizi bilmiyordum,” dedi alaycı bir tavırla. “Yanılmıyorsam sizi tanıştırmama gerek yok zira birbirinizi zaten tanıyorsunuz. Anyi, sevgilim konuğum seni rahatsız mı etti?”

Kadın boş boş başını iki yana salladı.

“Bay Leibovitz, kız arkadaşımın ne istiyorsunuz?”

Paul önce adama, sonra da Anyi’ye baktı. Kadın savunmasız bir şekilde yatakta oturuyordu.

“Hiçbir şey,” dedi Paul.

“Bir sorunuz mu vardı?”

“Hayır.”

“Eğer bu kadarsa sizden kız arkadaşımın odasını terk etmenizi isteyeceğim. Buradaki varlığınızın hoş karşılanmadığı hissine kapılıyorum.”

Paul tekrar Anyi'ye baktı fakat kadın ona bakmıyordu.
Tang'le birlikte odadan çıktılar.
“Eğer hâlâ ihtiyacınız varsa, tuvalet tam şurada.”

Tang merdivenlerin başında bekleyip Paul'ü tekrar yemek odasına götürdü.

“Size Michael'ın Lotus Metal'le olan pazarlıklarından kim söz etti?” diye sordu Paul yeniden masaya oturduklarında.

“Bu sizi neden ilgilendiriyor?”

“Michael Owen'a kimin ihanet ettiğini bilmek istiyorum.”

“Bu kesinlikle önemsiz bir şey.”

“Benim için değil. Babası mıydı?”

Tang cevap vermedi.

“Yoksa Anyi mi?”

“Size bunu kimden duyduğumun hiçbir önemi olmadığını söyledim. Zira sonuçları yine aynı olacaktı.”

“Sizin kadar kibirli birini görmedim.”

“Bunu bir iltifat olarak kabul etmem sizi şaşırtmayacaktır o halde.”

“Michael Owen'ı neden öldürdünüz?”

“Bu suçlamayı kesinlikle reddediyorum,” diye hafif ironik bir ses tonuyla cevap verdi Tang. *Bu adam kendinden nasıl bu kadar emin olabiliyor?* diye sordu Paul içinden. “Ama eğer katilin ben olduğuma ikna olduysanız,” diye devam etti Tang, “o halde bu soruyu kendiniz de cevaplayabilirsiniz. Michael benim arkamdan gizlice rakip bir firmayla görüşüyordu. Ortaklığımız çok fazla para kazandırmasına rağmen en azından şu ana kadar Owenlar'ın kontakları ve malzeme tedariki olmadan yürümezdi. O yüzden bir sebebim var mıydı? Evet. Fakat şimdi size son derece ciddiye almanız gereken üç şey

söyleyeceğim. İlki: Michael Owen'ı ben öldürmedim. İkinci-si: Gerçeğin ne olduğuna karar verildi. Üçüncüsü: Dünyanın geri kalanıyla kavga ettiğiniz için kendinize çok dikkat etmelisiniz. Gerçeğin uğruna kendinizi feda etmek istemezsiniz, öyle değil mi?"

"Yalnız değilim."

"Emin misiniz?"

"Evet."

"Kendi iyiliğiniz için kendinizi kandırmadığınızı umarım."

"Bununla ne demek istiyorsunuz?"

"Bana katilin mazereti olduğu hikayesini nereden öğrendiğinizi anlatın," dedi Tang.

"Hapse tıktığınız adamın karısından. Bayan Owen bunu zaten size söyledi."

"Onunla konuştunuz mu?"

"Hayır. Arkadaşım Zhang konuştu."

"Siz de orada mıydınız?"

"Hayır. Bana kendisi anlattı."

"Anlıyorum. Demek size kendisi anlattı."

"Bunda garip olan ne?"

"Zhang'in anlattığı her şeyin doğru olduğundan hâlâ emin misiniz?"

Paul bu imayı hemen reddetti. "Elbette. Neden emin olmayayım ki?" Adamın onu naif ya da aptal olarak nitelendirmesi umurunda bile değildi, Tang'in onun Zhang'in dürüstlüğü hakkında hiçbir şüphesi olmadığına inanmasını istiyordu.

"Sadece çok akıllı ya da çok aptal olanlar fikirlerini değiştirmezler. Eski bir Çin atasözüdür. Bundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz? Belki de ben Zhang ile en son otuz

sene evvel değil de, iki gün evvel görüşmüşümdür? Belki de siz fark etmeden taraf değiştirmiştir?”

Bu kadarı yeterdi. Paul sanki eğilip adamın yakasına yapışacakmış gibi aniden masadan kalktı. Sandalyesi büyük bir gürültüyle yere düştü.

“Bu saçmalık,” diye bağırdı Paul. O akşam sesini ilk kez yükseltiyordu.

“Eğer bu kadar eminseniz, niye böyle sinirlendiniz?”

Paul hiç işi olmayacak tipte bu kişiyle daha fazla muhatap olmak istemiyordu.

“Ben gidiyorum.”

“Gidin. Sizi durduracak değilim. Elinizdekilerden daha fazla bir şey öğrenemeyeceksiniz.”

“Beni yine tehdit ediyorsunuz.”

“Sizi tehdit etmiyorum. Düzgün bir şekilde olacıklardan bahsediyorum. Neler yapabileceğinizi göz ardı etmeyin. Arının da sırtında çizgileri vardır ama asla bir kaplana dönüşemez.”

“Başka bir Çin atasözü mü?”

“Hem de en iyilerinden biri. Şoförüm sizi bıraksın mı?”

“Hayır, teşekkürler.” Tang bu konuşmadan sonra gerçekten onun arabasına binip, onun şoförüne güveneceğini mi düşünüyordu?

“Size bir taksi çağırayım mı?”

Bu da bir tuzak olabilirdi. Paul, arkadaşının sözlerini hatırladı, her şey mümkündü. Şu an tek istediği kolayca taksi bulabileceği caddeye bir an evvel çıkmaktı.

“Hayır. Yürümeyi tercih ederim.”

“Nasıl isterseniz. Fakat buradan feribota ya da tren istasyonuna epey bir mesafe var ve sizi temin ederim ki hoş bir yürüyüş yapmış olmazsınız.”

Paul yemek odasına, oradan da girişe doğru ilerleyerek arkasına baktı. Peşinden gelen Tang adama yarı merak, yarı acıma duygusuyla bakıyordu.

“Hata yapıyorsunuz, Bay Leibovitz.”

Paul’ün aklına uygun bir cevap gelmedi. Kapıyı açıp tek kelime bile etmeden geceye karıştı.

Paul daha önce Çin’de hiç bu kadar ıssız ve boş bir yerleşim yeri görmemişti. Geniş, yeni kaplanmış caddeler temizdi ama etrafta hiç kimse yoktu. Üstelik herhangi bir araba da görünmüyordu. Çok katlı villaların çevresi yüksek duvarlarla örülmüş, üzerlerine dikenli teller geçirilmişti. Arada sırada ya bir Mercedes ya da bir BMW hafifçe parıltıyor fakat onlar da girişin birinde durup, alçak bir homurtuyla kapılardan girerek gözden kayboluyorlardı.

Saat çoktan on bir buçuğu geçmişti ve Paul bu saatte bir taksi bulmanın zor olacağını fark etti. Bir sonraki dört yol ağzına vardığında, her yöne bakıp ilerdeki ana yolun ışıklarını görmeye çalıştı. Fakat loş ışıkla aydınlatılmış bulvarlardan ve uçları karanlıkta eriyip giden duvarlardan başka bir şey görmedi. Ana yola çıkmayı umut ederek dümdüz ilerledi. Aklına Tang ve tehditleri geldi. Kendisini takip eden bir araç var mı diye etrafına bakındı ama herhangi bir şey görmedi. Az evvelki konuşmayı düşündükçe midesi bulanıyor, fiziksel anlamda kendini kötü hissediyordu. Tang’in ihtiyar keşişin hikayesini anlatırken yaşadığı o mutluluk ve coşku aklına geldi. Misafirinin bu öyküden ne denli derin şekilde etkilendiğini görünce adamın yüzünde bir tatmin ifadesi belirmişti. Paul adamın bu kibri hakkında saatlerce konuşabilirdi ama asıl rahatsız olduğu şey Tang’in istediğini başarmış olmasıydı. Paul’ün gerçekleştirmesinin asla mümkün olacağını bile düşünmediği bir şey-

di bu: Zhang'in dürüstlüğü ve dostlukları ile ilgili büyümeye başlayan bir şüphe tohumu ekilmişti içine.

Bu hiçbir şeyi değiştirmez, demişti cesur bir şekilde ama Paul bu konuyu düşündükçe söylediği şeyin doğruluğu azalıyordu. Şüphe ve güvensizlik hisleriyle savaşmak istese de ya şu an kendisi çok zayıftı ya da bu hisler çok kuvvetliydi. Evet, tohum kendisini tıpkı kıskançlık ya da paranoya gibi besleyerek büyüyordu şu an. Zhang, uzun süre önce Tang'le tanıştığını zaten gizlemişti. Acaba kendisinden başka neler saklıyordu? “Güven bir kez kaybedildi mi, bir daha asla kazanılmaz.” Bu, Paul'ün aklından hiç çıkmayan ve Konfüçyüs'e ait bir sözdü.

Bir anda arkasından gelen bir motor sesi işitip döndü. Koyu renk bir Audi birkaç metre ötesine yaklaşmış, içindeki dört adam ona bakıyordu. Paul yolun karşısına geçmeye çalıştı ama diğer yönden başka bir araba son sürat üzerine doğru geliyordu. Paul korku içinde donakaldı. Araba keskin bir dönüş yapıp yüksek sesle kaldırımı yaladı ve tam önünde durdu. Kapılar açıldı ve içinden çıkan birkaç takım elbise-li genç adam Paul'e doğru koşmaya başladı. Birkaç saniye içinde çevresini sarmışlardı. Paul önce sağına, sonra da soluna bakıp kaçamayacağını anladı. Kendisini savunamaz ya da yardım çağıramazdı. İçlerinden biri kötü bir Mandarince ile ona Audi'ye binmesini emretti. Herhangi bir şey yapmayı denememeliydi, ne kadar uzlaşmacı olursa onlar da o kadar az şiddet göstereceklerdi.

Paul arabanın yanına gidip arka koltuğa oturdu. İki iri ve kaslı Çinli de her iki yanına geçince şoför arabayı çalıştırdı. Bu sırada adamlardan biri çabucak Paul'ün gözlerini bağladı. Keskin bir kokunun burnuna çarptığını hissetmişti. Paul'ün bilincini yitirmeden evvel ilk aklına gelen şey Christine oldu.

Paul başındaki delici ağrı ile uyandı. Boynundan başlayıp alınının arkasına doğru uzanan, oradan da yüzünü saran gerginlik aklına Justine hastayken sıkça yaşadığı migren ataklarını getirdi. Böyle zamanlarda Paul mecburen karanlık bir odada bir ya da iki gün uzanırdı. Justin de okuldan sonra gelip yanına yatar ve Paul oğluna, sesinin bile başının ağrmasına sebep olduğunu asla söylemezdi. Birlikte uykuya dalana kadar Justin'i dinlerdi.

Paul yutkundu. Ağzı ve boğazı kupkuruydu. Hafifçe gözlerini araladı ama parlak ışık başını daha kötü ağrıttı. Aslında içinde yatıyor olduğu oda yarı karanlıktı. Neredeydi? Karanlık meydanı, iki arabayı, adamları, gözlerinin bağlandığını ve tatlımsı o kokuyu hatırlaması biraz zaman aldı. Elbette bu işin arkasında Tang'den başkası olamazdı. Adamın keyifsiz bir yürüyüş olacak demesinden neyi kastettiğini anlamış olması gerekirdi.

Başka ne biliyorsunuz? diye son derece sıradan bir şekilde sormuştu Tang yemekte. *Hemen bir cevap beklemeyin*, diye cevap vermişti Paul şakayla karışık. Adamın onun düşündüğünden daha fazlasını bildiğini sanıp korktuğunu düşünmüştü. Belki de bu bir hataydı. Belki de doğrudan gerçeği söylemeliydi: Hiçbir şey. Size söylediklerimin dışında başka hiçbir şey bilmiyorum. Dün bunu itiraf etmek istememişti. Yine de

Tang bu ‘hiçbir şey’e inanır mıydı? Christine korkmakta haklıydı. Paul büyük bir aptallık etmişti.

Paul doğrulmaya çalıştı ve homurdandı. Her hareketinde nabızı şakaklarında atıyor gibiydi. Bu ağrı ilaç almadan geçecek gibi değildi. Başı iyice döndü. Her an kusacağından korkuyordu. Etrafına baktı. Odada ne bir tuvalet, ne de bir kova vardı. Sadece bir lavabo göze çarpıyordu. Eğer oraya kusarsa, kokusu tüm odaya sinerdi. Birkaç derin nefes alıp vererek bulantısını bastırmaya çalıştı.

Yatağı, üzerinde son derece rahatsız ve incecik bir minder olan ve güçlkle yatılabilecek türden bir şeydi. Paul endişeli hareketlerle yavaş yavaş ayağa kalktı. Üzerinde hâlâ dünkü takım elbisesi vardı fakat cepleri boştu. Cep telefonunu, çantasını, kimliğini ve kemerini almışlardı. Ayakkabılarındaki bağcıklar da çıkartılmıştı. Minik bir ahşap masanın üzerinde bir plastik şişede su ve yanında bir tabak pirinç gördü. Masanın yanına doğru gidip birkaç yudumda suyun yarısını bitirdi.

Paul herhangi bir kaçış yolu var mı diye merak etti ama odada yalnızca küçük bir pencere, onun da önünde demir parmaklıklar vardı. Üstelik pencere duvarın ta tepesinde, neredeyse tavanda duruyordu. Kapıda da kilitli, metal bir parmaklık bulunuyordu. Paul ayağa kalkıp parmaklığı sarsarak birkaç kez, “Merhaba,” diye seslendi fakat hiçbir cevap almadı. Daha sonra odadaki tek sandalyeyi pencerenin olduğu yere doğru götürüp üzerine çıktı. Ancak pencereden dışarının sadece yarısı görünüyordu, diğer yarısından fazlası neredeyse yerin altındaydı. Tek görebildiği şey mavi gökyüzünün ince bir parçası olmuştu. Pencereyi hafifçe aralamayı başardı. Dışardan araba sesleri, açılan kapılar ve ayak sesleri geliyordu. Araba yeniden çalıştı ve gitti. Yoksa bir ziyaretçisi mi vardı?

Dikkatle dinledi. Sandalyeden inerek kapıya doğru yürüdü ve tekrar dinledi. Hiçbir şey duymadı.

Onu nereye getirmişlerdi? Bu oda ne bir hücreye – kesinlikle resmi bir hapishanede değildi – ne de bir misafirhaneye benziyordu. Bir tür bodrumdaydı. Aklına Zhang’in karakolun bodrumunda zorla itirafname imzalatılan iki odadan söz edişi geldi. Gerekirse şiddet de kullanılıyordu.

Tuhaftır ki bu düşünce onu korkutmadı. Korku fazla hayal gücünün bir fonksiyonundan başka bir şey değildi, en azından travmatik bir deneyim yaşamıyordu. Justin de karanlıktan korktuğunda, onu böyle rahatlatırdı. İnsanlar *olabilecek* şeyleri hayal eder ve bundan korkarlardı. Yani hayal kurmayanlar korkmazdı.

Michael Owen’ı düşündü. Belki o da düşmanının ne denli ileri gidebileceğini kabul etmek istememişti.

Paul durmadan Zhang’i ve ihtiyar keşişin ölümünü de düşünüyordu. Tang hikayeyi o kadar uzun ve detaylı anlatmıştı ki, o öğleden sonraya ait tüm sahneler Paul’ün gözünün önünde canlanıyor, bu yarı karanlık odada tıpkı bir hayalet gibi üzerine çöküyordu. Yıkılmış tapınak. Üzerlerinde dışkı olan kağıt tomarları. Kızıl Gardiyanlar’ın ellerindeki kırmızı bayrakla tarlalardan geçişlerini gördü, sonra keşişi ve sopayı Tang’e uzatan Zhang’i. Son olarak da Tang’in o sopayla keşişe vurmasını. En kötüsü de bu görüntüleri alakasız bir seyirci gibi gözlemliyor olmasıydı. Şu an içindeki korkunç soğukluktan başka hiçbir şey hissetmiyor, arkadaşına karşı herhangi farklı bir şey duymuyordu. Justin’in ölümünden aylar sonra da aynen böyle hissetmişti. Bunu kalbin felç olması, acıdan paralyze olması şeklinde tanımlardı. Hiçbir şey hissetmemek başta insanı rahatlatırsa da, uzun vadede her acıdan çok

daha kötüydü. Kendisini bu duygu komasından çıkartması çok uzun sürmüştü. Bedeli ne olursa olsun yeniden o duruma geri dönmek istemiyor ama ne zaman Zhang’i düşünse, yine aynı şey oluyordu. Hiçbir şey hissetmiyordu. Nefret etmiyor, hayal kırıklığı yaşamıyor, hatta öfke bile duymuyordu. Sanki aralarında hiçbir yakınlık yokmuş gibiydi.

Paul yatağa oturup gri beton duvara yaslandı ve gözlerini kapatıp baş ağrısına dayanabileceği bir pozisyon bulmaya çalıştı. Ara ara kalkıp pencereye doğru yürüyor ve geçen araba sesleriyle, hemen yok olup giden insan sesleri işitiyordu.

Kapıdaki kilitten gelen anahtarın sesini duyduğunda hava kararmıştı. Kapı açıldı, metal parmaklık kenara itilerek ışık yakıldı. Odaya iki adam girdi. Bir tanesi üzerinde iki şişe su, koca bir kase pirinç ve kızarmış sebzelerin olduğu bir tepsi taşıırken diğerinin elinde bir kova ve tuvalet kağıdı vardı. Onlara nerede olduğunu ve kim olduklarını sorduğu zaman herhangi bir tepki vermediler. Baş ağrısına iyi gelecek bir şey istediğindeyse belli belirsiz homurdanıp kafalarını salladılar. Birkaç dakika sonra bir tanesi bir paket aspirinle geri geldi. Ondan sonra her şey sessizliğe ve karanlığa gömüldü. Paul hemen dört tane hap içip, soyundu ve yattı. Battaniyeyi çenesine kadar çekip kıvrılarak kısa sürede uykuya daldı.

Derin bir erkek sesi ve omzunu sertçe sarsan bir elin dokunuşuyla uyandı. Rüya görmediğini anlaması biraz vakit aldı. Yatağının önünde üç tane uzun boylu, iri yapılı Çinli dikiliyordu. Hiçbiri ne polise, ne de kiralık katile benziyor, koyu renk takım elbiseleri içinde daha çok iş adamlarını andırıyorlardı. İçlerinden biri ona derhal giyinip kendilerini takip etmesini emretti.

Onu uzun ve dar bir koridordan geçirip küçük bir asansöre götürdüler. Dördü birden içine sığmak için sıkışmışlardı. Kapı

kapandığında Paul tüm asansörün tıpkı arabadaki o tatlı, keskin kokuyla dolu olduğunu fark etti. Genç adamların kaslı vücutları onu sıkıştırıyor ve sigara kokan nefeslerini teninde hissediyordu. Giderek daha da fazla rahatsız olmaya başladı. Aniden aralarında ne kadar savunmasız olduğunu fark etti. Adamlar kibirlilik edip tavana ya da yere bakmaya zahmet bile etmiyor, dik dik Paul'e bakıyorlardı. Gözleri birkaç kez buluştuğunda Paul bu bakışlarda kendisine tanıdık gelen herhangi bir şey görmedi. Kendisini neyin beklediğini tahmin edemiyordu.

Onu orta sınıf bir Çin otelinin minik odalarından birine benzeyen bir odaya getirdiler. Açık renk halının üzerinde lekeler vardı. Odada soluk kahverengi iki kanepeler ile geniş bir pencerenin önünde, üzerinde plastik çiçeklerin durduğu bir sehpa vardı. Duvardaki saate bakılırsa, sabah 5:30u biraz geçmişti. Adamın biri kağıt yığınlarının kapladığı bir masanın arkasında oturuyordu. Odaya girdiklerinde başını şöyle bir kaldırıp baktı, sonra yeniden önündekileri okumaya devam etti. Adamlar Paul'ü masanın önündeki sandalyeye oturtup odadan çıkarak kapıyı kilitlediler.

Adam bir konuşma başlatmak için herhangi bir hamlede bulunmuyordu.

Sessizlikte birkaç dakika daha oturduktan sonra Paul, "Kimsiniz? Benden ne istiyorsunuz?" diye sordu. Sesinin öfkeli ve kızgın çıkmasını istemişti ama ağzını açınca nefessiz kalmış gibi gergin bir şekilde konuşmuştu.

Adam kağıtlardan başını kaldırıp bakmadı bile.

"Neden beni hapsedtiniz?"

Adam şimdi kafasını kaldırıp, ifadesiz bir şekilde Paul'e baktı.

"Victor Tang için mi çalışıyorsunuz?" diye doğrudan sordu Paul.

Adam elindeki dosyayı kapatıp yana itti ve öne doğru eğilerek Paul'ün gözlerinin içine baktı. "Baştan konuyu netleştireyim, Bay Leibovitz. Burada soruları tek bir kişi sorar, o da benim. Beni anlıyor musunuz? İster sessiz kalır, isterseniz de cevaplarsınız. Bu size kalmış. Fakat şahsen kendi iyiliğiniz için size ikincisini yapmanızı tavsiye ederim."

Paul cevap vermek yerine mümkün olduğunca rahatmış gibi görünerek pencereden dışarı baktı. Gözünün korkutulmasına izin vermek istemiyordu. Bu adam Tang'in adamı gibi durmuyordu ama Shenzhenli saygın bir polis memuruna da benzemiyordu zira bir yabancıya gösterdiği yaklaşım çok daha özgüvenliydi. En fazla kırklı yaşlarının başındaydı ve o da takım elbise giymişti. Düzgün bir aksanla Mandarince konuştuğuna göre Pekinli olmalıydı. Adamın sesi keskin ve kararlıydı.

Sandalyesinde geriye doğru yaslanarak, "Michael Owen'ın Hong Kong'daki dairesine girip cep telefonu ve sabit sürücüsü de dahil olmak üzere birkaç eşyasını çalmışsınız," dedi.

Paul şaşkınlıktan sarsılarak sandalyesine gömüldü.

"Bunu neden yaptınız?"

"Bunu size kim söyledi?" diye patladı Paul. Bunu sadece Zhang ve Christine biliyordu ve her ikisi de polise ya da Tang'e anlatmazlardı. Öyle değil mi?

"Az evvel ne dediğimi anladınız mı? Ya cevap verin ya da susun," dedi adam.

"Zhang mi? Size bunu o mu söyledi?" Paul kendisini tutamamıştı.

Adamın yüzünden minik bir gülümseme geçti. "O söylemiş bile olsa, ne fark eder ki? Hırsızlık yaptınız. Neden, Bay Leibovitz?"

Bu adam da kimdi? Zhang’i nereden tanıyordu?

“Hong Kong’da ne iş yapıyorsunuz?” diye sordu yabancı.

“Bunun konuyla hiçbir...”

“Hong Kong’da ne iş yapıyorsunuz?” diye buz gibi bir ses tonuyla lafını kesti adam.

“Birikimlerimin faiziyle yaşıyorum,” dedi Paul ama cevapladığı için kendisine kızdı. Bu şekilde gözünün korkutulmasına izin veriyordu.

“Michael Owen cinayetine neden bu kadar ilgi gösteriyorsunuz?”

Paul hiçbir şey söylemedi. Eğer bu adam ona kim olduğunu açıklamazsa, herhangi bir soruya yanıt vermeyecekti.

“Bay Owen’ı daha önceden mi tanıyordunuz? Sizden araştırma yapmanızı kim istedi?”

Paul gözlerini kapattı. Tek bir soruya bile cevap verecekmiş izlenimi yaratmak istemiyordu.

“Bay Leibovitz, kendinize iyilik etmiyorsunuz. Hata yapıyorsunuz.”

Tang de bir önceki akşam ona aynı şeyleri söylemişti. Paul düşündükçe bu işin arkasında Victor Tang’dan başkasının olmayacağına ikna oldu. Onu neden kendisi sorgulamıyordu?

Başını iki yana salladı. “Eğer bana bu soruları neden sorduğunuzu ve kimin için çalıştığınızı söylerseniz, belki size cevap veririm. Yoksa benden hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz.”

Adam sanki Paul’ün ciddiyetini ölçüyormuş gibi onu tepeden aşağı süzdü. Ayağa kalkıp masanın etrafında yürüdü. Bir an için Paul adamın kendisine şiddet göstereceğinden korkmuştu. Fakat adam kapıyı açıp, koridorda bekleyen adamlara seslenerek Paul’ü alıp bodruma geri götürmelerini söyledi. Daha fazla bir şey söylemeden, başka bir odaya girip gözden kayboldu.

Paul yatağa uzanıp bakışlarını tavana dikti. Sol gözünün üzerindeki minik seğirme hariç, baş ağrısı tamamen kaybolmuştu. Tang'ın kendisiyle ne yapmaya çalıştığını ya da Richard Owen'ın bu oyundaki rolünün ne olduğunu bilmesede, düşüncelerini bir sıraya koymayı denedi. Eğer Anyi yalan söylemediyse, oğluna ihanet eden kişi o olmalıydı. Ama Anyi doğru mu söylüyordu? Paul artık kime güveneceğini bilmiyordu.

Binanın önünden yine hareket eden arabaların sesini duydu. Frenler öterken pencerenin önü duman olmuştu. Gidip sandalyeye çıktı. Daha çok araba geliyor gibiydi ve az evvel kendisini sorgulayan adamın dışında Tang ile Zhang'in de seslerini duyduğunu sandı ve kulaklarına inanamadı. Uzaklardılar ve ne konuştuklarını işitemiyordu ama bu Zhang'in melodik ses tonuydu. Hayır, yanılmıyordu ve karşısındaki etkili ses tonu da Tang'e aitti. Sesler uzakta hızla kaybolmaya başladı ve birkaç saniye içinde hiçbir şey duyulmaz oldu.

Paul ağzını penceredeki çatlağa dayayıp arkadaşının adını seslendi. Bir yandan da parmağıyla cama vuruyordu fakat ona cevap veren olmadı.

Heyecandan soluksuz kalmış bir vaziyette sonraki bir saati odada ileri, geri yürüyerek geçirdi. İkide bir sesleri dinlemek için sandalyeye çıkıyor, kapıdaki metal parmaklıkları sarsıp, lavabonun yanında kilit gibi duran dar, gri, metal kaplamayı teklemiyordu. En sonunda neler olabileceğini hayal etmeye başladı ve bu da korku hissini beraberinde getirdi. Onlara karşı tamamen savunmasızdı. Başından aşağı kaynar sular dökmüş gibi hissetti.

Başı döndü. Zar zor nefes almaya başlamıştı. Sol göğsüne bıçak gibi bir sancı saplandı.

Yatağa yatıp kendisini sakinleştirmeye çalıştı. Zhang'in ona uzun zaman evvel öğrettiği nefes alma egzersizlerine odaklanmayı denedi. Çok yavaş bir şekilde, her nefeste kalbi eski ritmine dönmeye başlamıştı. Orada saatlerce yatıp Zhang'i düşündü. Dışardaki alacakaranlığı ve peşi sıra gelen zifiri karanlığı izlerken, arkadaşının kendisine ihanet etmiş olabileceği varsayımını yok etmeye çalıştı. Binanın önünde yanan ışıklardan biri, odasına sızıyordu. Onun dışında her şey kapkaranlıktı.

Bir anda koridordan gelen gürültüleri ve ayak seslerini işitti. Birisi kapıyı ve metal ızgarayı açmıştı. Tanımadığı iki adam ve peşlerinden bir adam daha içeri girip ışığı yaktilar.

Bu Zhang'di.

Paul gözlerini kırptırdı. Son birkaç saattir onu yeniden gördüğünde nasıl tepki vermesi gerektiğini düşünüyordu ve şimdi arkadaşının karşısında dili tutulmuştu. Zhang gülümsemeyi denedi fakat Paul ona karşılık vermedi. Hâlâ hiçbir şey hissetmiyordu. Sanki boş bir duvara bakıyor gibiydi. Paul'ün kendisi de kendine hayret ediyordu. Bu soğukluğun kaynağı neydi?

Zhang ona bir adım yaklaşınca Paul geri çekildi.

“Olduğun yerde kal. Ne istiyorsun?” diye şüpheyile sordu.

“Neyin var? Seni buradan çıkartmaya geldim,” Zhang, Paul'ün bu tepkisine çok şaşırılmıştı.

“Çıkartmaya mı! Siz ikiniz benden ne saklıyorsunuz?”

“Ne demek ‘siz ikiniz’?”

“Sen ve Tang.”

“Ben ve Tang mi? Sen çıldırdın mı? Onunla herhangi bir ilişim olacağını da nereden...”

“Nereden mi çıkarttım?” diye sert bir şekilde sözünü kesti Paul. “Çünkü bir zamanlar onun adamıydın, öyle değil mi?”

“Pardon?”

“Şaşırmış gibi yapma. Tang bana her şeyi anlattı,” dedi ima dolu bir tonla Paul. “Tapınağı, keşişi ve Tang’e yardıma nasıl da hazır olduğunu.” Paul sanki kendi sesini çok uzaklardan duyuyormuş ve sanki bu ses kendisine değil de tanımadığı ve hiç hoşlanmadığı bir yabancıya aitmiş gibi hissetti.

Zhang’in dar gözleri bir anda kocaman oldu, ağzı bir karış açık halde iki eliyle başını tuttu. Paul onun bu dehşet dolu ifadesini hiç unutmuyacaktı. Adam sanki gözünün önünde patlıyor, bir bina gibi gittikçe dibe batarak yok oluyordu. Zhang bir an için kendini kaybetmiş gibiydi. Zar zor nefes alıp odadan tam çıkacakken arkasını döndü ve sandalyeye oturup diğer iki adamdan dışarıya çıkmalarını istedi. Dirseklerini masaya koyup başını ellerinin arasına gömdü. Oda o kadar sessizdi ki Paul her ikisinin de nefes seslerini duyabiliyordu.

“Bunları ondan duyduğun için üzgünüm, Paul.”

“Ben de üzgünüm.” Bu kendisini haklı görme hissinin sesine ne kadar kötü yansıdığını fark edip sinirlendi. “Neden bana hiç anlatmadın?”

“Bilmiyorum,” dedi Zhang başını kaldırmadan.

“Bilmiyorsun,” Paul sesinin yavaşça yükselip yankılandığını fark etti. Bu cevap sadece korkakça değil aynı zamanda küçük düşürücüydü. “Bilmiyorsun? Kaç kez mutfağında oturup Kültürel Devrim’den bahsettik? Sana yaşadıklarını sordum ve sen de bana anlattın ama en önemli kısmını kendine saklamışsın.”

“Biliyorum.”

“O dönemler işlenen cinayetlerden söz ederken bu ülke hakkında söylediklerin ve o günlerin gölgesinden kurtulamadığını anlatmış olman hâlâ aklımda. Bu konuların tartışılma-

sının ne denli önemli olduğundan söz etmiş ama hiç kimsenin bunu yapacak cesaretinin olmadığını söylemiştin. Söylediklerin bunlardı, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Ah, Zhang! Hep başkaları korkak oluyor. Yüzüme öyle bir öfkeyle bakmıştın ki, sana inandım. Hem de her sözüne.” Paul sesinin giderek yükseldiğini duyabiliyor ama her cümlede kontrolünü daha da fazla kaybediyordu.

“Ama sen de onlardan biriymişsin. Katillerden, hiçbir şey söylemeyenlerden biri.” Şu an tam Zhang’ın önünde sanki öfkeyle adamı omuzlarından kavrayacakmış gibi duruyordu. “Mei’ye anlattın mı bari?”

“Hayır. Hiç kimseye.”

“Karına bile mi? Bu yalanla nasıl yaşadın? Buna nasıl dayandın, onunla yatıp onunla kalkarak, ondan bu cinayeti nasıl sakladın?” Paul sorusuna cevap beklemeden konuşmaya devam etti. “Peki, ya oğlun? Bunu ona nasıl açıklayacaksın? Bir de benden seni buraya Tang’ın göndermediğine inanmamı mı bekliyorsun?”

Zhang hiç kıpırdamadan sandalyede oturup tek kelime bile etmedi.

“Bana doğruyu söylediğini nereden bileceğim? ‘Güven bir kez kaybedilince, bir daha asla kazanılmaz.’ Konfüçyüs böyle söylememiş miydi?”

“Evet.”

Paul arkasını dönüp metal kapağa öyle kuvvetli bir tekme savurdu ki, alet parçalanıp yere düştü. Odanın diğer ucuna gidene kadar tekmelemeye devam etti. Lavabonun yanında duran tabureyi de kapan Paul onu duvara vurup paramparça etti. Tüm tahta parçacıkları odanın içinde uçuşuyordu. Masayı ve sandal-

yeyi de parçalamak, sonra da arkadaşını bir güzel dövmek de isterdi. Odanın ortasında sağ elinde taburenin bacağı ile durup nefes nefese bir şekilde tavandan sarkan ampulün ipine asıldı.

Önce her yer karardı ama bir süre sonra gözleri karanlığa alışınca, Zhang'in hâlâ kıpırtısız bir şekilde oturmakta olduğunu gördü.

Paul bu patlamadan ötürü hem rahatlamış, hem de şok geçirmişti. İçindeki o boşluk, o felç olma hali gitmiş ve yerini Zhang'in baş etmek zorunda olduğunu çok iyi bildiği bu öfkeye bırakmıştı. Zhang'e aynı şeyleri bir daha hissetmesi için kestirme bir yol yoktu.

"Neden hiçbir şey söylemedin?" dedi Paul. Sesi halsizleşmişti.

"Bilmiyorum," dedi Zhang bir kez daha dümdüz bir sesle.

"Yoksa onca yıl boyunca fark etmediğim imalarda mı bulundun?"

"Hayır."

Paul yatağına gömüldü. Zhang'den bir sürü garip ses çıkıyordu: Derin iç çekişler, nefes almalar ve hıçkırıklar. Uzun bir süre hiçbir şey söylemeden öylece oturdular. Zhang bir anda durup Paul'e döndü. Paul karanlıkta adamın dar yüzündeki hatları görebiliyordu.

"Geçti," dedi Zhang büyük bir dikkat ve sessizlikle. "Yıllar önce. Bu olayı hafızamdan silmiştim. Sanki hiç olmamış gibi. Oysa her zaman hayatımı gölgelemişti ama ben fark etmedim ya da fark etmek istemedim. Sonra bu gölge fısıldamaya başladı. Anılar, görüntü ve kelimeler şeklinde geri geldi, tapınağın o küflü kokusunu bile yeniden burun deliklerimde hissetmeye başladım ama hiçbir şey söyleyemedim. Çok utanıyordum. Bunu anlayabiliyor musun?"

Zhang sandalyesinden kalkıp birkaç adım ileri-geri gittikten sonra yatağa, Paul'ün yanına oturdu. Zayıf ışık yüzünü görmesine yetiyordu. Adam Paul önünde tıpkı acı çeken, berbat bir insan gibi görünüyor ve Paul ne diyeceğini bilemiyordu.

“Ben böyle bir şeyi nasıl yaptım, Paul?”

“Ben de kendime aynısını sordum.” Bu cümle ağzından kaçmış ve Paul söylediğine çok pişman olmuştu. Aynı durumda kalsa kendisinin nasıl davranacağını kim bilebilirdi? Onu yargılamak istemiyor yalnızca Zhang'in bu konuda konuşmaya ya da bir şey sakladığını söylemeye niçin cesaret edemediğini sorguluyordu.

Fakat belli ki Zhang onu duymuyordu. Adam kendi kendine konuşuyormuş gibi, sözlerine devam etti. “Nasıl bu kadar kolay yola getirildim? İçimde neden buna karşı koyacak bir güç yoktu? Hep başkalarından korktuğumuzu sanırdım. Partiden, ebeveynlerimizden, öğretmenlerden, liderlerden. Fakat en çok kendimizden korkmalıymışız.”

“Anlatmadığın başka ölümler de var mı?”

Zhang başıyla onayladı. “İhtiyar Hu. Çorbasına karabiber tanesi koyan ve bizimle aynı çalışma grubunda olan bir aşçı. Fakat çorbanın herkes için aynı olması gerekiyordu. Kızıl Gardiyanlar onu yakalayıp ölene dek dövdüler.”

“Sen de mi?”

“Hayır. Ben onlara katılmadım ama adama yardım etmeden öylece dikildim. Korkarım o zaman, adamın bu cezayı hak ettiğini düşünmüştüm. Çorbanın tadı herkes için aynı olmalıydı. Bu deliliğe ben de inanıyordum.”

“Birkaç karabiber tanesi yüzünden öldürülmeye mi?”

“Evet. O zamandan beri yemeğe her baharat katışımda

hiç korku duymadım. İşte gölgeler bu denli içimize işleyebiliyor.”

Fısıldayan gölgeler diyarı, diye düşündü Paul. O gölgelerden biri de yıllardır kendisiyle birlikteydi ama onu ne görmüş, ne de duymuştu.

“Ben de hep seni tanıdığımı sanırdım,” dedi sessizce.

“Beni tanıyorsun,” diye cevapladı Zhang. “Herkesin tanıdığından daha iyi hem de. Fakat hepimizin sırları vardır.”

Uzun süre yatakta sessizce oturdular. Paul arkadaşını kucaklamayı çok istedi ama buna cesaret edemedi.

“O halde bu bodrumdan çıkalım mı artık?” diye önerdi Zhang.

“Nereye gideceğiz?”

“Nereye istersen,” dedi derin bir nefes alarak. “Özgürsün. Hong Kong’a geri dön. Buzdolabındaki bir şişe şampanyayı da aç.”

“Peki, ya Tang?”

“Onu dün gece tutuklayıp sabaha kadar sorguladılar ve bu sabah da buraya getirdiler. O da bodrumdaki yan odada.”

“‘Onlar’ kim?”

“Güvenlik Bakanlığı. Bu binalar onlara ait. Şu anda Shenzhen Havaalanı’nın yanındayız.”

“Bu olayın Güvenlik Bakanlığı’yla ne ilgisi var?”

“Dün Owenlar’la buluşmak için çıktığında ben de telefondaydım, hatırlıyor musun?”

“Evet.”

“Pekin’deki Güvenlik Bakanlığı’nda görevli bir arkadaşım ile konuşuyordum. Lotus Metal’in Michael Owen’la yaptığı pazarlıkları doğruladı. Ona Michael Owen’ın öldürüldüğünü söylediğim zaman şok oldu. On dakika sonra bakanlıktaki

sanayiden sorumlu bir iş arkadaşı beni aradı. Yanında tesadüfen oraya uğramış olan Lotus Metal'den Wang Ming vardı. Onlar da henüz Michael Owen'ın ölüm haberini almamışlardı. Hatta birkaç gündür kendileriyle irtibata geçmediği için epey şaşırılmışlar. Cinayet haberine nasıl tepki verdiklerini hayal bile edemezsin. Bu proje onlar için çok büyük bir anlam ifade ediyormuş. Wang Ming o kadar öfkelenmiş ki, bakanlığın ofisinden birkaç dakika içinde harekete geçilmesi için polise emir verilmiş.”

“Ya sonra?”

“Benden Michael'ın dairesinden aldığı her şeyi Shenzhen'e getirmemi istediler. Sabit sürücüyü, cep telefonunu ve hafıza kartlarını.”

“Bakanlığın Pekin'de olduğunu sanıyordum?”

“Evet ama Wang Ming bir sonraki uçakla Shenzhen'e gelmek için yanında bir sürü görevliyle bakanlıktan çıkmıştı. Her şey inanılmaz çabuk gelişti. Sen öğleden sonra Christine'i görmek için evden çıktıktan hemen sonra. Saat bir buçuğa kadar telefundaydım ve saat üçte hepsi hazır vaziyette uçağa binmişlerdi. Saat yedi buçuğu biraz geçte Shenzhen Tren İstasyonu'nun yanındaki Shangri-La Oteli'nde buluştuk. Adamların yarısı IT mühendisi, bilgisayar ve cep telefonu uzmanlarıydı. Sabit sürücüye ve hafıza kartlarına girmek için şifreleri çözmeleri sadece yarım saatlerini aldı.”

“Peki, işe yarar ne buldular?”

“İşe yarar mı? Elimizdeki bütün ipuçlarını ve kanıtlarını doğrulayan her şeyi. Hepimizin Michael Owen hakkında yanıldığımızı hissediyorum. En azından Tang onun hakkında tamamen yanılmış.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Adam Lotus Metal’le son derece becerikli bir şekilde pazarlık etmiş, Owenlar için Tang’le olduğundan çok daha kârlı bir iş çıkacakmış. Michael her adımı dikkatle planlamış ve Tang’in bunlardan haberi olduktan sonra da adam Michael’ı tehdit etmeye başlamış. Ya da en azından denemiş ama Amerikalı aralarında geçen her iletişimi titizlikle kağıda döküp doküman haline getirmiş. Bütün e-postaları saklamış.”

“Tang’in tehditlerini yazıya dökmesi aptalca değil mi?” diye sordu Paul.

“Tabii ki öyle. Adam polisle, şehir yönetimi ve Shenzhen’deki parti ile olan anlaşması yüzünden muhtemelen kendini fazlasıyla güvende hissetmiş. Herhangi birinin herhangi bir şey için ona suçlamada bulunabileceğini aklına dahi getirmemiş. Bulduğun o hafıza kartları, sabit sürücüden daha çok işe yaradı.”

“Onların içinde miydi?”

“Hepsi de cep telefonlarına ait SIM kartlardı. Michael Owen’ın konuşmaları kaydettiği iki tane cep telefonu varmış. Cinayetten önce yapılmış en az altı telefon konuşması kaydı bulduk. Tang hem Michael Owen’a, hem de Anyi’ye ciddi tehditlerde bulunuyordu.”

“Owen bunlara nasıl tepki vermiş?”

“Adamın tehditlerini ciddiye almamış. Kayıtları birkaç kez dinledim ve çok tedirgin oldum. Hepsi de tamamen kötü niyetliydi. Birbirlerini anlamak mı istemediler, yoksa gerçekten anlamadılar mı bilmiyorum. Owen kanunun kendi tarafında olduğu konusunda durmadan ısrar etmiş. Görünüşe bakılırsa aralarındaki sözleşmede Tang’in Owen’a gerekli durumlarda sözleşmelerini feshetme yetkisi tanıdığı bir madde varmış ve bu maddeyi sildirmek istemiş. İstersen beni dava et, diye de

Tang'e birkaç kez meydan okumuş. Adamın şiddet uygulayacağına hiç aklına getirmemiş."

"Sonra sen de işin içine polisi mi soktun?"

"Hayır." Zhang başını iki yana salladı. "Buradaki tüm adamlar hatta bu sabah seni sorgulayan soruşturmanın başındaki görevli bile dün Pekin'den buraya özel uçakla geldi."

"Neden?"

"Tang'ın Shenzhen polisiyle olan yakın ilişkisini biliyorsun. Burada hiç kimse onu tutuklamazdı."

"Bunca delile rağmen mi?"

"Eğer delilleri başka birine gösterseydik, bu kadar yol alabileceğimizden emin değilim. Tang çok güçlü biri. Epeyce şanslıydık yani."

"Tang, Pekin için neden bu kadar önemli?"

"Sanırım bunun iki nedeni var. Lotus Metal gibi yanlış düşman seçmiş olması. Hiç kimse Güvenlik Bakanlığı'na ait bir firmayı kızdırmak istemez. Ama bundan daha da önemlisi, Tang'ın bir örnek teşkil ediyor olması. Şu eski Çin atasözünü bilirsin, 'maymunu korkutmak için tavuğu kes.' Bu durumda Tang ve adamları tavuk oluyor."

"Maymunlar kim peki?"

"Ülkenin dört bir yanındaki canlarının istediğini yapan ve 'dağlar çok yüksek, imparator da çok uzakta' mantığıyla hareket eden irili ufaklı binlerce Tang. Bu arada bu söz de Konfüçyüs döneminden kalmış güzel bir vecizdir."

"Yani imparator her an ne kadar uzun kolları olduğunu göstermeli mi?"

"Kesinlikle doğru. Bekle de gör. Eminim birkaç gün içinde bu davayla ilgili çok fazla şey duyup okuyacak ve izleyeceğiz. CCTV'den iki takım ve *Xinhua*'dan iki muhabir bugün

buradaydı. *The China Daily*, *China Youth Daily*, *Pekin News* ve *Şanghai Daily* ile diğer tüm ulusal gazeteler detaylı haberler yayınlayacak. Bu hikaye Pekin'e çok yaradı. Şu anki çürümeye karşı sürdürülen kampanyaya cuk oturdu ve hükümetin bu konuyla çok uğraştığının da iyi bir göstergesi oldu. Düşünsene sadece Tang'i değil holdinginin tüm yönetim kadrosunu tutukladılar. Luo ve sayısız polis memuru işten uzaklaştırıldı hatta iki parti sekreteri ile Tang'in pek çok anlaşma yaptığı, valiyle yakın temas halinde çalışan pek çok görevli de. Çin'deki siyasi kampanyaların ve propogandaların nasıl işlediğini çok iyi bilirsin. Bugüne ait tasfiyeler artık aynı adla isimlendirilmiyor ama prensipte değişen pek bir şey de yok."

"Peki, neden," diye sordu Paul, "beni kaçırdılar?"

"Başta bu bir güvenlik önlemiydi. Tang'in sana bir şey yapmayacağından emin olmak istediler."

"Eğer konu buysa bana onları takip etmemi doğrudan söyleyebilirlerdi. Neden iki gün boyunca beni bodruma hapsedip bir mahkum gibi sorguya çektiler?"

"Elimizdeki tüm kayıt ve delilleri onlara teslim ettiğim halde beni de bir gece boyunca sorguya çekmeleriyle aynı sebepten. Çünkü doğruyu söylediğimizden emin olmak ve bunun Tang'in pek çok numarasından biri olmadığını ortaya çıkarmak niyetindeydiler. Çünkü bize güvenmiyorlardı. Çünkü burada hiç kimse, kimseye güvenmez. Asla."

Hava rahatsız edici derecede sıcak olmasına rağmen Elizabeth Owen'ı terletecek kadar da değildi. Şehrin üzerindeki koyu mavi gökyüzü ona Milwaukee'deki soğuk ve berrak kış günlerini hatırlattı. Gökdelenlerin ve limanın üzerinde kahve-rengi bir sis gibi asılı duran duman bile kaybolmuştu. Hong Kong'a geldiğinden beri gördüğü en güzel havaydı bu.

Deniz de farklı bir renk almıştı. Burada, Yung Shue Wan limanının yanında tıpkı Bahamalar'da gördüğü gibi, turkuaz bir renkle parıldıyordu. Elizabeth, Paul Leibovitz'i görmeye gittiği için mutluydu ama kocası onunla gelmedi diye de üzülüyordu. Richard neden gelmemek için bu kadar direnmişti? Otelde inanılmaz bir sahne yaratmış, büyük öfkeyle ayağa fırlayarak küfürler savurmaya başlamıştı. Hatta karısını Leibovitz'in tek bir sözüne bile inanmaması konusunda uyarmıştı. Kocasının neden bahsettiği hakkında Elizabeth'in en ufak bir fikri bile yoktu. Paul'ün şu ana dek şüphelenip iddia ettiği her şey doğru çıkmıştı. Richard sanki karısı sevgiliyle buluşmaya gidecekmiş gibi davranıyordu, herhalde Paul'ü kıskanacak hali yoktu. Bazen kocasının Paul'den korktuğu hissine kapılıyor ve bunu ona sorduğunda adam çok sinirleniyordu.

Yarım saat süren hoş bir feribot yolculuğunun sonunda, araç iskeleye yanaştı. Sallanan feribottan en son inen kişilerden biri de Elizabeth'ti. Tehlikeli biçimde sallanan iskeleden

elini uzatan görevliye tutunmak yerine, Elizabeth tırabzanları tercih etmişti.

Burası ne tuhaf bir yerdi. Etrafta ne bir gökdelen, ne bir araba, ne de bir yol vardı. Sadece sıradan, minik binalar göze çapıyordu. Uzakta bir çift balıkçı teknesi dalgalanıyordu. Denizin kokusu keskindi ve tepelerin üzerinde uzanan bacalardan bembeyaz dumanlar yükseliyordu. Elizabeth bu sabah üzerine hızla bazı talimatları not aldığı kağıdı çantasından çıkarttı. Limanı geçip, içi balıkla, yengeç ve denizkestaneleriyile dolu birkaç akvaryumun önünden yürüdü. Solunda Green Cottage ve ATM, sağındaysa karakol olarak kullanılan paslı bir prefabrik bina vardı. Buradan dönmesi gerekiyordu.

İhtiyar çiftçilerin çapaladığı sebze fidanlarını gördü. Bunun hemen ardından, 'tıpkı Paul'un tarif ettiği gibi, tepeye doğru uzanan patika belirdi.

Patika dik ve tırmanması zordu. Elizabeth Owen tepeye vardığında nefes nefese ve ter içinde kalmıştı. Tekrar sola dönüp kalın bambu ağaçlarının arkasına saklanan evi görene dek yüz metre daha tırmanmadan evvel, oradaki bir banka oturup dinlendi. Kalın yeşil örtülerin ardından parlayan beyaz rengi görünce doğru yerde olduğunu anlamıştı.

Bu teras bir bahçıvanın rüyası gibiydi. Paul'un çiçeklere tutkuyla bağlı olduğu çok belliydi. Her şey açmıştı: Güller, ebegümeciler, sardunyalar; kırmızı, beyaz ve pembe begonviller ve çok güzel bir frangipani ağacı. Bitkiler öyle özenli budanmıştı ki Elizabeth üzerlerinde tek bir kuru dal ya da yaprak görmedi. Çiçeklerin kırmızı ve yeşil uçlarında herhangi kahverengi bir leke bile yoktu.

Paul mutfak penceresinden kadının geldiğini görüp kapıyı açtı.

“İşte geldiniz. Neredeyse endişelenmeye başlayacaktım.”

“Gelmem uzun mu sürdü?”

“Tanrım, hayır. Kayboldunuz diye korktum.”

“Hayır. Tarifiniz mükemmeldi ama buraya tırmanmak tahminimden daha zor oldu. Gerçekten de sürgün edilmiş gibi, epey uzakta yaşıyorsunuz.”

“Yalnızım ama sürgün değilim,” diye yanıtladı Paul kadını evine davet ederken. “Bir süreliğine inzivaya çekilmeyi tercih ettim sadece.”

“Bir süreyle iyi. Sormamı mazur görürseniz, bu inzivanızı daha ne kadar sürdürmeyi planlıyorsunuz acaba?”

Paul bunu duyunca güldü. Elizabeth o an, Paul’ü daha evvel gülerken hiç görmemiş olduğunu fark etti ve ağzı ile gözünün çevresinde beliren çizgilerin adama çok yakıştığını düşündü.

“Bu güzel bir soru. Bilmiyorum. Sanırım zamanı gelince anlarım.”

“Nasıl anlayacaksınız?”

Paul kadına düşünceli bir şekilde bakıp, cevap vermek için biraz bekledi. “Bir şeyin zamanının geldiğini nasıl anlarız?”

Elizabeth adamın bu soruyu ona mı yoksa kendisine mi yönelttiğinden çok emin olamadı. Bu, kadının kendine asla sormayacağı türden garip bir soruydu.

“Düşünüp zamanın geldiğine karar vererek,” dedi.

“Belki ama benim için asla böyle olmaz.”

“Size ne olur?”

“Ben bir çeşit iç ses duyarım. Bunu bilir misiniz?”

“Hayır. Ne demek istiyorsunuz?”

“Zihninizden ya da kalbinizin derinliklerinden gelen ve size zor zamanlarda ne yapmanız gerektiğini söyleyen bir fısıltı.”

“Hayır. Keşke ben de durmadan o sesi duyabilseydim,” diye güldü Elizabeth utanarak.

“Bunu açıklamak biraz güç. Şöyle söyleyeyim: Dünya ile daha çok bağ kurma vaktim geldiğinde eminim bunu fark edeceğim.”

“Son birkaç gün içinde bunu zaten yaptınız. Hatta sandığınızdan da fazla bence.”

Kadın bunu şaka olsun diye söyledi ama Paul hiç gülmedi. Bıçağını yere bırakıp kadına öyle delici bir şekilde baktı ki, Elizabeth bundan rahatsız oldu.

“Haklı olabilirsiniz. Hiç böyle düşünmemiştim. Belki de vakti gelmiştir.”

“Burada kendinize olağanüstü güzel bir yer yapmışsınız,” dedi kadın artık Paul’ün bakışları düzelince. “Terasınız muhteşm. Biraz çevreyi gezebilir miyim? Merakımı mazur görün.”

“Keyfinize bakın. Ben de biraz çay yapayım.”

Kadın oturma odasına girince eski Çin mobilyalarının bu denli güzel görünüyor oluşundan çok etkilendi ve masadaki, aynı zamanda pencere pervazlarındaki taze çiçeklerden de. Her yer sanki birkaç hizmetli durmadan evi temizlemiş gibi, tepeden tırnağa mis gibi görünüyordu. Koridorda bir çift küçük yağmur botu gördü. “Çocuklarınız mı var, Bay Leibovitz?” diye hayranlıkla seslendi.

“Bir oğlum,” diye cevap verdi Paul mutfaktan.

“Daha evvel ondan hiç söz etmemiştiniz,” dedi kadın mutfğa doğru giderek. Paul tezgaha yaslanmış zencefil kabuğu soyuyordu. Sanki söz etmeye değmezmiş gibi omuz silkti. “İsmi nedir?”

“Justin.”

“Sıra dışı bir isim. Justin kaç yaşında?”

Paul bir an düşünüp sanki oğlunun yaşı kadının yüzünde yazıyormuş gibi, uzun süre Elizabeth'e baktı.

Tıpkı bir erkek, diye düşündü Elizabeth. Önce oğlundan bahsetmeyi unuttur, sonra da doğduğu yılı bile hatırlamaz. Richard da Michael'ın kaç yaşında olduğunu hiç bilmezdi; kadın neredeyse her yıl bu sorunun cevabını kocasına yenileyerek hatırlatmak zorunda kalırdı.

"On bir," dedi sonunda Paul.

"On bir mi? Harika bir yaş. Şu an nerede peki? Okulda mı?"

"Okul mu?" diye tekrar etti Paul sanki bu çok garip bir şeymiş gibi. "Hayır, burada."

"Burada, evde mi?" Elizabeth ne bir çocuk sesi ne de benzer bir gürültü işitmişti. "Yani yukarıda, odasında mı demek istediniz?"

"Bir şekilde evet," dedi Paul kadının bu şaşkınlığından eğlenmiş gibi gülümseyerek.

"Neden aşağı inmiyor? Onu benimle tanıştırmak istemez misiniz?" Tam önünde durmasına rağmen, Paul kadını duymamışa benziyordu. "Onu benimle tanıştırmak istemez misiniz?" diye tekrar etti kadın.

"Hayır, çok çekingen hatta son derece utangaç bir çocuktur. Eve yabancı biri geldiğinde saklanır."

"Ne fena," dedi Elizabeth hayal kırıklığıyla.

"Belki kendi ritminde gelebilir. Bazen şaşırtıcı şekilde görünür." Paul biraz çay koyup fincanını kokladı ve bir yudum içti.

"Ne demek istediğinizi tam olarak anlayamadım ama önemli değil," dedi kadın biraz sert bir tavırla. "Yarın Amerika'ya uçacağımız için sizi son bir kez daha görmeden şehirden ayrılmak istemedim. Size teşekkür etmek istiyorum."

“Ne için?”

“Eşimle size büyük bir teşekkür borçluyuz. Eğer siz ve arkadaşınız elinizdekileri resmi görevlilerle paylamamış olsaydınız, biz şu an hâlâ oğlumuzun katiliyle iş yapıyor olacaktık.”

Paul kadının sözlerinden çok rahatsız oldu. Çayından bir yudum daha alıp kadının başının üzerinden pencereye doğru baktı. “Şimdi ortaklığınıza ne olacak?” diye sordu sanki çabucak konuyu değiştirmek istermiş gibi.

“Henüz bilmiyoruz ama eşim bir an evvel tüm mal varlığımızı satmak niyetinde.”

Paul tekrar mutfak tezgahına döndü. Tezgahta içlerinde doğranmış taze soğanlar, sarımsak, bambu filizleri ve Elizabeth’in hiç tanımadığı bir sürü sebzenin olduğu kaseler duruyordu. Paul zencefili ezmeye başladı. Yemeğe epey kalabalık bir grup bekliyor gibiydi.

“Daha fazla vaktinizi almayacağım,” dedi kadın çayını bitirerek. “Fakat yine de iki şeyi merak ediyorum. Cinayet zanlısı olarak tutuklanan adama ne oldu?”

“Serbest bırakıldı. Bundan fazlasını ben de bilmiyorum.”

“Bir de oğlumun Çinli kız arkadaşı, adı neydi?”

“Anyi.”

“Anyi, doğru. O tutuklandı mı peki?”

“Bilmem. Neden tutuklansın ki?”

“Elbette cinayete yataklık etmekten. Kocam, Tang’ın Michael’in gizli görüşmelerini sadece ondan öğrenmiş olabileceğini söyledi. Michael ile birlikte Şanghay ve Pekin’e gitmiş. Wang Ming ile yaptıkları tüm planlardan da haberi varmış.”

“Kocanız böyle mi söyledi?”

“Evet. Neden bu kadar şaşırdınız? Richard bundan çok emin. Tang başka türlü nereden bilecekti ki?”

“Hiçbir fikrim yok,” dedi Paul çekinerek.

Paul yine en az ilk gün tanıştıkları kadar ciddileşmişti ve kadının bakışlarından kaçınıyordu. Elizabeth bunu hissedebiliyordu.

“Sizce başka kim söylemiş olabilir?”

Paul telaşla başını iki yana salladı. “Oğlunuzun planlarından başka kimin haberi vardı bilmiyorum.”

“Biz de bilmiyoruz ama bir tek o olduğunu sanıyoruz. Tabii ki kocamın dışında.”

Paul arkasını dönüp gözlerini ovuşturdu.

“Bir şey mi oldu? Bay Leibovitz, bana daha birkaç gün evvel oğlumun öldürüldüğünü söylediniz. Bana bundan daha kötü başka ne söyleyebileceğinizi düşünemiyorum artık. Şu an bana anlatamayacağımız kadar kötü olan şey nedir?”

Adamın hâlâ sırtı dönük, elleriyse yüzüne doğru kapanmıştı.

“Neden bilmek istediğimi anlıyorsunuzdur,” diye devam etti kadın. “Zira Tang tüm bunları sözleşmeler imzalandıktan sonra öğrenmiş olsaydı, şimdi oğlum yaşıyor olurdu.”

“Böyle düşünmemelisiniz,” dedi Paul kadına dönmek için yüzünü ovarak.

“Neden?”

“Çünkü bu hiçbir şeyi değiştirmez,” dedi kısaca. “Çünkü dünyadaki hiçbir eğer Michael’ı geri getirmez.”

“Bunu biliyorum,” diye kekeleydi kadın. Adamın bu çıkışı-na çok şaşırmişti. “Ben sadece oğluma kimin ihanet ettiğini bilmek istiyorum.”

“Onu kimin öldürdüğünü biliyoruz. Bu yetmez mi? Gerçeğin bazen çok korkunç bedelleri olabilir, Bayan Owen. Her zaman bedava değildir.”

“Bay Leibovitz, siz iyi misiniz? Ağlıyorsunuz.”

“Soğanlar yüzünden Bayan Owen, soğanlar yüzünden.”

Paul Leibovitz garip bir adamdı. Onunla yaptığı her görüşme bunu doğruluyordu ama Elizabeth yine de onunla vakit geçirmekten hoşlanıyordu. Biraz daha kalıp Michael’ın çocukluğundan, gençliğinden, Paul’ünkülere benzer gül çalılarının bolluğundan, elbette her zaman onu ağrlamaktan memnuniyet duyacakları Milwaukee’deki evlerinden söz etmek isterdi. Fakat Paul telefonda kendisine, akşam için yemeğe misafirlerinin olduğunu ve hazırlandığı için çok fazla zamanının olmadığını söylemişti. Kadın gitmek için hamle yaptığında da ona bir fincan daha çay teklif etmemiş ya da oğlunu konuğuna hoşça kal demesi için çağırmamıştı. Kadını kapıya kadar geçirerek ona sarılmış, iyi dileklerde bulunup güzel bir yolculuk geçirmesini söylemişti.

Kadın patikadan inerken ilk kez etrafının ne denli yeşil vahşi bitkilerle çevrili olduğunu fark etti. Sağ ve sol taraftaki çalı ve çimenler neredeyse bir metre olmuş, ağaç ve çalılık üzerindeki yaprakların çoğu kadının boyunu geçmişti. Bu patika o denli yoğun bir bitki örtüsüyle kaplanmıştı ki, sanki yerin altından büyüyen bitkilerle dolu gibiydi. Sarmaşıklar ağaç gövdelerine dolanmış, dallar sanki onu yiyecekmiş gibi üzerine doğru düşüyordu. Kadın bir an onların kurbanı olmaktan korktu. Tepesindeki dalların homurdanarak uzamaya başladıklarını ve kendisini gittikçe daha da sıkı sarıp yuttuklarını hayal etti. Bunun son derece korkunç ve aptalca olduğunu bilse de yine de korkmuştu işte. Daha hızlı yürümeye başladı. Aslında tepeden köye kadar koşarak gitmeyi çok istiyordu.

Buradaki her şey Elizabeth’e çok yabancıydı: İnsanlar, yemekler, gürültü, kirlilik ve evet kontrolsüzce büyüyen bitkiler

ve ağaçlar bile. Bir an evvel evine gidip kendi bahçesinde yürümeye, kendi terasında oturup kendi gül çalılarını izlemeye can atıyordu. Bu kolay olmayacaktı. Kendini kandırarak değildi. Önce Michael'ın cenazesini organize etmeleri, eşyalarını düzenleyip dairelerini temizletmeleri gerekiyordu. Belki de ancak o zaman oğlunun artık yaşamadığını fark edecekti. Ayrıca Richard'a yeniden ulaşmanın da bir yolunu bulmalıydı. Tıpkı herkes gibi, adamın da uğraşacak çok fazla şeyi vardı.

Aklına Tang ile geçirdikleri onlarca akşam geldi. O adama nasıl bu şekilde kandıklarını hiç anlamıyordu. Richard ile bu kadar iyi anlaşmaları da çok garipti. Düşündükçe daha da rahatsız oluyor ve yine aynı şeyleri yaşamak istemiyordu. Gözlerini kapatıp güllerin keskin kokusunu içine çekmeyi denedi ama bu yaz gününde burnuna tek gelen şey tuz ve deniz kokusu oldu. Richard'ı ve sabahları terasta yaptıkları kahvaltıları düşünmek, havuzda yüzüp golf sahasında yürüyüş yaptıkları zamanları anımsamak istiyordu. Fakat bunu da yapamadı. Onun yerine zihninde durmadan Tang ile Richard'ın yan yana görüntüleri beliriyordu. Birlikte geçirdikleri ilk akşamın sonunda durmadan birbirlerinin viski kadehlerini doldurduklarını anımsadı. Kahkahalar içinde kadeh tokuşturduklarını, karaoke barda 'My Way' şarkısını bağıra bağıra söylediklerini anımsadı. Görüntüleri görüyor, müziğin sesini duyuyor fakat konuşulan tek bir kelimeyi bile anlamıyordu. Yoksa Paul'ün bahsettiği ses bu muydu? Olmamasını umdu. Zira ona netlikten ziyade daha çok karmaşa getirirdi.

Elizabeth Owen yarın uçağa bineceği anı sabırsızlıkla bekliyordu. Milwaukee'de kendisini ne beklerse beklesin, en azından orada kiminle uğraştığını bilirdi. Kime güvenip güvenemeyeceğini de.

Adamlardan hiçbirini fark etmemişti. Ne yan masadaki dört adamı, ne kapının önündeki iki adamı, ne de tuvalete giden yolun oradaki yuvarlak masada sıra dışı bir sessizlik içinde yemeklerini yiyen grubu. Victor Tang Golden Dragon’da oturmuş yeni elik üreticileriyle o denli derin bir sohbetin içindeydi ki, etrafındaki hiçbir şeye dikkat edecek hali yoktu. Faturayı ödeyip gitmek için ayağa kalktığında lokantadaki bir düzineden fazla genç adamın kendisiyle aynı anda ayağa kalktıklarıncı ancak fark edebilmiş ve bundan rahatsız olmuştu. Bir de her zaman etrafında dolanış verdiği cömert bahşiş için ona teşekkür eden lokanta sahibi bu kez etrafta yoktu. Hatta garsonlar bile ondan uzak duruyordu. Hepsisi de ya başka yerlere bakıyor ya da adama gergin bir şekilde sırtıyordu fakat hiç kimse paltosunu getirmek için herhangi bir hamle yapmıyordu.

Vestiyere doğru giderken iki adam önünü kesti ve onlarla birlikte dışarı çıkmasını istedi. Bunun arkasında kim varsa, diye düşündü Tang kendisini insanların önünde tutuklatacağından son derece emindi.

Kapının önünde bir araba konvoyu bekliyordu. Birazdan otobandan tam gaz ilerleyecek olan altı tane limuzin onu şehrin dışındaki büyük bir binaya getirmişti. Eğer Tang yanılımyorsa bu bina, havaalanındaki yeni yerine taşınmadan evvel

Güvenlik Bakanlığı'na aitti. Polisler muhtemelen Pekin'den gelmişlerdi. Bu iyiye işaret değildi fakat Tang yine de çok endişelenmedi. Belli ki bir hata yapmıştı ve şimdi karşısında kimin olduğunu öğrenmesi gerekiyordu. Bu kişi Wang Ming ve o zavallı Lotus Metal'i olabilir miydi? Eğer bakanlık onu aramayı denemişse – tabii işin içine yönetimden ve partiden de bazı kişiler dahil olmuş olmalıydı – o zaman Tang fena halde çuvallamış demektir. Yine de konunun bu olduğunu hiç sanmıyordu, hem zaten böyle bir şey olsa da onun için önemli değildi. Zira kiminle uğraştığını öğrenir öğrenmez mazeretlerini sıralayarak karşı saldırıya geçerdi.

Binaya vardıklarında saati onu biraz geçtiğini gösteriyordu. En üst kattaki tüm ışıklar açıktı ama binanın geri kalanı karanlık ve her yeri de kilitliydi. Girişteki bir yığın molozun üzerinden geçip, tırabzanları olmayan bir merdivenden yukarı çıktılar. Ardından boş ve az aydınlatılmış koridorlardan yürüyerek geniş bir odaya geldiler. Bu oda yüksek tavanlı, içinde kırmızı bir kanepa, boş bir masa ve tek bir sandalye bulunan bir yerdi. Uzun ve siyah kablonun ucundan bir ampul sarkıyordu. Duvarlar çıplaktı. Duvarın bazı yerlerindeki sıvalar sökülmişti. Bu oda tıpkı yıkık bir binanın terk edilmiş odalarından biri gibi duruyordu. Adamlar ona burada beklemesini söyleyip gittiler. Tang kanepeye oturunca minderler öyle bir çöktü ki, adam bir anda kendini yerde oturuyormuş gibi hissetti. Dizleri resmen göz hizasındaydı. Karşısındaki sandalyeye bir cüce otursa, şu vaziyette Tang'ın gözüne bir dev gibi görünürdü. Kanepeden kurtulmaya çalışırken adamın biri odaya girdi.

“Lütfen ayağa kalkmayın. Oturup rahatınıza bakın,” dedi masanın arkasındaki sandalyeye geçerek.

En azından espri yapabiliyor, diye düşündü Tang zavallı kanepeye yeniden otururken.

Adam uzunca bir süre hiçbir şey söylemeden onu tepeden tırnağa süzdü. Genç biriydi, muhtemelen henüz kırkına bile gelmemişti ve Tang'ın kurtulamadığı delici bakışları vardı. Herhalde Tang'ın bu durumdan korktuğunu düşünmüyordu.

“Tang Mingqing,” dedi yabancı en sonunda kelimeleri vurgulayarak.

“Evet. Siz kimsiniz?”

“Benim adım Wen. Disiplin Merkez Komisyonu’ndanım ve size karşı yürütülen soruşturmayı yönetiyorum.”

“Bu soruşturma ne zaman başladı?” diye şaşırarak sordu Tang. Şaşkınlığı son derece gerçektir.

“Resmi olarak dün, gayri resmi olarak bir süre önce.”

Bu lanet kanepede mi yoksa adamın suratındaki dayanılmaz kibir mi onu böyle rahatsız etmişti? Tang giderek daha da huzursuz olmaya başlamıştı. Daha rahat bir pozisyon bulabilmek için kanepede öne, arkaya kayıyor ve o uzun bacakları yüzünden son derece salak görünüyordu.

“Bunu neye borçluyum diye sorabilir miyim acaba?”

“Liste uzun. Birkaç yolsuzluk davası. Resmi kaynakların yanlış kullanımı. Vergi kaçırma ve,” diye durdu sanki bir sonrak kelimesi fazladan bir ağırlık taşıyormuş gibi, “cinayet.”

“Bu çok saçma,” diye patladı Tang. “Sanırım önünüzde oturan kişinin kim olduğunu bilmiyorsunuz. Tek bir telefon görüşmem tüm bu saçmalığı temizlemeye yeter.”

Müfettiş, Tang'ın cep telefonunu adamların arabadayken aldıkları çantasından çıkarıp kendisine uzattı.

“Lütfen şansınızı deneyin. Hem böyle bir durumda kimi arayacağınızı görmeyi biz de çok isteriz.”

Cep telefonu kanepede, hemen yanında duruyordu. Tang

telefona bakarken sıcaklamaya başladığını hissetti. Lütfen, şu an kaşlarında herhangi bir ter olmamalıydı. Karşısındaki adamdan bu denli soğuk bir tavır beklemiyordu fakat bu adam onun genelde uğraştığı kadro başkanlarına, rüşvetçilere ya da yerel görevlilere hiç benzemiyordu. Muhtemelen daha farklı bir statüde olmalıydı. Hediyeler onun gözünü boyamazdı. Başkentten gönderilmiş ve oradakilerin adına hareket etme yetkisine sahip saygın ve güçlü bir tipe benziyordu. Bu görevlinin benim ne denli önemli biri olduğumu anlamasını sağlamak için ses tonumu değiştirmeliyim, diye düşündü Tang.

“Müfettiş Wen, benim hakkımda ne biliyorsunuz?” diye becerebildiği kadar neşeli bir ses tonuyla sordu.

“Epeyce şey.”

“Özel hayatım hakkında demek istiyorum.”

“1952’de Chengdu’da bir ordu mensubunun oğlu olarak dünyaya geldiniz.”

“Bu doğru,” dedi Tang adamın sözünü keserek. “Kızıl Gardiyanlar’dan biriydim ve Kültürel Devrim esnasında kırsal kesimdeki bir çalışma grubunu yönetiyordum. Dört yıl sonra Harvard’da okumaya gittim. Elit bir Amerikan üniversitesine girmeyi başaran ilk Kızıl Gardiyan olarak hem de. Bunu biliyor muydunuz?”

Müfettiş belli belirsiz başını salladı. Şaşırmış ya da etkilanmış görünmüyordu. Tang adamın başka bir nesilden olduğunu düşünerek kendisini rahatlatmaya çalıştı yani bu denli başarıyı önemsemeyecek türden genç bir nesil.

“Bu benim kendi uzun yürüyüşümdü de diyebilirsiniz.”

Sessizlik. Adamın ifadesiz suratında minik bir gülümseme ibaresi bile belirmemişti.

“Ekonomik reformlar başladıığında Sichuan hükümeti adına burada, yani Shenzhen’de birkaç firma kurdum ve karşılığında yüz milyon Amerikan doları kazandım.”

Hiçbir tepki yoktu. Bu tıpkı bir duvarla konuşmaya benziyordu.

Bu sohbet gittikçe kötü bir hal alacak gibiydi ve Tang de gittikçe huzursuzlanmaya başlıyordu. Ne kadar süper biri olduğunun söylenmesini isterken, konuşmasını sürdürdükçe küçülmeye başlamıştı. Sanki üzerinde oturduğu bu kanepesi sihirliymiş ve onu tekrar on dört yaşındaki haline geri götürüyormuş gibi hissetti.

“Sonra da kendi şirketimi kurarak, sizin de bildiğiniz gibi, son derece başarılı bir girişimci haline geldim.”

“Yasal yollardan değil. Burada oturuyor olmamızın sebebi de bu.”

“Müfettiş Wen.” Belki bir şaka ortamı yumuşatabilirdi. “Her büyük servetin arkasında büyük bir suç yatar.”

“Ve?”

“Bu sözü kimin söylediğini biliyor musunuz?”

“Hayır. Lider Mao mu? Başkan Hu mu?”

Tang derin bir nefes aldı. “Balzac.”

“Kim?”

“Fransız bir yazar. Unutun gitsin.”

Bu genç adama cevap vermek zorunda kalmış olduğuna inanamıyordu. Yoksa ona önce bir tarih dersi mi vermeliydi? Hem zaten bu adam neye dayanarak onu suçluyordu ki? Michael Owen cinayetinden sorumlu olduğunu kanıtlamaları çok zordu. Bulabilecekleri tek şey dolandırıcılık, kaynakların kötüye kullanımı ve çürüme gibi saçma şeyler olabilirdi. Gülünesi şeyler. Bu adam hangi Çin’de yaşıyordu acaba?

Artık yeni ufuklara açılma zamanıydı, herkesin kendisi için bir an evvel elde etmek istediği hızlı bir altın madeni arama dönemine girmişlerdi. Tarihteki her büyük güç bu değişimleri yaşamıştı. Artık zaman şansını arayanların, kumarbazların, spekülötörlerin ve plastik baronların zamanıydı. Tang kendisi gibi insanların ülkenin yol almasında fayda sağladığına inanıyordu. Onlar olmadan insanlar kendi pislikleri içinde oturup Kuzey Koreliler gibi ağaç kabukları kemirirdi. Bu müfettiş Rothschild ya da Rockefellerlar'ın kendi servetlerini nasıl yaptıklarını düşünüyordu acaba? Her kuruşu dürüstçe kazanarak mı? Her sözlerine, her anlaşmalarına sadık kalarak mı?

“Eğer Çin’de işlenen bu tip suçlara ani bir baskın düzenleyecekseniz,” dedi Tang titreyen bir sesle, “o zaman parti kadrolarındaki başkanların büyük bir çoğunluğunu, resmi görevlileri ve ülkenin dört bir yanındaki girişimcileri de tutuklamanız gerekecek.”

“Ben çoğunluğu soruşturmuyorum, Bay Tang. Sizi soruşturuyorum.”

“Bu tamamen keyfi bir soruşturma. Bugün ben bir hataya düştüm. Yarın başka bir kurbanı araştıracaksınız. Peki, ya geri kalanı? Hepsi halının altında mı kalacak? Aklınızda ne var? Bir gösteriş duruşması mı?”

“Bence bu tip gösteriş duruşmalarında suçlamaların bir temeli olmaz ve süreç başlamadan çok önce hüküm verilir. Oysa bizim size karşı oluşturduğumuz tüm suçlamalar gerçeklere dayanıyor. Sonucuna da bağımsız bir mahkeme karar verecek.”

“Ciddi olamazsınız. Aynı gerçeklere dayanarak binlerce, hayır milyonlarca insanı daha tutuklayabilirsiniz.”

“Benim görevim sizin soruşturmanızı bitirmek. Geri kalan

şu an beni hiç ilgilendirmiyor.” Adam durup hafifçe gülümse-
di. “Bir yerden başlamamız gerek.”

Adamın bu gülüşü Tang’ın derin bir korku yaşamasına se-
bep olmuştu. Bu onun sonsuza dek ardından bıraktığını san-
dığı türden bir korkuydu. Bu gülüşü kendisinden tanıyordu. O
da aynı şekilde gülerdi. Bu gülüş, kurbanları karşısında güç
gösterisi yapan şeytanın gülüşüydü.

Bu sorgulama sadece bir başlangıçtı. Şimdiye dek çoktan
ofislerini ve evini aramış, hatta müdürünü tutuklamış olma-
lıydılar. Victor Tang artık dik duramıyordu. Adam bir anda
gerçeği eğip bükenlerden hatta tümünden değiştirip tamamen
başka bir şey yaratanlardan biri olmaktan çıkmıştı.

Babasını gördü. Kalabalık pazar meydanına doğru yola
çıkmişti. Çığlıklarını çoktan duyabiliyordu.

Eğer onu kurtaracak tek bir şey varsa, o da Müfettiş
Wen’in yasaları uygulamakla kafayı bozmamış serbest bir
müfettiş olmamasıydı. Aslında o da bir aletti ve bazı güçlerin
adamıydı ve bunların hepsi bir anda değişebilirdi, diye dü-
şündü Tang.

İkinci bir adam içeri girip Wen’e doğru yürüdü ve eğilerek
kulağına bir şeyler fısıldadı. Adamlar alçak sesle konuştukları
için Tang ne dediklerini anlamıyordu. Konuşurlarken adam
Tang’e her an saldıracak yorgun bir köpek gibi baktı. Bu adam
daha kısa boylu ve müfettişten birkaç yaş daha büyük gibiydi.
Tang’ın gözü onu bir yerlerden ısıırıyordu. Adam ayağa kalkıp
masanın etrafında yürüyerek hiçbir şey söylemeden Tang’e
baktı. Daha önce tanışmışlardı ama nerede? Neden muhteşem
hafızası onu ara sıra böyle yolda bırakıyordu sanki?

“Tanışıyor muyuz?”

Adam başıyla onayladı.

“Nereden?”

“Tapınaktan.”

“Nerede tanıştık?” Tang en son ne zaman bir tapınağa gittiğini anımsamayıp.

“Bir infazda.”

“Kimin?”

“Bir keşişin. Ama benimkinin de,” dedi adam kollarını gerip sanki elinde tuttuğu sopayı hızla aşağı doğru savurur gibi yaparak. Bu küf kokusu da nereden geliyordu? Tang’ın omurgasında ve bacaklarında hissettiği bu korkunç kemik sesleri nereden çıkmıştı? Tahta parçaları etrafa saçılıyordu.

“Benim,” diye tekrar etti Zhang. “Ve senin.”

Sırtında hiçbir yük olmadan, son birkaç gün ve gece boyunca endişeyle onu düşünüp neler olduğunu merak ederek korkmadan gelmek istiyordu. Daha da ötesinde, büyük beklentileri olmadan gelmeyi arzu ediyordu. O sabah kendisini aramış ve yemeğe davet etmiş, gece kalmak ister mi diye de sormuştu. Sesi öncekinden daha farklı çıkıyordu. Çok rahatlamış hatta neşeli. O yüzden o da giderken onunla telefonda konuştuğundan beri tüm gün boyunca hissettiği o hafiflik ve mutluluktan başka bir şey götürmek istemiyordu. Sadece o akşamı ve geceyi onunla geçirmek ve neler olacağını görmek istiyor, herhangi bir şey çıkmazsa hayal kırıklığı yaşamak istemiyordu.

Fakat çalılara ve bambu ağaçlarına yaklaşp kapıyı açarak evi ve terası gördüğü anda, gelirken Hong Kong'da bırakmak istediği tüm o özlem ve beklentiler geri döndü.

Paul bahçesini nefis bir ormana çevirmişti. Terasın her yerine koyduğu minik ışıklar, ağaçlardan sarkan birkaç beyaz ve kırmızı fener çok hoş görünüyordu. Frangipani ağacının gövdesine bir dizi peri lambası dolamış, masanın üzerindeki kadehlerin yanına sekiz mumlu bir şamdan yerleştirmişti. Masada ayrıca bir buket kırmızı gül ve içinde şampanya olan bir kova da duruyordu. Tüm kapı ve pencereler açıktı. Evdeki tek ışık oturma odası ve mutfaktaki masa ve pencere pervazlarına dizilmiş mumlardan geliyordu.

Paul sessizce sandalyesine uzanarak, uyuyormuş gibi yaptı. Kadın adamın tek gözünü hafifçe araladığını ve kendisini izlediğini gayet net görebiliyordu. Daha önce hiç kimse onu bu şekilde karşılamamıştı.

Masanın yanına gidince adamın bu dekorasyonu nasıl da titizlikle hazırlamış olduğunu fark etti. Masada içleri lezzetli şeylerle dolu bir düzineden fazla minik kase vardı. Patlıcanlar, zencefilli ve hardallı yumurtalar, buharlanmış yengeçler ve sevdiği diğer tüm yemekler. Masanın üzerine beyaz frangipani yapraklarıyla, kırmızı begonya yaprakları serpiştirilmişti. Kadının sandalyesine koyu kırmızı, ipek bir minder konmuş ve iki tabağın üzerine de minik mumlar yerleştirilmişti. Paul'ün dikkatle kalkıp arkadan kendisine yaklaştığını işitti. Adam gelip iki eliyle kadının gözlerini kapattı.

Christine'in dizleri titriyordu. Bir an için tüm bunların bir rüya olmasından ve her an uyanıp kendini Hang Hau'daki evinin kanepesinde televizyona bakarken bulacağından korktu. Derken adamın dudaklarını boynunda hissetti ve tüyleri diken diken oluverdi. Bir insan nasıl bu kadar hoş öpebilirdi? Arkasını dönmek istedi ama adam onu kollarına alıp kaldırarak bir daire çizdi ve tıpkı uyuyan bir çocuk gibi üst kata taşıdı. Kadını yatağa yatırıp üzerindekiyi çıkartmaya başladı. Yatak odasında da bir sürü mum yanıyordu. Kadın mum ışığında adamın her hareketini izledi ve bugün herhangi bir güç kaybı yaşamayacağını hemen anladı. Heyecandan yerinde zor duruyor ve üzerindekiyi yırtıp atmak istiyordu. En azından işleri hızlandırmak için adama yardım etmek istedi ama adam kadının ellerini okşayarak yana çekip "Vaktimiz var," diye fısıldadı.

Onu soyarken gösterdiği nezaket, teninin üzerinde gezen parmakları kadının çok tahrik ediyordu. Peki ama o kendisini nasıl bu kadar iyi kontrol edebiliyordu? Onu nasıl bu kadar uzun öpebiliyor, kadınsa adamın dokunuşlarıyla neredeyse kendini kaybediyordu.

O an geldiğinde kadın bilincini kaybedecek gibi oldu. Adam her ne kadar bedenine mutluluk dalgaları yayıyor olsa da, kadın her şeyin silinip daha evvel hiç yaşamadığı şekilde uçtuğunu ve bambaşka bir dünyaya, korku ve şüphenin olmadığı ve her sorunun tek bir cevabının olduğu başka bir yere yükseldiğini hissetti. Varlığından bile haberinin olmadığı ve asla terk etmek istemediği bir dünyaydı bu. Kadın kendini inanılmaz zayıf ve aynı anda daha evvel hiç olmadığı kadar da güçlü hissediyordu.

Bedenleri o denli iç içe geçmişti ki sanki tek vücut olmuşlardı. Paul'ü sıkıca tuttu. Onu bir daha asla bırakmayacağını artık çok iyi biliyordu.

Bir süre sonra kollarında yatarken adamın sessizce güldüğünü işitti. Başını ellerinin arasına aldığı anda adamın aynı anda hem gülüp hem de ağladığını gördü. Adam ayağa kalkıp kadını kucaklayarak karanlık evden, tüm mumların yavaş yavaş sönmüş olduğu bahçeye taşıdı. Kadını nazikçe sandalyesine oturtup evden bir sepet dolusu minik mum alarak geri geldi. Hepsini ardı ardına yaktı ve bahçe kısa süre içinde yeniden aydınlandı. Paul mutfaktan biraz sıcak pirinç getirip bardaklarına şampanya koyarak kadının şerefine kadehini kaldırdı ve onu boynundan öptü. Christine'in kalbi bir kez daha heyecandan küt küt atmıştı.

“Beni deli ediyorsun,” diye fısıldadı kadın. “Eğer hemen durmazsan mumlar biz olmadan yeniden sönecekler.”

“Yeniden mi? Ben artık yirmi yaşında genç bir adam değilim,” diye fısıldadı Paul.

“Çok yazık,” dedi kadın ve adamı alnından öptü.

Paul ona yemek yedirmeye başladı. Çubuklarıyla bir parça patlıcan alarak kadının ağzının içinde döndürdü ve bıraktı. Sonra kadına limon soslu tavuk, soğuk ördek ve yedi baharatla pişirilmiş tofudan verdi. Kadın Paul’ün iyi bir aşçı olduğunu biliyordu ama yemekleri hiç bu kadar lezzetli olmamıştı.

“Bu muhteşem,” dedi büyülenmiş bir şekilde. “Mutfakta ne kadar zaman geçirdin?”

Paul kadının bu halinden belli ki çok keyiflenmişti. Kadehine biraz daha şampanya koyup tokuşturdu.

“Neye kadeh kaldırıyoruz?” diye sordu Christine merakla.

“Sana.”

“Neden bana?”

“Çünkü sana teşekkür etmek istiyorum.”

“Bana mı? Ne için?”

“Sevgin için. ‘Güvenmek sanki sadece aptallara özgü bir şeymiş gibi. Sanki başka bir seçeneğimiz varmış gibi.’ Bunu bana ilk söylediğinde senin delirdiğini sandım. Elbette bir seçeneğimiz vardı.”

“Peki, ya şimdi?”

Paul şampanyasından bir yudum alıp başını yana eğerek kadına düşünceli bir şekilde baktı. “Şimdi haklı olduğumu biliyorum. Victor Tang ile yemekten bu sözlerin birden aklıma geldi. Seni o kadar özledim ki. Bu cümleyi ona da sarf ettim.”

“Peki, o ne demek istediğini anladı mı?”

“Çok iyi anladı ama tamamen tersini düşünüyordu yani güvenmemekten başka bir seçeneğimizin olmadığını.”

Christine babasını ve erkek kardeşini, bir de dün Paul’ün

kendisine telefonda Tang'ın babasıyla ilgili anlattığı hikayeyi düşündü. "Bu çok Çin işi."

"O da benzeri bir şey söyledi."

"Ne dedi?"

"Kendi neslinden hiçbir Çinliye güvenemeyeceğini."

"Ben de güvenmem ama aşk söz konusu olduğunda güvenmekten başka seçeneğimiz yoktur. Ama onun dışında elbette seçeneğimiz var."

Christine adamın son iki gün içinde yaşadıklarını sessizce dinledi. Gözünün önünde Tang'ın malikanesini, altın golf sahalarını, hizmetçileri ve Anyi'yi canlandırmaya çalıştı ama beceremedi. Bunlar ona çok yabancıydı. Sanki Paul o an kendisine trene atlayıp bir saatte gidilecek bir yer olmayan, karanlıklar diyarına yaptığı seyahati anlatıyormuş gibiydi. Aslında adamın anlattığı her şey Christine'in en kötü korkularını da doğruluyor fakat aynı zamanda kadının farklı hissetmesini de sağlıyordu. Paul için duyduğu endişe yüzünden yaşadıklarıyla bu denli ilgilenmişti. Ne Tang ne de Owenlar umurunda bile değildi. Fakat sohbet Zhang'e dönüp, Paul tapınak ve keşişten çekinerek bahsetmeye başladığında Christine rahatsız oldu. Adam için bu hikayeyi anlatmanın ne denli zor olduğunu görebiliyordu.

Bunun ardından büyümlü ormana uzun bir sessizlik hakim oldu.

"Neden şimdiye dek hiçbir şey anlatmamış olabilir?" diye fısıltıyla sordu Paul başını gökyüzüne kaldırıp sanki yıldızlardan bir cevap gelecekmış gibi.

Christine onun bu sorusu karşısında çok şaşırdı. Zhang'in bu sırrı paylaşmasının çok zor olduğunu gerçekten anlamıyor muydu? "Paul, arkadaşın çok utanıyormuş ve doğru zamanı bir türlü yakalayamamış. Sanırım yeteri kadar zaman

geçtikten sonra sessizliğin her anı bir yalana dönüşüp o kadar hızlı kördüğüm haline geliyor ki, sonunda hakkında konuşmak imkansızlaşıyor. O hissi bilmez misin? Sen onun yerinde olsan, herhangi bir şey anlatacağından emin misin?”

Paul hâlâ yıldızlara bakıyordu. “Hayır,” dedi kadına bakmadan. “Konfüçyüs’a göre güven bir kez kaybedildi mi, bir daha asla geri kazanılamazmış. Sence de öyle mi?”

“Kes şunu,” dedi kadın gözlerini devirerek. “Çinli filozoflar bile bazen yanılabilir.”

“Hımmm. Bunu düşüneceğim.”

“Paul, affeden zihnimiz değil kalbimizdir.”

Adam gülümsedi. “Ancak kalbin bile zamana ihtiyacı vardır.”

“Özellikle kalbin.”

Paul başını hafifçe sallayıp yine uzun süren bir sessizliğe gömüldü.

“Ne düşünüyorsun?” Christine bunu bilmek istiyordu.

“Elizabeth Owen’ı. Öğleden sonra buradaydı. Bana teşekkür etmek istemiş. Bu garip ama o gittikten sonra kötü bir ikilemin içinde kaldım.”

“Onun için tüm yaptıklarından sonra mı?”

“Evet.”

“Neden?”

“Michael’ın pazarlıklarından Tang’e söz eden kişinin aslında kocası olduğunu ona söylemem gerekiyormuş hissine kapıldım.”

“Neden?”

“Çünkü bunu yapan kişinin Anyi olduğunu zannediyor.”

“Ben onun yerinde olsam, aynı şeyi düşünürdüm.”

“Fakat ben gerçeği biliyorum.”

“Sence o bilmiyor mu?”

“Hayır, bilmiyor.”

“Paul, Elizabeth Owen aptal biri değil. Eminim aslında hissediyordur ama bilmek istemiyordur. Görmek istemeyen birine zorla gerçeği gösteremezsin. Her neyse, bu zaten bizim değil onların meselesi.”

Paul derin bir nefes aldı. “Bazen bu pragmatik yönünü kıs-kanıyorum.”

“Yani hayata karşı basit şekilde bakışımı mı?” diye alaycı bir tavırla sordu kadın.

“Hayır,” dedi Paul yüksek sesle bir kahkaha atarak. “Hiç de değil ama bu tip şeyler benim kafama uzun süre takılır.”

Adam başını iki yana sallayıp ayağa kalktı ve buzdola-bından bir şişe şampanya daha getirdi. Kolunu kadına dola-yıp onu öptü. “İşte sana tam olarak bunun için minnettarım, Christine. Her ne kadar seninle sürekli paylaşamasam da mizah anlayışın ve insanlara olan inancın yüzünden.”

“O halde dikkat et: Güvenme becerisi bulaşıcıdır.”

Hava hâlâ mükemmel derecede sıcaktı. Yüzleri birbirine bakacak şekilde sandalyelerini bir araya getirip, bacakları bir diğerinin kucağında öylece oturdular. Konuştular, yediler ve ikinci şişeyi de bitirip ilk kuşun sesini, gökyüzünün yavaş yavaş aydınlandığını fark edene kadar da yerlerinden kıpır-damadılar. Christine Hong Kong’da geceyi en son ne zaman dışarda geçirdiğini hatırlamıyordu.

Sonra yukarı çıkıp üzerine kokularının sinmiş olduğu ya-tağa kıvrıldılar. Paul başını kollarının arasına alıp gözleri açık bir şekilde kadının yanına uzandı. Adamın bu hali kadına oğ-lunu hatırlatmıştı. Gerçi aralarında en ufak bir benzerlik bile yoktu ama adamın gözlerindeki bakış ona Josh’un üç ya da dört yaşındayken sabahları kendisini inanılmaz bir sevinçle

uyandırdığını anımsattı. Paul kısa süre sonra uykuya dalmış, Christine ise uyuyamayacak kadar büyük bir mutluluk içinde adamı izlemişti. O gün izin almıştı ve bu yıllar sonra ilk kez yaptığı bir şeydi. Büyükannesinin cenazesinde bile, öğleden sonra işine geri dönmüştü. Bir süre sonra adama sürpriz bir kahvaltı hazırlamak için kalktı. Yavaşça aşağı inip bahçeyi topladı. Sonra da biraz çay yapıp yanında getirdiği ahududu çileği ile kruvasanları çantasından çıkarttı. Onları fırında ısıtıp her şeyi bir tepsiye dizdikten sonra yukarı çıkardı ve yatağa, adamın yanına oturdu.

Erken gün ışığında adamın sessiz ve belirgin nefes alışlarını dinleyerek, huzurla dolu olan yüzünü izledi. O anda kendisine adamın son aylarda yaptığı gibi yine kendini geri çekeceğinden korkup korkmadığını sordu. Tıpkı eşinin onu aldatıp terk ettiği gibi Paul'ün de kendisini terk edeceğinden ya da aldatacağından korkuyor muydu? Kocasının içinde açtığı yara canını hâlâ yakıyor muydu? *Hayır*, diye düşündü. Hayır, bundan korkmuyor ve canı yanmıyordu. Güvensizlik tuzağına düşerek yaşayamazdı. İşte bu yüzden en yakın arkadaşları ona naif ve saf olduğunu söylemiş; annesi onu masum, basit ve aşka kanan biri olduğu için azarlamıştı. Christine ise bunlardan hiçbiri olmadığını biliyordu. Seven biri nasıl basit olabilirdi ki? Dünyada sevmekten ve sevilmekten daha önemli başka bir şey yokken, kim ona aşka kanan biri diyebilirdi ki?

Aklına Paul ile ilk tanıştığı o soğuk ve yağmurlu şubat günü geldi. Adamın hızla bir yere çarpan arabanın camlarının tuz buz oluşu gibi, binlerce minik parçaya ayrılacağını sanmıştı. Adam sanki konuşma yetisini yitirmiş gibi sessizdi. Christine onun yüzündeki yaralı bakışı anımsadı. Dün gece de mum ışığında adam yine her zamanki gibi kırılgan görüne

de, bu kez gözlerinde farklı bir pırıltı vardı. Geçirdikleri bunca ayda Christine'in hiç görmediğı ama var olduğunu bildiğı bir ışıık. Paul gülmüş, şakalar yapmış ve onu şimdiye dek hiç kimsenin sevmediğı kadar nazıkçe sevmişti ve Paul sonunda ritmini yeniden bulmuştu. Adamın kendisini bir daha asla kaybetmeyeceğinden son derece emindi. Onu kucağında yatak odasına kadar taşımıştı.

Yağmur botlarının ve yağmurluğun önünden geçirerek hem de.

SONSÖZ

Kasım, Hong Kong

Sevgili Justin,

Şu an sabahın çok erken saatleri. Güneş yaklaşık yarım saat evvel doğdu ve denizin üzerinde kıpkırmızı bir parıltı ile senin her zaman söylediğin gibi, “süzülüyor.” (Onun denize batışını ilk gördüğümüz anı hatırlıyor musun? Sonsuza dek gideceğinden korkmuştun ama ertesi sabah yeniden doğduğunda uzun bir süre güneşin suda uyuduğunu ve suyun o yüzden sıcak olduğunu düşünmüştün.)

Bugün her zamankinden daha erken uyandım ve henüz sakinleşemedim çünkü zihnim dün yaşadığım son derece özel bir şeyle dolu. Fakat bundan sana daha sonra bahsedeceğim. Her neyse, çok fazla uyuyamadım ve yatakta da fazla kalamayıp henüz kuşlar ve küçük çocuklar uyuyorken kalktım. Şu anda, son birkaç haftadır her sabah yaptığım gibi, yine terasta oturuyorum. Önümde bir demlik çay var ve bambuların arasından uzaklarda denizin üzerinde dans eden güneş ışıklarını görebiliyorum. Bugün güzel bir gün olacak – bunu hissediyorum. Hava kasım ayında Hong Kong’da hiç olmadığı şekilde temiz ve bahçem şimdiye dek hiç açmadığı kadar çok çiçek açan frangipani ağacı yüzünden mis gibi bal kokuyor.

Tam yanımda bir yığın kağıt var. Hepsi de el yazısıyla dolu

ve katlanmış şekilde duruyor. Bunlar sana adadığım mektuplar. Sana yazma fikri çok önceden beri aklımdaydı ama bir türlü cesaret edememiştim. Kim ölmüş oğluna mektup yazar ki? Yazmaya, Çin’de dedektif asistanı olmaya cesaret ettiğim yolculuğumdan geri döndükten kısa bir süre sonra başladım. İlk birkaç cümleyi yazarken kendimi çok garip hissetmiştim ama Christine beni yazmam için çok cesaretlendirdi. Çünkü seni tanımayı çok istiyordu ve bunun için tek çare mektuplardı. Giderek her mektubu daha da kolay yazmaya başladım ve birkaç gün önce aklıma savaş sonunda Saigon’da tanıştığım ihtiyar Fransız gazeteci geldi. Belki de ondan sana daha evvel bahsetmişimdir. Gece ya da sabahın hangi saatinde olursa olsun adamı hep terasta ya da otelin lobisinde yazı yazarken görürdüm. Hatta kahvaltı ederken, yemek yerken bile yazardı. Bir gün masasına gidip ona bunu neden yaptığını sordum. “Yazmak bana yardımcı oluyor!” dedi. O zamanlar yirmili yaşlarımın başındaydım ve adamın ne demek istediğini anlamamıştım. Yazmanın neye yardımı dokunabilirdi ki? Şimdi ise sana elliden fazla mektup yazmış biri olarak, adamın ne demek istediğini çok iyi anlıyorum. Yazı yazmak gerçekten de yardımcı oluyor. Yalnızlığa yardımcı oluyor. Korkuya yardımcı oluyor. Unutma korkusuna yardımcı oluyor. Her günün melankolisine yardımcı oluyor. Yazı yazmanın neredeyse sihirli bir gücü var – üstelik boş bir kağıt ve bir kaleminden başka bir şeye de ihtiyacım olmuyor. (Evet, evet bir de kalemtıraşa dediğini duyuyorum.)

Sen doğduğundan beri benim için son derece önemli olan her şeyi yazdım. Seni kucağıma ilk aldığım anı, sana ilk banyo yaptırdığım zamanı. Birlikte Peak’e yaptığımız yolculuklarımızdan, aniden ortaya çıkan ve semptom olduklarını fark etmediğimiz pek çok küçük morluktan ve Michael Owen ile

ebeveynlerinin hikayesine dek her şeyden söz ettim. Her cümlede, her satırda kendimi daha iyi hissetmeye başladım. (Şimdi bu bana senin hastayken bir öğleden sonra kanepede yatıp kitabını bırakmak istemediğin o anı hatırlattı. Sana defalarca düzgün bir şekilde dinlenmeni söylemiş ve sonunda sinirlenmiştim. Sen de bana kitap okumanın sana yardımcı olduğunu söylemiştin. Neye yardımcı oluyordu? Bilmek istedim. Bana uzun bir süre cevap vermedin. Sonra gayet ciddi bir ses tonuyla “Karın ağrılarına, sıkıntıya, kötü hislere ve azarlayan babalara,” demiştin. Yani yazı yazmak ve okumak yardımcı oluyor!)

Dün evi baştan aşağı temizledim. Ölümünden bu yana bir türlü kurtulamadığım bir temizlik takıntım var. Bir anda sanki bana seslendiğini duyar gibi olup, koridorda durdum. Sarı yağmur botlarının ve mavi puantiyeli kırmızı yağmurluğunun önünde duruyordum. Repulse Koyu’ndaki evimizden buraya taşıdığım kapı çerçevelerindeki işaretlere baktım. Sonuncusunu sen 123 santimken 28 Şubat’ta işaretlemişiz. Hep ufak tefek bir çocuktun. İlk doğduğunda bile.

Şu an yaşasaydın boyun ne kadar olurdu, merak ediyorum. Göğsüme kadar gelir miydin ve kaç numara ayakkabı giyerdin. Seni önümde dikilirken gördüm – kıvrıcık, sarı saçların, derin mavi gözlerin ve dünyada başka hiçbir şey kadar kalbimi yumuşatamayan o güzel gülüşün. Gözlerimin arkasında oluşan baskıyı yine hissettim ve sonra tahmin bile edemeyeceğim bir şey oldu. Seni düşünürken üzülüyordum, bambaşka ve tamamen yepyeni bir şey hissediyordum. İlk başta ne olduğunu ya da onu nasıl tarif edeceğimi bile bilmiyordum. Tüm akşam ve gecenin yarısı boyunca bu hissi düşündüm ve sanırım şimdi ona ne diyeceğimi biliyorum: Minnet. Aklıma daha iyi bir kelime gelmiyor. Şimdi senin gayet net bir şekil-

de, “Ne demek istiyorsun, babacığım? Neden minnet? Bana minnettar olacağın ne yaptım ki sana?” dediğini duyar gibiyim. Ne zaman bir şeyi anlamasan bana hep bu şekilde soru sorardın.

Her gülüşün için sana minnettarım. Şimdi sakın bana sanki gülümsemenin birini mutlu etmekten daha fazla bir anlamı yokmuş gibi bakma. Ben çok ciddiym. Kumsalda deniz kabuğu aramaya gittiğimiz tüm zamanlar için. Sana anlatabildiğim tüm iyi geceler öyküleri için. Her sabah yatağımıza sokularak girdiğin için. Bana sorduğun her soru, seninle paylaşabildiğim her saniye için minnettarım. Sonu olmayan bir şekilde minnettarım hem de. Daha önce bu şekilde hissetmiyordum çünkü tüm bunları çantada keklik olarak görmüştüm fakat hastalığın bana bir daha hiçbir şeyi çantada keklik gibi görmemem gerektiğini öğretti. Biliyorum seninle ilgili bazı anılarım silindi hatta tamamen yok oldu ama bu hiç önemli değil. Benimle olduğunu bilmem için sürekli seni düşünmem gerekmiyor.

Sanırım dün öğleden sonra ilk kez bu minnet duygusu hüznümden daha baskın geldi. Önceleri fiziksel yokluğunun verdiği acı, sana artık dokunamayacağım, artık yanımda yürüyüp bir şeyden ürktüğünde elime yapışamayacağın gerçeği – bu acı her şeyi gölgeliyordu. Korkunun gücünü çok iyi bilirdim. Kısırcağlığın ve hüznün gücünü de öyle ama minnettarlığın gücünden hiç haberim yokmuş.

Şimdi bana geçen onca zaman içinde, bunu neden dün hissettiğimi soruyorsun. Neden belki de annenin yaptığı gibi bir hafta, bir ay, bir yıl önce değil? Bilmiyorum. Bu soruya cevap veremem. Tek bildiğim benim hayatımda kestirme yolların olmadığı, her ne kadar onlara özenssek de herkes hayatı kendi hızında yaşar ve bu hızı herhangi bir nedenden ötürü arttır-

mak ya başarısızlıkla ya da kişinin ağır bedeller ödemesiyle sonuçlanır. Benim bu duyguya giden yolum annenden ayrılmam, Lamma'da yaşamam, bitmeyen saatler boyunca süren yalnızlığım, ölü bir genç Amerikalı adam ve daha da önemlisi seninle ilgili pek çok şey yazdığım Christine ile başlayıp devam etti. Bu yol tam olarak üç yıl, iki ay ve on bir günümü aldı.

Doktorumuz Dr. Li'nin bu tip bir şeyi senin ölümünden birkaç gün sonra öngördüğünü hatırlıyorum. Fakat adamın bana o zaman söylediklerini son derece sert bir şekilde reddetmiştim. Hayır, bundan da fazlası, çok çok kızmıştım çünkü bu düşüncenin sana ihanet etmek, hüznüme ihanet etmek olduğunu zannettim. Oğlu kısa süre önce ölmüş ve bu kayıpla yıkılmış bir adam, nasıl olur da minnet duyabilirdi? Bu çok fazla şey istemek gibiydi.

Artık durma vakti geldi çünkü alışveriş için köye gitmem gerek. Öğleden sonra ziyaretçilerim var. Buna inanmayacaksınız ama Christine ile oğlu Josh ve Zhang ile karısı Mei de oğulları Zhang ile birlikte geliyor. Elbette oldukça heyecanlıyım. Daha önce Lamma'da aynı anda iki kişiden fazla ziyaretçim olmamıştı. Umarım bu bana fazla gelmez. Bu dostlar elimde kalan tek şey ve onlarla buluşmayı çok istiyorum. Birbirlerinden hoşlanacaklar mı? Birbirlerine söyleyecek bir şeyleri olacak mı? Senin daha evvel doğum günü partilerinden birinde hissettiğin gibi hissediyorum şu an.

Sanırım iki hafta önce Mei yeniden Zhang'in yanına taşındı. Onu o kadar çok seviyor ki, sonunda Zhang'i affetmekten başka bir şey yapamadı. Bu arada Zhang'i cinayet masasının başına getirmek istiyorlar ama ben bunun onun için doğru bir şey olacağını pek sanmıyorum. Birkaç hafta evvel onun-

la barıştım. Christine haklıydı ve Çinli filozofların da bazen hata yapmaları çok güzel – kaybedilen güven, yeniden kazanılabilir.

Sakin üzülmeye ama bu bir süre için sana yazdığım son mektup olabilir çünkü artık sana her şeyi anlattığımı düşünüyorum.

“Paul, hayat devam ediyor,” demişti bir gün annen bana ve bunu duyunca çok üzülmüştüm çünkü bana çok kalpsiz, sanki unutmak istiyormuşçasına duygusuz bir cümle gibi gelmişti. Fakat bu mümkün değil. Sen benim bir parçam oldun. Bu kelimeleri yazan kişi, sen olmadan var olamazdı. Beni ne kadar zenginleştirdiğinin farkında bile değilsin. Gerçi hayat şu an çok farklı da olsa, devam ediyor ve bu çok iyi bir şey.

Elimizdeki tek cevap bu.

Sevgilerimle,

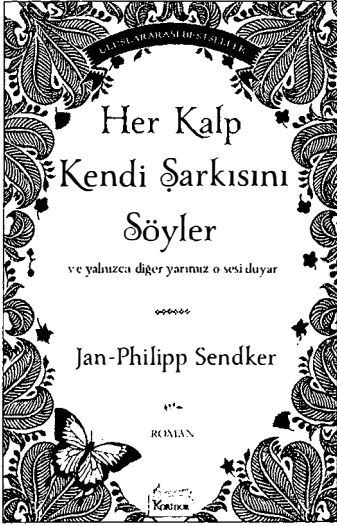
Baban.

TEŞEKKÜR

Bu kitap bir kurgudur. Konu ve karakterler hayal ürünüdür. Bunları 1995'ten beri Çin'e yaptığım geziler sonucu oluşturdum. Ayrıca bu romanı yazmaya dostlarım, iş arkadaşlarım ve Çin'deki, bir de belirli bir süre yaşadığım Hong Kong'daki yabancılarla yaptığım sayısız sohbetler sonucu karar verdim. Araştırmam esnasındaki seyahatlerimde bana çok sayıda insan yardım etti. Ben de hepsine güvenleri, açıklıkları ve destekleri için son derece minnettarım. Özellikle Zhang Dan, Ted Fishman, Clara ve Derick Tam, Paul Chiu, Bessie Du, Angela ve Carsten Schael, Lamy Li, Grag Davis, Aaron Fu, Werner Havers ve Thomas Bohlander'a yardımları için teşekkür ederim. Anne ve babamla kız kardeşim Dorothea'ya da.

Karım Anna'ya çok özel bir teşekkür borçluyum. Benden tavsiyelerini, desteğini ve bu romanın her sahnesinde önerilerini esirgemediği ve bana inanılmaz derecede yardımcı olduğu için. Bu kitabı mümkün kılan şey onun sevgisidir.

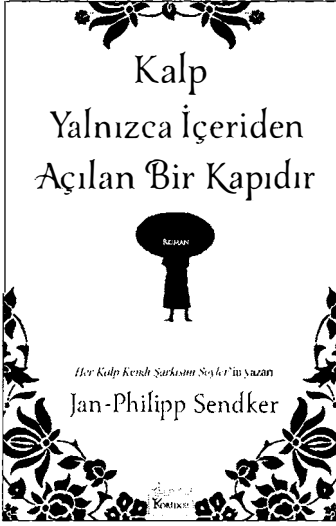

Başarılı ve ünlü bir avukat olan babası tam da Julia'nın fakülteden mezun olduğu günün ertesi sabahı ardında hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolur. Birkaç yıl sonra ise annesi şans eseri bulmacanın bir parçasını bulacaktır – Mi Mi adlı gizemli bir kadına 40 yıl önce yazılmış ama gönderilmemiş bir mektup.

Babasının geçmişindeki gizemi çözme isteğiyle Julia kariyerini ve önünde onu bekleyen hayatı

bir kenara koyar ve Mi Mi'nin bir zamanlar yaşamış olduğu yere gider. Yolculuğu onu doğunun esrarengiz bir bölgesine, küçük bir dağ kasabasına götürür. Orada babasını tanıyan ve kendisi hakkında da inanılmaz şekilde bilgi sahibi olan bir adamla karşılaşır. Merakına teslim olarak onunla buluşup ondan babasının gençliği hakkında şaşırtıcı hikayeler dinler – çocukken kör olmuş, manastırda yetiştirilmiş ve hepsinden öte orali bir kıza delice bir tutku beslemişti.

Amerika, Almanya, İtalya, İspanya, Hollanda, Japonya, Sırbistan, İsrail ve Hırvatistan'da sadece, okuyanların birbirlerine tavsiyesiyle yüz binlerce sattı, en çok konuşulan kitaplardan biri oldu.

Manhattan'da tıpkı kaybettiği babası gibi başarılı bir avukat olan Julia on yıl sonra kardeşi U Ba'dan bir mektup alır. Dünyanın öteki ucunda onu babasının gizemli geçmişi ile tanıştıran U Ba mektubunda garip bir olaydan söz eder. Julia'nın asla hayal etmediği ve kendi kaderini de etkileyecek bir hikaye kelimelere dökülmeyi beklemektedir. Zihninin içinde onu rahat bırakmayan bir ses

ve bu mektup, doktorun şizofreni teşhisi koyduğu Julia'yı, bir kez daha ama bu sefer geri dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkarır. Kafasındaki sesi susturabilmenin tek yolu belki de bu hikayenin dile gelmesiydi.

Hikayenin dile geldiği yer... Yüreklerin taşlaştığı bir köy. Çatısında kocaman oyuk olan bir kulübe. Parlak, siyah deri çizmeler. Ölümle yaşam arasında gidip gelen saniyeler. *Sen birini seç. Biz diğerini alalım* diyordu teğmen, Nu Nu'ya. İki oğlundan birini savaşa göndermek zorunda kalan bir anne, tek bir seçim yapacak ve Julia'nın yazgısını belirleyecekti.

Bazen yalnızca birkaç saniye bir ömrü değiştirebilir. Bazen de bir kalpten içeri girebilmek için ömür boyu beklemek gerekir.